

'ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు ఇంకా మెరుగు పడాలి. అందుకు అధికారులు నిబద్ధత, పారదర్శకత, కార్యదీక్షతో పనిచేయాలి.'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 12 వెల: ₹ 6.50

సంపుటి: 17 సంచిక: 303

మంగళవారం 15-7-2025

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT MUMBAI | HYDERABAD | BANGALORE | CHENNAI | DELHI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VIJAYAWADA | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

ధరలు దిగొచ్చాయ్

ఆరేళ్ల కనిష్టానికి రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం.. జూన్‌లో 2.1 శాతానికి పరిమితం - 11లో

పోరాడినా... పరాజయమే

ఇంగ్లండ్‌తో మూడో టెస్టులో 22 పరుగుల తేడాతో ఓడిపోయిన భారత్ - 10లో

జిలేబీ, సమోసాలపై హెచ్చరికలు!

సిగరెట్ ప్యాకెట్‌పై ఆరోగ్యానికి హానికరం అంటూ విధిగా కనిపించే హెచ్చరిక ఇకపై అన్ని రకాల చిరుతిళ్లపైనా దర్శనమివ్వనుంది.

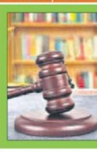
- వివరాలు 6లో

విభేదాలు వివాదాలుగా మారొద్దు

భారత్–చైనాల మధ్య విభేదాలు వివాదాలుగా మారరాదని విదేశాంగ మంత్రి ఎస్. జైశంకర్ వ్యాఖ్యానించారు.

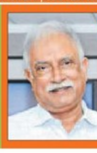
- వివరాలు 6లో

రహస్య రికార్డింగులు సాక్ష్యాలే

భాగస్వాములతో సంభాషణల రహస్య రికార్డింగ్ విడాకుల కేసుల్లో సాక్ష్యంగా చెల్లుబాటవుతుందని సుప్రీం పేర్కొంది.

- వివరాలు 6లో

గోవా గవర్నర్‌గా అశోక గజపతి రాజు

ఏపీకి చెందిన కేంద్ర మాజీ మంత్రి అశోక గజపతిరాజును గోవా గవర్నర్‌గా రాష్ట్రపతి ద్రౌపదీ ముర్ము నియమించారు.

- వివరాలు 8లో

న్యూస్‌రీల్

సీజే ముందుకు 'ఫీజుల' లొల్లి

ఇంజనీరింగ్ కాలేజీల్లో ఫీజుల పెంపు అంశంపై దాఖలైన పిటిషన్‌ను ప్రధాన న్యాయమూర్తి ధర్మాసనం ముందుంచాలని రిజిస్ట్రీని హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి ఆదేశించారు. గతంలో దాఖలైన పిటిషన్లలో ఇద్దరు సింగిల్ జడ్జీలు విరుద్ధ మధ్యంతర ఉత్తర్వులివ్వడం తెలిసిందే.

- వివరాలు 2లో

ఇంజనీరింగ్ ఆప్షన్లు అటు.. ఇటు

ఇంజనీరింగ్ వెబ్ ఆప్షన్లు వేగంగా మారుతున్నాయి. ఆప్షన్ల జోడింపు.. తొలగింపుతో భారీ మార్పులు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. మాక్ కేటాయింపునకు ముందు 56 లక్షల వెబ్ ఆప్షన్లు రాగా తాజాగా మరో లక్ష పెరిగాయి.

- వివరాలు 2లో

పాలిసెట్ డేటా రికవరీ

సాంకేతిక కారణాలతో తుడిచిపెట్టుకుపోయిన పాలిసెట్ కౌన్సెలింగ్ డేటాను మొత్తంమీద అధికారులు రికవరీ చేశారు. ఐటీ నిపుణులు వారం రోజులుగా దీనిపై కసరత్తు చేశారు. నిజానికి ఐదు రోజుల క్రితమే డేటా రికవరీ అయినట్టు తెలిసింది.

- వివరాలు 2లో

చర్చకు సిద్ధమా?

70 ఏళ్ల నాటి ప్రాజెక్టులు ఎలా ఉన్నాయో, కేసీఆర్ హయాంలోని ప్రాజెక్టులు ఎలా ఉన్నాయో చర్చిద్దామా?

నాగార్జునసాగర్ వెళదామా? సుందిళ్ల పోదామా? ● బీఆర్‌ఎస్ నేతలకు ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి సవాల్

సోమవారం సూర్యాపేట జిల్లా తిరుమలగిరిలో లబ్ధిదారులకు రేషన్ కార్డు అందిస్తున్న సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి, పొంగులేటి, చామల, కోమటిరెడ్డి, ఉత్తమ్, మహేశ్‌గౌడ్ తదితరులు

- రూ.లక్ష కోట్లు మింగి తెలంగాణ ధనాన్ని దోచుకున్నారు
- పదేళ్లలో రేషన్‌కార్డులు ఇవ్వాలన్న ఆలోచనే చేయలేదు
- మేం రేషన్ కార్డులిస్తున్నాం.. సన్న బియ్యం కూడా ఇస్తున్నామన్న సీఎం
- స్థానిక ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీని గెలిపించాలని పిలుపు
- తిరుమలగిరిలో రేషన్ కార్డుల పంపిణీ ప్రారంభం

సాక్షి ప్రతినిధి, నల్లగొండ: కేసీఆర్ రూ.లక్ష కోట్లతో కట్టిన కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు మూడేళ్లలోనే కూలేశ్వరం అయిందని ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి ధ్వజమెత్తారు. '70 ఏళ్ల కిందట కాంగ్రెస్ పాలనలో కట్టిన మూసీ, నాగార్జునసాగర్, శ్రీశైలం, ఎస్‌ఆర్‌ఎస్‌పీ, జూరాల ప్రాజెక్టులు ఎలా ఉన్నాయో.. కేసీఆర్ పాలనలో కట్టిన మేడిగడ్డ, సుందిళ్ల, అన్నారం ఎలా ఉన్నాయో నాగార్జునసాగర్ కట్టపై చర్చిద్దామా?.. సుందిళ్ల వద్దకు పోదామా?.. చర్చకు సిద్ధమా?' అని బీఆర్‌ఎస్ నేతలకు సవాల్ విసిరారు. రూ.లక్ష కోట్లు మింగి తెలంగాణ ధనాన్ని దోచుకున్నారని ఆరోపించారు. కూలిన కాళేశ్వరం వద్ద మిమ్మల్ని ఉరి తీసినా పాపం లేదంటూ తీవ్ర వ్యాఖ్యలు చేశారు. సూర్యాపేట జిల్లా తుంగతుర్తి నియోజకవర్గం తిరుమలగిరిలో సోమవారం రేషన్ కార్డుల పంపిణీ కార్యక్రమాన్ని ఆయన ప్రారంభించారు. పలువురు పేదలకు స్వయంగా రేషన్‌కార్డులు అందజేశారు. అంతకు ముందు ప్రజలను ఉద్దేశించి బహిరంగ సభలో ప్రసంగించారు.

నాడు బెల్టు షాపులు తెరిచారు

'రేషన్‌కార్డు.. పేదల ఆత్మగౌరవం, గుర్తింపు, ఆహార భద్రత. అలాంటి రేషన్ కార్డులను తమ పదేళ్ల పాలనలో పేదలకు ఇవ్వాలన్న ఆలోచనే బీఆర్‌ఎస్‌కు లేదు. అప్పుడు రేషన్ షాపులు తెరవలేదు. బెల్ట్ షాపులను మాత్రమే తెరిచింది. ఇప్పుడు మా ప్రభుత్వంలో పేదలకు 5.61 లక్షల కొత్త రేషన్ కార్డులు ఇస్తున్నాం. 3.10 కోట్ల మంది పేద ప్రజలకు సన్న బియ్యం అందిస్తున్నాం. ఈ రోజు రేషన్ షాపుల వద్ద జనాలు నిలబడి సన్న బియ్యం తెచ్చుకుంటున్నారు. పేదలకు సన్న బియ్యం ఇస్తుంటే బీఆర్‌ఎస్ నాయకులు కళ్లల్లో నిప్పులు పోసుకుంటున్నారు. దీనితో పాటు రైతు రుణమాఫీ, భరోసా, సన్న ధాన్యానికి బోనస్ వంటి ఎన్నో కార్యక్రమాలు అమలు చేస్తున్నాం. 25 లక్షల మంది రైతులకు

మిగతా 3వ పేజీలో ▶

భూమికి తిరుగు పయనమైన డ్రాగన్ స్పేస్ క్రాఫ్ట్‌లో సహచరుడితో శుభాంశు శుక్లా

నీ రాక కోసం...

శుభాంశు శుక్లా ఆగమనం నేడే

- అంతర్జాతీయ అంతరిక్ష కేంద్రం నుంచి భూమికి బయల్దేరిన డ్రాగన్ స్పేస్‌క్రాఫ్ట్
- షెడ్యూల్ కంటే 10 నిమిషాలు ఆలస్యంగా మొదలైన తిరుగు ప్రయాణ ప్రక్రియ
- దాదాపు 22 గంటల సుదీర్ఘ ప్రయాణం తర్వాత మంగళవారం మధ్యాహ్నం పసిఫిక్ మహాసముద్ర జలాల్లో ల్యాండింగ్
- వైద్య పరీక్షల అనంతరం వారం రోజుల క్వారంటైన్
- ఐఎస్‌ఎస్‌లో 18 రోజులపాటు గడిపిన శుభాంశు శుక్లా, మరో ముగ్గురు వ్యోమగాములు

6లో

ఐఎస్‌ఎస్ నుంచి ఘనంగా వీడ్కోలు

శుభాంశుతో గడిపిన సమయాన్ని నెమరేసుకున్న ఇతర వ్యోమగాములు

ఫ్లోటింగ్ వాటర్ బబుల్

60కి పైగా ప్రయోగాలు చేపట్టిన శుభాంశు శుక్లా బృందం

6లో

ఐఎస్‌ఎస్ నుంచి విడిపోతున్న స్పేస్ ఎక్స్ క్యాప్సూల్

తెలంగాణ కొత్త సీజేగా జస్టిస్ ఏకే సింగ్

- త్రిపుర హైకోర్టు నుంచి తెలంగాణ హైకోర్టుకు బదిలీ
- ఏసీజే జస్టిస్ సుజోయ్‌పాల్, జస్టిస్ వినోద్ కుమార్ బదిలీకి కూడా కేంద్రం ఆమోదం
- పలు రాష్ట్రాల హైకోర్టులకు కొత్త సీజేలు
- సుప్రీం కొలీజియం సిఫార్సులను ఆమోదిస్తూ న్యాయశాఖ ప్రకటన

జస్టిస్ సుజోయ్‌పాల్

జస్టిస్ వినోద్‌కుమార్

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ/సాక్షి, హైదరాబాద్: దేశంలోని పలు హైకోర్టులకు కొత్త ప్రధాన న్యాయమూర్తులు నియమితులయ్యారు. ఇందులోభాగంగా తెలంగాణ హైకోర్టు నూతన ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా జస్టిస్ అపరేష్ కుమార్ సింగ్ నియమితులయ్యారు. ఎన్నడూ లేనివిధంగా తాత్కాలిక ప్రధాన న్యాయమూర్తితోనే 6 నెలలుగా తెలంగాణ హైకోర్టు కొనసాగింది. గత సీజే జస్టిస్ అలోక్ అరాధే జనవరిలో బదిలీపై బాంబే హైకోర్టుకు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా వెళ్లిన విషయం తెలిసిందే. నాటి నుంచి సీజే పోస్టు ఖాళీగానే ఉంది. ఎట్టకేలకు పూర్తిస్థాయి సీజేను నియమించడంపై న్యాయవాదులు హర్షం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. జస్టిస్ ఏకే సింగ్.. ప్రస్తుతం త్రిపుర హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. అలాగే, జార్ఖండ్ హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎం.ఎస్.రామచంద్ర రావుని త్రిపుర హైకోర్టు సీజేగా బదిలీ చేశారు. దేశంలో ఐదుగురు న్యాయమూర్తులు సీజేలుగా నియమితులవగా, నలుగురు సీజేలను ఇతర హైకోర్టులకు బదిలీ చేశారు. ఈ మేరకు మే 26న సుప్రీంకోర్టు కొలీజియం చేసిన సిఫార్సుకు కేంద్రం ఆమోదం తెలిపింది. ఈ మేరకు కేంద్ర న్యాయశాఖ సోమవారం ఒక ప్రకటన విడుదల చేసింది.

తెలంగాణ ఏడో సీజేగా..: జస్టిస్ ఏకే సింగ్ 1965, జూలై 7న జన్మించారు. బీఏ ఆనర్స్ తర్వాత ఢిల్లీ యూనివర్సిటీ నుంచి ఎల్‌ఎల్‌బీ పూర్తి చేశారు. 1990లో పట్నా హైకోర్టులో న్యాయవాదిగా ప్రాక్టీస్ ప్రారంభించారు. 2000 వరకు అక్కడ

మిగతా 3వ పేజీలో ▶

ఆ కంటిచూపు మన వెన్నంటే..

అలనాటి ప్రఖ్యాత నటి బి.సరోజాదేవి కన్నుమూత

- బెంగళూరులోని స్వగృహంలో టీవీ చూస్తుండగా ఒక్కసారిగా అస్వస్థత
- ఆస్పత్రికి తరలించగా అప్పటికే మృతి చెందినట్లు ధ్రువీకరించిన వైద్యులు
- కన్నడ, తెలుగు, తమిళ, హిందీ భాషల్లో 200 చిత్రాల్లో నటన
- కన్నడలో తొలి ఫిమేల్ సూపర్‌స్టార్‌గా ఖ్యాతి

9లో

ఆచితూచి 42% ఉత్తర్వులు!

స్థానిక సంస్థల్లో బీసీలకు రిజర్వేషన్ల కోసం పకడ్బందీగా జీవో

- న్యాయ పరమైన చిక్కులు రాకుండా రూపకల్పన చేస్తున్న అధికారులు
- సామాజిక, ఆర్థిక పరిస్థితులు, రాజకీయ వెనుకబాటుతనం, జనాభాకు తగ్గ ప్రాతినిధ్యంపై జీవోలో వివరణ
- డెడికేటెడ్ కమిషన్ నుంచి మరో నివేదిక కోరిన ప్రభుత్వం?
- ఈ నివేదిక రాగానే వారం రోజుల్లో జీవో విడుదల చేసే చాన్స్!

సాక్షి, హైదరాబాద్: స్థానిక సంస్థల్లో వెనుకబడిన వర్గాలకు 42% రిజర్వేషన్లు కల్పించే విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆచి తూచి ముందుకెళుతోంది. ఇటీవల మంత్రిమండలి ఆమోదించి పంపిన ఆర్డినెన్స్‌కు గవర్నర్ ఆమోదం లభిస్తుందన్న అంచనాతో.. తదుపరి ప్రక్రియలో భాగంగా అధికారిక ఉత్తర్వులు జారీ చేసే దిశలో అడుగులు వేస్తోంది. ఈ జీవో రూపకల్పన కోసం.. రాష్ట్రంలోని ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ వర్గాలకు స్థానిక సంస్థల్లో రిజర్వేషన్లను 50 శాతానికి మించి ఇవ్వాలంటూ పంచాయతీరాజ్ చట్టం –2018కి చేసిన సవరణ, ఈ మేరకు ఆమోదించిన ఆర్డినెన్స్, నూతన మార్గదర్శకాల ప్రకారం డెడికేటెడ్ కమిషన్ సమర్పించే నివేదికలను ఆధారంగా చేసుకోనుంది. ఆర్డినెన్స్‌కు మంత్రివర్గ ఆమోదం అనంతరం కొత్త విధివిధానాలతో మరో నివేదిక ఇవ్వాలని డెడికేటెడ్ కమిషన్‌ను కోరిన ప్రభుత్వం.. ఆ నివేదిక వచ్చిన తర్వాత వారం రోజుల్లోపు న్యాయపరమైన చిక్కులకు అవకాశం లేకుండా జీవో విడుదల

మిగతా 3వ పేజీలో ▶

2050 నాటికి 640 కి.మీ. మెట్రో

- దశలవారీగా మెట్రో విస్తరణ అభివృద్ధి ప్రణాళికలు
- ట్రిపుల్ ఆర్ వరకు ప్రజారవాణాపై లీ అసోసియేట్స్ అధ్యయనం
- మొదటి, రెండు దశల్లో 231.5 కి.మీ.
- 2040 నాటికి 340 కి.మీ.కు పెంచాలని ప్రతిపాదన... సెప్టెంబర్ నాటికి నివేదిక -2లో

ఇదండీ సంగతి

రోజూ ఉదయం, మధ్యాహ్నం, రాత్రి ఒక గంట మ్యూజిక్ వినండి చాలు!

హ్యామ్ పద్ధతిలో ఉత్తర రింగు

- ఖజానాపై ఒకేసారి భారం పడకుండా వెసులుబాటు
- తొలిదశలోనే 6 వరుసల రోడ్డు నిర్మాణానికి కేంద్రం ఆమోదం
- రోడ్డుపై టోల్ చార్జీల వసూలు బాధ్యత మరో సంస్థకు అప్పగించనున్న కేంద్రం

సాక్షి, హైదరాబాద్: రీజినల్ రింగు రోడ్డు ఉత్తర భాగం రోడ్డు నిర్మాణాన్ని హైబ్రిడ్ యాన్యుటీ మోడల్ (హ్యామ్)లో నిర్మించాలని కేంద్ర ఉపరితల రవాణా శాఖ నిర్ణయించింది. తొలుత దీన్ని ఈపీసీ (ఇంజనీరింగ్, ప్రొక్యూర్‌మెంట్ అండ్ కన్‌స్ట్రక్షన్) పద్ధతిలో నిర్మించాలని నిర్ణయించినప్పటికీ, తాజాగా హ్యామ్ వైపు మొగ్గు చూపింది. ఈ పద్ధతిలో ప్రభుత్వం నిర్మాణానికయ్యే ఖర్చును ఎప్పటికప్పుడు చెల్లించాల్సిన అవసరం ఉండదు. నిర్మాణ సంస్థకు విడతల వారీగా చెల్లించే వీలుంటుంది. ఖజానాపై భారం పడకుండా వెసులుబాటు లభిస్తుంది.

రద్దీ ఎక్కువగా ఉంటుందని తేలడంతో.. ఉత్తర భాగాన్ని (162 కి.మీ) చేపట్టేందుకు

మిగతా 8వ పేజీలో ▶

'ఇచ్చంపల్లి'కి అనుమతించండి

కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మంత్రి ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి లేఖ

- గోదావరి నుంచి 200 టీఎంసీలు తరలించేలా నిర్మిస్తాం
- పోలవరం తరహాలో ఈ ప్రాజెక్టుకూ కేంద్రం నిధులు ఇవ్వాలి
- పెండింగ్ ప్రాజెక్టులకు కూడా అనుమతులు జారీ చేయండి

సాక్షి, హైదరాబాద్: తెలంగాణలోని కరువు పీడిత ప్రాంతాల సాగు, తాగునీటి అవసరాలు తీర్చేందుకు 200 టీఎంసీల వరద నీటిని ఉపయోగించుకునేలా గోదావరిపై ఇచ్చంపల్లి వద్ద కొత్త ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి అనుమతించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రాష్ట్ర నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి ఎస్.ఉత్తమ్‌కుమార్ రెడ్డి విజ్ఞప్తి చేశారు. గోదావరిపై పోలవరం, ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టులు చేపట్టాల్సిందిగా గోదావరి ట్రిబ్యునల్ తీర్పులో పేర్కొన్న అంశాన్ని గుర్తు చేశారు. పోలవరం ప్రాజెక్టు తరహాలోనే ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టుకు సైతం కేంద్రం నిధులు సమకూర్చాలని కోరారు. సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి ఆదేశాలతో సోమవారం కేంద్ర జలశక్తి శాఖ మంత్రి సీఆర్ పాటిల్‌కు మంత్రి ఉత్తమ్ ఈ మేరకు లేఖ రాశారు. జాతీయ నదుల అనుసంధానం విధానంలో భాగంగా ప్రతిపాదించిన గోదావరి–కావేరి నదుల అనుసంధానం ప్రాజెక్టు కింద గోదావరిపై ఇచ్చంపల్లి వద్ద బరాజ్ నిర్మించి 148 టీఎంసీలను బదిలీ చేయాలని నేషనల్ వాటర్ డెవలప్‌మెంట్ ఏజెన్సీ (ఎన్‌డబ్ల్యూడీఏ) చేసిన ప్రతిపాదనను ఉత్తమ్ గుర్తు చేశారు. ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా తరలించే జలాల్లో 50 శాతం తెలంగాణకు కేటాయించాలని ఎన్‌డబ్ల్యూడీఏ 2024 మార్చిలో లేఖ రాసిందని తెలిపారు. రాష్ట్రంలోని పెండింగ్ ప్రాజెక్టులకు నీటి కేటాయింపులు చేయడంతో పాటు అనుమతులు జారీ చేయాలని కోరారు. కృష్ణా, గోదావరి బేసిన్లలోని వివాదాలపై కేంద్రం వెంటనే

మిగతా 8వ పేజీలో ▶

జాతీయ ప్రాజెక్టుగా డిండి

- పాలమూరు–రంగారెడ్డి, డిండి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పథకాల డీపీఆర్‌లకు కేంద్ర జలసంఘం (సీడబ్ల్యూసీ) క్లియరెన్సుతో పాటు పర్యావరణ అనుమతులు జారీ చేయాలి.
- 2007లోనే డిండి ఎత్తిపోతలకు పరిపాలన అనుమతులు జారీ చేశారు. ఫ్లోరోసిస్ సమస్యను పరిష్కరించే లక్ష్యంతో చేపట్టిన ఈ ప్రాజెక్టును జాతీయ ప్రాజెక్టుగా గుర్తించాలని పీఎంఓ 2010 డిసెంబర్ 10వ తేదీన ప్రతిపాదించింది.
- 2021 సెప్టెంబర్ 21న సీడబ్ల్యూసీకి సమ్మక్క సాగర్ ప్రాజెక్టు డీపీఆర్ సమర్పించాం. ఛత్తీస్‌గఢ్ నుంచి ఎన్‌వోసీ లేక అంతర్రాష్ట్ర వ్యవహారాల డైరెక్టరేట్ నుంచి క్లియరెన్స్ ఆలస్యమవుతోంది. ఛత్తీస్‌గఢ్ నిబంధనల ప్రకారం అక్కడి నిర్వాసితులకు నష్టపరిహారం చెల్లిస్తాం. ముంపుపై ఖరగ్‌పూర్ ఐఐటీ సిఫారసుల అమలుకు కట్టుబడి ఉన్నాం.

జల వివాదాలపై కేంద్రం దృష్టి

- 16న రెండు రాష్ట్రాల సీఎంలతో భేటీ కానున్న కేంద్రమంత్రి సీఆర్ పాటిల్
- చర్చించాల్సిన అంశాలతో తక్షణమే ఎజెండా పంపాలని లేఖ
- రాష్ట్ర వాటాల కోసం కేంద్రంపై ఒత్తిడి పెంచాలని సీఎం రేవంత్ నిర్ణయం

సాక్షి, హైదరాబాద్: తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాల మధ్య నెలకొన్న జల వివాదాలపై కేంద్రం దృష్టి సారించింది. కేంద్ర జలశక్తి శాఖ మంత్రి సీఆర్ పాటిల్ ఈ నెల 16న మధ్యాహ్నం 2.30 గంటలకు ఢిల్లీలోని శ్రమశక్తి భవన్‌లో రెండు రాష్ట్రాల సీఎంలు రేవంత్‌రెడ్డి, చంద్రబాబుతో సమావేశం ఏర్పాటు చేసినట్లు.. ఆ శాఖ సంయుక్త కార్యదర్శి ప్రదీప్‌కుమార్ అగర్వాల్ తెలిపారు. ఈ మేరకు సోమవారం రెండు రాష్ట్రాలకు లేఖ రాశారు. ఈ భేటీలో చర్చించడానికి రెండు రాష్ట్రాలూ తమ ఎజెండా అంశాలను తక్షణమే పంపించాలని కోరారు. సీఎంలతో పాటు సమావేశానికి రానున్న ప్రతినిధి బృందాల వివరాలను

మిగతా 8వ పేజీలో ▶

క్లుప్తంగా...

ఐఐపీహెచ్‌కు 'డీమ్డ్ యూనివర్సిటీ' హోదా

కేంద్ర ప్రభుత్వ గెజిట్ ద్వారా అధికారిక ప్రకటన

సాక్షి, హైదరాబాద్: దేశంలోని ప్రజారోగ్య విద్య, పరిశోధన, విధాన నిర్మాణ రంగాల్లో కీలకంగా నిలుస్తున్న ఇండియన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ పబ్లిక్ హెల్త్ (ఐఐపీహెచ్) హైదరాబాద్‌కు కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకమైన 'డీమ్డ్ టు బీ యూనివర్సిటీ' హోదాను మంజూరు చేసింది. హైదరాబాద్‌తో పాటు భువనేశ్వర్, బెంగళూరు నగరాల్లోని ఐఐపీహెచ్‌లకు కూడా ఈ హోదా లభించింది. ఈ మేరకు జూలై 5, 2025న భారత ప్రభుత్వ గెజిట్‌లో అధికారికంగా ప్రకటన వెలువడింది. ప్రజారోగ్య విద్య, విభిన్న అంశాల్లో అన్వేషణాత్మక పరిశోధన, ఆరోగ్య విధానాల్లో ప్రభావవంతమైన దృష్టి కోణం కలిగిన నూతన మార్గదర్శకాలను రూపొందించడంలో ఐఐపీహెచ్ నిరంతరం తన కృషిని కొనసాగిస్తోంది. ఈ గుర్తింపు ఐఐపీహెచ్ సాగిస్తున్న ప్రయాణానికి మరింత బలాన్ని ఇస్తుందని సంస్థ అసిస్టెంట్ మేనేజర్ టి.వి.శివనాగేశ్వర్ రావు అన్నారు.

బీసీ స్టడీ సర్కిల్‌లో పోటీ పరీక్షలకు ఉచిత శిక్షణ

సాక్షి, హైదరాబాద్: పోటీ పరీక్షలకు సన్నద్ధమవుతున్న బీసీ అభ్యర్థులకు ఐదు నెలల ఉచిత శిక్షణ ఇస్తున్నట్లు బీసీ స్టడీ సర్కిల్ డైరెక్టర్ డి.శ్రీనివాస్‌రెడ్డి సోమవారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. గ్రూప్స్‌తో పాటు ఆర్ఆర్‌బీ, స్టాఫ్ సెలక్షన్ కమిషన్, బ్యాంకింగ్ ఉద్యోగాలకు సన్నద్ధమయ్యే అభ్యర్థులకు మంచి అవకాశమన్నారు. ఆగస్టు 25 నుంచి శిక్షణ ప్రారంభమవుతుందని, ఆసక్తి ఉన్న అభ్యర్థులు ఆగస్టు 11వ తేదీకల్లా తెలంగాణ బీసీ స్టడీ సర్కిల్ వెబ్‌సైట్‌లో రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవాలని సూచించారు. డిగ్రీ పరీక్షల్లో మెరిట్ ఆధారంగా శిక్షణకు అభ్యర్థులను ఎంపిక చేస్తామన్నారు. మరిన్ని వివరాలకు వెబ్‌సైట్‌ను సందర్శించాలని తెలిపారు. ఎంపికైన అభ్యర్థులకు నెలకు రూ.1,000 స్టైపెండ్ ఇస్తామన్నారు.

స్వయం ఉపాధి సాంకేతిక కోర్సుల్లో ఉచిత శిక్షణ

భూదాన్ పోచంపల్లి: యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లా భూదాన్ పోచంపల్లి మండలంలోని జలాల్‌పురంలోగల స్వామి రామానందతీర్థ గ్రామీణ సంస్థలో తెలంగాణలోని నిరుద్యోగ యువతకు స్వయం ఉపాధి సాంకేతిక కోర్సుల్లో ఉచిత శిక్షణ ఇస్తున్నట్లు సంస్థ చైర్మన్ ఎన్.కిశోర్‌రెడ్డి సోమవారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. 2 నెలల కాలవ్యవధి కలిగిన బేసిక్ కంప్యూటర్ కోర్సుకు ఇంటర్మీడియట్ పాసై ఉండాలని పేర్కొన్నారు. మూడున్నర నెలల కాలవ్యవధి కలిగిన ఆటోమొబైల్ టూ వీలర్ సర్వీసింగ్ కోర్సుకు పదో తరగతి, సోలార్‌సిస్టమ్ ఇన్‌స్టాలేషన్ అండ్ సర్వీస్ కోర్సుకు పదో తరగతి లేదా ఐటీఐ విద్యార్హత ఉన్న వారికి ప్రాధాన్యం ఇస్తారని తెలిపారు. అభ్యర్థులు 18 నుంచి 30 సంవత్సరాల మధ్య వయసు కలిగి ఉండాలని, శిక్షణ కాలంలో ఉచిత భోజనంతో కూడిన హాస్టల్ వసతి కల్పిస్తామని వెల్లడించారు. ఆసక్తి కలిగిన అభ్యర్థులు తమ విద్యార్హతల సర్టిఫికెట్లు, ఆధార్‌కార్డు, రేషన్‌కార్డు, పాస్‌పోర్ట్ సైజ్ ఫొటోలతో సంస్థలో నేరుగా హాజరు కావాలని సూచించారు. ఇతర వివరాలకు 9133908000, 9133908111 ఫోన్ నంబర్లలో సంప్రదించాలన్నారు.

పల్లె బడిలో ఏఐ పాఠాలు

కార్పొరేట్‌కు దీటుగా గ్రామీణ విద్యార్థులకు ఆధునిక బోధన

- పర్‌ప్లెక్సిటీ ఏఐ టూల్ ద్వారా బోధన
- టీఫైబర్ నెట్‌తో హైస్పీడ్ ఇంటర్నెట్ సౌకర్యం
- ఆదర్శంగా నిలిచిన అడవిశ్రీరాంపూర్ జెడ్పీ హైస్కూల్
- పైలెట్ ప్రాజెక్టులోని మూడు పాఠశాలల్లో ఇదొకటి

ఏఐ ద్వారా పాఠాలు చెబుతున్న ఉపాధ్యాయుడు

పట్టణాలు, నగరాలకు దీటుగా కృత్రిమ మేధస్సు (ఏఐ –ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్) సాయంతో సాంకేతిక బోధనకు ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టింది. మారుమూల గ్రామంలోని ఓ ప్రభుత్వ పాఠశాల కార్పొరేట్ స్కూళ్లకు సమానస్థాయిలో ఆధునిక బోధన అందిస్తూ ఆదర్శంగా నిలుస్తోంది. సర్కార్ టీ ఫైబర్ హైస్పీడ్ ఇంటర్నెట్‌ను అందుబాటులోకి తేవడంతో ఉపాధ్యాయులు ఏఐ ఆధారంగా చదువు చెబుతున్నారు. విద్యార్థుల సందేహాలను నివృత్తి చేయడంతోపాటు అదనపు సమాచారం అందించి వారి మేధకు పదును పెడుతున్నారు. పెద్దపల్లి జిల్లా ముత్తారం మండలం అడవి శ్రీరాంపూర్ జెడ్పీ హైస్కూల్ ఇందుకు వేదికైంది.

– ముత్తారం (మంథని)

స్థానిక ఉపాధ్యాయులకు గూగుల్‌తో ఏఐ బోధనలో శిక్షణకు ఇప్పించేందుకు టీ–ఫైబర్ అధికారులు సన్నాహాలు చేస్తున్నారు. అలాగే

మద్రాస్-ఐఐటీ నుంచి కోర్సు!

మద్రాస్ ఐఐటీ కళాశాల నుంచి కోర్సు అందించేందుకు ప్రయత్నాలు చేస్తుండటం విశేషం. టీ ఫైబర్ బృందం సోషల్ మీడియా వేదికగా దీనిపై ప్రచారం చేయడంతో అమెరికాలో శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కో కేంద్రంగా ఉన్న పర్‌ప్లెక్సిటీ ఏఐ కో–ఫౌండర్, సీఈవో అరవింద్ శ్రీనివాస్ ఎక్స్ వేదికగా స్పందించారు. తమ ఉచిత ఏఐ టూల్‌ను వినియోగించుకుని విద్యార్థులు విజ్ఞానం మెరుగుపర్చుకోవడం సంతోషంగా ఉందన్నారు. మారుమూల గ్రామంలోని ప్రభుత్వ పాఠశాలలో ఈ మార్పురావడం గొప్పవిషయమని చెప్పారు.

పైలెట్ ప్రాజెక్టుగా మూడు గ్రామాలు..

టీ–ఫైబర్, పయనీర్ ఈల్యాబ్స్ కంపెనీ భాగస్వామ్యంతో పల్లెల్లో ఇంటింటికీ ఇంటర్నెట్ సౌకర్యం కల్పించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఇందులోభాగంగా రాష్ట్రంలోని మూడు గ్రామాల్లోని పాఠశాలలను పైలెట్ ప్రాజెక్టు కింద ఎంపిక చేసింది. పెద్దపల్లి జిల్లా ముత్తారం మండలం అడవిశ్రీరాంపూర్, సంగారెడ్డి జిల్లా ఆందోల్ మండలం సంగుపేట, నారాయణపేట జిల్లా మద్దూరు జెడ్పీ హైస్కూళ్లను దీని కింద ఎంపిక చేసింది. అడవిశ్రీరాంపూర్ జెడ్పీ హైస్కూల్‌లో టీ–ఫైబర్ నెట్ నిర్వాహకులు హైస్పీడ్ ఇంటర్నెట్ కనెక్షన్ ఇచ్చి రెండు మానిటర్లు ఇవ్వగా.. ప్రభుత్వం ఇటీవల మరో మూడు కేటాయించింది. గత జూన్‌లో ఏఐ ఆధారిత పర్‌ప్లెక్సిటీ టూల్స్ ద్వారా 8, 9, 10వ తరగతి విద్యార్థులకు ఆధునిక బోధన ప్రారంభించారు.

కార్పొరేట్‌కు దీటుగా

ఏఐ, పర్‌ప్లెక్సిటీ టూల్ సాయంతో బోధన ప్రారంభించాం. కార్పొరేట్ స్కూళ్లకు దీటుగా పల్లె పాఠశాలలో ఆధునిక విద్య ఇస్తుండటంతో విద్యార్థుల ప్రవేశాల సంఖ్య పెరుగుతోంది. ఏఐ క్లాసులతో విద్యార్థుల్లో నైపుణ్యత, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వృద్ధి చెందుతోంది. మరో 20 కంప్యూటర్లు, మైక్రోఫోన్స్ అందిస్తే ఏఐ బోధన మరింత సులువవుతుంది.

– ఇరుగురాల ఓదెలు, హెచ్‌ఎం, అడవిశ్రీరాంపూర్ జెడ్పీ హైస్కూల్

రక్తం ఎందుకు గడ్డ కట్టదు

పర్‌ప్లెక్సిటీ ఏఐ టూల్ ద్వారా రక్తనాళాల్లో రక్తం ప్రవహించేటప్పుడు ఎందుకు గడ్డ కట్టదనే ప్రశ్నకు సమాధానాన్ని సొంతంగా తెలుసుకున్నా. బయాలజీలో ఎర్ర, తెల్లరక్త కణాలు, కణ ఫలదీకరణ, నిర్మాణం, వాటి విధుల గురించి వివరంగా తెలుసుకున్నా. టీచర్ల బోధన తర్వాత అర్థం కాని విషయాలు, సందేహాలను పర్‌ప్లెక్సిటీ టూల్ నివృత్తి చేస్తోంది.

– ఉప్పు మన్విత, తొమ్మిదో తరగతి

గణితంలో అన్ని పద్ధతులు

ఏఐ టూల్‌తో విద్యార్థి శక్తిని అంచనావేసుకుని సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోవచ్చు. పర్‌ప్లెక్సిటీ యాప్‌లో గణితంలోని అన్ని పద్ధతులు పొందుపర్చడాన్ని సులువుగా నేర్చుకోవచ్చు. చిత్రపటాలతో అర్థమయ్యే రీతిలో ఏఐ వివరిస్తోంది.

– మార్త కోమలత, పదోతరగతి

ఉపయోగం తెలుసుకున్నా

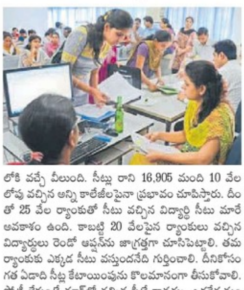

ఏఐ పర్‌ప్లెక్సిటీలో నిక్ (ఆస్ట్రేలియాకు చెందిన ఈయన అరుదైన వ్యాధితో జన్మించారు) గురించి సార్‌ను అడిగా. అంగవైకల్యం ఉన్నా.. విధిరాతను కూడా ఎలా మార్చుకోవచ్చో ఏఐ టూల్‌తో తెలుసుకున్నా. నిక్ చికెన్ లెగ్‌ను ఉపయోగించి నీటి గ్రావిటి బ్యాలెన్స్ చేసుకునే విధానం గురించి కూడా నేర్చుకున్నా.

– చిగురు మధులాస్య, పదోతరగతి

ఇంజనీరింగ్ ఆప్షన్లు అటు.. ఇటు

- వేలల్లో ఆప్షన్ల తొలగింపు.. జోడింపు.. విద్యార్థుల్లో కంగారు... అప్రమత్తమైన ర్యాంకర్లు ... మెరుగైన సీటుకు ప్రయత్నం
- రెండో ప్రాధాన్యంపై కొంత కసరత్తు అవసరమంటున్న నిపుణులు
- ఆప్షన్లకు నేడు చివరి రోజు

సాక్షి, హైదరాబాద్: మాక్ సీట్ల కేటాయింపు తర్వాత ఇంజనీరింగ్ ఆప్షన్లు వేగంగా కదులుతున్నాయి. ఆప్షన్ల జోడింపు.. తొలగింపుతో భారీ మార్పులు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. మాక్ కేటాయింపునకు ముందు విద్యార్థుల నుంచి 56,63,308 వెబ్ ఆప్షన్లు రాగా.. సోమవారం మరో లక్ష పెరిగాయి. మళ్లీ మధ్యాహ్నానికి 30 వేలు తగ్గిపోయాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఆప్షన్లు ఇవ్వడంలో విద్యార్థులు కొంత గందరగోళానికి గురవుతున్నారని అధికారులు అంచనా వేస్తున్నారు. ఆప్షన్ల గడువు మంగళవారంతో ముగియనుంది. దీంతో ఉన్న ఆప్షన్లు తీసేయడం, కొత్తవి పెట్టడం చేస్తున్నారు. మరోవైపు మంచి ర్యాంకు ఉండీ సీటు రాని విద్యార్థులు కూడా అప్రమత్తమయ్యారు. ఆప్షన్లు ఇచ్చినా సీటు రాని వారు 16,905 మంది ఉన్నారు. వీళ్లంతా మాక్ కేటాయింపునకు ముందు ఐదుకు మించి బ్రాంచీలను సెలెక్ట్ చేయలేదు. పది కాలేజీలకు మించి ప్రాధాన్యత ఇవ్వలేదు. దీంతో మాక్‌లో సీటు రాలేదు. దీన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని సోమవారం వీళ్లంతా పెద్దఎత్తున ఆప్షన్లు ఇచ్చారు. 2 వేలలోపు ర్యాంకు వచ్చిన విద్యార్థులు మాక్‌లో 5 వేల ర్యాంకు కటాఫ్ ఉన్న కాలేజీల్లో రెండు, మూడు బ్రాంచీలకు ఆప్షన్లు ఇస్తున్నారు.

రెండో ప్రాధాన్యత కీలకం

మంచి కాలేజీ, మంచి బ్రాంచీ వచ్చిన విద్యార్థులు కొంత అప్రమత్తంగానే ఉండాలని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఈ నెల 18న వెల్లడించే సీట్ల కేటాయింపునకు ర్యాంకర్లు రంగంలోకి వచ్చే వీలుంది. సీట్లు రాని 16,905 మంది 10 వేలలోపు వచ్చిన అన్ని కాలేజీలపైనా ప్రభావం చూపిస్తారు. దీంతో 25 వేల ర్యాంకుతో సీటు వచ్చిన విద్యార్థి సీటు మారే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి 20 వేలపైన ర్యాంకులు వచ్చిన విద్యార్థులు రెండో ఆప్షన్‌ను జాగ్రత్తగా చూసిపెట్టాలి. తమ ర్యాంకుకు ఎక్కడ సీటు వస్తుందనేది గుర్తించాలి. దీనికోసం గత ఏడాది సీట్ల కేటాయింపును కొలమానంగా తీసుకోవాలి. పోటీ లేకుంటే మాక్‌లో వచ్చిన సీటే రావచ్చు. ఒకవేళ మంచి ర్యాంకర్లు పోటీకి వస్తే రెండో ప్రాధాన్యత ఇచ్చిన కాలేజీ, బ్రాంచీలో సీటు పొందే వీలుందని, దీన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని నిపుణులు సూచిస్తున్నారు. మంచి ర్యాంకు ఉండే విద్యార్థులు ఇప్పుడున్న బ్రాంచీ, కాలేజీ కన్నా బెస్ట్ ఆప్షన్ ఎంపిక చేసుకుంటారు. కాబట్టి టాప్ 20 కాలేజీల్లో మార్పులు అనివార్యం. ఈ కారణంగా రెండో ప్రాధాన్యతకు సీటు వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది.

ఆ బ్రాంచీలైతే మార్పు అక్కర్లేదు

సివిల్, మెకానికల్, ఈఈఈ బ్రాంచీల్లో పెద్దగా ఆప్షన్లు మార్చాల్సిన అవసరం లేదని నిపుణులు అంటున్నారు. సివిల్‌లో 3,129 సీట్లున్నాయి. మాక్ తర్వాత ఈ బ్రాంచీ విద్యార్థుల్లో కొంతమంది కాలేజీ, బ్రాంచీ మార్చుకుంటారు. కాబట్టి ఇదే బ్రాంచీలో ఆసక్తి ఉంటే, మంచికాలేజీ వచ్చినప్పుడు మార్పు చేసుకోవాల్సిన అవసరం లేదు. అదేవిధంగా ఐటీ బ్రాంచీలోనూ 3,681 సీట్లు ఉన్నాయి. మాక్ కేటాయింపులో వచ్చిన సీటు పక్కాగా వచ్చే వీలుందని అధికారులు అంటున్నారు. ఈఈఈ, మెకానికల్‌లోనూ పెద్దగా మార్పులు ఉండకపోవచ్చు. అయితే, సీఎస్‌సీ, ఇతర ఎమర్జింగ్ కోర్సుల్లో పోటీ ఎక్కువగా ఉంది. మంచి ర్యాంకు లేకున్నా, ఈ కోర్సుల్లో సీటు వచ్చిన విద్యార్థులు కాలేజీ, బ్రాంచీల ప్రాధాన్యతకు మరిన్ని ఆప్షన్లు ఇవ్వడం మంచిదని సూచిస్తున్నారు.

ఆప్షన్లు పెంచుకున్నాను

నాకు ఎప్‌సెట్‌లో 2 వేల ర్యాంకు వచ్చింది. పక్కాగా సీటు వస్తుందని తక్కువ ఆప్షన్లు ఇచ్చాను. కానీ మాక్ కేటాయింపులో సీటు రాలేదు. దీంతో ఇప్పుడు 35 కాలేజీలకు ఆప్షన్లు ఇచ్చాను. మాక్ వల్ల మేలే జరిగింది. నేను ఇచ్చిన ఆప్షన్లన్నీ సీఎస్‌ఈ, ఎమర్జింగ్ కోర్సులకే. టాప్ కాలేజీలో కోరుకున్న సీటు వస్తుందనే నమ్మకం ఉంది.

– సి.సంజన సుప్రియ (హైదరాబాద్ విద్యార్థిని)

అయినా... అప్రమత్తమయ్యా

మాక్ కేటాయింపులో టాప్ 20 కాలేజీల్లో సీఎస్‌ఈ బ్రాంచీలో సీటు వచ్చింది. గత ఏడాది కేటాయింపును పరిశీలిస్తే టాప్ 22లో ఉన్న కాలేజీలో నాకొచ్చిన ర్యాంకుకు సీటు వచ్చింది. దీన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని రెండు, మూడో ప్రాధాన్యతలు మార్చుకున్నా. ఇప్పుడొచ్చిన కాలేజీలో రాకున్నా, వేరే కాలేజీలో సీటు వస్తుందని భావిస్తున్నాను.

– వి.శివ నాగేశ్వర్ (ఖమ్మం విద్యార్థి)

సీజే ముందుకు 'ఫీజుల' లొల్లి

ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ ఫీజుల పెంపుపై రిజిస్ట్రీకి జస్టిస్ విజయ్‌సేన్‌రెడ్డి ఆదేశం... విరుద్ధ మధ్యంతర ఉత్తర్వుల నేపథ్యంలో నిర్ణయం

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఇంజనీరింగ్ కాలేజీల్లో ఫీజుల పెంపు అంశంపై దాఖలైన పిటిషన్‌ను ప్రధాన న్యాయమూర్తి ధర్మాసనం ముందుంచాలని రిజిస్ట్రీని హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి ఆదేశించారు. గతంలో దాఖలైన పిటిషన్లలో ఇద్దరు సింగిల్ జడ్జిలు విరుద్ధ మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీ చేసిన విషయం తెలిసిందే. ఫీజు తక్షణ పెంపునకు ఒకరు అనుమతి ఇవ్వగా.. మరొకరు సత్వర ఉపశమనానికి నిరాకరించారు. ఈ నేపథ్యంలో ఇంజనీరింగ్ కాలేజీల ఫీజు పెంపు పిటిషన్లపై తాను విచారణ చేపట్టడం సమంజసం కాదన్న జస్టిస్ బి.విజయ్‌సేన్‌రెడ్డి.. పిటిషన్‌ను ప్రధాన న్యాయమూర్తి ధర్మాసనం ముందు ఉంచాలని రిజిస్ట్రీని ఆదేశించారు. ప్రైవేట్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీల్లో 2025–26 విద్యా సంవత్సరానికి గత బ్లాక్ పీరియడ్ ఫీజులే వర్తిస్తాయంటూ ప్రభుత్వం జీవో 26 జారీ చేసింది. దీనిపై అవంతి ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేసింది. ఈ పిటిషన్‌పై జస్టిస్ విజయ్‌సేన్‌రెడ్డి సోమవారం విచారణ చేపట్టారు. పిటిషనర్ తరఫున న్యాయవాది తరుణ్ జి.రెడ్డి వాదనలు వినిపిస్తూ.. కాలేజీ ప్రతిపాదించిన ఫీజును తగ్గిస్తూ టీఏఎఫ్ఆర్‌సీ రిజిస్టర్‌లో నమోదు చేసిందని, దానికి కాలేజీ అంగీకరించిందన్నారు. ప్రభుత్వం తరఫున స్పెషల్ జీపీ రాహుల్‌రెడ్డి వాదనలు వినిపిస్తూ.. ఫీజుల పెంపునకు సంబంధించి టీఏఎఫ్ఆర్‌సీ నుంచి సర్కార్‌కు ఎలాంటి ప్రతిపాదన అందలేదన్నారు. ఫీజు పెంపునకు అనుమతిస్తూ సీబీఐటీకి ఇదే కోర్టు ఉత్తర్వులు జారీ చేసిందని, దీనిపై కమిటీ పిటిషన్ వేయనుందని తెలిపారు. వాదనలు విన్న న్యాయమూర్తి.. ఈ దశలో ఫీజుల పెంపుపై ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం సరికాదన్నారు. ప్రధాన న్యాయమూర్తే నిర్ణయం తీసుకోవాలంటూ రిజిస్ట్రీకి ఆదేశాలు జారీ చేశారు. కాగా, ఇదే అంశంపై మరో రెండు కాలేజీలు దాఖలు చేసిన పిటిషన్లపై జస్టిస్ కె.శరత్ విచారణ చేపట్టారు. వాదనలు విని వాయిదా వేశారు.

త్వరలో తెలంగాణ న్యూట్రిషన్ ప్లాన్: సీతక్క

సీడ్స్ కిట్‌ను ఆవిష్కరిస్తున్న మంత్రి సీతక్క

సాక్షి, హైదరాబాద్: పోషకాహార లోపం లేని తెలంగాణను సాకారం చేసే దిశగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కార్యాచరణ రూపొందిస్తోందని మహిళా భివృద్ధి, శిశు సంక్షేమ శాఖ మంత్రి సీతక్క అన్నారు. ఇందుకోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం త్వరలో ప్రత్యేకంగా తెలంగాణ న్యూట్రిషన్ ప్లాన్‌ను తీసుకువస్తోందన్నారు. ఈ దిశగా కసరత్తు ముమ్మరం చేసినట్లు చెప్పారు. సోమవారం బేగంపేటలోని టూరిజం ప్లాజాలో తెలంగాణ న్యూట్రిషన్ ప్లాన్‌పై ప్రత్యేక సదస్సు నిర్వహించారు. నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ న్యూట్రిషన్, ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మిల్లెట్ రీసెర్చ్, సీఎఫ్‌టీఆర్ఐ (మైసూర్), ఎయిమ్స్, ఇక్రిశాట్, యూనిసెఫ్ సంస్థలతో పాటు ప్రథమ్, ఆంధ్ర మహిళా సభ, హర్మన్, బాల రక్ష భారతి సంస్థలతో పాటు వివిధ ప్రభుత్వ శాఖల ఉన్నతాధికారులు ఈ సదస్సులో పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా మంత్రి సీతక్క మాట్లాడుతూ రాష్ట్రంలో పోషకాహార లోపాన్ని అధిగమించేందుకు విస్తృత స్థాయిలో అవగాహన కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నామని తెలిపారు.అంగన్‌వాడీలపై తల్లిదండ్రుల్లో నమ్మకాన్ని పెంచేలా సేవల నాణ్యత పెంచుతున్నామని, అమ్మ ఒడి నుంచి చిన్నారులు అంగన్‌వాడీ బడిలో చేరేలా ప్రోత్సహిస్తున్నామని వివరించారు. పోషణ్ వాటిక కార్యక్రమం కింద నేషనల్ సీడ్స్ కార్పొరేషన్ ద్వారా ఆరు రకాల కూరగాయల విత్తనాలతో కూడిన సీడ్స్ కిట్‌ను మంత్రి సీతక్క ఈ సందర్భంగా ఆవిష్కరించారు. మొదటి విడతలో 4,500 అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలకు ఈ విత్తనాల కిట్లు పంపిణీ చేయనున్నట్లు తెలిపారు. ఈ సదస్సులో రాష్ట్ర మహిళా, శిశు సంక్షేమ శాఖ కార్యదర్శి అనితా రామచంద్రన్, డైరెక్టర్ జి.సృజన, తెలంగాణ ఫుడ్స్ ఎండీ చంద్రశేఖర్ రెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

పాలిసెట్ డేటా రికవరీ

నేడో రేపో సీట్ల కేటాయింపు

సాక్షి, హైదరాబాద్: సాంకేతిక కారణాలతో తుడిచిపెట్టుకుపోయిన పాలిసెట్ కౌన్సెలింగ్ డేటాను మొత్తం మీద అధికారులు రికవరీ చేశారు. ఐటీ రంగ నిపుణులు వారం రోజులుగా దీనిపై కసరత్తు చేశారు. నిజానికి ఐదు రోజుల క్రితమే డేటా రికవరీ అయినట్టు తెలిసింది. కానీ తరచూ ఎర్రర్స్ రావడంతో సిబ్బంది కంగారుపడ్డారు. గుడ్ గవర్నెన్స్‌లో నిక్షిప్తమైన డేటాను డంప్ చేసుకుని, పరిస్థితిని సరిదిద్దినట్లు అధికార వర్గాలు తెలిపాయి. డేటా రికవరీ కావడంతో పాలిసెట్ సీట్ల కేటాయింపును చేపట్టేందుకు అధికారులు సన్నాహాలు చేస్తున్నారు. మంగళ, బుధవారాల్లో కేటాయింపు చేపట్టే అవకాశం ఉందని అధికారులు వెల్లడించారు. పాలిటెక్నిక్ ఫీజుల విషయంలో ప్రభుత్వం నుంచి స్పష్టత కోసం ఎదురు చూస్తున్నామని అధికారులు చెపుతున్నారు. ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్ కాలేజీల్లో రూ.3,800 వార్షిక ఫీజు ఉండగా, ప్రైవేటు కాలేజీల్లో గత ఏడాది కౌన్సెలింగ్ తర్వాత రూ.15 వేల నుంచి రూ.38,000 వరకూ పెంచారు. ఇందులో ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ కింద రూ.15 వేలు వస్తుంది. మిగతా మొత్తాన్ని విద్యార్థి భరించాలా? ప్రభుత్వం ఇస్తుందా? అనే దానిపై స్పష్టత ఇవ్వాలని సాంకేతిక విద్యా విభాగం ప్రభుత్వాన్ని కోరింది. దీనిపై ప్రభుత్వం నుంచి మంగళవారం స్పష్టత వస్తుందని భావిస్తున్నారు. ఇది వచ్చిన వెంటనే సీట్ల కేటాయింపు చేపడతామని అధికారులు తెలిపారు.

ప్రిన్సిపాళ్లుగా 81 మంది అధ్యాపకులు

పదోన్నతి పత్రాలు అందజేసిన ఇంటర్ బోర్డ్ కార్యదర్శి

నియామక పత్రాలను అందజేస్తున్న ఇంటర్ బోర్డ్ కార్యదర్శి కృష్ణ ఆదిత్య

సాక్షి, హైదరాబాద్: ప్రభుత్వ జూనియర్ కాలేజీల్లో పనిచేస్తున్న 81 మంది అధ్యాపకులకు ప్రిన్సిపాళ్లుగా పదోన్నతి కల్పించారు. ఈ మేరకు పదోన్నతి పొందిన వారికి.. ఇంటర్ బోర్డ్ కార్యదర్శి కృష్ణ ఆదిత్య సోమవారం ఉత్తర్వులను అందజేసి అభినందించారు. కొత్త బాధ్యతలతో మెరుగైన ఇంటర్ విద్యకు కృషి చేయాలని ఆయన కోరారు. కార్యక్రమంలో పరీక్షల నియంత్రణాధికారి జయప్రదాబాయి సహా పలువురు అధికారులు పాల్గొన్నారు.

ఉద్యోగ ఖాళీలపై ఉన్నతస్థాయి కమిటీ తొలి సమావేశం

సాక్షి, హైదరాబాద్: ప్రభుత్వ శాఖలు, సంస్థలు, యూనివర్సిటీలు, స్థానిక సంస్థల్లో ఉద్యోగుల సంఖ్య, ఖాళీలు, ప్రస్తుతం ఉన్న పలు ఉద్యోగాలు అవసరమా? లేదా? అన్న అంశాలపై సమీక్షించడానికి మాజీ సీఎస్ ఎ.శాంతి కుమారి అధ్యక్షతన ఏర్పాటు చేసిన ఉన్నతస్థాయి కమిటీ మొదటి సమావేశం సోమవారం ఆన్‌లైన్‌లో జరిగింది. ఇందులో భాగంగా పశుసంవర్ధక శాఖ, అటవీ, పర్యావరణ శాఖలోని పోస్టుల గురించి చర్చించారు. రెండు విభాగాల్లో మంజూరైన పోస్టులు, ప్రస్తుతం పనిచేస్తున్న వారి సంఖ్య, ఖాళీలు, ఉద్యోగాల వివరాలతో కూడిన సమాచారాన్ని రెండు రోజుల్లోగా పూర్తిస్థాయిలో ఆర్థిక శాఖ, ఆయా విభాగాలు కమిటీకి సమర్పించాలని ఆదేశించారు. వచ్చేవారంలో ఈ రెండు ప్రభుత్వ శాఖలపై సమీక్ష తర్వాత ఆ పోస్టులు అవసరమా? లేదా? అన్న అంశాలపై ఒక నిర్ణయానికి వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఈ విధంగా అన్ని శాఖలపై సమీక్షించాలని ప్రభుత్వం ఆదేశించిన సంగతి తెలిసిందే. ఈ కమిటీలో మాజీ సీఎస్ శాంతికుమారి, వేతన సవరణ కమిషన్ చైర్మన్ ఎన్.శివశంకర్, ఆర్థిక శాఖ ముఖ్యకార్యదర్శి సందీప్‌కుమార్ సుల్తానియా, సాధారణ పరిపాలన శాఖ కార్యదర్శి రఘునందన్‌రావు సభ్యులుగా ఉన్నారు.

2050 నాటికి 640 కి.మీ. మెట్రో

- దశలవారీగా మెట్రో విస్తరణ అభివృద్ధి ప్రణాళికలు
- ట్రిపుల్ ఆర్ వరకు ప్రజారవాణాపై లీ అసోసియేట్స్ అధ్యయనం
- మొదటి, రెండు దశల్లో 231.5 కి.మీ.
- 2040 నాటికి 340 కి.మీ.కు పెంచాలని ప్రతిపాదన... సెప్టెంబర్ నాటికి నివేదిక

సాక్షి, హైదరాబాద్: వచ్చే 25 ఏళ్లలో అంటే 2050 నాటికి 640 కి.మీ. వరకు మెట్రోరైల్ విస్తరణ చేపట్టాలని లీ అసోసియేట్స్ అధ్యయన సంస్థ ప్రతిపాదించింది. అప్పటివరకు హైదరాబాద్ మహానగర జనాభా 3.5 కోట్లకు చేరనున్నట్లు అంచనా. దీంతో సుమారు 65 లక్షల మందికి పైగా మెట్రో సేవలను వినియోగించుకుంటారని పేర్కొంది. భవిష్యత్ ప్రజారవాణా అవసరాల దృష్ట్యా మెట్రో విస్తరణ ఎంతో కీలకమని ఈ సంస్థ స్పష్టం చేసింది. 2050 నాటికి నాలుగు దశలుగా విస్తరణ చేపట్టాల్సి ఉందని పేర్కొంది. రీజనల్ రింగ్‌రోడ్డు వరకు హైదరాబాద్ మహానగరాన్ని విస్తరించిన నేపథ్యంలో ఇందుకనుగుణంగా అన్నివైపులా కనెక్టివిటీని పెంచాల్సి ఉంది. సమగ్ర మాస్టర్‌ప్లాన్-2050లో భాగంగా ప్రభుత్వం సమగ్ర రవాణా ప్రణాళికపై లీ అసోసియేట్స్‌ను కన్సల్టెన్సీగా నియమించింది. రోడ్లు, రవాణా సదుపాయాలు, ఎంఎంటీఎస్‌తోపాటు మెట్రో సేవల విస్తరణపై ఈ సంస్థ ప్రధానంగా అధ్యయనం చేస్తోంది. ఇప్పుడు రెండో దశలో 8 మార్గాల్లో మెట్రో విస్తరణకు ప్రణాళికలను సిద్ధం చేసిన సంగతి తెలిసిందే. ఇది 2030 నాటికి వినియోగంలోకి వస్తే మెట్రో ప్రయాణికుల సంఖ్య 15 లక్షలకు చేరనుంది. మూడో దశలో 2040 నాటికి పెరగనున్న జనాభా అవసరాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని 340 కి.మీ. వరకు విస్తరించాల్సి ఉందని అంచనా వేసింది. మూడో దశ అందుబాటులోకి వస్తే మెట్రో ప్రయాణికులు 35 లక్షలు దాటొచ్చునని అంచనా. ఇలా 2050 నాటికి 640కి.మీ వరకు మెట్రో మార్గాలను పూర్తి చేయాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. ఈ సంస్థ సెప్టెంబర్‌లో తుది నివేదికను సమర్పించనుంది.

రెండో దశ పూర్తయితే 231.5 కి.మీ.

ప్రస్తుతం ప్రతిపాదించిన మెట్రో రెండో దశ వల్ల కొత్తగా 162.5 కి.మీ. వరకు మెట్రో మార్గం అందుబాటులోకి వస్తుంది. అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా హైదరాబాద్ నగరాన్ని గ్లోబల్ సిటీగా అభివృద్ధి చేసేందుకు ప్రజారవాణాలో మెట్రోరైల్ మాత్రమే కీలకమవుతుందని నిపుణులు భావిస్తున్నారు.

ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రణాళికపై అధ్యయనం

హెచ్‌ఎండీఏ పరిధి విస్తరణతో ప్రస్తుతం 11 జిల్లాలు హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి, మేడ్చల్, సిద్దిపేట్, సంగారెడ్డి, మెదక్, యాదాద్రి, నల్లగొండ, నాగర్‌కర్నూల్, మహబూబ్‌నగర్, వికారాబాద్ జిల్లాల్లోని 104 మండలాలు, 1355 గ్రామాలతో హైదరాబాద్ మెట్రోపాలిటన్ ఏరియా (హెచ్‌ఎంఏ) ఏర్పడింది. ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రణాళికపై అధ్యయనం చేసి సమగ్ర ప్రాజెక్టు నివేదికను అందజేసేందుకు ప్రభుత్వం క్రిసిల్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ అనే కన్సల్టెన్సీ సంస్థకు బాధ్యతలను అప్పగించింది. ఈ సంస్థ త్వరలో దీనిపై నివేదికను అందజేయనుంది. నగరంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో సుమారు 35ఆర్థిక మండలాలు, లాజిస్టిక్ హబ్‌లను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతిపాదించింది. ప్రపంచంలోని టాప్–10 నగరాల సరసన హైదరాబాద్‌ను నిలబెట్టేందుకు అమలు చేయాల్సిన భవిష్యత్తు ఆర్థిక ప్రణాళికలపై క్రిసిల్ నివేదికను ఇవ్వనుంది.

పాఠశాల విద్య కమిషనర్ కార్యాలయం ఎదుట ధర్నాచేస్తున్న కాంట్రాక్టర్లు

అప్పులు చేసి అవస్థలు పడుతున్నాం

పాఠశాల విద్య డైరెక్టరేట్ వద్ద మన ఊరు–మన బడి కాంట్రాక్టర్ల ధర్నా

సాక్షి, హైదరాబాద్: మన ఊరు–మన బడి పథకం కింద కాంట్రాక్టు పనులు చేసినా బిల్లులు ఇవ్వలేదని, దీని వల్ల అనేక అవస్థలు పడుతున్నామని కాంట్రాక్టర్లు ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. పాఠశాల విద్య కమిషనర్ కార్యాలయం ఎదుట సోమవారం వారంతా పెద్ద ఎత్తున నిరసన తెలిపారు. ప్రధాన ద్వారం వద్ద బైఠాయించి, తమ ఆవేదన పట్టించుకోవాలని నినదించారు. ఈ సందర్భంగా పలువురు కాంట్రాక్టర్లు మాట్లాడుతూ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 1,000 స్కూళ్లకు పైగా మన ఊరు–మన బడి పథకం కింద పలు రకాల అభివృద్ధి పనులు చేశామని, రెండేళ్లుగా బిల్లులు మంజూరు చేయకపోవడంతో ఆర్థికంగా చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నామని తెలిపారు. పదిమంది కాంట్రాక్టర్లు ఆర్థిక ఇబ్బందులతో ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డారని ఆవేదన వ్యక్తంచేశారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కాంట్రాక్టర్లకు రూ.1,000 కోట్లకు పైగా ప్రభుత్వం బిల్లులు బకాయి పడిందని వెల్లడించారు. అనంతరం విద్యాశాఖ డైరెక్టర్ నవీన్ నికోలస్‌ను కలిసి కాంట్రాక్టర్లు వినతిపత్రం అందజేశారు. కార్యక్రమంలో అభిలాష్ యాదవ్, వేదవ్యాస్, సుశీల్ నాయక్, చంద్రారెడ్డి, వీరారెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వ్యోమగాముల కోసం..
మూన్‌రైస్

కేవలం 4 అంగుళాలే పెరిగే 'మరుగుజ్జు వరి'
ప్రత్యేకంగా అభివృద్ధి చేసిన ఇటలీ శాస్త్రవేత్తలు
వ్యోమగాములు స్వయంగా పండించుకోవచ్చు
రోదసీలోనూ, చంద్రుడిపైనా ఎక్కడైనా పండుతుంది
భూమ్మీద ఎడారుల్లో, ఇళ్లలోనూ సాగు చేసుకోవచ్చు

భూమ్మీద రైతులకూ ఉపయోగమే

మూన్ రైస్ ప్రాజెక్టు పరిశోధనలు అంతరిక్ష సేద్యానికి పనికొచ్చే విషయాలకు మించిన ప్రయోజనాలను అందిస్తోంది. ఇది భూమిపై ఉండే రైతులకు కూడా ఉపయోగపడుతుంది. 'అత్యంత సమస్యాత్మక అంతరిక్షంలో పెరగటానికి రూపొందుతున్న ఈ అతి మరుగుజ్జు వంగడం ఆర్కిటిక్, అంటార్కిటిక్ ధ్రువాలకు దగ్గరి ప్రాంతాల్లో లేదా ఎడారుల్లో లేదా తక్కువ స్థలం ఉండే ఇళ్లలో కూడా నియంత్రిత వాతావరణంలో సాగుకు కూడా ఉపయోగపడుతుంది' అని డెల్ బియాంకో తెలిపారు. వరి మొక్కలు అంతరిక్షంలో సూక్ష్మ గురుత్వాకర్షణకు ఎలా స్పందిస్తాయనే అంశంపై కూడా శాస్త్రవేత్తల బృందం పరిశోధిస్తోంది.

హార్మోన్ మార్పుతో..

'మన దగ్గర ఇప్పటికే ఉన్న పొట్టి వంగడాలు అంతరిక్ష వ్యవసాయానికి ఉపయోగపడటం లేదు. ఇంకా తక్కువ ఎత్తు పెరిగే రకం కావాలి. వరి మొక్కల్లో ఎత్తును ప్రభావితం చేసే గిబ్బరెల్లిన్ అనే హార్మోన్‌లో మార్పు చేశాం. కానీ, అంతరిక్షంలో విత్తనాలు మొలకెత్తటం కూడా ఒక సవాలు. అక్కడ పెరిగే పంట మరీ తక్కువ ఎత్తు ఉండటం ఒక్కటే చాలదు.. మంచి ఉత్పాదకతను కూడా ఇవ్వగలగాలి. ఇలాంటి వంగడాన్ని తయారుచేయటం అనేక సవాళ్లతో కూడినది'

– మార్తా డెల్ బియాంకో, ఐఎస్ఏ మొక్కల జీవశాస్త్రవేత్త

ఏ గ్రహంపైనైనా అత్యంత ప్రతికూల పరిస్థితులను తట్టుకొని పెరిగే అద్భుతమైన 'అతి మరుగుజ్జు (సూపర్ డ్వార్ఫ్)' వంగడం సిద్ధమైంది. రోదసీలో గానీ.. చంద్రుడు, అంగారకుడి మీదగానీ.. భూమిపైన ప్రత్యేక వాతావరణంలోనూ.. ఎడారుల్లో, ఇంట్లో కూడా ఇక వరి ధాన్యం పండించుకోవచ్చు. ఇటలీ అంతరిక్ష సంస్థ (ఐఎస్ఏ), మరో మూడు ఇటాలియన్ విశ్వవిద్యాలయాలతో కలిసి ఈ అద్భుత వరి వంగడాన్ని రూపొందించింది. చంద్రుడిపై మనుషుల దీర్ఘకాల మనుగడకు అవసరమైన విలక్షణ వరి వంగడాన్ని రూపొందించాలన్న లక్ష్యంతో 'మూన్ రైస్' పేరిట చేపట్టిన పరిశోధనా ప్రాజెక్టు విజయవంతమైంది.

– సాక్షి, సాగుబడి

2–3 అడుగులు ఎత్తు పెరిగే పొట్టి (డ్వార్ఫ్) వరి వంగడాలు మాత్రమే మనకు తెలుసు. అయితే, ఈ సరికొత్త రకం కేవలం 4 అంగుళాల (10 సెంటీమీటర్లు) ఎత్తు మాత్రమే పెరుగుతుంది. అదీకాకుండా, అధిక మాంసకృత్తులు గల ధాన్యాన్ని దిగుబడినిస్తుందట. అంతరిక్ష యాత్రల్లో పాల్గొనే వ్యోమగాములు ముందుగా వండి ప్యాక్ చేసిన ఆహారంపైనే ప్రస్తుతం ఆధారపడుతున్నారు. తాజా పదార్థాలు వారి ఆహారంలో ఉండే అవకాశం లేదు. సుదీర్ఘ కాలం అంతరిక్ష యాత్రలో గడిపే వ్యోమగాముల శరీరానికి అవసరమైన ముఖ్యమైన పోషకాలు అందటం లేదు. భూగోళానికి మరింత ఎక్కువ దూరంలో రోదసీలో పరిశోధనలు చేపట్టాలంటే విటమిన్లు, పీచుపదార్థం అధికంగా ఉండే ఆహారాన్ని అక్కడే పండించాలి. మూన్ రైస్ పరిశోధనా ప్రాజెక్టు ఈ లక్ష్యంతోనే ప్రారంభమైంది. ఐఎస్ఏ మొక్కల జీవశాస్త్రవేత్త మార్తా డెల్ బియాంకో ఈ పరిశోధన వివరాలను ప్రకటించారు. బెల్జియంలో సుప్రసిద్ధ 'సొసైటీ ఫర్ ఎక్స్‌పరిమెంటల్ బయాలజీ' వార్షిక సమావేశంలో ఇటీవల ఆమె ప్రసంగించారు.

4 ఏళ్ల 9 నెలల పరిశోధన

వరి జన్యుశాస్త్రంలో పట్టున్న మిలన్ విశ్వవిద్యాలయం, పంట శరీర ధర్మశాస్త్రంలో ప్రత్యేక కృషిచేస్తున్న రోమ్ విశ్వవిద్యాలయం, అంతరిక్ష పంటలపై పరిశోధనలో ఆరితేరిన నేపుల్స్ విశ్వవిద్యాలయం పరిశోధకులతో కలసి ఇటలీ అంతరిక్ష సంస్థ పరిశోధనలు చేస్తోంది. 'నాలుగేళ్ల 9 నెలల క్రితం ప్రారంభించిన పరిశోధనల్లో చాలా పురోగతి ఉంది. మిలన్ విశ్వవిద్యాలయంలో కేవలం 10 సెంటీమీటర్ల ఎత్తు పెరిగే ఉత్పరివర్తన చెందిన వరి రకాలపై పరిశోధనలు కొలిక్కివచ్చాయి. ఇది గొప్ప ప్రారంభ విజయం. పంట ఎదుగుదల, ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని పెంచడానికి మొక్కల నిర్మాణాన్ని మార్చగల జన్యువులను రోమ్ విశ్వవిద్యాలయం గుర్తించి మార్పులు చేసింది. ప్రాథమిక ఫలితాలు చాలా ఆశాజనకంగా ఉన్నాయి. అంతరిక్షంలో మాంసాన్ని పెంచలేం. అందుకని ప్రొటీన్ అధికంగా ఉండేలా ఈ వంగడాన్ని అభివృద్ధి చేస్తున్నాం' అన్నారు డెల్ బియాంకో.

తాజా ఆహారం.. మానసిక ఆరోగ్యం!

తాజా ఆహారం శరీర పోషణకు మాత్రమే కాదు, మానసిక ఆరోగ్యాన్ని కూడా పెంచుతుంది. అంతరిక్షానికి తీసుకెళ్లిన ముందే వండిన ఆహారం కొంత కాలం బాగానే ఉంటుంది. దీర్ఘకాలం దానిపై ఆధారపడటం సాధ్యం కాదు. అందువల్ల అక్కడే వ్యోమగాముల కళ్ల ముందు పెరిగే పంట వంగడాలను రూపొందించటం ద్వారా వారికి తాజా ఆహారంతో పాటు ఒత్తిడిని తగ్గించి మానసిక ఆరోగ్యాన్ని కూడా అందించాల్సి ఉంటుంది. వారు ఒత్తిడిలో ఉన్నప్పుడు జరిగే తప్పుల వల్ల ఆర్థిక నష్టంతో పాటు ప్రాణనష్టానికి కూడా దారితీయొచ్చు.

క్లుప్తంగా...

వచ్చే శాసనమండలి సమావేశాలు పాత భవనంలోనే...

మండలి చైర్మన్ గుత్తా సుఖేందర్ రెడ్డి

సాక్షి, హైదరాబాద్: రానున్న శాసనమండలి సమావేశాలను అసెంబ్లీ హాలు పక్కనున్న పాత భవనంలోనే నిర్వహించనున్నట్లు మండలి చైర్మన్ గుత్తా సుఖేందర్ రెడ్డి తెలిపారు. ఆగస్టులో శాసనసభ, శాసనమండలి సమావేశాలు నిర్వహించే అవకాశం ఉందన్నారు. తెలంగాణ శాసనసభ ప్రాంగణంలో తెలంగాణ శాసనమండలి భవ నం పునర్నిర్మాణ పనులు జరుగుతున్న తీరు ను సోమవారం ఆయన ఆర్‌అండ్‌బీ అధికారు లు, అగాఖాన్ సంస్థకు చెందిన ప్రతినిధులు, ఇతర అధికారులతో కలిసి పర్యవేక్షించారు. అనంతరం నిర్వహించిన సమీక్ష సమావేశంలో మాట్లాడుతూ రానున్న సమావేశాలు అసెంబ్లీ పక్కనే ఉన్న ఈ భవనంలో నిర్వహించాలనే ఆలోచనతో ప్రభుత్వం ఉందన్నారు. తాజాగా ఇప్పటి వరకు పూర్తయిన పనుల గురించి సీఎం రేవంత్ రెడ్డి ఆరా తీశారని, కచ్చితంగా ఆగస్టులో శాసనమండలి సమావేశాలు పాత భవనంలోనే నిర్వహించాలని సీఎం ఆదేశించారని గుత్తా తెలిపారు. పనుల్లో ఎలాంటి జాప్యం చేయకుండా వేగం పెంచాలని, ఆగస్టు 15 లోగా పనులన్నీ పూర్తి చేయాలని ఆదేశించారు. సమావేశంలో ఆర్‌అండ్‌బీ శాఖ స్పెషల్ చీఫ్ సెక్రటరీ వికాస్ రాజ్, సీఎం సెక్రటరీ కేఎస్ శ్రీనివాసరాజు, తెలంగాణ లెజిస్లేచర్ సెక్రటరీ నరసింహాచార్యులు, ఈఎన్సీ రాజేశ్వర్‌రావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మతపరమైన రిజర్వేషన్లను బీజేపీ ఒప్పుకోదు

బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు ఎన్.రాంచందర్‌రావు

నల్లగొండ టూటౌన్: స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో బీసీలకు 42 శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించడానికి బీజేపీ కట్టుబడి ఉందని, కానీ మతపరమైన రిజర్వేషన్లను బీజేపీ ఒప్పుకోదని బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు ఎన్.రాంచందర్‌రావు స్పష్టం చేశారు. బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడిగా నియమితులైన తర్వాత తొలిసారి నల్లగొండకు వచ్చిన ఆయన కార్యకర్తల సమ్మేళనంలో, ఆ తర్వాత మీడియాతో మాట్లాడారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చెబుతున్న విధానం వలన బీసీలకు నష్టం జరుగుతుందని, బీసీలకే 42 శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించాలని డిమాండ్ చేశారు. రైతు రుణమాఫీ చేయకుండా, రైతుబంధు ఇవ్వకుండా మోసం చేసిన ఘనత రేవంత్‌రెడ్డిది అని ఆరోపించారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 9 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల యూరియా అడిగితే కేంద్రం 12 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు ఇచ్చిందని రాంచందర్‌రావు తెలిపారు. రాష్ట్రంలో బీఆర్‌ఎస్‌కు, కాంగ్రెస్‌కు అవకాశం ఇచ్చారని, ఒక్కసారి బీజేపీకి అవకాశం ఇవ్వాలని నల్లగొండ గడ్డపై నుంచి ప్రజలకు రాంచందర్‌రావు పిలుపునిచ్చారు.

నేటి నుంచి ఏఐసీసీ బీసీ సలహా మండలి భేటీ

బెంగళూరు సమావేశాలకు రాష్ట్రం నుంచి ఏడుగురికి ఆహ్వానం

సాక్షి, హైదరాబాద్: కర్ణాటక రాజధాని బెంగళూరు వేదికగా మంగళవారం నుంచి రెండు రోజుల పాటు ఏఐసీసీ బీసీ సలహా మండలి సమావేశాలు జరగనున్నాయి. సమావేశాల్లో పాల్గొనేందుకు తెలంగాణ నుంచి ఏడుగురు కాంగ్రెస్ నేతలకు ఆహ్వానం లభించింది. సలహా మండలి సభ్యుల హోదాలో టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు బి.మహేశ్‌కుమార్‌గౌడ్, బీసీ సంక్షేమ మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్, మాజీ ఎంపీ వి.హనుమంతరావు, ప్రత్యేక ఆహ్వానితులుగా మంత్రులు కొండా సురేఖ, వాకిటి శ్రీహరి, ఎంపీ అనిల్‌కుమార్ యాదవ్, మాజీ ఎంపీ మధుయాష్కీగౌడ్‌లు హాజరవుతారని టీపీసీసీ వర్గాలువెల్లడించాయి. సమావేశాల్లో భాగంగా బీసీల కులగణన, 42 శాతం బీసీ రిజర్వేషన్లపై టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు మహేశ్‌గౌడ్ మాట్లాడతారని సోమవారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపాయి.

చర్చకు సిద్ధమా?

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

రూ.21 వేల కోట్ల రుణ మాఫీ చేశాం. 9 రోజుల్లో రూ.9 వేల కోట్లు రైతు భరోసా ఇచ్చాం. పండించిన ప్రతి గింజను కొని బోనస్ ఇచ్చాం. దాంతో ధాన్యం ఉత్పత్తిలో దేశంలోనే నంబర్‌వన్‌గా నిలిచాం. రైతును రాజును చేసింది ఇందిరమ్మ రాజ్యమే. సోనియాగాంధీ ఇచ్చిన హామీ మేరకు రైతులు పండుగ చేసుకుంటున్నారు. గత పదేళ్లలో కొత్త కోడలు వస్తే కార్డులో పేరు నమోదు చేయని పరిస్థితి. ఇప్పుడు 26 లక్షల మంది పేర్లను చేర్చాం..' అని ముఖ్యమంత్రి చెప్పారు.

తిరుమలగిరిలో జరిగిన బహిరంగ సభకు హాజరైన ప్రజలు

మహిళలు అంబానీతో పోటీపడేలా చేస్తున్నాం...

'మహిళల స్వయం సమృద్ధికి కృషి చేస్తున్నాం. రూ.21 వేల కోట్లు వడ్డీలేని రుణాలు అందించాం. మహిళా సంఘాలు వ్యాపారంలో అంబానీతో పోటీపడేలా చేస్తున్నాం. వెయ్యి బస్సులు కొని మహిళా సంఘాలు ఆర్టీసీకే అద్దెకు ఇచ్చేలా రుణాలు అందిస్తున్నాం. నాడు పెట్రోలు బంకులు రిలయన్స్ అంబానీలే పెట్టేవారు. వారితో పోటీ పడేలా మహిళా సంఘాలకు రుణాలు ఇచ్చి పెట్రోలు బంకులు ఏర్పాటు చేయిస్తున్నాం. మహిళా సంఘాల ఆధ్వర్యంలో సోలార్ పవర్ ప్లాంట్లు ఏర్పాటు చేయించి వెయ్యి మెగావాట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తికి ఒప్పందం చేసుకుంటున్నాం. మా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి రెండేళ్లు పూర్తయ్యేలోపు లక్ష ఉద్యోగాలను కల్పిస్తాం. ఇప్పటికే 60 వేల మందికి ఉద్యోగాలు ఇచ్చాం. ఎస్సీ ఉపకులాల వర్గీకరణ అమలు చేసి దేశంలోనే ఆదర్శంగా నిలిచాం. జనగణనలో కులగణన చేసేలా కాంగ్రెస్ మోదీ మెడలు వంచాం. స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో బీసీలకు 42 శాతం రిజర్వేషన్ అమలు చేస్తాం. బీసీలు రాజ్యాధికారం పొందేలా చేస్తాం ..' అని రేవంత్‌రెడ్డి అన్నారు.

ప్రభుత్వం ఏం చేసిందో మహిళలు ఆలోచించాలి

'త్వరలో స్థానిక సంస్థలకు ఎన్నికలు రాబోతున్నాయి. ఆ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీని గెలిపించాలి. ఆ ఎన్నికల్లో జిల్లాలో ఒక్క గంజాయి మొక్క మొలవకుండా చూడాల్సిన బాధ్యత కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలదే. మహిళలు ఇంటికి పోయి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏం చేసిందో ఆలోచించండి. మీకు వడ్డీ లేని రుణాలు, ఉచిత బస్, సబ్సిడీ గ్యాస్ ఇచ్చాం. ఇవన్నీ ఇంట్లో మీ ఇంటాయనతో చర్చించి కాంగ్రెస్‌కు సహకరించండి. 2034 వరకు మేమే అధికారంలో ఉంటాం. రాష్ట్రాన్ని ఒక ట్రిలియన్ డాలర్ల ఎకానమీగా తీర్చిదిద్దుతాం..' అని సీఎం అన్నారు.

కాంగ్రెస్ పేదల ప్రభుత్వం: మహేశ్‌కుమార్‌గౌడ్

ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ ఇచ్చిన 6 గ్యారంటీలను ప్రజా పాలనలో అమలు చేస్తున్నామని, 5 లక్షల మందికి రేషన్ కార్డులు ఇస్తున్న ఈరోజు శుభ దినమని పీసీసీ అధ్యక్షుడు మహేశ్‌కుమార్‌గౌడ్ అన్నారు. ఇది నిరుపేదల జీవితాల్లో వెలుగులు నింపే కార్యక్రమం అని అన్నారు. ఏడాదిన్నర కాంగ్రెస్ పాలనలో అన్ని వర్గాల ప్రజలు సంతోషంగా ఉన్నారని మహేశ్‌గౌడ్ చెప్పారు. ఈ కార్యక్రమంలో మంత్రులు కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డి, అడ్లూరి లక్ష్మణ్, పొంగులేటి శ్రీనివాస్‌రెడ్డి, శాసనసభ స్పీకర్ గడ్డం ప్రసాద్‌కుమార్, శాసనమండలి చైర్మన్ గుత్తా సుఖేందర్‌రెడ్డి, భువనగిరి ఎంపీ చామల కిరణ్‌కుమార్‌రెడ్డి, ఎమ్మెల్యేలు మందుల సామేల్, బీర్ల ఐలయ్య, వేముల వీరేశం, కుంభం అనిల్‌కుమార్‌రెడ్డి, బాలునాయక్, లక్ష్మారెడ్డి, జైవీర్‌రెడ్డి, యశస్విని‌రెడ్డి, రామచందర్‌నాయక్, ఎమ్మెల్సీలు శంకర్‌నాయక్, అద్దంకి దయాకర్, ప్రభుత్వ సలహాదారు వేం నరేందర్‌రెడ్డి, పౌరసరఫరాల శాఖ కమిషనర్ డీఎస్ చౌహాన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

అర్హులైన ప్రతి ఒక్కరికీ రేషన్‌కార్డులు: మంత్రి ఉత్తమ్

దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా సన్న బియ్యం పథకాన్ని ప్రారంభించామని, ఇప్పుడు కొత్త రేషన్‌కార్డుల పంపిణీని చేపట్టామని పౌర సరఫరాల శాఖ మంత్రి ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి అన్నారు. అర్హులైన ప్రతి ఒక్కరికీ రేషన్ కార్డులు అందిస్తున్నట్లు తెలిపారు. గతంలో రేషన్ కార్డుల ద్వారా దొడ్డు బియ్యం వస్తే అందులో 90 శాతం వృథా అయ్యేవని, కానీ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఒక విప్లవాత్మకమైన మార్పు తీసుకొచ్చి సన్న బియ్యం అందజేస్తోందని చెప్పారు. ప్రస్తుతం 3.10 కోట్ల మందికి సన్న బియ్యం అందిస్తున్నట్లు తెలిపారు. ప్రస్తుతం పాత రేషన్ కార్డులలో కూడా కొత్తగా కుటుంబ సభ్యులను చేర్చుకునే అవకాశం ఉందన్నారు. దేవాదుల ప్రాజెక్టు-6 ప్యాకేజీ ద్వారా పాలకుర్తి, స్టేషన్ ఘనపూర్‌తో పాటు తుంగతుర్తి నియోజకవర్గానికి కూడా గోదావరి జలాలు అందుతాయని చెప్పారు.20 వేల ఎకరాలు అదనంగా సాగవుతాయన్నారు. బునాదిగాని కాల్వను రీడిజైన్ చేయడానికి రూ.200 కోట్లు మంజూరు చేశామని తెలిపారు. .

17న పామ్‌ఆయిల్ రైతుల కోసం ప్రత్యేక సదస్సు

సాక్షి, హైదరాబాద్: తెలంగాణలో పామ్ ఆయిల్ రంగ అభివృద్ధి, అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా వ్యవసాయ విధానాలను చేపట్టడం లక్ష్యంగా నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఫర్ మైక్రో, స్మాల్ అండ్ మీడియం ఎంటర్‌ప్రైజెస్ (ఎన్‌ఐ–ఎంఎస్‌ఎంఈ), సెంటర్ ఫర్ రెస్పాన్సిబుల్ బిజినెస్ (సీఆర్‌బీ), రౌండ్ టేబుల్ ఆన్ సస్టెయినబుల్ పామ్ ఆయిల్ (ఆర్‌ఎస్‌పీవో) సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో ఈనెల 17న హైదరాబాద్‌లో ప్రత్యేక సదస్సును నిర్వహించనున్నారు. హైదరాబాద్ యూసఫ్‌గూడలోని ఎన్‌ఐ–ఎంఎస్‌ఎంఈ కార్యాలయంలో ఉదయం 11 గంటల నుంచి సాయంత్రం 5 గంటల వరకు ఈ కార్యక్రమం జరుగుతుందని ఆ సంస్థ డైరెక్టర్ ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమానికి ప్రఖ్యాతిగాంచిన పామ్‌ఆయిల్‌రంగ పరిశోధకులు, ప్రాసెసింగ్ సంస్థలు, వ్యవసాయ నిపుణులు హాజరుకానున్నారు. రైతులకు చైనా, మలేసియాల్లో అమలవుతోన్న పద్ధతుల గురించి అవగాహన కల్పించనున్నట్లు తెలిపారు. భవిష్యత్తులో పామ్ ఆయిల్ రైతులకు యూరప్ యూనియన్ మార్కెట్‌లో ప్రవేశం కల్పించేందుకు అవసరమైన ఈయూడీఆర్ ప్రమాణాలపై ఈ కార్యక్రమంలో చర్చించనున్నారు. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన నేషనల్ మిషన్ ఆన్ ఎడిబుల్ ఆయిల్స్ (పామ్ ఆయిల్) నిబంధనలకు అనుగుణంగా రైతులు ముందుకు సాగేందుకు ఈ సమావేశం ఉపయోగపడనుందని వివరించారు.

ఆచితూచి 42% ఉత్తర్వులు!

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

చేయనున్నట్లు ప్రభుత్వ వర్గాల సమాచారం.

ఆర్డినెన్స్‌ను, కమిషన్ నివేదికను ప్రస్తావిస్తూ..

పంచాయతీరాజ్ చట్టం–2018లోని సెక్షన్ 285 (ఏ)కు చేసిన సవరణ ప్రకారం ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీల రిజర్వేషన్లు ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో 50 శాతానికి మించవచ్చు అని మాత్రమే ఆర్డినెన్సులో ఉంటుందని ప్రభుత్వ వర్గాలు వెల్లడిస్తున్నాయి. ఈ ఆర్డినెన్సుతో పాటు డెడికేటెడ్ కమిషన్ ఇచ్చే నివేదిక మేరకు స్థానిక సంస్థల్లో బీసీలకు 42 శాతం సీట్లు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించినట్టుగా అధికారిక ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొంటారని చెబుతున్నాయి. ఈ జీవో మేరకే బీసీలకు 42 శాతం రిజర్వేషన్లు దఖలు పడతాయని వివరిన్నాయి.

చట్టానికి చేసిన సవరణే ప్రాతిపదికగా జీవో

ప్రభుత్వం జీవో విడుదల చేసే జీవో న్యాయ సమీక్షలోనూ నిలబడే విధంగా అవసరమైన అన్ని అంశాలను ప్రస్తావిస్తూ వివరణాత్మకంగా ఉంటుందని అధికారులు చెబుతున్నారు. ముఖ్యంగా ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీల రిజర్వేషన్ల పరిమితిని ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో పెంచేందుకు పంచాయతీ రాజ్ చట్టానికి చేసిన సవరణనే ఈ జీవోకు ప్రాతిపదికగా ఉంటుందని అంటున్నారు. బీసీల సామాజిక, ఆర్థిక పరిస్థితులు, రాజకీయ వెనుకబాటు స్థాయి, జనాభాకు తగిన ప్రాతినిధ్యం అనే అంశాల ప్రాతిపదికన చట్టాన్ని సవరించామని, ఈ అంశాలన్నింటినీ కూలంకషంగా పేర్కొంటూ రిజర్వేషన్ల పెంపును సమర్థించే కోణంలో జీవోకు రూపకల్పన చేస్తున్నామని వెల్లడిస్తున్నారు.

సుప్రీం తీర్పునుగౌరవించే విధంగానే..

బీసీలకు రిజర్వేషన్లు కల్పించేందుకు గాను జారీ చేసే ఉత్తర్వులు సుప్రీంకోర్టు తీర్పును గౌరవించే విధంగానే ఉంటాయని తెలుస్తోంది. రిజర్వేషన్ల గరిష్ట పరిమితి 50 శాతానికి మించుతున్నట్టుగా ప్రతిపాదన ఉండదని, ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో శాస్త్రీయ సమాచారం ఆధారంగా ఈ పరిమితిని పెంచుతున్నట్టుగా ఈ జీవోలో పొందుపరుస్తారని సమాచారం. దీనిపై ప్రభుత్వం జీవోలో స్పష్టంగా వివరణ ఇస్తుందని సమాచారం. బీసీల జనాభా మేరకు దశాబ్దాలుగా తగిన ప్రాతినిధ్యం స్థానిక సంస్థల్లో లేదని వెల్లడించే గణాంకాలు, కులగణనలో వెల్లడైన అంశాలు, బీసీల రాజకీయ వెనుకబాటుతనాన్ని నిర్ధారించే అంశాలు జీవోలో పేర్కొననున్నట్టు అధికార వర్గాలు వెల్లడించాయి.

ప్రస్తుత చట్టం ఇది..

సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుల ప్రకారం స్థానిక సంస్థల్లో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ వర్గాల రిజర్వేషన్ల గరిష్ట పరిమితి 50 శాతం మించరాదు. ఎస్సీ, ఎస్టీలకు వారి జనాభా ప్రాతిపదికన ఇవ్వాల్సిన రిజర్వేషన్లను దృష్టిలో ఉంచుకుని ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీలకు కలిపి రిజర్వేషన్లు 50 శాతం మించకూడదు.

సవరణ ఇలా..

ఎస్సీ, ఎస్టీలకు వారి జనాభా ప్రాతిపదికన ఇవ్వాల్సిన రిజర్వేషన్లను దృష్టిలో ఉంచుకుని ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీలకు కలిపి రిజర్వేషన్లు 50 శాతం మించకూడదు. అయితే శాస్త్రీయ సమాచారం (కులగణన) ఆధారంగా ప్రత్యేక పరిస్థితులను (భౌగోళిక, సామాజిక ఆర్థిక పరిస్థితులు, రాజకీయ వెనుకబాటుతనం స్థాయి, తగిన ప్రాతినిధ్యం లేకపోవడం) దృష్టిలో ఉంచుకుని స్థానిక సంస్థల్లో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ వర్గాలకు 50 శాతానికి మించి రిజర్వేషన్లు కల్పించవచ్చు.

తెలంగాణ కొత్త సీజేగా జస్టిస్ ఏకే సింగ్

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

న్యాయవాదిగా పనిచేసి.. 2001లో జార్ఖండ్ హైకోర్టుకు మారారు. 2012, జనవరి 24న జార్ఖండ్ హైకోర్టు అదనపు న్యాయమూర్తిగా పదోన్నతి పొందారు. 2014, జనవరి 16న శాశ్వత న్యాయమూర్తిగా బాధ్యతలు చేపట్టారు. 2022, డిసెంబర్ నుంచి 2023, ఫిబ్రవరి వరకు జార్ఖండ్ హైకోర్టు తాత్కాలిక ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా విధులు నిర్వహించారు. 2023, ఏప్రిల్ 17న ప్రధాన న్యాయమూర్తి పదోన్నతితో త్రిపుర హైకోర్టుకు బదిలీ అయ్యారు. ఈ వారంలో తెలంగాణ హైకోర్టు 7వ సీజేగా బాధ్యతలు చేపట్టనున్నారు.

కోల్‌కతాకు జస్టిస్ సుజోయ్‌పాల్ తాత్కాలిక ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా విధులు నిర్వహిస్తున్న జస్టిస్ సుజోయ్‌పాల్‌ను కోల్‌కతాకు, జస్టిస్ తడకమళ్ల వినోద్‌కుమార్‌ను మద్రాస్‌కు బదిలీ చేస్తూ సుప్రీంకోర్టు కొలీజియం చేసిన సిఫార్సుకు కూడా కేంద్రం ఆమోదముద్ర వేస్తూ గెజిట్ జారీ చేసింది. ప్రస్తుతం హైకోర్టులో 26 మంది న్యాయమూర్తులున్నారు. ఇద్దరి బదిలీ, ఒకరి రాకతో ఈ సంఖ్య 25కు చేరనుంది. మొత్తం 42 మందికి గాను ఇంకా 17 ఖాళీలుంటాయి. సుప్రీంకోర్టు సిఫార్సు చేసిన మరో ముగ్గురు న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ అభిషేక్‌రెడ్డి, జస్టిస్ కన్నెగంటి లలిత, జస్టిస్ సుమలత బదిలీపై ఇక్కడికి రావాల్సి ఉంది. అలాగే న్యాయవాదుల కోటా నుంచి న్యాయమూర్తులుగా సిఫార్సు చేసిన గౌస్ మీరా మొహియుద్దీన్, సుద్దాల చలపతిరావు, వాకిటి రామకృష్ణారెడ్డి, గాడి ప్రవీణ్‌కుమార్ నియామకాలకు కూడా కేంద్రం ఆమోదం తెలపాల్సి ఉంది.

తెలంగాణ సీజేలు వీరే..

జస్టిస్ తొట్టతిల్ బీఆర్ రాధాకృష్ణన్	(2018–19)
జస్టిస్ రాఘవేంద్రసింగ్ చౌహాన్	(2019–21)
జస్టిస్ హిమాకోహ్లీ	(2021)
జస్టిస్ సతీశ్ చంద్ర శర్మ	(2021–22)
జస్టిస్ ఉజ్జల్ భూయాన్	(2022–23)
జస్టిస్ అలోక్ అరాధే	(2023–25)
జస్టిస్ ఏకే సింగ్	(2025...)

బదిలీ అయిన సీజేలు

- మణీంద్ర మోహన్ శ్రీవాస్తవ, రాజస్తాన్ నుంచి మద్రాస్ హైకోర్టుకు.
- అపరేశ్ కుమార్ సింగ్, త్రిపుర నుంచి తెలంగాణ హైకోర్టుకు.
- ఎం.ఎస్. రామచంద్ర రావు, జార్ఖండ్ నుంచి త్రిపుర హైకోర్టుకు.
- కె.ఆర్.శ్రీరాం, మద్రాస్ నుంచి రాజస్తాన్ హైకోర్టుకు

దేశంలో కొత్తగా నియమితులైన సీజేలు

ప్రస్తుత స్థానం	బదిలీ అయిన స్థానం
సంజీవ్ సచ్‌దేవా, ప్రస్తుతం మధ్యప్రదేశ్ హైకోర్టు (ఏసీజే)	మధ్యప్రదేశ్ హైకోర్టుకు పూర్తిస్థాయి చీఫ్ జస్టిస్
విభూ బక్రూ, ఢిల్లీ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి	కర్ణాటక హైకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్
అశుతోష్ కుమార్, పట్నా హైకోర్టు (తాత్కాలిక చీఫ్ జస్టిస్)	గౌహతి హైకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్
విపుల్ మనుభాయ్ పంచోలి, పట్నా హైకోర్టు న్యాయమూర్తి	పట్నా హైకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్
తార్లోక్ సింగ్ చౌహాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి	జార్ఖండ్ హైకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్

'శ్రీమద్ భాగవతం పార్ట్–1'ఫిల్మ్ ప్రాజెక్ట్ ప్రారంభోత్సంలో సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి. చిత్రంలో ప్రసాద్ కుమార్, కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డి, మల్‌రెడ్డి రంగారెడ్డి

రామాయణం స్థాయిలో 'భాగవతం' విజయం సాధించాలి

శ్రీమద్ భాగవతం పార్ట్–1 చిత్రం ప్రారంభోత్సవంలో సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి వ్యాఖ్య

సాక్షి, హైదరాబాద్: రామానంద్ సాగర్ తీసిన రామాయణం ధారావాహిక ఎంతటి ఘన విజయం సాధించిందో శ్రీమద్ భాగవతం చిత్రం అంతటి విజయం సాధించాలని ముఖ్యమంత్రి ఎ.రేవంత్‌రెడ్డి ఆకాంక్షించారు. సోమవారం హైదరాబాద్‌లో 'శ్రీమద్ భాగవతం పార్ట్–1'ఫిల్మ్ ప్రాజెక్ట్ ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమానికి ఆయన ముఖ్య అతిథిగా హాజరయ్యారు. శ్రీమద్ భాగవతం సినిమా తీయాలనే ఆలోచన వచ్చినందుకు చిత్ర బృందాన్ని ప్రత్యేకంగా అభినందించారు. నలభై ఏళ్ల కిందట రామాయణం సీరియల్ రామాయణాన్ని అందరికీ చేరువ చేసిందన్నారు. కోవిడ్ సమయంలో రామాయణం సీరియల్ తిరిగి టెలికాస్ట్ చేయడంతో ప్రపంచస్థాయి రికార్డు సృష్టించిందని సీఎం తెలిపారు. 2035 నాటికల్లా తెలంగాణను ఒక ట్రిలియన్ డాలర్ ఎకానమీగా తీర్చి దిద్దాలని ప్రజాప్రభుత్వం సంకల్పించిందన్నారు. 2047 నాటికల్లా రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థను 3 ట్రిలియన్ డాలర్ల ఎకానమీగా తీర్చిదిద్దేందుకు ప్రణాళికలు రూపొందిస్తున్నామని వెల్లడించారు. 2047 విజన్ డాక్యుమెంట్‌లో సినిమా రంగానికి ఒక ప్రత్యేక చాప్టర్ ఉంటుందని స్పష్టంచేశారు. కార్యక్రమంలో శాసనమండలి చైర్మన్ గుత్తా సుఖేందర్ రెడ్డి, శాసనసభ స్పీకర్ గడ్డం ప్రసాద్ కుమార్, మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్ రెడ్డి, ముఖ్యమంత్రి సలహాదారు వేం నరేందర్ రెడ్డి, ఎమ్మెల్యే రంగారెడ్డి, భగవత్ ఫిల్మ్ ప్రొడక్షన్స్ మోతీసాగర్, అమృత్‌సాగర్ చోప్రా, ఆకాశ్‌సాగర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

అసెంబ్లీ బిల్లుకు, ఆర్డినెన్స్‌కు సంబంధం లేదు

బీసీ రిజర్వేషన్లపై బీజేపీ, బీఆర్‌ఎస్‌లకు చిత్తశుద్ధిలేదు: పొన్నం

సాక్షి, హైదరాబాద్: బీసీలకు రిజర్వేషన్ల పెంపు విషయంలో రాష్ట్ర అసెంబ్లీ ఆమోదించిన బిల్లుకు, మంత్రివర్గ ఆమోదం పొందిన ఆర్డినెన్సుకు సంబంధం లేదని బీసీ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్ వ్యాఖ్యానించారు. బీసీలకు విద్యా, ఉద్యోగ, రాజకీయ అంశాల్లో 42 శాతం రిజర్వేషన్లను కలిపిస్తూ అసెంబ్లీలో బిల్లులు ఆమోదం పొందితే, పంచాయతీరాజ్ చట్టానికి సవరణ చేసి ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ వర్గాలకు స్థానిక సంస్థల్లో రిజర్వేషన్లను 50 శాతం కంటే ఎక్కువ ఇచ్చేందుకు మంత్రివర్గం ఆర్డినెన్స్ చేసిందని చెప్పారు. సోమవారం ఆయన గాంధీభవన్‌లో విలేకరులతో మాట్లాడుతూ, కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వస్తే బీసీలకు 42 శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పిస్తామని చెప్పిన విధంగా ముందుకెళుతున్నామని అన్నారు. ఈ విషయంలో బీజేపీ, బీఆర్‌ఎస్‌లకు చిత్తశుద్ధి లేదని విమర్శించారు. ఆ రెండు పార్టీల నేతలు కడుపులో కత్తులు పెట్టుకుని మాట్లాడుతున్నారని ఆరోపించారు. బీజేపీలో ఉన్న బీసీ బిడ్డలు బండి సంజయ్, ఈటల రాజేందర్, ధర్మపురి అర్వింద్, ఆర్.కృష్ణయ్య, కె.లక్ష్మణ్‌లు చొరవ తీసుకుని బీసీలకు అన్యాయం జరగకుండా చూడాలని కోరారు. అసెంబ్లీ ఆమోదం పొందిన బీసీ బిల్లులను రాష్ట్రపతి కూడా ఆమోదించేలా బీజేపీ నేతలు ప్రయత్నం చేయాలని కోరారు. బీసీ రిజర్వేషన్లు చేజారిపోకుండా కాపాడుకునే బాధ్యత బీసీల్లోని అన్ని వర్గాలపై ఉందని, ఎవరూ దీనికి వ్యతిరేకంగా కోర్టుకు వెళ్లవద్దని పొన్నం విజ్ఞప్తి చేశారు.

తప్పుడు పత్రాలతో పొలం కాజేసిన కుమారులు

- కలెక్టర్‌కు తల్లి ఫిర్యాదు

కుమార్తెతో శాంతి

మెదక్ కలెక్టర్/కొల్చారం (నర్సాపూర్): తల్లి బతికుండగానే ఆమెకు తెలియకుండా ఇద్దరు కుమారులు ఐదెకరాల వ్యవసాయ భూమిని తప్పుడు పత్రాలతో వారి పేర్లపై మార్పించుకున్నారు. దీంతో కుమార్తె వివాహం ఎలా చేయాలంటూ తల్లి ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తోంది. బాధితురాలి కథనం ప్రకారం... కొల్చారం మండలం వరిగుంతం పరిధిలోని సీతారాం తండాకు చెందిన బానోత్ గోవర్ధన్‌కు ఇద్దరు భార్యలు. మొదటి భార్య చనిపోగా ఆమెకు ఒక కొడుకు మోహన్ ఉన్నాడు. అనంతరం గోవర్ధన్ శాంతిని పెళ్లి చేసుకోగా ఆమెకు కొడుకు రవీందర్, కూతురు మమత ఉన్నారు. కాగా, రెండేళ్ల క్రితం గోవర్ధన్ అనారోగ్యంతో చనిపోయాడు. గోవర్ధన్ పేరుపై ఉన్న 5 ఎకరాల లావణి పట్టా భూమిని అతడు చనిపోగానే శాంతి తన పేరుపై మార్చుకుంది. ఇదే క్రమంలో ఇటీవల శాంతి రైతు బంధుకోసం దరఖాస్తు చేసుకోగా, శాంతి పేరున ఎలాంటి పొలం లేదని, కుమారుల పేరుమీదకు మారిపోయిందని తెలిపారు. దీంతో శాంతి లబోదిబోమంటూ పలువురు తండా పెద్దలను కలిసి తనకు న్యాయం చేయాలని కోరింది. ఈ క్రమంలో సోమవారం మెదక్ కలెక్టర్‌కు ఫిర్యాదు చేసేందుకు వచ్చిన సమయంలో నర్సాపూర్ ఎమ్మెల్యే సునీతారెడ్డి వద్ద కన్నీటి పర్యంతమైంది. స్పందించిన ఎమ్మెల్యే బాధితురాలికి న్యాయం జరిగేలా చూడాలని కలెక్టర్‌ను ఆదేశించారు. కాగా దీనిపై కొల్చారం తహసీల్దార్ శ్రీనివాస్‌చారి వివరణ కోరగా... శాంతి పేరున ఉన్న పొలాన్ని ఆమె కొడుకులు పట్టా చేసుకున్న విషయం వాస్తవమేనని, పూర్తి స్థాయిలో విచారణ జరిపి కలెక్టర్‌కు నివేదిక అందజేస్తామని తెలిపారు.

"నీ మరణం తర్వాత నువ్వు...
పుట్టకముందు నువ్వు ఏమిటో అది!
– ఆర్థర్ షోపెన్‌హావర్

సాక్షి

మంగళవారం, 15 జూలై 2025

ఈ అరకొర నివేదిక దేనికి?!

ఒక పెను విషాదంపై జరిగే దర్యాప్తు ఎంతో బాధ్యతాయుతంగా వుండాలి. ఆ ఉదంతంలో అసలు జరిగిందేమిటో చెప్పే ప్రయత్నం చేసినప్పుడు అస్పష్టతకు తావీయకూడదు. ప్రాథమిక దర్యాప్తుకైనా, పూర్తిస్థాయి దర్యాప్తుకైనా ఇదే వర్తిస్తుంది. కానీ గత నెల 12న గుజరాత్‌లోని అహ్మదాబాద్ నగరంలో జరిగిన ఎయిరిండియా విమాన ప్రమాదం విషయమై శుక్రవారం అర్ధరాత్రి వెలువరించిన ప్రాథమిక దర్యాప్తు ఆ నియమాలను ఉల్లంఘించింది. బాధిత కుటుంబాల్లో అయోమయాన్ని మరింత పెంచింది. ఆ ప్రమాదం వైమానిక ప్రమాదాల చరిత్రలో పెద్దది. ఆ విషాద ఘటన సమయంలో విమానంలో 242 మంది ప్రయాణికులుండగా, ఒకరు క్షేమంగా బయటపడ్డారు. భవంతిపై కూలినందువల్ల అక్కడున్న 19 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. విమానంలో ఇంధనాన్ని నియంత్రించే స్విచ్‌లు రెండూ ఆపివేసి వుండటం వల్లనే ప్రమాదం జరిగివుండొచ్చని దర్యాప్తు చేస్తున్న విమాన ప్రమాద దర్యాప్తు బ్యూరో (ఏఏఐబీ) ప్రాథమిక నివేదిక భావించింది. ఇది కేవలం ప్రాథమిక నివేదికే గనుక వెంటనే నిర్ణయానికి రావటం తగదని కేంద్ర వైమానిక మంత్రిత్వ శాఖ అంటున్నది. మంచిదే. అటువంటప్పుడు ఏఏఐబీ నివేదిక స్విచ్‌ల విషయంలో మరింత సమాచారం అందాకే వాటిని ప్రస్తావించి వుండాల్సింది. పైలెట్ల సంఘం కూడా నివేదికను తప్పుబడుతోంది. పైలెట్ల తప్పిదమే కారణమని అర్థం వచ్చేలా నివేదిక వుండటం సరికాదని విమర్శిస్తున్నారు. దర్యాప్తులో తమ ప్రతినిధికి ఇప్పటికైనా చోటీయాలని వారు అంటున్నారు. ఈ అయోమయం ఇప్పటికే పుట్టెడు దుఃఖంలో వున్న బాధిత కుటుంబాలను మరింత నొప్పించదా?

అంతర్జాతీయ వైమానిక నిబంధనల ప్రకారం ప్రమాదం జరిగిన ఏడాదిలోగా తుది నివేదిక రావాలి. ఈలోగా విడుదల చేసే ప్రాథమిక నివేదిక పైలెట్లను తప్పుబట్టే విధంగా వుండటం, ఆ తర్వాత దాన్ని ప్రామాణికంగా తీసుకోవాల్సిన అవసరం లేదనటం న్యాయమేనా? ఘటనాస్థలంలో దొరికిన స్విచ్‌లున్న పరికరంలో అవి రెండూ 'ఆన్' చేసివున్నాయి. కానీ కాక్‌పిట్ వాయిస్ రికార్డర్‌లో ఒక పైలెట్ మరొకరితో 'ఇంధనం ఎందుకు నిలిపివేశావ్' అని అడగటం, అందుకు రెండో పైలెట్ 'నేనలా చేయలేదే...' అంటూ జవాబివ్వటం వినబడటాన్నిబట్టి స్విచ్‌లు ఆపివేసి వున్నట్టు దర్యాప్తు బృందం నిర్ధారణకొచ్చింది. కానీ రెండో పైలెట్ ఆ వెంటనే వాటిని సరిచేసి వుండొచ్చని, అందుకే అవి సక్రమంగా వున్న స్థితిలో లభించాయని నివేదిక అంటున్నది. ఈ సంభాషణల్లో అడిగిన వారెవరో, జవాబిచ్చిన వారెవరో దర్యాప్తు చేసినవారు గుర్తించారా? గుర్తించి వుంటే ఆ సంగతి వెల్లడించటానికి వారికున్న అభ్యంతరమేమిటి? ఒకవేళ అలాంటి అభ్యంతరం వున్నప్పుడు అసలు ఆ సంభాషణను బయటపెట్టడం దేనికి?

విమానంలోని యాంత్రిక వ్యవస్థలు సంక్లిష్టమైనవి. విమాన గమనంలో మనుషుల జోక్యం దాదాపు అవసరం లేని 'ఫ్లై బై వైర్' వ్యవస్థ అందుబాటులోకొచ్చి దశాబ్దాలవుతోంది. ముఖ్యంగా విమానం టేకాఫ్ సమయంలోనూ, దిగే సమయంలోనూ ఆ వ్యవస్థ పూర్తిగా తనకు తానే అన్నిటినీ సరిచేసుకుంటుంది. పైకెగిరినప్పుడూ, కిందకు దిగినప్పుడూ అవసరమైన ఇంధనం సరఫరా అయ్యేలా చూసుకుంటుంది. ఇవి విఫలమైన పక్షంలో పైలెట్ అవసరమైన మార్పులు చేసుకోవడానికే స్విచ్‌లుంటాయి. రెండు స్విచ్‌లకూ రెండువైపులా రింగ్‌లుంటాయి. వాటికి ప్రత్యేక లాకింగ్ వ్యవస్థ వుంటుంది. మనిషి ప్రత్యేకించి వాటిని స్విచాన్ చేయటానికైనా, స్విచాఫ్ చేయటానికైనా ముందు ఆ లాకింగ్‌ను తెరవక తప్పదు. రెండు స్విచ్‌లూ ఆగిపోవటానికి మధ్య సెకను వ్యవధి వుందని తేల్చారు. పైగా పైకెగురుతున్న సమయంలో ఎక్కువ ఇంధనం సరఫరా కావాల్సి వుండగా దాన్ని కావాలని ఏ పైలెట్ కూడా స్విచాఫ్ చేయడు. దానిపై దర్యాప్తు బృందం ఏ నిర్ధారణకూ రాలేదు. పైలెట్లుగా వ్యవహరించినవారి చరిత్ర చూసినా ఉద్దేశపూర్వకంగా ఆపివుంటారని ఊహించటం అసాధ్యం. ప్రధాన పైలెట్ సుమీత్ సభర్వాల్‌కు బోయింగ్ 787ను 8,600 గంటలు నడిపిన సర్వీస్ (మొత్తంగా 15,638 గంటల సర్వీస్) వుండగా, కో పైలెట్ క్లైవ్ కుందేర్‌కు బోయింగ్‌పై 1,100 గంటల అనుభవం, మొత్తంగా 3,403 గంటల అనుభవం వుంది. ఇద్దరూ ఈ విమానం నడపటానికి ముందు తగినంత విశ్రాంతి తీసుకున్నవారే. ప్రధాన పైలెట్ పర్యవేక్షణలో కో పైలెట్ ఇష్టానుసారం చేయటం సాధ్యపడదు. ఒకవేళ ఆ ప్రయత్నం జరిగివుంటే వాగ్వాదం చోటుచేసుకునేది. అది రికార్డయ్యేది.

పూర్తి స్థాయి పారదర్శకతకు దర్యాప్తు సంస్థ ఎందుకు వెనకాడుతోంది? ఇద్దరి మధ్య జరిగిన సంభాషణను కేవలం ఒక ప్రశ్న, జవాబు స్థాయికి కుదించటంలోని మర్మమేమిటి? అటు తర్వాత లేదా అంతకుముందు వారేం మాట్లాడుకున్నారు? ఇది చెప్పకపోతే పైలెట్లలో ఒకరు ఆత్మాహుతికి పాల్పడ్డారా అనే సంశయం బయల్దేరుతుంది. ఎయిర్‌లైన్స్ రేటింగ్స్ వెబ్‌సైట్ ప్రధాన సంపాదకుడు జెఫ్రీ థామస్ అడుగుతున్నది ఇదే. దర్యాప్తు ఫలితాల గురించి అంతర్జాతీయంగా అనేకులు ఎదురు చూస్తున్నారు. ఎందుకంటే ఈ రకం విమానాలను బ్రిటిష్ ఎయిర్‌వేస్ సంస్థ, వర్జిన్ అట్లాంటిక్ సంస్థ ప్రధానంగా వినియోగిస్తున్నాయి. ప్రాథమిక నివేదిక విడుదల చేయటం స్వాగతించదగిందే. కానీ ఇప్పటికే వున్న సంశయాలను మరింత పెంచేలా, అస్పష్టత అలుముకునేలా అది వుండటం సరికాదు. పైలెట్ల మధ్య జరిగిన సంభాషణ పూర్తి పాఠం విడుదల చేస్తే అటు పైలెట్‌ల సంఘం అభ్యంతరాలతోపాటు, ఇటు బాధిత కుటుంబాల సంశయాలు కూడా సమసిపోతాయి.

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ విశ్వావసు నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం, గ్రీష్మ ఋతువు ఆషాఢ మాసం, తిథి: బ.పంచమి రా.10.22 వరకు, తదుపరి షష్ఠి, నక్షత్రం: శతభిషం ఉ.7.07 వరకు, తదుపరి పూర్వాభాద్ర, వర్జ్యం: ప.1.16 నుండి 2.48 వరకు, దుర్ముహూర్తం: ఉ.8.12 నుండి 9.04 వరకు, తదుపరి రా.10.59 నుండి 11.43 వరకు, అమృతఘడియలు: రా.10.30 నుండి 12.01 వరకు

సూర్యోదయం : 5.36
సూర్యాస్తమయం: 6.34
రాహుకాలం : ప.3.00 నుండి 4.30 వరకు
యమగండం : ఉ.9.00 నుండి 10.30 వరకు

తెలంగాణ నీటి హక్కులకు విఘాతం

విశ్లేషణ

శ్రీధర్ రావు దేశ్‌పాండే

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చేపట్టిన పోలవరం–బనకచర్ల(పి–బి) లింకు ప్రాజెక్ట్ వల్ల తెలంగాణకు ఏమి నష్టం? వృథాగా సముద్రంలోకి పోతున్న గోదావరి జలాలను ఏపీ వాడుకుంటామంటే తెలంగాణ ఎందుకు వ్యతిరేకించాలి? ఆ నీటిని వెనక్కి తీసుకురాలేము కదా! ఈ రకమైన ప్రశ్నలు, అనుమానాలు తెలంగాణ బుద్ధిజీవుల్లో ఉన్నాయని తెలుస్తున్నది.

ఇది వృథాగా సముద్రంలోకి పోతున్న నీటి వాడకం సమస్య కాదనీ, ఇది తెలంగాణ నీటి హక్కులకు సంబంధించిన అంశమనీ తెలంగాణ సమాజం మొదట గుర్తించాలి. అన్నదమ్ముల మధ్య ఆస్తి పంపకాలు జరిగిన తర్వాత మీకు వచ్చిన భూమిపై హక్కు రావాలంటే అది రెవెన్యూ రికార్డుల్లో మీ పేరు మీదకు మారాలి. అప్పుడే ఆ భూమి మీద మీకు హక్కు ఏర్పడుతుంది. తర్వాత వ్యవసాయం చేస్తారో, కౌలుకు ఇస్తారో, పడావు పెడతారో, అమ్ముకుంటారో మీ ఇష్టం. కానీ ఆ భూమి మీద మీకు హక్కులు స్థిరపడకుండా ఇవేమీ చేయలేరు. సరిగ్గా పోలవరం–బనకచర్ల కూడా గోదావరి జలాల్లో తెలంగాణ హక్కులకు సంబంధించిన సమస్య.

గోదావరి జలాల్లో తెలంగాణ వాటా ఎంత?

ఇది అర్థం కావాలంటే గోదావరి, కృష్ణా ట్రిబ్యునల్ అవార్డుల సంగతి కొంతైనా తెలుసుకోవాలి. 1969లో అంతర్రాష్ట్ర నదీ జలాల వివాదాల పరిష్కార చట్టం–1956 కింద ఏర్పాటైన రెండు ట్రిబ్యునళ్ళకు బచావత్ గారే ఛైర్మన్‌గా వ్యవహరించారు. కృష్ణా ట్రిబ్యునల్ విచారణలో మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, ఆంధ్రప్రదేశ్ పాల్గొంటే... గోదావరి ట్రిబ్యునల్ విచారణలో మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, ఆంధ్రప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్, ఒడిషా పాల్గొన్నాయి. అప్పుడు తెలంగాణ ఒక రాష్ట్రంగా లేదు కాబట్టి ఈ విచారణల్లో లేదు. (ప్రస్తుతం ఛత్తీస్‌గఢ్, తెలంగాణ కూడా గోదావరి బేసిన్లో చేరినాయి.)

అన్ని రాష్ట్రాల అంగీకారం మేరకు బచావత్ ట్రిబ్యునల్ మొదట కృష్ణా నీటి పంపిణీ సమస్యను చేపట్టింది. 1976లో తుది నివేదికను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించింది. 75 శాతం విశ్వసనీయత కలిగిన 2,060 టీఎంసీల కృష్ణా జలాల్లో మహారాష్ట్రకు 560, కర్ణాటకకు 700, ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు 800 టీఎంసీలు కేటాయించారు. అదనంగా 70 టీఎంసీల రిటర్న్ ఫ్లోస్‌ను మహారాష్ట్రకు 25, కర్ణాటకకు 34, ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు 11 టీఎంసీలు కేటాయించారు. దీనితో కృష్ణా నికర జలాల్లో ఏపీకి దక్కిన వాటా 811 టీఎంసీలు.

కృష్ణా ట్రిబ్యునల్ విచారణ కొనసాగుతుండగానే, 1975–80 మధ్య కాలంలో గోదావరి పరీవాహక రాష్ట్రాలైన మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, ఆంధ్రప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్, ఒడిషా ఆ జలాల వినియోగానికి సంబంధించి తమలో తాము 10 ఒప్పందాలు చేసుకున్నాయి. దీంతో కృష్ణా జలాల పంపిణీ విషయంలో జరిపినటువంటి సమగ్ర విచారణను బచావత్ జరపకుండానే, రాష్ట్రాల మధ్య కుదిరిన ఒప్పందాలనే క్రోడీకరించి, వాటికి చట్టబద్ధత కల్పిస్తూ 1980లో గోదావరి ట్రిబ్యునల్ అవార్డుగా తమ నివేదికను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించారు.

కచ్చితమైన పరిమాణంలో గోదావరి జలాలను రాష్ట్రాల మధ్య పంపిణీ చేయలేదు. ఒక నిర్దేశిత స్థలానికి పైన ఉన్న జలాలన్నీ (ఆల్ వాటర్స్)పై రాష్ట్రానికీ, ఆ తర్వాత లభ్యమయ్యే జలాలన్నీ దిగువ రాష్ట్రానికీ చెందాలన్న భావనతోనే రాష్ట్రాల మధ్య కుదిరిన ఒప్పందాల్లో రాసుకున్నారు. ఉదాహరణకు, ఎగువ గోదావరి (జి–1) సబ్ బేసిన్లో పైఠాన్ డ్యామ్ వరకు లభ్యమయ్యే జలాలన్నీ మహారాష్ట్ర వినియోగించుకోవచ్చు. పైఠాన్ డ్యామ్ నుంచి శ్రీరాంసాగర్ డ్యామ్ వరకు లభ్యమయ్యే నీటిలో 60 టీఎంసీలు మహారాష్ట్ర వాడుకోగా మిగిలిన జలాలన్నీ ఏపీ వినియోగించుకోవచ్చు. పెన్‌గంగ సబ్ బేసిన్లో (జి–7) లోయర్ పెన్‌గంగ డ్యామ్ వరకు లభ్యమయ్యే జలాలన్నీ మహారాష్ట్రకు చెందుతాయి. మిగిలిన జలాలన్నీ ఏపీకి చెందుతాయి. ఈ రకమైన పరిభాషలో ఒప్పందాలు కుదిరినాయి.

1,486 టీఎంసీల నీటిలో తెలంగాణ వాటా ఎంత?

మరి గోదావరి జలాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ వాటా 1,486 టీఎంసీలని లెక్క గట్టిందెవరు? ఈ 10 ఒప్పందాల ఆధారంగా ఉమ్మడి ఏపీ ఇంజనీర్లే గోదావరిలో 75 శాతం విశ్వసనీయత కలిగిన జలాలు 1,486 టీఎంసీలని లెక్కగట్టినారు. దీనికి గోదావరి ట్రిబ్యునల్ గానీ, ఇతర రాష్ట్రాలు గానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం గానీ ఆమోదం తెలుపలేదు. అయితే ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం కోసం ఉమ్మడి ఏపీ 1,486 టీఎంసీలనే ప్రాతిపదికగా తీసుకున్నది. గోదావరి జలాల్లో ఉమ్మడి ఏపీ రాష్ట్రం వివిధ సందర్భాల్లో జీఓల ద్వారా తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉన్న చిన్ననీటి పథకాలు, మధ్యతరహా ప్రాజెక్టులు, భారీ ప్రాజెక్టులకు 968 టీఎంసీల నీటిని కేటాయించింది. ఏపీ విభజన బిల్లు 2014 ఫిబ్రవరిలో అసెంబ్లీలో చర్చకు వచ్చినప్పుడు, శాసన సభ్యులకు కృష్ణా, గోదావరి జలాల్లో ప్రాజెక్టుల వారీ కేటాయింపులు చేసిన వివరాలను అధికారికంగా అందించినారు.

◆ ఏపీ ప్రభుత్వం బనకచర్ల ప్రాజెక్టును గ్రౌండ్ చేసి, వేల కోట్లు ఖర్చు చేసి, ప్రాజెక్టు ద్వారా తరలించే 200 టీఎంసీలను కేటాయించమని కోరితే తెలంగాణ వాటాకు కోత పడుతుంది. ఈ లోపు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో తెలంగాణకు కేటాయించిన 968 టీఎంసీల నీటిపై హక్కులు స్థిరపడాలి.

అందుకే ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో తెలంగాణ ప్రాజెక్టులకు కేటాయించిన 968 టీఎంసీల నీటిపై మొదట తెలంగాణకు హక్కులు స్థిరపడాలి. ఎందుకంటే.. విభజన తర్వాత ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 968 టీఎంసీల కేటాయింపులను తొలినాళ్ళ నుంచే తిరస్కరిస్తూ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, కేంద్ర జల సంఘానికి అనేక లేఖలు రాసింది. ఈ నీటిపై ఆధారపడి తెలంగాణ ప్రభుత్వం కాళేశ్వరం, సమ్మక్క సాగర్, సీతమ్మ సాగర్, చనాక–కొరాట తదితర ప్రాజెక్టులను చేపట్టి, డీపీఆర్‌లను కేంద్ర జల సంఘానికి పంపినప్పుడు వీటికి అనుమతులు ఇవ్వొద్దని లేఖలు రాసింది. 968 టీఎంసీల కేటాయింపులు తెలంగాణ ప్రభుత్వం తమకు తాము ఆపాదించుకున్న కేటాయింపులని పేర్కొన్నది. పైగా తమ ప్రాజెక్టులకున్న కేటాయింపులు 912 టీఎంసీలని పేర్కొన్నది.

2023లో ఏపీ ప్రభుత్వం కొత్త గోదావరి ట్రిబ్యునల్‌ను వేయమని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అర్జీ పెట్టుకున్నది. ఎప్పుడో ఒకప్పుడు కొత్త గోదావరి ట్రిబ్యునల్ ఏర్పాటయ్యే అవకాశం ఉన్నది. ఏపీ ప్రభుత్వం బనకచర్ల ప్రాజెక్టును గ్రౌండ్ చేసి, వేల కోట్లు ఖర్చు చేసి, ప్రాజెక్టు ద్వారా తరలించే 200 టీఎంసీలను కేటాయించమని కోరితే తెలంగాణ వాటాకు కోత పడుతుంది. ఈ లోపు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో తెలంగాణకు కేటాయించిన 968 టీఎంసీల నీటిపై హక్కులు స్థిరపడాలి.

గోదావరి మిగులు జలాలపై హక్కుల స్థిరీకరణ

ఇక రెండవ అంశం: నికర జలాలు పోనూ గోదావరిలో మిగులు జలాలు కూడా ఉంటాయి. కేంద్ర జల సంఘం గత 50 ఏళ్లుగా పోలవరం వద్ద నమోదు చేసిన గేజ్ రీడింగ్స్ ప్రకారం, సగటున ఏటా సుమారు 3 వేల టీఎంసీలు నిరుపయోగంగా సముద్రంలోకి పోతున్నాయి. ఈ మిగులు నీటిపై హక్కు అన్ని రాష్ట్రాలకు ఉంటుంది తప్ప చివరి రాష్ట్రంగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు హక్కుభుక్తం కాదు. కృష్ణాలో చివరి రాష్ట్రంగా ఈ మిగులు జలాలను మొత్తంగా వాడుకునే స్వేచ్ఛ ఉండేది. (బ్రిజేష్ కుమార్ ట్రిబ్యునల్ ఈ స్వేచ్ఛను రద్దు చేసి మిగులు జలాలను కూడా మూడు రాష్ట్రాలకు పంచేసింది). కానీ గోదావరిలో అటువంటి స్వేచ్ఛ లేదు. కేంద్ర జల సంఘం కూడా పి–బి లింకు ప్రాజెక్ట్ ప్రాథమిక నివేదికపై వ్యాఖ్యానిస్తూ, అసలు గోదావరి అవార్డు ప్రకారం గోదావరిలో మిగులు జలాలెన్ని? వాటిలో పరీవాహక రాష్ట్రాల వాటా ఎంత? ఈ సమగ్ర సమాచారం పంపమని ఏపీ ప్రభుత్వాన్ని కోరింది. ఈ హక్కుల లెక్కలు తేలేదాకా పి–బి లింకు నివేదికను ఆమోదించలేమని చెప్పింది. తెలంగాణకు ఇదొక తాత్కాలిక ఊరట. ఈ మిగులు నీటిలో కూడా నికర జలాల నిష్పత్తి లోనే... 1950 టీఎంసీల వాటాను తెలంగాణ డిమాండ్ చేస్తున్నది.

పోలవరం–బనకచర్ల ప్రాజెక్టును అంగీకరించాలంటే గోదావరిలో 968 టీఎంసీల నికర జలాలు, 1,950 టీఎంసీల మిగులు జలాలతోపాటు, పోలవరం నుంచి గోదావరి జలాలను కృష్ణా బేసిన్‌కు తరలింపు వల్ల అవార్డుల ప్రకారం కృష్ణాలో సంక్రమించే 157.5 టీఎంసీలు తెలంగాణకు చెందేలా ఏపీ ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వం సంతకాలు చేయాలి. అంతదాకా పి–బి ప్రాజెక్టును తెలంగాణ వ్యతిరేకించవలసిందే!

వ్యాసకర్త విశ్రాంత సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీర్
మొబైల్: 94910 60585

సోషల్ మీడియా

గట్టి పాఠం

నా కెరీర్ ఇప్పుడు 44 ఏళ్లకు విస్తరించింది. ఇన్నేళ్లలో గట్టిది ఏదైనా ఒకటి నేను నేర్చుకున్నానంటే, అది, ఏదీ ఎప్పటికీ అలాగే ఉండదు. కఠిన క్షణాలు, ఒత్తిళ్లు, ఎదురు దెబ్బలు, ఏవీ ఉండిపోవు. పెద్ద గందరగోళంలో ఉన్నప్పుడు, అది ఎప్పటికీ ముగిసిపోదని అనిపిస్తుంది, కానీ ముగిసి తీరుతుంది. ఒత్తిడి కేవలం మనల్ని చిత్తు చేస్తుందంతే. కానీ ఆ పని నుంచి వైదొలగకుండా, మీరు చేయగలిగినంత అత్యుత్తమంగా చేస్తూ, ఈ పరిస్థితి మారిపోతుందని నమ్మితే చాలు... అలాగే జరుగుతుంది.

– ఆనంద్ మహీంద్రా, పారిశ్రామికవేత్త

అర్థమవుతోందా?

ఒక చైనీస్ వ్యాఖ్యాత: "పాకిస్తాన్‌కు చైనా మద్దతు తాత్కాలిక ఉద్వేగాలపై ఆధారపడి లేదు. దీర్ఘకాలిక వ్యూహాత్మక ప్రణాళిక, జాతీయ ప్రయోజనాలతో ముడిపడి ఉంది. వ్యూహాత్మకంగా చైనా తన వెనక ఉన్నప్పుడు, ప్రాంతీయ ఒత్తిళ్లు (ఇండియా) ఎదుర్కొన్నప్పుడు పాకిస్తాన్ సహజంగానే మరింత ధీమాగా నిలవగలదు."

– సనా హాశ్మీ, ఫెలో

విషాదం

కారు స్టంట్స్ చేస్తుండగా (తమిళ చిత్రం 'వెట్టువమ్' కోసం) మన గొప్ప కార్ జంపింగ్ స్టంట్ ఆర్టిస్ట్ ఎస్.ఎం.రాజు చనిపోయారు. ఆయన ఆత్మకు శాంతి కలుగుగాక! మా స్టంట్ యూనియన్, భారతీయ చిత్ర పరిశ్రమ ఆయన్ని కోల్పోయాయి.

– సిల్వ, స్టంట్ యాక్టర్

పెద్ద లోపం

భారతీయ విద్యార్థుల్లో చాలా మందికి గొప్ప టెక్నికల్ స్కిల్స్ ఉంటున్నాయి. కానీ సాఫ్ట్ స్కిల్స్ అసలు ఉండట్లేదు.

– సేవియో రోడ్రిగ్స్, మీడియా పర్సనాలిటీ

అప్పుడేం జరుగుతుంది?

ఎంత పరిహాసం! మన అత్యంత శక్తిమంతమైన మంత్రులు, అధికారులు భారతీయ యువత జాతి నిర్మాణం పట్ల పట్టుదలగా ఉండాలని చెబుతుంటారు. చూస్తుంటే వాళ్ల పిల్లలకు దేశం మీద తక్కువ విశ్వాసం ఉన్నట్టుంది– అందుకే విదేశీ పౌరసత్వాన్ని తీసుకుంటున్నారు. ఇబ్బందికరమైన అంశం ఏమిటంటే, తల్లిదండ్రులు ఇక్కడ పాలిస్తున్నప్పుడు వాళ్లు ఈ దేశ ప్రయోజనాల కోసం నిలవాలి, వాళ్ల పిల్లలు ఇంకో దేశం తరఫున నిలవాల్సి ఉంటుంది. ఇరు దేశాల మధ్య యుద్ధం తలెత్తినప్పుడు ఈ సంబంధాల డైనమిక్స్ ఎలా పనిచేస్తాయి?

– ఆర్తి టిక్కూ సింగ్, జర్నలిస్ట్

తగ్గించు తగ్గించు!

మన పూర్వీకులు కేవలం పండుగలప్పుడు మాత్రమే మిఠాయిలు తిన్నారు. ఏడాదికి ఒకసారి, మహా అయితే మూడుసార్లు! అదే వాళ్లు తిన్న మొత్తం చక్కెర. కానీ మనం పొద్దుట టీ, మరోసారి బిస్కెట్స్‌తో కాఫీ, ప్యాకేజ్డ్ జ్యూస్, చాకొలేట్ ఐస్‌క్రీమ్– అంతా చక్కెరే! ఏం చేస్తున్నాం? రాఖీ పండుగకో, దీపావళికో మాత్రమే పంచదారను పరిమితం చేసుకోవాలి.

– చిరాగ్ బడ్‌జాత్యా, ఆంత్రప్రెన్యూర్

దళితోద్యమ విజయాలు ఎన్నెన్నో!

సందర్భం

డా॥ కత్తి పద్మారావు

భారత దేశంలో నడిచిన ఉద్యమాల్లో దళితోద్యమానికి ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. ఈ ఉద్యమానికి అంబేడ్కర్ భావజాలమే ప్రధాన ఊపిరి. ఇందులో మేధావులు, కళాకారులు, కవులు, స్త్రీలు, ప్రజలు అంచెలంచెలుగా ఉద్యమంతో కలసి నడిచారు. ఉద్యమం ఒక విశ్వాసాన్ని ప్రజలకు కల్గించింది. స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో అంబేడ్కర్, పెరియార్ రామస్వామి నాయకర్ సామాజిక స్పృహను మేల్కొల్పారు. వీటన్నిటి అవగాహనతోనే కారంచేడు, చుండూరు ఉద్యమాలను సాగించడం సాధ్యమయ్యింది.

అంబేడ్కర్ 'మహద్ చెరువు' పోరాట దృక్పథాన్ని అర్థం చేసుకుని సామాజిక, ప్రజాస్వామిక, లౌకిక వాద పోరాటాన్ని న్యాయ సమ్మతమైన పోరాట ధర్మాన్ని స్వీకరించాం. దానిని దళిత ఉద్యమానికి అన్వయించడంతో కారంచేడు, చుండూరు, లక్ష్మీపేట ఉద్యమాల నిర్మాణం జరిగింది. సిద్ధాంత పరమైన, తాత్త్వికపరమైన అనేక చర్చలు జరిగాయి. అంబేడ్కర్ ఇచ్చిన రాజ్యాంగ హక్కులు, అనేక సందర్భాల్లో ఆయన ఎదుర్కొని నిలబడిన పోరాట ఘట్టాలు, ప్రభుత్వాన్ని నిలదీయటానికి ఆయన వేసిన ప్రశ్నలు దళిత ఉద్యమానికి ఆయువుగా నిలిచాయి.

ప్రధానంగా హేతువాద ఉద్యమాల నుండి దళిత ఉద్యమంలోకి వచ్చినవారం ఇందులో ఎక్కువగా ఉన్నాం. ఈ ఉద్యమాన్ని అందుకే కుల నిర్మూలనా ఉద్యమంగా నడపగలిగాం. కారంచేడు, చుండూరు, ఇంకా అనేక చోట్ల మాల, మాదిగల మీద దాడులు జరిగినా అన్ని కులాలలో లౌకికవాదులు కలిసి రావటానికి కారణం ఈ ఉద్యమానికి ఉన్న కుల నిర్మూలన సైద్ధాంతిక భావనే. అంబేడ్కర్ ఆలోచనలను కమ్యూనిస్ట్ ఉద్యమాలు కూడా అర్థం చేసుకోవటం ప్రారంభించాయి. అస్పృశ్యులను ఎందుకు ఊరి బయట ఉంచారో అంబేడ్కర్ చెప్పారు. ఈ విషయాన్ని అర్థం చేసుకోకుండా అస్పృశ్యత కేవలం పేదరిక నిర్మూలన వల్ల పోతుందని కమ్యూనిస్టులు వాదించినందువల్ల అస్పృశ్యతా నివారణ జరక్కపోగా, అది స్వాతంత్ర్యం అనంతరం మరింత జటిలమైంది. అంబేడ్కర్ తీసుకొచ్చిన రిజర్వేషన్ల వల్ల దళితుల్లో చదువు కున్నవాళ్ళు పెరిగారు. రిజర్వేషన్ల వల్ల లాభం పొందినవారు కింది తరగతులను చైతన్యపరిచారు.

కొన్ని గ్రామాల్లో జరిగిన సంఘటనల నుండి ప్రారంభం అయిన దళిత ఉద్యమం రాష్ట్రీయ, జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయికి వెళ్ళింది. దళితులపై దాడులు జరగకుండా ఉండటం కోసం సామాజిక న్యాయ పోరాటాన్ని అన్ని దిశలకు తీసుకెళ్లే పెద్ద ప్రయత్నం జరిగింది. ఇందులో ప్రధానమైన అంశం కుల నిర్మూలనా భావాన్ని విస్తృతం చేయడమే. ఎందుకంటే కులం అనేది కొన్ని వందల సంవత్సరాలుగా సమాజంలో ఘనీభవించింది. అది మెదడులోకి ఇంకిపోయింది. దాని రూపాన్ని మార్చాలి. ఆ మెదడులో ఏర్పడిన నమ్మకం శాస్త్రీయంగా నిజం కాదు. కొందరు ప్రత్యేకంగా ఆ భావాన్ని మెదడులోకి ఇంకించారు. దానికి మత ప్రయోజనాలు ఉన్నాయి.

దళిత ఉద్యమ ప్రభావం వల్ల అంబేడ్కరిజాన్ని చాలా లోతైన విషయంగా కమ్యూనిస్ట్ ఉద్యమాలు గమనించాయి. కేవలం ఆర్థిక పోరాటాలు కుల సమస్యనూ, కుల ఆర్థిక దోపిడీనీ నివారించలేవు అని తెలుసుకున్నారు. నక్సలైట్ ఉద్యమంలో ప్రసిద్ధులైన కేజీ సత్య మూర్తి, బీఎస్ రాములు, వైకే, కంచె ఐలయ్య, ఊసా, ఎంఎస్ గోపి నాథ్, గద్దర్ లాంటి ఎందరో కళాకారులు, మేధావులు, దళిత ఉద్యమంలోకి వచ్చారు. ఇది పెద్ద కీలకమైన పరిణామం. ఈ పరిణామంతో భారతదేశంలో భావజాల చర్చ బలంగా జరిగింది. దానివల్ల కుల నిర్మూలన మీద గొప్ప పరిణామాత్మకమైన చర్చ జరిగింది.

ఈ ఉద్యమాలలో దళిత ఉద్యకారులు ఆ యా సంఘటనల్లో, ప్రధాన ఘట్టాల్లో, బొజ్జ తారకం లాంటి సామాజిక న్యాయవాదులు, ఉద్యమకారులతో కలిసి నడిచారు. అది చాలా విస్తృతమైన తాత్త్విక సామాజిక పరిణామానికి దారి తీసింది. 111 మంది ఎంపీలను ఏకతాటి మీదకు తీసుకు వచ్చిన ఉద్యమం... దళిత ఉద్యమం. అదే సమయంలో ''ద ఎస్సీస్ అండ్ ద ఎస్టీస్ (ప్రివెన్షన్ ఆఫ్ అట్రాసిటీస్) ఆక్ట్, 1989''ని అంబేడ్కర్‌కి కొనసాగింపుగా చట్ట రూపంలోకి తెచ్చిన ఉద్యమం... దళిత ఉద్యమం. అలాగే 'రాష్ట్రపతి దళితుడు కావాలి' అనే నినాదాన్ని ప్రయోగాత్మకంగా చేసిన మహోద్యమం కూడా ఇదే. ముగ్గురు ప్రధాన మంత్రులు దళిత బాధితులను స్వయంగా కలసి చర్చలను జరిపిన ఉద్యమం కూడా దళిత ఉద్యమమే. మాజీ ప్రధాన మంత్రి వీపీ సింగ్, రామ్ విలాస్ పాశ్వాన్, శరద్ యాదవ్, వెంకటస్వామి వంటి ఉద్దండులు ఢిల్లీ బోటు క్లబ్‌లో ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు. పార్లమెంటు భవనం ముందు మహా మానవహారం నిర్మించిన మహోద్యమం దళిత ఉద్యమం.

బీసీ ఉద్యమాలు, స్త్రీవాద ఉద్యమాలు, గిరిజన ఉద్యమాలు, ఉపకుల ఉద్యమాలు ఎన్నో దళిత ఉద్యమ ప్రేరణతో వచ్చాయి. భావ జాల చర్చతో పాటు ఆచరణాత్మకమైన కార్యక్రమం నిర్మాణం జరిగింది. ప్రత్యామ్నాయ భావజాల ఉద్యమాన్ని సాహిత్యాన్ని దళిత ఉద్యమం ముందుకు తీసుకువచ్చింది. నీతి, నిజాయతీ, ఆచరణ, కార్యాచరణ, నిరంతర ఆధునీకరణలు దళిత ఉద్యమ గమనంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నాయి. దళిత ఉద్యమం పేదరిక నిర్మూలనను, కుల నిర్మూలనను పరస్పర సంబంధితాలుగా భావించింది. కుల నిర్మూలనతో పాటు ఆర్థిక స్వావలంబన కోసం కూడా కృషి చేసింది.

ప్రభుత్వం కూడా ఉద్యమస్ఫూర్తితో దళితుల చైతన్యాన్ని అవగాహన చేసుకునే పరిస్థితులు వచ్చాయి. దళితుల్లో కళాకారులు, కవులు, ఉపన్యాసకులు, నిర్మాణ కర్తలు, ఆర్గనైజర్లు రూపొందారు. వీరికి అంబేడ్కర్, మహాత్మా పూలే, బుద్ధుడు వంటివారి భావధారలే బలం.

అంబేడ్కరిజం సత్యం అనే పునాది మీద నిలబడి మాట్లాడగల్గే ధైర్యంతో నాలుగు దశాబ్దాల్లో కొన్ని లక్షల మందిని తీర్చిదిద్దింది. దళిత మహిళలు భూ పోరాట ఉద్యమాలను నడిపారు. యువకులు క్రమశిక్షణ కల్గిన సైనికులుగా రూపొందారు. మేధావులు ఎన్నో పరిశోధనల ద్వారా భారత దేశ పునఃనిర్మాణానికి పూనుకున్నారు. నాలుగు దశాబ్దాల దళిత ఉద్యమ ప్రస్థానాన్ని స్ఫూర్తిగా తీసుకొని సామాజిక, సాంస్కృతిక, ఆర్థిక, రాజకీయ, తాత్త్విక ప్రత్యామ్నాయ నిర్మాణానికి అందరం పూనుకోవాల్సిన సందర్భంలో ఉన్నాం. ఈ జూలై 17 నాటికి కారంచేడు ఉద్యమం ప్రారంభమై 40 ఏళ్ళు! చుండూరు ఉద్యమం 1991లో జరిగింది. ఈ ఏడాది సెప్టెంబర్ 1 నాటికి ఈ సందర్భంగా ఒక పెద్ద మహాసభ జరిపి భవిష్యత్తు కార్యాచరణ మీద విస్తృతమైన చర్చ చేయాలనేది ఆలోచన. ఈ చర్చలు ఒక శతాబ్ది కాలానికి దిక్సూచి అవ్వాలి. అంబేడ్కర్ ఇచ్చిన స్ఫూర్తి కొన్ని తరాలు, యుగాలకు ఊపిరిగా నిలుస్తుంది. ఈ సుదీర్ఘ ప్రయాణంలో వేలు, లక్షల మంది ఉద్యమంతో కలిసి నడిచారు. ఇది ఏ ఒక్కరో నడిపిన ఉద్యమం కాదు. ఇది సమూహ ఉద్యమం.

ఉద్యమం ఒక అనంత ప్రయాణం. అది ఆగదు. భవిష్యత్తు కార్యాచరణలు కాలానుగుణంగా రూపొందించి ముందుకు నడవాలి. ఇది అంబేడ్కర్ బాట. దీనికి నిరంతర కార్యాచరణే ఊపిరి. ఆ దిశగా నడుద్దాం. అందరం ఏకమై మహా సంఘటిత శక్తిగా నడుద్దాం. ప్రతి ఒక్క దళిత బహుజనుడు ఉద్యమకారుడే. అంబేడ్కర్ ఆలోచన విధానమే దళిత ఉద్యమానికి స్ఫూర్తి.

వ్యాసకర్త దళితోద్యమ నాయకుడు । 98497 41695

(జూలై 17 నాటికి కారంచేడు ఉదంతానికి 40 ఏళ్లు.)

వైరభావ కారణం

సాధారణంగా లోకంలో... రామాయణంలోని మంథర కపట స్వభావం గలది అనీ, భరతుని కంటే కూడా రామునిపై ఎక్కువ పుత్ర ప్రేమను చూపించే కైకేయి మనసును విరిచి, రాముడిని వనవాసానికి పంపేటట్లు చేసిందనీ ఆమె పాత్ర స్వభావం గురించి ఒక విశ్లేషణ ఉంది. కానీ, అధ్యాత్మ రామాయణంలో, రామావతార పరమార్థం నెరవేరటానికి సరస్వతీ దేవి ప్రేరణతో ఆమె అలా వైరభావం ప్రదర్శించినట్లు తెలుస్తున్నది.

రామ పట్టాభిషేక వార్త విని, కౌసల్యా దేవి ఈ శుభకార్యం నిర్విఘ్నంగా జరగాలని లక్ష్మీదేవిని పూజించింది, దుర్గాదేవిని పూజించింది. అయినా ఆమె మనసులో కించిత్ వ్యాకులత ఉందిట. జరగబోయేది ముందుగానే సూచనగా తెలుస్తున్నది ఆమెకు. అప్పుడు దేవలోకంలో దేవతలంతా కలిసి, వాగ్దేవి సరస్వతిని ప్రేరేపించారు: 'నీవు భూలోకంలో అయోధ్యా నగరానికి వెళ్లు. రామ రాజ్యాభిషేకానికి విఘ్నం కలగజేయటానికి యత్నించు. ముందు మంథర మనసులో ప్రవేశించి, ఆమెలో వ్యతిరేక భావం కలిగించు. తర్వాత కైకేయిలో ప్రవేశించి ఆ విధంగానే చెయ్యి. రామ రాజ్యాభిషేకం ఆగిపోతే గానీ, రామావతార పరమార్థం నెరవేరదు,' అని చెప్పారు. సరస్వతి దేవి సరేనని బయలుదేరింది. అయోధ్యా నగరం చేరి మంథర మనసులో ప్రవేశించింది.

కైకేయితో మంథర 'నీకు గొప్ప ఉపద్రవం రాబోతోంది. రేపు రామునికి పట్టాభిషేకం జరగబోతోంది' అంది. కైకేయి సంతోషంతో దివ్యమైన మణి నూపురాన్ని మంథరకు బహుమతిగా ఇచ్చింది. సరస్వతీ దేవి ప్రేరణతో మంథర... కైకేయి మనసు బాధ పడేట్లు, రామ పట్టాభిషేకం జరిగితే కౌసల్యకు దాసిలా ఉంటావని చెపుతుంది. ఆ మాటల ప్రభావంతో కైకేయి మనసులో మార్పు వచ్చి, కోప గృహంలో చేరింది. తర్వాత రాముడు అరణ్యవాసానికి వెళ్లడం, సీతాపహరణం, రావణ సంహారం... ఇలా ఎన్నో ఘట్టాల్లో రాముడు తాను నిర్వర్తించాల్సిన సకల కార్యాలను నిర్వర్తించాడు.

– డా॥ చెంగల్వ రామలక్ష్మి

తడారిన నారుమడి

బూర్గంపాడు: వర్షాభావ పరిస్థితులతో రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. వర్షాలు లేకపోవడమే కాక.. ఐదు రోజులుగా ఎండ తీవ్రత పెరిగింది. దీంతో నాట్లకు సిద్ధంగా ఉన్న వరి నారు ఎండిపోతోంది. ఈ నేపథ్యాన నారును కాపాడుకునేందుకు భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లా బూర్గంపాడు మండలం గొమ్మూరుకు చెందిన రైతు మద్దిబోయిన నర్సయ్య సోమవారం ట్యాంకర్‌తో నీరు అందించాడు.

ఒక్కసారన్నా వచ్చిపోయే..

మేఘాల చాటున దాగి దోబూచులాడుతున్న వానమ్మను రమ్మని వేడుకుంటున్నాడు రైతన్న. వరి కోతల సమయంలో వద్దన్నా కురిసి కడుపుకోత మిగిల్చిన వాన.. ఇప్పుడు రమ్మన్నా రావట్లేదని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నాడు. మండే ఎండల్లో వానాకాలం తలపించేలా కురిసిన వానలతో ఈసారి ముందస్తుగా వరుణుడు కరుణించాడంటూ సంబురంగా విత్తనాలు నాటుకొని ఖరీఫ్ నాట్లకు సన్నద్ధమయ్యారు రైతులు. అప్పుడు కురిసిందే తప్ప ఇప్పటికీ చినుకు రాలక మొలకెత్తిన విత్తనాలు ఎండిపోతూ రైతన్న దిగాలు చెందుతున్నాడు.

– సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, పెద్దపల్లి

101 బండ్లు.. 1,001 బిందెలు

వరుణదేవా.. కరుణించవా.. అంటూ సోమవారం జోగుళాంబ గద్వాల జిల్లా మానవపాడు మండలంలోని పల్లెపాడు గ్రామానికి చెందిన ప్రజలు 101 బండ్లు కట్టి.. కృష్ణానది వద్దకు వెళ్లి ప్రత్యేక పూజలు చేశారు. ఈ సందర్భంగా నది ఒడ్డున దేవతామూర్తులను కొలుస్తూ.. బొడ్డెమ్మలు వేశారు. భక్తి గీతాలతో నృత్యాలు చేశారు. ఆ తర్వాత ఊరేగింపుగా 1,001 బిందెలతో నీటిని తీసుకొచ్చి.. గ్రామంలోని కాశీవిశ్వేశ్వరస్వామి ఆలయంలో శివలింగానికి అభిషేకం చేశారు. ఐదేళ్లుగా కృష్ణానది నీటిని తెచ్చి శివలింగానికి అభిషేకాలు నిర్వహిస్తున్నట్లు రైతు సంఘం అధ్యక్షుడు సత్యారెడ్డి తెలిపారు.

– మానవపాడు (జోగుళాంబ గద్వాల జిల్లా)

క్లుప్తంగా...

కల్లు కాంపౌండ్లపై ఆకస్మిక దాడులు

- ఎక్సైజ్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ ప్రత్యేక డ్రైవ్

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్రంలోని కల్లు కాంపౌండ్లపై ఆకస్మిక దాడులకు ఎక్సైజ్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ విభాగం కార్యాచరణ ప్రారంభించింది. స్టేట్ టాస్క్‌ఫోర్స్ (ఎస్టీఎఫ్), జిల్లా టాస్క్‌ఫోర్స్ (డీటీఎఫ్), ఎక్సైజ్ శాఖ సిబ్బంది సమన్వయంతో ఈనెల 14 నుంచి 19వ తేదీ వరకు వారం రోజుల పాటు ఈ దాడులు నిర్వహిస్తోంది. ఇటీవలి కల్తీ ఘటనల నేపథ్యంలో.. కల్లు కాంపౌండ్ల నుంచి నమూనాలను సేకరిస్తున్న ఎక్సైజ్ శాఖ మరోమారు ప్రత్యేక డ్రైవ్ ప్రారంభించింది. డ్రైవ్‌లో భాగంగా కల్లు దుకాణాల్లో అమ్ముతున్న కల్లును ఎక్కడి నుంచి సేకరిస్తున్నారు?, కల్తీ కల్లు వస్తోందా? కల్తీ దందాలో సిండికేట్‌లు పనిచేస్తున్నాయా? అసలు కల్లు కాంపౌండ్లన్నిటికీ లైసెన్సులున్నాయా? తదితర అంశాలపై ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ దృష్టి సారించనుంది. దీంతో పాటు అన్ని కాంపౌండ్ల నుంచి నమూనాలను సేకరించి పరీక్షించాలని, కల్తీ కల్లు అని తేలితే.. కేసులు నమోదు చేయడంతో పాటు దుకాణాలను సీజ్ చేసేలా ఈ డ్రైవ్‌లో చర్యలుంటాయని ఎక్సైజ్ అధికారులు వెల్లడించారు.

ఎవరినీ ఉపేక్షించం

కల్లు కాంపౌండ్లు ప్రభుత్వ నిబంధనలకు అనుగుణంగా పనిచేయాలి. అమ్మే కల్లులో నిషేధిత పదార్థాలు కలిపినా, కల్తీ చేసినా కఠినంగా వ్యవహరిస్తాం. లైసెన్సు లేకుండా కల్లు అమ్మడం నేరం. ఎక్సైజ్ బృందాల పరిశీలనలో ఇది తేలితే కేసులు నమోదు చేస్తాం. – షానవాజ్ ఖాసిం, డైరెక్టర్, ఎక్సైజ్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్

కల్తీకల్లు ఘటనలో మరొకరి మృతి

- ‘గాంధీ’లో చికిత్స పొందుతూ గంగమ్మ మృతి

గంగమ్మ

లక్డీకాపూల్/కేపీహెచ్‌బీకాలనీ (హైదరాబాద్): కూకట్‌పల్లి కల్తీ కల్లు ఘటనలో మరొకరు మృతి చెందారు. దీంతో మరణాల సంఖ్య తొమ్మిదికి చేరింది. హౌస్ కీపింగ్ పని చేస్తూ జీవనం సాగించే హైదర్‌నగర్‌కు చెందిన పుట్టి గంగమ్మ (40) కల్లు తాగి అనారోగ్యానికి గురైంది. వాంతులు, విరోచనాలతో బాధపడుతున్న ఆమె ప్రైవేటు ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందినప్పటికీ.. ఆరోగ్యం మెరుగుపడకపోవడంతో ఈ నెల 11న గాంధీ ఆస్పత్రిలో చేరింది. అక్కడ చికిత్స పొందుతూ ఆదివారం రాత్రి కన్నుమూసింది. కాగా నిమ్స్‌లో చికిత్స పొందుతున్న 36 మంది బాధితుల్లో ఏడుగురి ఆరోగ్యం కుదుటపడటంతో.. సోమవారం వారందరినీ డిశ్చార్జి చేశారు. దీంతో డిశ్చార్జి అయిన వారి సంఖ్య 20కి చేరింది. మిగిలిన 23 మంది బాధితులకు నిరంతర వైద్య పర్యవేక్షణలో మెరుగైన వైద్య సేవలందిస్తున్నట్టు నిమ్స్ మెడికల్ సూపరింటెండెంట్ ప్రొఫెసర్ నిమ్మ సత్యనారాయణ సోమవారం ఒక హెల్త్ బులెటిన్‌లో పేర్కొన్నారు.

శ్రీశైలం ఆనకట్ట వద్ద జవాన్ అదృశ్యం

విధుల్లో సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నట్లు కుటుంబసభ్యులకు ఫోన్

నవీన్

దోమలపెంట: శ్రీశైలం ఆనకట్ట వద్ద భారత ఆర్మీ జవాన్ ఒకరు అదృశ్యమైనట్లు ఈగలపెంట ఎస్‌ఐ కాటం జయన్న తెలిపారు. ఆయన సోమవారం విలేకరులతో మాట్లాడుతూ.. ఆనకట్ట ఘాట్ రోడ్డు మలుపు వద్ద ఆగిఉన్న ఒక కారును పోలీసులు గుర్తించారన్నారు. కారు వదిలేసి వెళ్లిన వ్యక్తి బంధువులు తమకు ఫోన్ చేసి సమాచారం ఇచ్చారని పేర్కొన్నారు. అదృశ్యమైన వ్యక్తి పేరు ఎం.నవీన్ (28) అని.. ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లా దుర్నిపేడ మండలం గిరిపురం గ్రామస్తుడని గుర్తించామని తెలిపారు. ఆయన ఆర్మీలో ఆరేళ్లుగా విధులు నిర్వర్తిస్తున్నారని చెప్పారు. విధి నిర్వహణలో ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలతో వెళ్లిపోతున్నట్లు నవీన్ ఫోన్‌లో కుటుంబ సభ్యులకు సమాచారం ఇచ్చారన్నారు. కాగా, పోలీస్ సిబ్బంది కృష్ణా నది తీరం వెంట గాలిస్తూ.. జవాన్ కనిపిస్తే సమాచారం ఇవ్వాలని ఆయా ప్రాంతాల్లోని మత్స్యకారులకు సూచించారు.

తేజేశ్వర్ హత్య కేసులో మరో ట్విస్టు

- బాధితుడి పడక గదిలో స్పై కెమెరా

గద్వాల క్రైం: జోగుళాంబ గద్వాల జిల్లాకేంద్రానికి చెందిన ప్రైవేట్ సర్వేయర్ తేజేశ్వర్ హత్య కేసులో మరో ట్విస్టు బహిర్గతమైంది. హత్య కేసులో ప్రధాన నిందితులైన తిరుమలరావు ఏ–1, కుమ్మరి నాగేష్ ఏ–3, చాకలి పరశురాముడు ఏ–4, చాకలి రాజు ఏ–5లను ఈ నెల 10న విచారణాధికారి శ్రీను.. కోర్టు అనుమతితో 3 రోజుల పాటు కస్టడీలోకి తీసుకుని వివరాలు సేకరించారు. వాయిస్ మెసెంజర్‌తో గొంతు మార్చి మాట్లాడినట్లు ఇది వరకే బయటపడగా.. తాజాగా మరో ట్విస్టు బయటపడింది. తేజేశ్వర్ – సహస్రల మధ్య ఎలాంటి కలయిక ఉండరాదనే ఉద్దేశంతో స్పై కెమెరాను కొనుగోలు చేసి తేజేశ్వర్ బెడ్‌రూంలో ఏర్పాటు చేశారు. తిరుమలరావు నిత్యం వారి కదలికలను కెమెరా ద్వారా గమనించాడు. కొత్త ట్విస్టు వెలుగులోకి రావడంతో.. సహస్రను కస్టడీలోకి తీసుకునేందుకు పోలీసులు పీటీ వారెంట్‌ను కోర్టుకు సమర్పించారు. ఏ–2 సహస్రను కస్టడీలోకి తీసుకుంటే పూర్తి వివరాలు తెలుస్తాయని గద్వాల సీఐ శ్రీను వెల్లడించారు.

కాంగ్రెస్ అంటేనే ప్రాజెక్టులు

- శ్రీశైలంపై లిఫ్టులు నిర్మిస్తుంటే బీఆర్‌ఎస్ పట్టించుకోలేదు
- ఆ ప్రభుత్వం చేసిన తప్పులు మేం సరి చేస్తున్నాం
- డిప్యూటీ సీఎం భట్టి, మంత్రి పొంగులేటి
- ఎన్నెస్పీ రెండో జోన్‌కు నీరు విడుదల

చేపలు పరిశీలిస్తున్న భట్టి, పొంగులేటి

సాక్షి ప్రతినిధి, ఖమ్మం: కాంగ్రెస్ అంటేనే వ్యవసాయం, విద్యుత్, బహుళార్థ సాధక ప్రాజెక్టులని డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్క, రెవెన్యూ మంత్రి పొంగులేటి శ్రీనివాసరెడ్డి అన్నారు. దేశవ్యాప్తంగా, రాష్ట్రంలో అనేక సాగునీటి ప్రాజెక్టులు కాంగ్రెస్ హయాంలోనే నిర్మితమయ్యాయని చెప్పారు. శ్రీశైలం జలాశయం నుంచి రోజుకు 11 టీఎంసీలు తరలించుకునేలా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఎత్తిపోతల పథకాలు (లిఫ్టులు) నిర్మిస్తుంటే అప్పటి బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వం అడ్డుకోలేదని విమర్శించారు. ఈ నిర్మాణాలతో ఖమ్మం, నల్లగొండ జిల్లా రైతులకు ఇబ్బంది ఎదురవుతుందని తాము గతంలోనే చెప్పామన్నారు. కృష్ణా, గోదావరి బేసిన్‌లో రాష్ట్రానికి అన్యాయం జరిగేలా బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తే ఆ తప్పిదాలను తాము సరిచేస్తున్నామని, కానీ ఆ పార్టీ నేతలు తమపై బురద జల్లుతున్నారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ఖమ్మం జిల్లా కూసుమంచి మండలం పాలేరు రిజర్వాయర్ నుంచి సోమవారం ఎన్నెస్పీ రెండో జోన్‌కు సాగునీరు విడుదల చేసిన అనంతరం వారు మాట్లాడారు.

వేగంగా ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం

ప్రస్తుత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కృష్ణా నది నుంచి వీలైనంత మేర నీటిని తరలించేందుకు వేగంగా ప్రాజెక్టులను చేపడుతోందని భట్టి తెలిపారు. జూరాల, నెట్టెంపాడు, కొడంగల్ లిఫ్టుల ద్వారా ఎక్కువ నీటిని ఉపయోగించుకునేలా తమ ప్రభుత్వం పని చేస్తోందని చెప్పారు. పెండింగ్‌లో ఉన్న కల్వకుర్తి, నెట్టెంపాడు, భీమా, కోయిల్‌సాగర్, పాలమూరు–రంగారెడ్డి, ఎస్‌ఎల్‌బీసీ వంటి ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయడంతో పాటు కొత్తగా నారాయణపేట, కొడంగల్ ప్రాజెక్టును నిర్మిస్తున్నామని చెప్పారు.

5 రోజుల్లో పూర్తి సామర్థ్యంతో విడుదల

నాగార్జునసాగర్ రెండో జోన్ ఎడమ కాల్వకు ప్రస్తుతం 400 క్యూసెక్కుల నీటిని విడుదల చేశామని మంత్రి పొంగులేటి తెలిపారు. క్రమంగా పెంచుతూ ఐదు రోజుల్లో పూర్తి సామర్థ్యంతో నీటిని విడుదల చేస్తామని చెప్పారు. ఈ కార్యక్రమంలో రాష్ట్ర గిడ్డంగుల సంస్థ చైర్మన్ రాయల నాగేశ్వరరావు, కలెక్టర్ అనుదీప్ దురిశెట్టి, పోలీస్ కమిషనర్ సునీల్‌దత్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

చేపల బేరం ఎలా ఉంది?

పాలేరు రిజర్వాయర్ సమీపంలో చేపలు విక్రయిస్తున్న మత్స్యకారులతో మంత్రులు మాట్లాడారు. ఏయే రకాల చేపలు లభిస్తున్నాయి? బేరాలు ఎలా ఉన్నాయి? జీవనోపాధి ఎలా ఉందంటూ ఆరా తీశారు. ఇందిరమ్మ ఇళ్లు వచ్చాయా? ఇంకా ఏమైనా కావాలా? అని ప్రశ్నించగా చేపల విక్రయానికి షెడ్లు నిర్మించాలని మత్స్యకారులు కోరడంతో, పొంగులేటి సానుకూలంగా స్పందించారు.

ఇందిరమ్మ రాజ్యంలో ‘బిందె’ సేద్యమా?

- ఎక్స్ వేదికగా సీఎంను ప్రశ్నించిన కేటీఆర్

సాక్షి, హైదరాబాద్: కాలం కాటేయడం లేదని, కాళేశ్వరం నీళ్లను ఎత్తిపోయకుండా కాంగ్రెస్ సర్కార్ కాటేస్తోందని బీఆర్‌ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్ ఆరోపించారు. మంచినీళ్ల కోసం ఆడబిడ్డలు బిందెలు పట్టుకుని అడుగు బయటపెట్టొద్దని కేసీఆర్ సంకల్పిస్తే.. చివరికి బిందెలతో నీరు తెచ్చుకుని.. వరినారు కాపాడుకునే పరిస్థితి కల్పిస్తావా సీఎం రేవంత్‌రెడ్డీ అని ఎక్స్ వేదికగా సోమవారం ప్రశ్నించారు. ఇందిరమ్మ రాజ్యంలో ‘బిందె’సేద్యం తెచ్చారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ఏడాదిన్నరగా మేడిగడ్డ వద్ద రెండు పిల్లర్లు మరమ్మతు చేయడం మీకు చేతకావడం లేదని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. కోటి మంది మహిళలను కోటీశ్వరులను చేయడం దేవుడెరుగు.. తాగునీటితోపాటు సాగునీటికి కూడా బిందెలు మోస్తున్న ఈ ఆడబిడ్డల బాధలు తీర్చే సోయి ఈ సీఎంకు ఎప్పుడొస్తుందో అని అన్నారు. కన్నెపల్లి పంప్ హౌస్ నుంచి నీళ్లు ఎత్తిపోసి సాగునీరు ఇచ్చే అవకాశమున్నా, కాంగ్రెస్ సర్కార్ ఉద్దేశపూర్వకంగా నిర్లక్ష్యం వహిస్తోందని ఆరోపించారు. గురుకుల హాస్టల్లో విద్యార్థిని ఆత్మహత్య చేసుకోవడం బాధాకరమని కేటీఆర్ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

పాఠశాల భవనంపైనుంచి దూకి విద్యార్థిని ఆత్మహత్య

- తూప్రాన్‌పేట బాలికల గురుకుల పాఠశాలలో ఘటన

సంధ్య

చౌటుప్పల్ రూరల్/మల్దకల్: తల్లిదండ్రులను వదిలి ఉండడం ఇష్టం లేకనో.. మరే కారణమో.. ఉజ్వల భవిష్యత్ ఉన్న ఓ విద్యార్థిని తనువు చాలించింది. యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లా చౌటుప్పల్ మండలం తూప్రాన్‌పేటలోని మహాత్మా జ్యోతిరావుఫూలే బాలికల గురుకుల పాఠశాలలో 5వ తరగతి చదువుతున్న ఊరబావి సంధ్య (11) సోమవారం తెల్లవారుజామున పాఠశాల భవనంపై నుంచి దూకి ఆత్మహత్య చేసుకుంది. జోగులాంబ గద్వాల జిల్లా మల్దకల్ మండలం విఠలాపురం గ్రామానికి చెందిన ఊరబావి పరుశరాములు–జయమ్మ దంపతుల చిన్న కుమార్తె సంధ్య (11) తూప్రాన్‌పేటలోని బాలికల బీసీ గురుకుల పాఠశాలలో ఈ ఏడాది 5వ తరగతిలో సీటు పొందింది. ఈనెల 5న తల్లిదండ్రులు ఆమెను పాఠశాలలో చేర్చారు. కొద్దిరోజులకే బెంగపెట్టుకోవడంతో వారం క్రితం ఇంటికి తీసుకెళ్లి 13న తిరిగి పాఠశాలలో చేర్చి వెళ్లిపోయారు. సోమవారం ఉదయం హాస్టల్‌లో సంధ్య కనిపించకపోవడంతో భవనం చుట్టుపక్కల వెతుకుతుండగా.. హాస్టల్ వెనుక భాగంలో రాళ్లపై పడి ఉంది. అప్పటికే మరణించడంతో ప్రిన్సిపాల్‌కు సమాచారం ఇచ్చారు. హాస్టల్‌లో ఉండటం ఇష్టంలేకనే భవనం నాలుగో అంతస్తు నుంచి దూకి పారిపోవడానికి ప్రయత్నించిందని పాఠశాల సిబ్బంది చెబుతున్నారు. సంధ్య మృతిపై కుటుంబసభ్యులు అనుమానాలు వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

విద్యార్థి సంఘాల ఆందోళన

విద్యార్థిని ఆత్మహత్య నేపథ్యంలో బీసీ వెల్ఫేర్ గురుకుల పాఠశాల జాయింట్ సెక్రటరీ శ్యాంప్రసాద్ తూప్రాన్‌పేట గురుకుల పాఠశాలను సోమవారం సందర్శించారు. ఆందోళన చేస్తున్న విద్యార్థి సంఘాల నాయకులతో చర్చించారు. మృతురాలి తల్లి ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేశామని చౌటుప్పల్ సీఐ మన్మథకుమార్ తెలిపారు.

మూడేళ్ల బాలికపై పిచ్చి కుక్క దాడి

సిరి తన్విక

పాలకుర్తి టౌన్: మూడేళ్ల చిన్నారిపై పిచ్చి కుక్క దాడి చేసి తీవ్రంగా గాయపరిచింది. జనగామ జిల్లా పాలకుర్తి మండలంలోని వల్మిడిలో జరిగిన ఈ సంఘటన వివరాలివి. గ్రామానికి చెందిన మైదం సురేష్, పావని దంపతులకు మూడేళ్ల కూతురు సిరి తన్విక ఉంది. బాలిక సోమవారం సాయంత్రం ఇంటి ఆవరణలో ఆడుకుంటుండగా.. ఒక్కసారిగా పిచ్చికుక్క దాడి చేసి పారిపోయింది. చిన్నారి చెంపపై తీవ్రగాయం కావడంతో.. తండ్రి పాలకుర్తిలోని ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి తరలించి వైద్యం అందించాడు. అనంతరం మెరుగైన వైద్యం కోసం 108 వాహనంలో జనగామలోని ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి తరలించాడు.

ఏ కుక్క అయితేనేం.. కాట్లు కామనే!

- పెరుగుతున్న కుక్క కాట్లు
- లోకల్ సర్కిల్స్ సర్వే నివేదికలో వెల్లడి

వివరాలు సాక్షి ప్లస్ ఈ పేపర్‌లో

వైద్యుల కాపురంలో ‘బుట్టబొమ్మ’ చిచ్చు

- రీల్స్‌చేసే అమ్మాయితో డాక్టర్ ప్రేమాయణం
- ఇంట్లో తెలియడంతో భార్యాభర్తల మధ్య గొడవ
- వైద్యురాలు అనుమానాస్పద మృతి
- పోలీసుల అదుపులో భర్త

ప్రత్యూష

సృజన్

హసన్‌పర్తి: భార్యాభర్తలిద్దరూ డాక్టర్లు. ఆమె డెంటిస్ట్, అతను ప్రముఖ కార్డియాలజిస్టు. సంతోషంగా సాగుతున్న వీరి కుటుంబంలో ఇన్‌స్టా, ఫేస్‌బుక్ ‘రీల్స్’గర్ల్ చిచ్చుపెట్టింది. బుట్టబొమ్మ అనే ఐడీతో ఇన్‌స్ట్రాగామ్ వేదికగా రీల్స్, వివిధ వ్యాపారాల ప్రమోషన్లు చేసే అమ్మాయితో డాక్టర్ ప్రేమలో పడ్డాడు. విషయం భార్యకు తెలియడంతో ఆ కుటుంబంలో గొడవలు మొదలయ్యాయి. చివరికి వైద్యురాలు అనుమానాస్పదంగా మృతిచెందింది. ఈ సంఘటన హనుమకొండ జిల్లా హసన్‌పర్తి మండల కేంద్రంలోని కాకతీయ వెంటేజ్‌లో సోమవారం వెలుగులోకి వచ్చింది. మృతురాలి తల్లి పద్మావతి సోమవారం హసన్‌పర్తి పోలీస్‌స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేశారు. తన కూతురు మృతిపై అనుమానాలు ఉన్నాయని పేర్కొన్నారు.

ఈ ఘటనకు సంబంధించి పోలీసుల కథనం ప్రకారం.. వరంగల్ నగరంలోని మట్టెవాడకు చెందిన తంజావూరి పద్మావతి కూతురు ప్రత్యూష (35) నగరంలోని ఓ ప్రైవేట్ ఆస్పత్రిలో డెంటిస్టుగా విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. 2017లో ప్రత్యూషను ములుగు జిల్లా మంగపేట మండలం కమలాపూర్‌కు చెందిన వైద్యుడు అల్లాడి సృజన్‌కు ఇచ్చి వివాహం చేశారు. ప్రస్తుతం సృజన్ నగరంలోని పలు ఆస్పత్రుల్లో గుండె వైద్యనిపుణుడిగా విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. వీరికి ఇద్దరు కూతుళ్లు. దంపతులు హసన్‌పర్తిలోని కాకతీయ వెంటేజ్‌లో ఓ విల్లా ఖరీదు చేసి నివాసం ఉంటున్నారు.

వీరి కాపురంలో ‘బుట్టబొమ్మ’ప్రవేశం..

సృజన్ పనిచేసే ఓ ఆస్పత్రికి సంబంధించిన ప్రమోషన్ సమయంలో ‘బుట్ట బొమ్మ’అనే ఐడీతో ఇన్‌స్టాగ్రామ్, ఫేస్‌బుక్‌లలో రీల్స్ చేసే శ్రుతిరాజ్ అనే యువతి అతనికి పరిచయమైంది. ఆ ఆస్పత్రికి ఆ యువతి ప్రమోషన్ రీల్స్ చేసింది. ఈ క్రమంలో ఇన్‌స్టాగ్రామ్‌లో ఆమె చేసే రీల్స్ డాక్టర్ సృజన్‌ను ఆకట్టుకున్నాయి. ఈ క్రమంలో రోజూ ఇరువురూ మాట్లాడుకోవడం.. తరచూ కలవడంతో దగ్గరయ్యారు. పీకల్లోతు ప్రేమలో కూరుకుపోయారు. ఇటీవల ప్రత్యూష రెండవ కాన్పు సమయంలో తల్లిగారింటికి వెళ్లినప్పుడు శ్రుతి రాజ్ విల్లాకు వచ్చినట్లు స్థానికులు తెలిపారు. ఈ విషయం భార్య ప్రత్యూష, ఆమె కుటుంబ సభ్యులకు తెలిసింది. దీంతో తరచూ సృజన్, ప్రత్యూష మధ్య గొడవలు జరుగుతున్నాయి. ఈ క్రమంలో ప్రత్యూష ఆదివారం సాయంత్రం ఇంట్లో ఉరివేసుకుని ఆత్మహత్య చేసుకుంది. కాగా, తన కూతుర్ని హత్య చేసి.. ఆత్మహత్యగా చిత్రీకరిస్తున్నారని మృతురాలి తల్లి పద్మావతి సోమవారం పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసింది. ప్రత్యూష మృతిపై అనుమానాలు ఉన్నాయని, భర్త డాక్టర్ సృజన్, అత్తామామలు పుణ్యవతి– మధుసూదన్‌తోపాటు బానోతు శ్రుతిరాజ్‌లపై అనుమానం ఉన్నట్లు పేర్కొన్నారు. సమగ్ర విచారణ జరిపించి బాధ్యులపై చర్యలు తీసుకోవాలని కోరారు. ఈ మేరకు కేసు నమోదు చేసుకుని దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు పోలీస్ ఇన్‌స్పెక్టర్ చేరాలు తెలిపారు. వైద్యుడు సృజన్‌ను పోలీసులు అదుపులోకి తీసుకున్నారు. కాగా, ప్రత్యూష మృతదేహానికి ఎంజీఎంలో పోస్టుమార్టం నిర్వహించి కుటుంబ సభ్యులకు అప్పగించారు.

53 మంది విద్యార్థినులకు అస్వస్థత

- గిరిజన ఆశ్రమ బాలికల పాఠశాలలో 35 మంది..
- మర్రిగూడలోని ఆదర్శ పాఠశాల హాస్టల్‌లో 18 మంది..
- చికిత్స పొందుతున్న బాలికలు

ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్న విద్యార్థినులు

దేవరకొండ/మర్రిగూడ: నల్లగొండ జిల్లాలో సోమవారం వేర్వేరు ప్రభుత్వ విద్యాసంస్థల్లో 53 మంది విద్యార్థినులు అస్వస్థతకు గురయ్యారు. జిల్లాలోని దేవరకొండ మండలం ముదిగొండ గిరిజన ఆశ్రమ బాలికల పాఠశాలకు చెందిన 35 మంది విద్యార్థినులు రాత్రి భోజనానంతరం కడుపునొప్పితో విలవిల్లాడారు. అలాగే, మర్రిగూడలోని ఆదర్శ పాఠశాల హాస్టల్‌లో 18 మంది విద్యార్థినులు కడుపునొప్పి, వాంతులతో ఇబ్బందిపడ్డారు. వివరాలిలా ఉన్నాయి. గిరిజన బాలికల ఆశ్రమ పాఠశాలలో 3 నుంచి 10వ తరగతి వరకు 310 మంది విద్యార్థినులు ఉంటున్నారు. ఆదివారం సాయంత్రం స్నాక్స్‌లో భాగంగా విద్యార్థినులకు వేయించిన బొబ్బెర్లు పెట్టారు. రాత్రి భోజనంలో చికెన్ వడ్డించారు. రాత్రి భోజనం అనంతరం కొంతమంది విద్యార్థినులు స్వల్ప అస్వస్థతకు గురయ్యారు. సోమవారం ఉదయం అల్పాహారంలో భాగంగా పులిహోర అందించారు. ఇది తిన్న అనంతరం కొద్దిసేపటికే 35 మంది విద్యార్థినులు కడుపునొప్పి, విరోచనాలతో బాధపడ్డారు. పాఠశాల సిబ్బంది వీరిని సమీపంలోని రెండు ఆరోగ్య కేంద్రాలకు తరలించి వైద్యం అందించారు. దేవరకొండ ఆర్డీవో రమణారెడ్డి ఆస్పత్రికి చేరుకొని ఆరాతీశారు. పలువురు విద్యార్థినుల తల్లిదండ్రులు కూడా వసతి గృహం వద్దకు చేరుకున్నారు. జిల్లా కలెక్టర్ ఆదేశాలతో వసతిగృహంలో ముగ్గురు మెడికల్ ఆఫీసర్లను అందుబాటులో ఉంచి వైద్య శిబిరం ఏర్పాటు చేసినట్లు ఆర్డీవో రమణారెడ్డి తెలిపారు.

‘ఆదర్శ’హాస్టల్‌లో 18 మంది..

మర్రిగూడలోని ఆదర్శ పాఠశాల హాస్టల్‌లో 18 మంది విద్యార్థినులు సోమవారం కడుపునొప్పి, వాంతులతో బాధపడ్డారు. ఫుడ్ పాయిజన్ అయి ఉండవచ్చని భావించిన వైద్యులు చికిత్స అందిస్తున్నారు. విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు ఆస్పత్రి వద్దకు చేరుకుని పిల్లల యోగక్షేమాలు తెలుసుకున్నారు. ఆదివారం సెలవురోజు కావడంతో ఇంటి నుంచి పేరెంట్స్ తెచ్చిన భోజనాన్ని పిల్లలు తిన్నారని, అందు వల్లనా లేదా మరేదైనా కారణమా అనేది తెలియాల్సి ఉందని వార్డెన్ చెప్పారు.

నిమ్స్‌లో అరుదైన శస్త్ర చికిత్స

- ఊపిరితిత్తుల్లో గడ్డకట్టిన రక్తాన్ని తొలగించిన వైద్యులు
- ఉచితంగానే ఖరీదైన వైద్యం : డైరెక్టర్ బీరప్ప

లక్డీకాపూల్: నిజామ్స్ వైద్య విజ్ఞానర సంస్థ(నిమ్స్) వైద్యులు మరో అరుదైన శస్త్ర చికిత్సను విజయవంతంగా నిర్వహించారు. ఊపిరితిత్తుల్లో గడ్డ కట్టిన రక్తాన్ని చాకచక్యంగా తొలగించి రోగిని ప్రాణాపాయ స్థితి నుంచి కాపాడారు. దీర్ఘకాలిక థ్రోంబోఎంబాలిక్ పల్మనరీ హైపర్‌టెన్షన్ (సీటీఈపీహెచ్) తీవ్రమైన ట్రైకస్పిడ్ రెగర్జిటేషన్‌తో బాధపడుతున్న 30 ఏళ్ల ఆర్.శివ ప్రసాద్‌కు సంక్లిష్ట పల్మనరీ ఎండార్టెరెక్టమీ, ట్రైకస్పిడ్ వాల్వ్ మరమ్మతును విజయవంతంగా నిర్వహించారు. సోమవారం నిమ్స్ వైద్యులు చికిత్స వివరాలు వెల్లడించారు. కరీంనగర్ జిల్లా, కాచాపూర్ గ్రామానికి చెందిన శివ ప్రసాద్ రావ్ దీర్ఘకాలిక పల్మనరీ థ్రోంబోఎంబోలిజం అనే వ్యాధితో బాధపడుతున్నాడు. ఫలితంగా ఊపిరితిత్తుల ధమనులలో నిరంతర రక్తం గడ్డకట్టడంతో అధిక రక్తపోటు (పల్మనరీ హైపర్‌టెన్షన్)కు దారి తీస్తుంది. ఇది తీవ్రమైన ట్రైకస్పిడ్ రెగర్జిటేషన్ (లీకీ హార్ట్ వాల్వ్) తో కలిసి, అతి క్లిష్టమైన శస్త్రచికిత్సకు దారి తీస్తుందని చెప్పారు. ఈ నేపథ్యంలో ఈ నెల 2న అతడిని ఆపరేషన్ చేసి పల్మనరీ ధమనులలో దీర్ఘకాలిక రక్తం గడ్డకట్టడాన్ని సున్నితంగా తొలగించామన్నారు. ప్రత్యేకమైన హార్ట్ ఫెల్ట్‌ను ఉపయోగించి ట్రైకస్పిడ్ వాల్వ్‌ను మరమ్మతు చేసినట్లు వివరించారు. నిమ్స్ కార్డియో థొరాసిక్ సర్జరీ విభాగాధిపతి ప్రో.అమరేష్, ప్రొఫెసర్ డాక్టర్ సూర్య సత్య గోపాల్ విజయవంతంగా పూర్తి చేశారు. మంగళవారం అతడిని డిశ్చార్జి చేయనున్నట్లు వైద్యులు తెలిపారు. రూ.6 లక్షలకు పైగా ఖర్చయ్యే చికిత్సను తెలంగాణ ప్రభుత్వ సహకారంతో పూర్తిగా ఉచితంగా నిర్వహించామని నిమ్స్ డైరెక్టర్ ప్రో. నగరి బీరప్ప తెలిపారు. శస్త్ర చికిత్సలను విజయవంతంగా పూర్తి చేసిన వైద్య బృందాన్ని ఆయన అభినందించారు.

టీవీలో అవకాశాలు ఇప్పిస్తానని మోసం

బంజారాహిల్స్: టీవీ సీరియళ్లలో అవకాశాలు ఇప్పిస్తానని ఓ జూనియర్ ఆర్టిస్టును నమ్మించి మోసం చేసిన టీవీ సీరియల్ కెమెరామెన్‌ను బంజారాహిల్స్ పోలీసులు సోమవారం అరెస్టు చేసి రిమాండ్‌కు తరలించారు. వివరాల్లోకి వెళితే.. బంజారాహిల్స్ రోడ్డునెంబర్–2లోని ఇందిరానగర్‌లో నివసించే జూనియర్ ఆర్టిస్ట్ షూటింగ్‌లకు వెళ్తున్న క్రమంలో ఓ టీవీ సీరియల్ కెమెరామెన్‌గా పనిచేస్తున్న వినుకొండకు చెందిన విజయ్‌రెడ్డితో పరిచయం ఏర్పడింది. టీవీ సీరియల్స్‌లో అవకాశాలు ఇప్పిస్తానని నమ్మబలికి, ఆమెతో పరిచయం పెంచుకున్నాడు. గత ఆరు నెలలుగా ఆమెతో సహజీవనం చేస్తున్నాడు. ఆమెకు టీవీ సీరియల్స్‌లో అవకాశం ఇప్పించకపోగా ఇటీవల మరో యువతితో తిరుగుతుండటంతో బాధితురాలు అతడిని నిలదీసింది. దీంతో అతను ఆమెపై చేయి చేసుకున్నాడు. దీంతో తాను మోసపోయినట్లు గుర్తించిన బాధితురాలు పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసింది. కేసు నమోదు చేసిన బంజారాహిల్స్ పోలీసులు నిందితుడిని అరెస్టు చేశారు.

తిరుపతి రైల్వేస్టేషన్‌లో అగ్నిప్రమాదం

- లూప్‌లైన్‌లో ఉన్న హిసార్ ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలు బోగీలో చెలరేగిన మంటలు
- ఒక బోగి పూర్తిగా దగ్ధం
- పక్క లైనులో ఉన్న రాయలసీమ ఎక్స్‌ప్రెస్ పవర్ కార్‌కు వ్యాప్తి
- వెంటనే అప్రమత్తమై మంటలను అదుపుచేసిన భద్రత, అగ్నిమాపక సిబ్బంది
- తప్పిన పెను ముప్పు

మంటల్లో కాలిపోతున్న రైలు బోగీ

తిరుపతి అన్నమయ్యసర్కిల్: తిరుపతి రైల్వేస్టేషన్‌లో సోమవారం అగ్నిప్రమాదం జరిగింది. ఒక బోగీ పూర్తిగా దగ్ధమైంది. హరియాణ నుంచి మధ్యాహ్నం 12.15 గంటలకు తిరుపతికి చేరుకున్న హిసార్–తిరుపతి స్పెషల్ ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలు (04717) ప్రయాణికులను దించిన అనంతరం లూప్‌లైన్‌లోకి వెళ్లింది. తిరిగి ఈ రైలు రాత్రి 11.40గంటలకు బయలుదేరాల్సి ఉంది. మధ్యాహ్నం 1.30 గంటల సమయంలో ఒక్కసారిగా ముందు భాగంలోని జనరల్ బోగీలో అగ్నిప్రమాదం సంభవించింది. క్షణాల్లో మంటలు భారీగా చెలరేగి పక్కనే మరో లూప్‌లైన్‌లో ఆగిన రాయలసీమ ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలు ఇంజిన్‌కు అనుబంధంగా ఉన్న పవర్ కార్ (జనరేటర్)కు మంటలు వ్యాపించాయి. అగ్నిమాపక సిబ్బంది వెంటనే ఘటనాస్థలానికి చేరుకుని మంటలను అదుపు చేశారు. రాయలసీమ ఎక్స్‌ప్రెస్ పవర్ కార్‌కు తాకిన మంటలను సకాలంలో అదుపు చేయడంతో పెనుప్రమాదం తప్పింది. మొత్తం 23 బోగీలతో ఉన్న హిసార్–తిరుపతి స్పెషల్ ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలు ఇంజిన్ వెనుక ఉన్న ఒక జనరల్ బోగీలో తొలుత పొగ, మంటలు వచ్చినట్లు గుర్తించారు. ఆ బోగి పూర్తిగా కాలిపోయింది. ఈ ప్రమాదం కారణంగా తిరుపతి నుంచి సికింద్రాబాద్ వెళ్లాల్సిన వందేభారత్ ఎక్స్‌ప్రెస్ 15 నిమిషాలు ఆలస్యంగా బయలుదేరింది. అగ్నిప్రమాదంపై విచారణ అనంతరం పూర్తి వివరాలు వెల్లడిస్తామని తిరుపతి రైల్వేస్టేషన్ మేనేజర్ డాక్టర్ కె.చిన్నపరెడ్డి తెలిపారు. ఈ ఘటనలో ఎవరికీ ఎటువంటి ప్రమాదం జరగలేదని చెప్పారు. కాగా, అధిక ఉష్ణోగ్రత వల్లే రైలు బోగీలో మంటలు చెలరేగినట్లు తిరుపతి జిల్లా అగ్నిమాపక శాఖ అధికారి రమణయ్య తెలిపారు. సోమవారం తిరుపతిలో 40 డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రత ఉందని పేర్కొన్నారు.

ఐఎస్‌ఎస్‌లోని వ్యోమగాములకు వీడ్కోలు పలుకుతున్న శుభాంశు శుక్లా తదితరులు

డ్రాగన్ స్పేస్ క్రాఫ్ట్‌లో సహచరులతో భూమికి తిరిగొస్తున్న శుభాంశు శుక్లా

ఐఎస్‌ఎస్ నుంచి ఘనంగా వీడ్కోలు

ఐఎస్‌ఎస్‌లోని ఏడుగురు సహచర వ్యోమగాములు శుభాంశు బృందానికి ఘనంగా వీడ్కోలు పలికారు. ఆ సందర్భంగా పరస్పర కౌగిలింతలు, కరచాలనాలు ముగిసిన అనంతరం వాతావరణం ఉద్వేగపూరితంగా మారింది. 18 రోజుల పాటు కలిసి గడిపిన క్షణాలను అందరూ ఆనందంగా నెమరేసుకున్నారు. ముఖ్యంగా శుభాంశు రుచి చూపిన క్యారెట్, పెసర పప్పు హల్వాను ఎన్నటికీ మర్చిపోలేమని సహచరులు చెప్పుకొచ్చారు.

శుభాంశు బృందం ఐఎస్‌ఎస్‌లో 18 రోజులు గడిపింది. ఆ క్రమంలో 60 కీలక ప్రయోగాలు చేపట్టింది. అంతరిక్షంలో జీరో గ్రావిటీ పరిస్థితుల్లో మానవ కండరాలకు కలిగే నష్టంపై శుక్లా అధ్యయనం చేశారు. మానవ జీర్ణవ్యవస్థ ఖగోళంలో ఎలా పని చేస్తుందనే అంశంపై భారత విద్యార్థుల కోసం ప్రత్యేకంగా ఒక వీడియోను ఆయన రూపొందించారు. దాంతోపాటు నలుగురు వ్యోమగాముల బృందం తమ మానసిక స్థితిగతులపైనా ప్రయోగాలు చేసి చూసింది. ఆ క్రమంలో ఫ్లోటింగ్ వాటర్ బబుల్ తయారు చేసి అందులో గడిపింది. అది అద్భుతమైన అనుభవమని శుభాంశు గుర్తు చేసుకున్నారు. ''ఐఎస్‌ఎస్‌లో ప్రతి క్షణాన్నీ పూర్తిగా ఆస్వాదించా. ముఖ్యంగా కిటికీ పక్కన కూచుని కిందకు చూడటాన్ని. బహుశా నా జీవితంలో కెల్లా అత్యంత అద్భుతమైన అనుభూతి అది'' అని చెప్పారు. అంతరిక్షంలో వ్యవసాయం దిశగా కూడా వ్యోమగాములు పలు కీలక పరీక్షలు జరిపారు.

ఫ్లోటింగ్ వాటర్ బబుల్
ఐఎస్‌ఎస్‌లో 60కి పైగా ప్రయోగాలు

76 లక్షల మైళ్లు.. 288 భూ ప్రదక్షిణలు

శుభాంశు బృందం ఐఎస్‌ఎస్‌లో గడిపిన 18 రోజుల్లో భూమి చుట్టూ ఏకంగా 76 లక్షల మైళ్లకు పైగా ప్రయాణించింది. ఆ క్రమంలో 288 సార్లు భూప్రదక్షిణలు చేసింది.

నీ రాక కోసం...

శుభాంశు ఆగమనం నేడే • అంతరిక్ష యాత్ర దిగ్విజయం

కలుద్దాం!

అతి త్వరలో భూమిపై కలుద్దాం

- ఐఎస్‌ఎస్ నుంచి బయల్దేరే ముందు శుభాంశు

శుభాంశూ... సుస్వాగతం

"యాగ్జియం-4 స్పేస్ మిషన్‌ను విజయవంతంగా పూర్తి చేసుకుని తిరిగొస్తున్న శుభాంశుకు హార్దిక స్వాగతం. ఆయన రాక కోసం దేశమంతా ఎనలేని ఆనందోత్సాహాలతో, అత్యంత ఉత్సుకతతో ఎదురుచూస్తోంది.

- కేంద్ర సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ మంత్రి జితేంద్రసింగ్

- 18 రోజుల పాటు ఐఎస్‌ఎస్‌లో
- భూమికి బయల్దేరిన డ్రాగన్ స్పేస్‌క్రాఫ్ట్
- 22 గంటల సుదీర్ఘ ప్రయాణం
- మధ్యాహ్నం 3.01కు పసిఫిక్ జలాల్లో ల్యాండింగ్
- వైద్యపరీక్షలు, అనంతరం వారం రోజుల క్వారంటైన్

వాషింగ్టన్: అంతరిక్షంలో భారత కీర్తిపతాకను సమున్నతంగా ఎగరేసిన మన ముద్దుబిడ్డ శుభాంశు శుక్లా నింగి నుంచి సగర్వంగా నేలకు తిరిగొస్తున్నాడు. అంతర్జాతీయ అంతరిక్ష కేంద్రం (ఐఎస్‌ఎస్)లో అడుగుపెట్టిన తొలి భారతీయునిగా చెరిగిపోని రికార్డును తన పేరిట లిఖించుకున్న శుభాంశు.. మరో ముగ్గురు సహచర వ్యోమగాములతో కలిసి అక్కడ రెండున్నర వారాలకు పైగా గడిపిన విషయం తెలిసిందే. స్పేస్‌ఎక్స్ డ్రాగన్ 'గ్రేస్' వ్యోమనౌక భారత కాలమానం ప్రకారం సోమవారం సాయంత్రం 4.45 గంటలకు శుభాంశు బృందాన్ని తీసుకుని భూమికి తిరుగు ప్రయాణమైంది. 22 గంటల 15 నిమిషాలకు పైగా ప్రయాణించిన అనంతరం మంగళవారం మధ్యాహ్నం 3.01 గంటలకు అమెరికాలోని కాలిఫోర్నియా తీర సమీపంలో పసిఫిక్ మహాసముద్ర జలాల్లో దిగనుంది. ఆ వెంటనే వారికి వైద్యపరీక్షలు నిర్వహించి క్వారంటైన్‌కు తరలిస్తారు. అంతరిక్షంలోని సూక్ష్మ గురుత్వాకర్షణ పరిస్థితుల నుంచి నుంచి భూ వాతావరణానికి అలవాటు పడేదాకా శుభాంశు బృందాన్ని వారం రోజుల పాటు ఏకాంతంలో ఉంచుతారు. వైద్య పరీక్షలు తదితరాలు నిర్వహించిన అనంతరం వారు బయటి ప్రపంచంలోకి అడుగు పెడతారు. ఈ నేపథ్యంలో శుభాంశు రాక కోసం దేశమంతా నిలువెల్లా కనులు చేసుకుని ఆనందోత్సాహాలతో ఉత్కంఠగా వేచిచూస్తోంది.

తిరిగొచ్చేది ఇలా...

నాసా, ఇస్రో సంయుక్తంగా చేపట్టిన యాగ్జియం-4 మిషన్‌లో భాగంగా భారత వ్యోమగామి, వాయుసేన గ్రూప్ కెప్టెన్ శుభాంశుతో పాటు పెగ్గీ వాట్సన్ (అమెరికా), స్లావోజ్ ఉజ్నాన్స్కీ విస్నియెవ్‌స్కీ (పోలండ్), టిబర్ కపు (హంగరీ) జూన్ 25న ఐఎస్‌ఎస్‌కు బయల్దేరడం తెలిసిందే. దాదాపు 28 గంటల ప్రయాణం అనంతరం వారు 26న విజయవంతంగా ఐఎస్‌ఎస్‌లోకి ప్రవేశించారు. అక్కడ 18 రోజులు (443 గంటలు) గడిపారు. ఆ క్రమంలో 60 కీలక ప్రయోగాలు చేశారు.

- సోమవారం సాయంత్రం షెడ్యూల్ కంటే 10 నిమిషాలు ఆలస్యంగా సాయంత్రం 4.45 గంటలకు శుభాంశు బృందం తిరుగు ప్రయాణం మొదలైంది.
- అంతకు రెండు గంటల ముందు వారు ఐఎస్‌ఎస్ నుంచి ఒకరి తర్వాత ఒకరుగా డ్రాగన్ వ్యోమనౌకలోకి ప్రవేశించారు. నలుగురూ స్పేస్ సూట్లు ధరించాక వ్యోమనౌకను ఐఎస్‌ఎస్‌తో అనుసంధానించే హాచ్‌ను మధ్యాహ్నం 2.37కు విజయవంతంగా మూసేశారు.
- తర్వాత ప్రయాణానికి తుది సన్నాహాలు దాదాపు రెండు గంటల పాటు సాగాయి. అంతరిక్షం నుంచి భూ వాతావరణంలోకి ప్రవేశించే క్షణాల్లో విపరీతమైన రాపిడికి పుట్టుకొచ్చే 1,600 డిగ్రీ సెల్సియస్ వేడిని తట్టుకునేందుకు స్పేస్‌క్రాఫ్ట్‌కు బిగించిన హీట్ షీల్డ్‌ను సరిచూడటం వంటివి పూర్తయ్యాక డ్రాగన్ ముందు భాగాన్ని ఐఎస్‌ఎస్ నుంచి విడదీశారు.
- అనంతరం సాయంత్రం 4.45కు వ్యోమనౌక భూమికి పయనమైంది.
- భూమికి దాదాపు 350 కి.మీ. ఎత్తులో ఉండగా సర్వీస్ మాడ్యూల్ నుంచి డ్రాగన్ విడిపోయింది.
- భూమి చుట్టూ పలుమార్లు చక్కర్లు కొడుతూ ప్రయాణ దిశ తదితరాలను సరిచేసుకున్న అనంతరం నిర్ధారిత ప్రాంతంలో అది భూ వాతావరణంలోకి ప్రవేశించనుంది. ఆ క్రమంలో ముందుగా దాని ముందు భాగాన్ని మూసేస్తారు. హీట్‌షీల్డ్ కిందకు ఉండేలా క్యాప్సూల్‌ను సరిచేస్తారు.
- విపరీతమైన వేగంతో దూసుకొచ్చే డ్రాగన్‌ను నెమ్మదింపజేసేందుకు భూమికి సుమారు 5.7 కి.మీ. ఎత్తున రెండు రెండు ప్యారాచూట్లు తెరుచుకుంటాయి. అనంతరం 1.8 కి.మీ. ఎత్తున మరో నాలుగు ప్యారాచూట్లు విచ్చుకుంటాయి.
- క్యాప్సూల్ వాతావరణంలోకి పునఃప్రవేశించే క్రమంలో పుట్టుకొచ్చే అత్యంత ప్రతికూల పరిస్థితులను తట్టుకునేలా ప్యారాచూట్లను అత్యంత దృఢంగా ఉండే నైలాన్, కెవ్లర్‌లతో తయారు చేస్తారు.
- మధ్యాహ్నం 3.01 గంటలకు క్యాప్సూల్ పసిఫిక్ జలాల్లో దిగుతుంది.
- అప్పటికే అక్కడ సిద్ధంగా ఉండే స్పెషల్ రికవరీ షిప్ వెంటనే డ్రాగన్ క్యాప్సూల్‌ను చేరుకుంటుంది.
- దాన్ని షిప్‌లోకి చేర్చిన అనంతరం శుభాంశుతో పాటు మిగతా ముగ్గురు వ్యోమగాములు ఒక్కొక్కరిగా అందులోంచి బయటికి వస్తారు.
- అనంతరం షిప్ మీదే వారందరికీ తొలి దఫా పలురకాల వైద్యపరీక్షలు నిర్వహిస్తారు.
- అనంతరం వారిని హెలికాప్టర్‌లో ముందుగా తీరానికి, అనంతరం నాసా కార్యాలయంలోని క్వారంటైన్ కేంద్రానికి తరలిస్తారు.

నవభారత శకమిది
శుభాంశు భావోద్వేగం

భూమికి తిరుగు ప్రయాణమయ్యే ముందు శుభాంశు ఐఎస్‌ఎస్‌లో వీడ్కోలు ప్రసంగం చేశారు. 41 ఏళ్ల ముందు రాకేశ్ శర్మ రూపంలో తొలి భారతీయుడు అంతరిక్షంలో కాలు పెట్టిన క్షణాలను, అక్కడినుంచి భారత్ కన్పించిన తీరును వర్ణించిన వైనాన్ని ఈ సందర్భంగా ఆయన గుర్తు చేసుకున్నారు. ''మా తిరుగు ప్రయాణం సందర్భంగా ఈ రోజు ఆకాశం నుంచి భారత్ ఎలా కన్పిస్తుందో చూడాలని మా బృందమంతా ఉత్సాహపడుతోంది. నేటి భారత్ ఘనమైన ఆకాంక్షల భారత్. నిర్భయ భారత్. సగర్వంగా తలెత్తుకుని సాగుతున్న భారత్. అందుకే నేడు కూడా నా దేశం మిగతా ప్రపంచమంతటి కంటే మిన్నగా (సారే జహాసే అచ్చా) కనిపిస్తోందని చెప్పగలను'' అంటూ నాడు రాకేశ్ శర్మ చేసిన వ్యాఖ్యలను శుభాంశు పునరుద్ఘాటించారు. అక్కడి సహచరులపై శుభాంశు ఈ సందర్భంగా ప్రశంసల జల్లు కురిపించారు. ''ఈ యాత్ర ఇంత అద్భుతంగా సాగుతుందని జూన్ 25న ఫాల్కన్-9 రాకెట్ ద్వారా అంతరిక్షానికి పయనమయ్యే క్షణాల్లో నేనస్సలు ఊహించలేదు! ఇదంతా ఇదుగో, ఇక్కడ నా వెనక నుంచున్న ఈ అద్భుతమైన వ్యక్తుల వల్లే సాధ్యమైంది. ఈ యాత్రను మా నలుగురికీ అత్యంత ప్రత్యేకమైనదిగా మార్చింది వీళ్లే. అంకితభావంతో కూడిన ఇలాంటి అద్భుతమైన వృత్తి నిపుణులతో కలిసి పని చేయడం నిజంగా మరచిపోలేని అనుభూతి'' అంటూ హర్షం వెలిబుచ్చారు.

కుర్చీల వద్దే హాజరు పంచ్

వచ్చే సెషన్‌లో ఎంపీలకు కొత్త హాజరు విధానం

న్యూఢిల్లీ: రానున్న పార్లమెంట్ వర్షాకాల సమావేశాల నుంచి లోక్‌సభ ఎంపీలకు కొత్త హాజరు విధానం అమల్లోకి రానుంది. ఇకపై లాబీలోని ట్యాబ్‌లో బదులుగా పార్లమెంట్‌లో వారు కూర్చునే కుర్చీల వద్దే హాజరు పంచ్ చేయాల్సి ఉంటుంది. లాబీలో హాజరు కోసం ఒకేసారి ఎక్కువ మంది ఎంపీలు గుమికూడుతుండటంతో వారి సమయం వృధా అవుతోందని అధికార వర్గాలు పేర్కొన్నారు. అంతేకాదు, లాబీలో హాజరైనట్లుగా మార్కు చేసి, సభా కార్యకలాపాల్లో పాల్గొనకుండా అట్నుంచటే కొందరు ఎంపీలు వెళ్లి పోతుండటాన్ని నివారించేందుకు సైతం నూతనఎలక్ట్రానిక్ విధానం దోహదపడుతుందన్నారు. ఈ విధానాన్ని అమల్లోకి తేవాలని స్పీకర్ ఓం బిర్లా ప్రతిపాదించారన్నారు. కొత్త పద్ధతికి ఎంపీలు అలవాట య్యేదాకా కొంతకాలం పాటు లాబీలోనూ ట్యాబ్ అటెండెన్స్ రిజిస్టర్ ఉంచుతామని వివరించారు. పార్లమెంట్‌ను కాగిత రహితంగా మార్చే చర్యల్లో భాగంగా గతేడాది స్పీకర్ ఓం బిర్లా లాబీలో ఉంచిన ట్యాబ్‌లోని హాజరు పట్టికలో డిజిటల్ పెన్‌తో ఎంపీలు సంతకం చేసే విధానాన్ని తీసుకొచ్చారు. పార్లమెంట్ సెషన్‌లో రోజువారీ అలవెన్సులు క్లెయిమ్ చేసుకోవాలంటే సభ్యులకు మాత్రం హాజరు తప్పనిసరి.

జిలేబీ, సమోసాలపై ఆరోగ్య హెచ్చరికలు!

- పకోడీ, చాయ్ బిస్కట్ వంటి అన్ని చిరుతిళ్లపైనా
- సిగరెట్ ప్యాకెట్లపై తరహాలో ముద్రణ: కేంద్రం
- ప్రయోగాత్మకంగా నాగపూర్ ఎయిమ్స్‌లో శ్రీకారం
- నూనెలు, కొవ్వు, చక్కెర శాతం తెలిసేలా పోస్టర్లు

న్యూఢిల్లీ: సిగరెట్ ప్యాకెట్‌పై 'ఆరోగ్యానికి హానికరం' అంటూ విధిగా కనిపించే హెచ్చరిక ఇకపై అన్నిరకాల చిరుతిళ్లపైనా దర్శనమివ్వనుంది. జిలేబీ, సమోసా, పకోడీ, వడా పావ్ మొదలుకుని చాయ్ బిస్కట్ దాకా దాదాపుగా అన్నిరకాల చిరుతిళ్ల ప్యాకెట్లపైనా వాటిలోని నూనెలు, చక్కెర, కొవ్వు తదితరాల శాతాన్ని ప్రముఖంగా ముద్రించనున్నారు. జీవనశైలికి సంబంధించిన పలు రకాల వ్యాధులకు హెచ్చు మోతాదులో నూనెలు, చక్కెర తదితరాలే కారణంగా మారుతున్న నేపథ్యంలో అనారోగ్యకర ఆహారపు అలవాట్లపై ప్రజల్లో అవగాహనను పెంచడమే ఈ చర్య ఉద్దేశమని కేంద్రం వెల్లడించింది. దేశంలోనే తొలిసారిగా దీన్ని నాగపూర్ ఆలిండియా ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్సెస్ (ఎయిమ్స్)లో ప్రయోగాత్మకంగా మొదలు పెట్టనున్నారు. ఇందులో భాగంగా క్యాంపస్‌లోని కేఫ్టేరియాలు, ఫుడ్ కౌంటర్లు తదితర పక్కనే అందరూ తేలిగ్గా చదవడానికి వీలయ్యేలా పెద్ద అక్షరాలతో కూడిన భారీ పోస్టర్లు, హెచ్చరిక బోర్డులు పెడతారు. వాటిని తరచూ తింటే తలెత్తే ఆరోగ్య సమస్యలను వివరంగా ఏకరువు పెడతారు. అనంతరం దీన్ని కొద్ది నెలల్లో దేశమంతటికీ విస్తరిస్తారు.

నిషేధం కాదన్న కేంద్ర ప్రభుత్వం

చిరుతిళ్లలో ఇమిడి ఉండే ఆరోగ్యసమస్యల గురించి అధికారిక లెటర్‌హెడ్లు, కవర్లు, నోట్‌ప్యాడ్లు, ఇతర ప్రచురణల్లో ఆరోగ్య సందేశాలను విధిగా ప్రచురించాల్సిందిగా అన్ని ప్రభుత్వ శాఖలు, విభాగాలకు కేంద్ర ఆరోగ్య శాఖ సూచించింది. ఆ శాఖ కార్యదర్శి పుణ్యసలిల శ్రీవాత్సవ జూన్ 21న ఈ మేరకు వాటికి లేఖలు రాశారు. సమోసా, వడా పావ్ తదిత సంప్రదాయ చిరుతిళ్లతో పాటు పిజ్జాలు, బర్గర్లు, డోనట్లను వంటి విదేశీ స్నాక్స్‌ను ఈ జాబితాలో చేర్చాలని సబార్డినేట్ లెజిస్లేషన్‌పై పార్లమెంటరీ కమిటీ చైర్మన్, శివసేన ఎంపీ మిలింద్ దేవ్‌రా సూచించారు. అయితే ఈ చర్య సమోసా, జిలేబీ, పకోడీ వంటి పాపులర్ చిరుతిళ్లపై నిషేధం కాదని కేంద్రం స్పష్టం చేసింది. ''కేవలం వాటని తినడం వల్ల ఎదురయ్యే ఆరోగ్య సమస్యలపై ప్రజల్లో అవగాహన పెంచడం, ఆరోగ్యకరమైన జీవన విధానాన్ని ప్రోత్సహించడం, తద్వారా జీవన శైలి వ్యాధుల ముప్పును కనీస స్థాయికి తగ్గించడమే మా లక్ష్యం'' అని వివరించింది.

పెను సమస్యగా...

భారత్‌లో ఆరోగ్య సంక్షోభం నానాటికీ పెరుగుతూ వస్తున్న వైనం ఆందోళన కలిగిస్తోంది. స్థూలకాయం, మధుమేహం, అధిక రక్తపోటు, హృద్రోగాల బారిన పడుతున్న వారి సంఖ్య విపరీతంగా పెరుగుతోంది. ఇందుకు ప్రధాన కారణాల్లో అతిగా వేయించిన, చక్కెర తదితరాల శాతం ఎక్కువగా ఉండే స్నాక్స్ వాడకం ఒకటని గుర్తించారు. పరిస్థితి ఇలాగే కొనసాగితే 2025 కల్లా భారత్‌లో ఏకంగా 44 కోట్ల మంది స్థూలకాయులుగా మారడం ఖాయమని ప్రఖ్యాత లాన్సెట్ జర్నల్ ఇటీవల ప్రచురించిన అంతర్జాతీయ అధ్యయనం హెచ్చరించింది. ''దేశవ్యాప్తంగా పిల్లలతో పాటు పెద్దల్లో కూడా స్థూలకాయ సమస్య నానాటికీ పెరిగిపోతోంది. ముఖ్యంగా పట్టణ ప్రాంతాల్లో ప్రతి ఐదుగురిలో ఒకరి కంటే ఎక్కువగా అధిక బరువుతో బాధ పడుతున్నట్టు జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే (ఎన్‌ఎఫ్‌హెచ్‌ఎస్-5) ఎత్తిచూపింది.

హెచ్చరికలు వేటిపై?

సమోసా, జిలేబీ, పకోడీ, వడా పావ్, కచోరీ, పిజ్జా, బర్గర్, ఫ్రెంచ్ ఫ్రైస్, గులాబ్ జామూన్, చాక్లెట్ పేస్ట్రీలు, అన్నిరకాల శీతల పానీయాలు తదితరాలు

విద్వేష ప్రసంగాలపై సుప్రీం అసహనం

- విద్వేష ప్రసంగాల కట్టడికి తగిన చర్యలు తీసుకోండి
- కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు సుప్రీంకోర్టు ఆదేశం

న్యూఢిల్లీ: దేశవ్యాప్తంగా విద్వేష ప్రసంగాల విస్తృతిపై సర్వోన్నత న్యాయస్థానం తీవ్ర అసహనం వ్యక్తంచేసింది. విద్వేష ప్రసంగాల కట్టడికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను సుప్రీంకోర్టు ధర్మాసనం ఆదేశించింది. అయితే భావప్రకటనా స్వేచ్ఛకు భంగం కల్గకుండా, విద్వేష ప్రసంగాలను అడ్డకునేలా ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుందో సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వాలని కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను కోర్టు కోరింది. పౌరులు తమకు రాజ్యాంగం ద్వారా దఖలుపడిన భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛ, భావ వ్యక్తీకరణ హక్కులను దుర్వినియోగం చేయకూడదని జస్టిస్ బీవీ నాగరత్న, జస్టిస్ కేవీ విశ్వనాథన్‌ల సుప్రీంకోర్టు ధర్మాసనం పౌరులకు హితవు పలికింది. హిందూ దేవతను కించపరుస్తూ సామాజిక మాధ్యమం 'ఎక్స్'లో పోస్టులు పెట్టిన ఉదంతంలో అరెస్టయిన వజాహత్ ఖాన్‌పై పశ్చిమబెంగాల్‌సహా పలు రాష్ట్రాల్లో దాఖలైన కేసులకు సంబంధించి దాఖలైన పిటిషన్ సోమవారం విచారణకు వచ్చిన సందర్భంగా సుప్రీంకోర్టు ధర్మాసనం ఈ వ్యాఖ్యలు చేసింది.

రహస్య రికార్డింగులు సాక్ష్యాలే

విడాకులకు అవి ప్రాతిపదికలే • వైవాహిక వివాదాలపై సుప్రీం స్పష్టీకరణ

న్యూఢిల్లీ: జీవిత భాగస్వాములతో సంభాషణను రహస్యంగా రికార్డు చేయడం విడాకులతో పాటు అన్ని రకాల వైవాహిక వివాదాల్లోనూ సాక్ష్యాలుగా చెల్లుబాటు అవుతాయని సుప్రీంకోర్టు స్పష్టం చేసింది. న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ బి.వి.నాగరత్న, జస్టిస్ సతీశ్‌చంద్ర శర్మ ధర్మాసనం సోమవారం ఈ మేరకు కీలక తీర్పు వెలువరించింది. సదరు సంభాషణలకు సాక్ష్యాల చట్టంలోని 122వ సెక్షన్ కింద రక్షణ ఉంటుందని, కనుక వాటిని న్యాయ వివాదాల్లో ఉపయోగించడాన్ని అనుమతించలేమని పంజాబ్, హరియాణా హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును కొట్టేసింది. వాటిని సాక్ష్యాలుగా అనుమతిస్తే వైవాహిక బంధాన్ని, కుటుంబంలో సామరస్యాన్ని దెబ్బ తీస్తాయని, భాగస్వామిపై గూఢచర్యానికి దారి తీస్తాయని హైకోర్టు వెలువరించిన అభిప్రాయాలతో ధర్మాసనం విభేదించింది. ''ఇలాంటివి చెల్లుబాటయ్యే వాదనలు కావన్నది మా అభిప్రాయం. భార్యాభర్తలు పరస్పరం తరచూ ఇలా సంభాషణను గుట్టుగా రికార్డు చేయడం వంటి పనులకు పాల్పడుతున్నారంటేనే ఆ బంధం బీటలు వారిందని, వారి మధ్య విశ్వాసం సన్నగిల్లిందని అర్థం. కనుక అలాంటి పరిస్థితుల్లో గోప్యంగా రికార్డు చేసిన భాగస్వామి తాలూకు సంభాషణను సాక్ష్యంగా అంగీకరించడం అసమంజసమేమీ కాదు. ఎందుకంటే అది వైవాహిక సమస్యల తాలూకు ఫలితమే తప్ప వాటికి కారణం కాదు'' అని జస్టిస్ నాగరత్న స్పష్టం చేశారు. ''122వ సెక్షన్ పేర్కొంటున్న గోప్యత హక్కు భార్యాభర్తల సంభాషణలకు కూడా వర్తిస్తుందన్నది నిజమే. కానీ అది సంపూర్ణమైనది కాదు. ఈ అంశాన్ని ఆ సెక్షన్‌కు ఇచ్చిన మినహాయింపులతో కలిపి చూడాల్సి ఉంటుంది'' అని ధర్మాసనం పేర్కొంది. ''ఇలాంటి విషయాల్లో గోప్యత హక్కు కంటే కూడా సక్రమ విచారణ హక్కుదే పై చేయి అవుతుంది. వైవాహిక బంధం విచ్ఛిన్నమయ్యే స్థితికి చేరినప్పుడు భాగస్వాములకు తమ వాదనను రుజువు చేసే సాక్ష్యాలు సమర్పించే హక్కును గోప్యత తదితరాలను ప్రాతిపదికగా చూపి కాలరాయలేం'' అని స్పష్టం చేసింది. 2017 నాటి ఓ విడాకుల కేసులో భార్యకు తెలియకుండా భర్త జరిపిన ఆమె సంభాషణల రికార్డులను సాక్ష్యంగా అనుమతిస్తూ పంజాబ్‌లోని భటిండా ఫ్యామిలీ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును పునరుద్ధరించింది.

50 రోజుల్లోగా యుద్ధం ఆపకుంటే..

రష్యాను టారిఫ్‌లతో శిక్షిస్తాం: ట్రంప్

వాషింగ్టన్: ఉక్రెయిన్‌తో సాగిస్తున్న యుద్ధానికి 50 రోజుల్లోగా ముగింపు పలకకుంటే రష్యాను టారిఫ్‌లతో దండిస్తామని అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ హెచ్చరించారు. రష్యా-ఉక్రెయిన్ మధ్య కాల్పుల విరమణకు చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలించకపోవడంతో ఆయన వైఖరిని మార్చుకున్నట్లు భావిస్తున్నారు. నాటో సెక్రటరీ జనరల్ మార్క్ రుట్టెతో సోమవారం వైట్‌హౌస్‌లో జరిగిన సమావేశంలో ట్రంప్ ఈ విషయం ప్రకటించారు. 50 రోజుల్లో ఉక్రెయిన్‌తో ఒప్పందం కుదుర్చుకోలేని పక్షంలో రష్యాపై అత్యంత తీవ్రంగా టారిఫ్‌లు విధిస్తామన్నారు. టారిఫ్‌లను ఎలా అమలు చేస్తారనే విషయాన్ని ఆయన వివరించలేదు. 'వాణిజ్యాన్ని చాలా అవసరాలకు వాడుకోవచ్చు. యుద్ధాల్ని ఆపేందుకు ఇంకా బాగా అక్కరకొస్తుంది'అని వ్యాఖ్యానించారు. రష్యా దాడులను ఎదుర్కొనేందుకు ఉక్రెయిన్‌కు పేట్రియాట్ క్షిపణులను అందించనున్నామని కూడా ఆయన ఇప్పటికే ప్రకటించారు.

విభేదాలు.. వివాదాలుగా మారొద్దు!

చైనా విదేశాంగ మంత్రితో జై శంకర్ వ్యాఖ్యలు

జైశంకర్‌తో చైనా మంత్రి వాంగ్

బీజింగ్: సరిహద్దు సమ స్యలను పరిష్కరించుకోవడానికి, ఉద్రిక్తతలను తగ్గించడానికి ద్వైపాక్షిక సంబంధాలను సాధారణ స్థాయికి తెచ్చేందుకు భారత్, చైనా కలిసి ప్రయత్నాలు సాగించాలని భారత విదేశాంగ శాఖ మంత్రి ఎస్.జై శంకర్ పేర్కొన్నారు. ఇందుకు నిర్బంధ వాణిజ్య విధానాలు, అవరోధాలను నివారించడం చాలా అవసరమని పేర్కొన్నారు. చైనా విదేశాంగ మంత్రి వాంగ్ యీతో సోమవారం ఆయన బీజింగ్‌లో భేటీ అయ్యారు. విభేదాలు ఎప్పుడూ వివాదాలుగా మారకూడదని, అలాగే పోటీ సంఘర్షణగా మార్పు చెందకూడదన్నారు. పరస్పర గౌరవాసక్తులు, సున్నితత్వం ఆధారంగా మాత్రమే ద్వైపాక్షిక సంబంధాలు నిర్మితమవుతాయని స్పష్టం చేశారు. మంగళవారం నుంచి జరిగే షాంఘై సహకార సంస్థ(ఎస్‌సీవో) సదస్సు ఉగ్రవాదాన్ని ఏమాత్రం సహించలేదన్న భారత వైఖరిని సమర్థిస్తుందని ఆశిస్తున్నట్లు వెల్లడించారు. దూరదృష్టితో ఆలోచించి ద్వైపాక్షిక సంబంధాలను బలోపేతం చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. ''అక్టోబర్ 2024లో ఇరుదేశాల నేతల సమావేశం జరిగిన తర్వాత నుంచి ఇరుదేశాల మధ్య సంబంధాలు సానుకూల దిశలో ముందుకు సాగుతున్నాయి. బాధ్యతాయుతంగా మనం దానిని కొనసాగించాలి. ఇటీవల కాలంలో పలు అంతర్జాతీయ వేదికల్లో కలిసేందుకు, వ్యూహాత్మక చర్చలు జరిపేందుకు అవకాశం లభించింది. ఇలా క్రమం తప్పకుండా సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసుకొని పరస్పరం చర్చించుకుంటే రెండు దేశాలకూ మేలు జరుగుతుందని భారత్ ఆశిస్తోంది. భారత్, చైనా మధ్య దౌత్య సంబంధాలు ఏర్పడి ఈ ఏడాదితో 75 ఏళ్లు పూర్తవుతుంది. ఐదేళ్ల విరామం తర్వాత ప్రఖ్యాత మానసరోవర్ యాత్ర పునఃప్రారంభమైనందుకు సంతోషంగా ఉంది. ఈ విషయంలో చైనాకు కృతజ్ఞతలు చెబుతున్నా. ఇరుదేశాల మధ్య ఉద్రిక్తతల నేపథ్యంలో ద్వైపాక్షిక సంబంధాల విషయంలో గత 9 నెలల్లో కీలక పురోగతి సాధించాం. సరిహద్దు వెంబడి ఘర్షణ వాతావరణం లేకుండా చర్యలు తీసుకున్నాం. ద్వైపాక్షిక సంబంధాలు సజావుగా సాగుతున్నాయనడానికి ఇదే నిదర్శనం. ఉద్రిక్తతలను తగ్గించడంతో సహా సరిహద్దుకు సంబంధించిన ఇతర అంశాలను పరిష్కరించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఆర్థికంగా రెండు బలమైన దేశాలు కలిసి ముందుకు వెళ్తే.. త్వరితగతిన అభివృద్ధి సాధించేందుకు అవకాశం ఉంటుంది. భారత్, చైనా మధ్య స్థిరమైన సంబంధాలు ప్రపంచానికే మేలు చేస్తాయి'అని జై శంకర్ అన్నారు.

ఇన్ఫెక్షన్‌తో ఆస్పత్రిలో చేరిన సీజేఐ గవాయ్

న్యూఢిల్లీ: సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి బీఆర్ గవాయ్ సోమవారం ఢిల్లీలోని ఆస్పత్రిలో చేరారు. ఇటీవల హైదరాబాద్ పర్యటన సమయంలో ఆయన తీవ్ర ఇన్ఫెక్షన్‌కు గురయ్యారని అధికార వర్గాలు తెలిపాయి. ఆస్పత్రిలో వైద్య చికిత్సకు సానుకూలంగా స్పందిస్తున్నారని వెల్లడించాయి. ఒకట్రెండు రోజుల్లో డిశ్చార్జి అయ్యి విధులకు హాజరవుతారని పేర్కొన్నాయి. ఈ నెల 12వ తేదీన హైదరాబాద్‌లోని నల్సార్ యూనివర్సిటీలో జరిగిన స్నాతకోత్సవం, తదితర కార్యక్రమాల్లో ఆయన పాల్గొనడం తెల్సిందే.

వాద్రాను ఐదు గంటలు ప్రశ్నించిన ఈడీ

న్యూఢిల్లీ: వ్యాపారవేత్త, కాంగ్రెస్ ఎంపీ ప్రియాంకా గాంధీ భర్త రాబర్ట్ వాద్రాను ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ డైరెక్టరేట్(ఈడీ)అధికారులు సోమవారం ఐదు గంటలపాటు ప్రశ్నించారు. యూకేకు చెందిన ఆయుధ దళారీ సంజయ్ భండారీ తదితరులకు సంబంధించిన మనీలాండరింగ్ కేసులో ఆయన్ను విచారించినట్లు ఈడీ వర్గాలు తెలిపాయి. సెంట్రల్ ఢిల్లీలోని ఈడీ ప్రధాన కార్యాలయానికి ఉదయం 11 గంటలకు భార్య ప్రియాంకా గాంధీతో కలిసి వాద్రా వచ్చారు. ఆయన్ను మరోసారి పిలిపించే అవకాశం ఉందని అధికారులు తెలిపారు.

సోమవారం ముంబైలో శివాజీ హయాంలో నిర్మించిన 12 కోటలను యునెస్కో ప్రపంచ వారసత్వ జాబితాలో చేర్చిన సందర్భంగా విధాన్ భవన్ ఎదుట పాలకపక్ష సభ్యుల సంబరాలు

ఛత్రపతి విగ్రహంతో సీఎం ఫడ్నవీస్, డిప్యూటీ సీఎంలు ఏక్‌నాథ్ శిందే, అజిత్ పవార్, మహాయుతి ఎమ్మెల్యే

పుణేలోని ఆర్మ్‌డ్ ఫోర్సెస్ మెడికల్ కాలేజీ (ఏఎఫ్ఎంఎస్) వార్ సర్జరీ మ్యూజియాన్ని సందర్శించిన ఆ సంస్థ డైరెక్టర్ జనరల్ సర్జన్, వైస్ అడ్మిరల్ ఆర్తి సరిన్

క్లుప్తంగా...

రుణమాఫీ కోసం రైతుల పాదయాత్ర

- భుజాన నాగలితో అహ్మద్‌పూర్– ముంబైకి 500 కి.మీ. మేర పాదయాత్ర
- ఇప్పటికి 450కి.మీ.లుపూర్తి.. కొద్దిరోజుల్లోనే మంత్రాలయకు...

ముంబై: రైతు రుణమాఫీ(సాత్‌బార)ని వెంటనే అమలుచేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ లాతూర్ జిల్లాకు చెందిన ఇద్దరు రైతులు ముంబైలోని మంత్రాలయ భవనం వరకూ పాదయాత్ర చేపట్టారు. ఇప్పటికి 450 కి.మీ.లు నడిచి సోమవారం భివండీ చేరుకున్నారు. వివరాల మేరకు...కొన్ని రోజుల క్రితం అహ్మద్‌పూర్ తాలూకాకు చెందిన ఒక వద్ధ రైతు తన భుజంపై నాగలిని మోసుకెళ్లి తన భార్యతో కలిసి పొలం దున్నుతున్న వీడియో సోషల్ మీడియాలో వైరల్ అయింది. దీనిపై విధాన్ భవన్‌లో చర్చ జరిగింది. ఈ సందర్భంగా డిప్యూటీ సీఎం వెంటనే ఆ రైతుకు రుణమాఫీ చేస్తామని, సాత్‌బార కింద పేరు నమోదు చేస్తామని సభాముఖంగా హామీ ఇచ్చారు. ఈ సంఘటన అహ్మద్‌పూర్ తాలూకాలోని ధనోరా బుద్రక్ గ్రామానికి చెందిన రైతు సహదేవ్ హోనలేను కలవరపెట్టింది. నాగలిని మోసుకెళ్తేగానీ రైతుకు రుణమాఫీ రాదా ? అనే సందేహం కలిగింది. దీనిపై ప్రభుత్వంలో కదలిక తేవాలని నిశ్చయించుకున్నారు. ప్రశ్నను లేవనెత్తుతూ మంత్రాలయం విధాన్ భవన్‌కు నాగలితో పాదయాత్ర చేయాలని నిర్ణయించుకున్నారు. ఈమేరకు జూలై 4 నుంచి అహ్మద్‌పూర్ నుంచి ముంబైలోని మంత్రాలయకు పాదయాత్ర ప్రారంభించారు. సహదేవ్‌కు అదే జిల్లాలోని జరికుర్ద్‌కు చెందిన తన స్నేహితుడు గణేష్ సూర్యవంశీ కూడా జత కలిశారు. అహ్మద్‌పూర్ నుండి ముంబైకి 500 కిలోమీటర్ల దూరం కాగా వీరిద్దరూ ఇప్పటికి 450 కిలోమీటర్లు ప్రయాణించారు. వారిద్దరి పాదాలకు బొబ్బలు వచ్చి ఉబ్బిపోయినా నడక మాత్రం ఆపలేదు. ఈ సందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ... వైరల్ వీడియోలోని రైతు బాధను అర్థం చేసుకుని తగిన న్యాయం చేశారు. కానీ రాష్ట్రంలో చాలా మంది రైతులు రుణమాఫీ కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. వారి బాధలు పట్టించుకునేదెప్పుడు? రైతుల ప్రాథమిక సమస్యల కన్నా రిజర్వేషన్లు, ఇతర రాజకీయ అంశాలు ప్రభుత్వానికి ముఖ్యమనిపించడం దురదృష్టకరం'అని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

నాయ్‌గావ్‌లో పోచమ్మ బోనాల పండుగ

నాయ్‌గావ్‌లోని పద్మశాలీ యువక సంఘం (పీవైఎస్) ఆధ్వర్యంలో..

- పీవైఎస్ ఆధ్వర్యంలో అమ్మవారికి అభిషేకం, హోమాది కార్యక్రమాలు
- జంతుబలికి తావు లేకుండా శాఖాహార బోనాలు...
- ప్రసాదాలు, ఒడిబియ్యం సమర్పించిన భక్తులు

సాక్షి ముంబై; దాదర్ నాయ్‌గావ్‌లోని పద్మశాలీ యువక సంఘం (పీవైఎస్) ఆధ్వర్యంలో పోచమ్మ బోనాల పండుగను అంగరంగ వైభవంగా నిర్వహించారు. అయితే సాధారణం కంటే భిన్నంగా జంతుబలికి తావు లేకుండా అందరూ శాఖాహార బోనాలే సమర్పించడం విశేషం. బోనాల పండుగ సందర్భంగా లక్ష్మీపతి శర్మ అర్చకత్వంలో మీరియాల రోజాగౌతమ్, మంగరి సలోని రాహుల్ దంపతుల చేతుల మీదుగా ఉదయం 8 గంటల నుంచి సాయంత్రం నాలుగు గంటల వరకు అభిషేకం, హోమం, దేవీ పూజా కార్యక్రమాలు జరిగాయి. పండుగ సందర్భంగా మహిళా భక్తులు తలపై బోనాలు ఎత్తుకుని పెద్ద సంఖ్యలో పోచమ్మ ఆలయానికి చేరుకున్నారు. తమ వెంట తెచ్చిన పిండి వంటలు, ప్రసాదాలు, ఒడి బియ్యం అమ్మవారికి సమర్పించి మొక్కుబడులు చెల్లించుకున్నారు. స్థానిక ఎమ్మెల్యే కాళిదాస్ కోలంబ్కర్ కూడా అమ్మవారిని దర్శించుకున్నారు. అందరిని చల్లగా చూడాలని పోచమ్మ తల్లిని కోరినట్లు తెలిపారు. అనంతరం భక్తులకు ప్రసాదాలు సంపిణీ చేశారు. మరోవైపు ఈ కార్యక్రమంలో సంస్థ చైర్మన్ అనబత్తుల ప్రమోద్, మేనేజింగ్ ట్రస్టీ పొన్న శ్రీనివాసులు, కోడి చంద్రమౌళి, తిరందాసు సత్యనారాయణ, అధ్యక్షుడు గంజి సీతారాములు, ఉపాధ్యక్షుడు లక్షెట్టి రవీంద్ర, ప్రధాన కార్యదర్శి మహేశ్వరం చంద్రశేఖర్, సహాయకార్యదర్శులు పేర్ల గీతాంజలి, కోశాధికారి దోర్నాల బాలరాజు, , అధ్యాత్మిక సమితి చైర్మన్ దోమల్ శంకర్, కన్వీనర్ పుట్ట గణేశ్, కార్యవర్గ సభ్యులు పగిడిమర్రి సత్యనారాయణ, ఇతర పదాధికారులు సభ్యులు పాల్గొన్నారు.

సాకినాకలో బోనాల సంబరాలు

ముంబై సాకినాకాలో ఆదివారం పోచమ్మ బోనాల పండుగ ఘనంగా జరిగింది. స్థానిక తెలుగు ప్రజలు సంప్రదాయ వేషధారణతో తలపై బోనాలతో ఊరేగింపుగా తరలివెళ్లి పోచమ్మ తల్లికి మొక్కుబడులు, నైవేద్యాలు సమర్పించారు. అనంతరం కోళ్లను బలి ఇచ్చారు.

తెలుగు మాదిగ మహా సంఘం బోనాలు

ముంబైలోని తెలుగు మాదిగ మహా సంఘం ఆధ్వర్యంలో పోచమ్మ బోనాల పండుగ ఘనంగా జరిగింది. డప్పు చప్పుళ్లు, నృత్యాల నడుమ మహిళలు తలపై బోనాలు మోసుకుంటూ కమాటిపురాలోని పోచమ్మ మందిరానికి ఊరేగింపుగా తరలివెళ్లారు. భక్తి శ్రద్ధలతో అమ్మవారికి ఒడిబియ్యం, వస్త్రాలు, నైవేద్యాలు సమర్పించారు. కోళ్లు, మేకలను బలి ఇచ్చి తమ మొక్కులు తీర్చుకున్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో సంఘం అధ్యక్షుడు ఎరుల లక్ష్మణ్, తెడ్డు బాబు రాజన్న, జోగు రాజలింగం, కోశాధికారి గంగడొల్ల రాజరాం, మేకల బాబు, నల్లూరి బాబు, గుమ్మెర్ల ప్రభాకర్, గంగడోల్ల శంకర్, కొత్తూరి రామచంద్ర, మేకల ఆనంద్, గుమ్మెర్ల మధూకర్, జంగం మహేష్, రుల రోజారాణి, మేకల రాజమణి, మేకల శోభ, జోగు కాంతమ్మ, మేకల భారతి, మేకల సప్న, విమల గుండారం తదితరులు పాల్గొన్నారు.

తెలుగు మాదిగ మహా సంఘం ఆధ్వర్యంలో..

సాకినాకలో..

శంభాజీ బ్రిగేడ్ అధ్యక్షుడిపై దాడి

- ప్రవీణ్ గైక్వాడ్‌పై సిరా చల్లి... దాడికి పాల్పడ్డ శివధర్మ ఫౌండేషన్ సభ్యులు
- ఏకవచనంతో సంబోధించి స్వామి సమర్థ, శంభాజీలను అవమానించారని ఆగ్రహం
- వాహనంపైనా రాళ్లు విసిరి ఉద్రిక్తత సృష్టించేందుకు ప్రయత్నం

సోలాపూర్: శ్రీ పత్తేసింహ శిక్షణ సంస్థ, సకల మరాఠా సమాజ్ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో శ్రీ స్వామి సమర్థ అన్న చత్ర మండల్ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడు శ్రీ జన్మేజయ రాజె భోస్లేను ఘనంగా సన్మానించారు. అక్కల్కోట్ తాలూకా కేంద్రంలోని ప్రియదర్శిని సాంస్కృతిక భవనంలో జరిగిన ఈ కార్యక్రమానికి శ్రీ సరజే రావు చారిటబుల్ ట్రస్ట్ అధ్యక్షుడు అడ్వకేట్ శరద్ రావు, పుటానే, శంభాజీ బ్రిగేడ్ మహారాష్ట్ర అధ్యక్షుడు ప్రవీణ్ గైక్వాడ్, అడ్వకేట్ శివరత్న శేటే హాజరయ్యారు. ఈ సందర్భంగా ప్రవీణ్ గైక్వాడ్‌కు నిర్వాహకులు భాజా భజంత్రీలతో ఘనంగా స్వాగతం పలికేందుకు సిద్ధమయ్యారు. అయితే శ్రీ స్వామి సమర్థను, ఛత్రపతి శంభాజీ మహారాజ్‌ను ఏక వచనంతో సంబోధించినందుకు నిరసనగా అక్కల్కోట్ శివధర్మ ఫౌండేషన్ పదాధికారులు ప్రవీణ్ గైక్వాడ్‌పై సిరా చుక్కలు వెదజల్లారు. అనంతరం పట్టరాని ఉద్రేకంతో ప్రవీణ్ గైక్వాడ్, శంభాజీ బ్రిగేడ్ జిల్లా అధ్యక్షుడు శంభాజీ భోస్లేపై దాడి చేశారు. తాను చేసింది తప్పేనని, క్షమించమని వేడుకున్నప్పటికీ వారాయనను వదలలేదు. 'ఛత్రపతి శివాజీ మహారాజ్ కీ జై, ఛత్రపతి శంభాజీ మహారాజ్ కీ జై'అంటూ నినాదాలు చేస్తూ ఆయన వాహనంపై రాళ్లు రువ్వారు. కార్యక్రమ నిర్వాహకులు అతికష్టం మీద ప్రవీణ్ గైక్వాడ్‌ను బయటకు లాగి అక్కడి నుంచి తీసుకువెళ్లారు. ఆ తరువాత ప్రవీణ్ గైక్వాడ్ తన కార్యక్రమాన్ని రద్దు చేసుకుని నిరుత్సాహంతో అక్కల్‌కోట్ నుంచి వెళ్లిపోయారు. ఈ ఘటన జిల్లాలోనే కాకుండా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా కలకలం సృష్టించింది.

నన్ను చంపడమే లక్ష్యంగా.. కుట్ర

దాడి ఘటనపై ప్రవీణ్ గైక్వాడ్ స్పందిస్తూ.. 'నాపై జరిగిన దాడికి ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించాలి. ఇది ముమ్మాటికీ నన్ను చంపడానికి చేసిన కుట్ర. ఈ ప్రభుత్వ పాలనలో మాలాంటి కార్యకర్తల పరిస్థితి దుర్భరంగా మారింది.

గోడౌన్లతోనే సజావుగా సరఫరా వ్యవస్థ

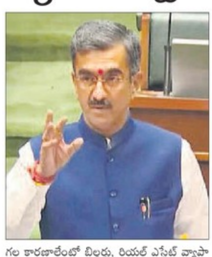
- వీటిని మూసివేతతో ఒనగూరే లాభం కన్నా నష్టమే ఎక్కువ
- భివండీ సబ్–డివిజనల్ అధికారికి మాజీ మంత్రి కపిల్ పాటిల్ వివరణ

భివండీ: అభివృద్ధి పనుల కోసం, అగ్ని ప్రమాద నివారణ కోసం భివండీ గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ప్రభుత్వ భూముల్లో నిర్మించిన గోడౌన్లను మూసివేయాలని ప్రభుత్వం భావించడం సరికాదని మాజీ కేంద్ర మంత్రి కపిల్ పాటిల్ అభిప్రాయపడ్డారు. ఈ ప్రతిపాదన వల్ల గోదాంల యజమానులు, కార్మికుల ఉపాధి దెబ్బతింటుందని, ఇదే జరిగితే వారు వలసపోక తప్పనిసరి పరిస్థితి ఏర్పడుతుందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఈమేరకు గోడౌన్ల యజమానుల సమస్యలు, ఆందోళన గురించి భివండీ సబ్–డివిజనల్ ఆఫీసర్ అమిత్ ససప్‌కు విజ్ఞాపన పత్రం అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ...ఇటీవల కాలంలో అగ్నిప్రమాద ఘటనలు పెరిగిన నేపథ్యంలో శాసనసభలో గోదాంల స్థితిగతుల గురించి చర్చకు వచ్చింది. సమృద్ధి హైవే, బుల్లెట్ ట్రైన్, నాసిక్, వడోదర హైవేలు , వధ్వాన్ పోర్టు కారణంగా ఈ ప్రాంతం వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతోంది. కాబట్టి ఇక్కడ గోడౌన్లు అవసరమని ముఖ్యమంత్రి దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్ శాసన మండలిలో అన్నారు. ఇక్కడి గోడౌన్ల నుంచి దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలకు నిత్యావసర వస్తువులు, ఇతర ముడి పదార్థాలు సరఫరా అవుతాయి. గోడౌన్ల వ్యవస్థ కుప్పకూలితే, ఈ సరఫరా వ్యవస్థ దారుణంగా దెబ్బతింటుంది. భివండీ తాలూకాలోని చాలా గోడౌన్లు ఎన్నో ఏళ్ల క్రితం నిర్మించినవి. ప్రస్తుతం ఎమ్మెమ్మార్డీయే నిబంధనలకు అవి వ్యతిరేకమనడం,వాటిని మూసివేయాలని భావించడం వల్ల పలువురు రైతులు, గిడ్డంగుల యజమానులకు అన్యాయం జరుగుతుంది. అసలు ప్రభుత్వ స్థలాల్లో గోడౌన్ల నిర్మాణానికి అనుమతించిన అధికారులపై ముందుగా చర్యలు తీసుకోవాలి.'అని కపిల్‌పాటిల్ డిమాండ్ చేశారు. త్వరలో సీఎం దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్‌ను కలిసి ఈ విషయాలన్నిటినీ చర్చిస్తామని తెలిపారు. అలాగే విరార్–ఆలీబాగ్ కారిడార్ భూనిర్వాసితుల డిమాండ్లపై త్వరలో జిల్లా కలెక్టర్‌తో సమావేశం నిర్వహించి అధిక పరిహారం దక్కేలా ప్రయత్నిస్తానని హామీ ఇచ్చారు.

మరాఠాలకే మొదటి ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి

- ముంబైలో నిర్మించే కొత్త ఇళ్లు, ఫ్లాట్లలో 50 శాతం వారికే అమ్మాలి
- బిల్డర్లు, రియల్టర్లకు మంత్రి శంభూరాజ్ దేశాయ్ సూచనలు
- వీటిని ఉల్లంఘిస్తే కఠిన చర్యలు తప్పవని హెచ్చరిక

దాదర్: ముంబైలో మరాఠీ ప్రజలకు ఇళ్లు అమ్మేందుకు నిరాకరిస్తే సంబంధింత బిల్డర్లు, రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులపై కఠిన చర్యలు తీసుకుంటామని పర్యాటకశాఖ మంత్రి శంభూరాజ్ దేశాయ్ హెచ్చరించారు. అంతేగాకుండా ఇళ్ల కొనుగోళ్లలో మరాఠీ ప్రజలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని స్పష్టం చేశారు. ముఖ్యమంత్రి దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్, ఉప ముఖ్యమంత్రులు ఏక్‌నాథ్ శిందే, అజిత్ పవార్‌లతో చర్చించి త్వరలో ఈ ఆదేశాల అమలుకు ఒక ప్రణాళిక రూపొందిస్తామని దేశాయ్ వెల్లడించారు.

పలుమార్లు వివాదాలు..
అంతుబట్టని కారణాలు...

ముంబైలో మూత పడిన అనేక మిల్లుల స్థలాలు ఖాళీగా పడిఉన్నాయి. వాటిని బిల్డర్లు, రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులు కొనుగోలు చేసి అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. వీటిలో బహుళ అంతస్తుల భవనాలు, టవర్లు నిర్మిస్తున్నారు. వీటితోపాటు శిథిలావస్థకు చేరుకున్న నివాస భవనాలు, చాల్స్, సొసైటీలను కూడా బిల్డర్లు తమ ఆధీనంలోకి తీసుకుని పునరాభివృద్ధి చేస్తున్నారు.ముంబైసహా తూర్పు, పశ్చిమ ఉప నగరాల్లో అనేక చోట్ల ఇలాంటి నిర్మాణాలు దర్శనమిస్తున్నాయి. భవన నిర్మాణ పనులు పూర్తయిన బిల్డర్లు తరువాత తొలుత అక్కడున్న స్థానికులకు ఇళ్లు అందజేస్తున్నారు. ఆ తరువాత మిగిలిన ఇళ్లను ఎక్కువ ధరకు విక్రయించి లాభాలు గడిస్తున్నారు. ఇలా ఇళ్లు లేదా ఫ్లాట్లు విక్రయించే సమయంలో మరాఠీ ప్రజలను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. బిల్డర్లు, రియల్ ఇస్టేట్ వ్యాపారులకు మరాఠీలకు ఇల్లు విక్రయించకుండా జాగ్రత్త పడుతున్నారు. దీంతో ఇలాంటి ఇళ్లు లేదా ఫ్లాట్లలో మరాఠీ ప్రజలకు 50 శాతం కేటాయించేలా చట్టం తీసుకొస్తామని దేశాయ్ స్పష్టం చేశారు. ముంబైలో వివిధ కారణాలవల్ల భూమిపుత్రులకు ఇళ్లు విక్రయించడానికి నిరాకరిస్తున్నారు. దీంతో అనేక మంది మరాఠీ ప్రజలు శివారు ప్రాంతాలకు తరలిపోతున్నారు. ఫలితంగా ముంబైలో మరాఠీ ప్రజల శాతం తగ్గిపోతోంది. మరాఠీ ప్రజలకు ఇళ్లు నిరాకరించడానికి గల కారణాలేంటో బిల్డర్లు, రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులు తెలియజేయాలని, లేని పక్షంలో కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రతిపక్ష నేత అంబాదాస్ దానవే డిమాండ్ చేశారు. ఇప్పటికే గుజరాతీ, మార్వాడీ, జైన్ ప్రజలు నివాసముంటున్న టవర్లు, సొసైటీలలోకి మరాఠీ ప్రజలను రానివ్వడం లేదు. ఇల్లు, ఫ్లాటు అద్దెకు లేదా కొనుగోలు చేయడానికి నిరాకరిస్తున్నారు. ఈ అంశంపై ముంబైలో పలుమార్లు వివాదాలు కూడా చెలరేగాయి. అయితే ఇందుకు కారణాలేంటనేది తెలియరాలేదు.

ఇళ్ల కొనుగోళ్లలోనూ రిజర్వేషన్

ఇదిలాఉండగా పాత చాల్స్, నివాస సొసైటీ భవనాల పునరాభివృద్ధి కోసం బిల్డర్లు కచ్చితంగా మాడా, బీఎంసీ నుంచి ఎన్‌ఓసీ, ఇతర అనుమతులు తీసుకోవలిసిఉంటుంది. ఇకనుంచి ఈ అనుమతులతో పాటు మరాఠీ ప్రజలకు 50 శాతం ఇళ్లు రిజర్వుచేసి ఉంచేలా నిబంధనలు రూపొందిస్తామని దేశాయ్ చెప్పారు. ముంబైలో లేదా తూర్పు, పశ్చిమ ఉప నగరాల్లో భూమిపుత్రులకు ఇళ్లు లేదా ఫ్లాట్లు నిరాకరించే అధికారం ఎవరికీ లేదన్నారు. అలాంటి బిల్డర్లపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు. వివిధ ప్రభుత్వ, బీఎంసీ, మాడా, ఎస్ఆర్ఏ తదితరా సంస్థలు చేపట్టే నిర్మాణాల్లో ఎస్సీ వర్గాలకు, ఎమ్మెస్సార్టీసీ, ఎన్‌టీ, డీటీ, మాజీ సైనికులకు, కళాకారులకు, కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు, అంధులకు, వికలాంగులకు ప్రత్యేకంగా రిజర్వేషన్లు కల్పించారు. ఇదే తరహాలో మరాఠీ ప్రజలకు కూడా కొన్ని ఇళ్లు లేదా ఫ్లాట్లు కేటాయించి ఉంచాలని సూచించారు. మహారాష్ట్ర–ముంబైలో నివాసముండే అత్యధిక ప్రాధాన్యత మరాఠీ ప్రజలకే ఉంటుందని స్పష్టం చేశారు.

అన్ని రవాణా సాధనాలకు ఒకే స్మార్ట్ కార్డు

- త్వరలో ముంబై–1 స్మార్ట్ కార్డ్‌ను అందుబాటులోకి తేనున్న ఎమ్మెమ్మార్డీయే
- ఎంఎంఆర్ పరిధిలో తిరిగే అన్ని ప్రజారవాణా సాధనాల్లో కార్డు చెల్లుబాటు
- వేర్వేరుగా టికెట్లు కొనాల్సిన పని లేకుండా సులభంగా ప్రయాణించే వీలు

దాదర్: ముంబై మెట్రోపాలిటన్ రీజియన్ (ఎంఎంఆర్) పరిధిలో రాకపోకలు సాగిస్తున్న అన్ని ప్రజా రవాణా సాధనాల్లోఒకే స్మార్ట్ కార్డు అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చేందుకు ముంబై మెట్రోపాలిటన్ రీజియన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ (ఎమ్మెమ్మార్డీయే) ప్రణాళిక సిద్ధం చేస్తోంది. ఇది వినియోగంలోకి వస్తే ముంబైకర్లు లోకల్ రైళ్లతోపాటు మెట్రో, మోనో, బెస్ట్, ఆర్టీసీ తదితర ప్రభుత్వ, ప్రభుత్వానికి అనుబంధంగా ఉన్న వివిధ రవాణా సాధనాల్లో ఒకే స్మార్ట్ కార్డు ద్వారా రాకపోకలు సాగించే వీలుంటుంది. దీంతో వేర్వేరు రవాణా సాధనాలకు వేర్వేరుగా టికెట్లు కొనుగోలు చేయాల్సిన అవసరం ఉండదని అథారిటీ వర్గాలు తెలిపాయి.

మెట్రో, మోనో రైళ్లు, బెస్ట్, ఆర్టీసీ బస్సులకు ఒకే

ఎంఎంఆర్ పరిధిలో సుమారు 1.50 కోట్ల మంది నివాసముంటున్నారు. వీరిలో ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు సంస్థల్లో పనిచేసే లక్షలాది ఉద్యోగులు, వాణిజ్య వ్యాపార సంస్థల్లో పనిచేసే కార్మికులు, కూలీలు, విద్యార్థులు, సామాన్య ప్రజలు నిత్యం రాకపోకలు సాగించడానికి వేర్వేరు ప్రజా రవాణా సాధనాలను వాడుతుంటారు. వీటిలో ముఖ్యంగా లోకల్ రైళ్లు, మెట్రో, బెస్ట్ సంస్థ బస్సుల సంఖ్య అధికం. అయితే వేర్వేరు రవాణా సాధనాల్లో ప్రయాణించడానికి వేర్వేరు టికెట్లు కొనుగోలు చేయాల్సి ఉంటుంది. చాలాసార్లు పొడుగాటి క్యూల్లో నిలబడాల్సి ఉంటుంది. ఫలితంగా ప్రయాణికుల విలువైన సమ యం వృథా కావడంతోపాటు అనేక ఇతర ఇబ్బందులు కూడా ఎదుర్కొంటున్నారు. వీటన్నింటికి చెక్ పెట్టేందుకు ఎమ్మెమ్మార్డీయే వినూత్న పథకానికి శ్రీకారం చుట్టింది. ఇకపై ఇలాంటి ఇబ్బందులకు తావులేకుండా 'ముంబై–1 స్మార్ట్ కార్డు', 'ముంబై–1'యాప్‌లను ప్రజలకు అందుబాటులోకి తీసుకురావాలని నిర్ణయించింది. యాప్ రూపకల్పన పనులు ఇప్పటికే తుదిదశకు చేరుకోవడంతో త్వర లోనే వీటిని వినయోగంలోకి తెచ్చే అవకాశముందని అథారిటీ వర్గాలు తెలిపాయి. ఈ యాప్‌ల గురించి గతంలో ముఖ్యమంత్రి దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్ ప్రకటించిన విషయం తెలిసిందే. ఈమేరకు యాప్‌ల అభివృద్ధి చివరి అంకానికి చేరుకోవడంతో స్మార్ట్ కార్డ్ ఆలోచన త్వరలోనే కార్యరూపం దాల్చనుంది. ఈ స్మార్ట్ కార్డు ద్వారా ముంబైకర్లు లోకల్ రైళ్లలో, మెట్రో, మోనో, బెస్ట్ సంస్థ, ఆర్టీసీ బస్సుల్లో ప్రయాణించవచ్చు. అదేవిధంగా పదేళ్ల కిందట సేవలు ప్రారంభమైన వర్సోవా–అంధేరీ–ఘాట్కోపర్ మెట్రో–1 ప్రాజెక్టు రూట్‌తో పాటు ఇటీవల వినియోగంలోకి వచ్చిన దహిసర్–పశ్చిమ అంధేరీ– మెట్రో–2 ఏ, దహిసర్–గుందవలి మెట్రో–7 ప్రాజెక్టు, కొలాబా–బాంద్రా–సిప్జ్ మెట్రో–ఆరే మెట్రో–3 తదితర రూట్లలో కూడా ఈ స్మార్ట్ కార్డులను వినియోగించుకోవచ్చని అధికార వర్గాలు తెలిపాయి. అలాగే లోకల్ రైళ్లు, మెట్రో, మోనో, బెస్ట్ సంస్థతోపాటు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా తిరిగే ఎమ్మెస్సార్టీసీ బస్సుల్లో ప్రయాణించే వారు కూడా ముంబై–1 స్మార్ట్ కార్డు, ముంబై–1 యాప్ ద్వారా టికెట్లు కొనుగోలు చేయవచ్చని అధికారులు తెలిపారు.

క్లుప్తంగా...

అసాధారణ నటి సరోజాదేవి

ప్రధాని మోదీ సంతాపం

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ప్రముఖ సినీనటి బి.సరోజాదేవి మరణంపై ప్రధాన మంత్రి నరేంద్ర మోదీ సంతాపం వ్యక్తం చేశారు. భారతీయ సినిమా, సంస్కృతికి ప్రతీకగా, అసాధారణ నటిగా ఆమె గుర్తుండిపోతారని పేర్కొన్నారు. సరోజాదేవి తన నటవైవిధ్యంతో అన్ని తరాలపైనా చెరగని ముద్ర వేశారని కొనియాడారు. వివిధ భాషలు, అనేక ఇతివృత్తాల్లో నటనతో ఆమె బహుముఖ ప్రజ్ఞను ప్రదర్శించారని గుర్తు చేశారు. 'బి.సరోజాదేవి మరణం బాధాకరం. ఆమె కుటుంబానికి, అభిమానులకు నా ప్రగాఢ సానుభూతి. ఓం శాంతి..'అంటూ ప్రధాని మోదీ ఎక్స్‌లో పోస్టు చేశారు.

ప్రముఖ నటి సరోజాదేవి మృతి విచారకరం

మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్

సాక్షి, అమరావతి: ప్రముఖ నటి, పద్మభూషణ్ పురస్కార గ్రహీత బి.సరోజాదేవి మృతి పట్ల మాజీ ముఖ్యమంత్రి, వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి సంతాపం వ్యక్తం చేశారు. 'ప్రేక్షకుల హృదయాల్లో సుస్థిర స్థానం సంపాదించుకున్న సరోజాదేవి మృతి విచారకరం. 200కు పైగా తెలుగు, హిందీ, తమిళ, కన్నడ చిత్రాల్లో అగ్రనటుల సరసన నటించి, మెప్పించి.. పద్మశ్రీ, పద్మభూషణ్ వంటి గొప్ప పురస్కారాలు అందుకున్న సరోజాదేవి.. సేవా దృక్పథంలోనూ స్ఫూర్తిగా నిలిచారు. వారి ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని కోరుకుంటూ నివాళులు'అని 'ఎక్స్'లో వైఎస్ జగన్ పోస్టు చేశారు. సరోజాదేవి కుటుంబసభ్యులకు, అభిమానులకు తన ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేశారు. చలనచిత్ర పరిశ్రమకు ఆమె చేసిన సేవలు ఎప్పటికీ గుర్తుండిపోతాయని వైఎస్ జగన్ ఓ ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. ఆమె మరణం చిత్ర పరిశ్రమకు తీరని లోటు అని.. ఆమె ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని ఆకాంక్షించారు.

కాంగ్రెస్‌తో కవితకు లోపాయికారీ ఒప్పందం

త్వరలోనే కాంగ్రెస్ తీర్థం పుచ్చుకుంటారని తీన్మార్ మల్లన్న జోస్యం

మేడిపల్లి: బీసీ రిజర్వేషన్ల కోసం పోరాడుతున్న తనపై తెలంగాణ జాగృతి కార్యకర్తలు దాడిచేస్తే అండగా ఉండాల్సిన ప్రభుత్వంలోని కొందరు పెద్దలు ఎమ్మెల్సీ కవితకు మద్దతు తెలుపుతూ.. తన పైననే నిందలు వేయడం సిగ్గుచేటని ఎమ్మెల్సీ తీన్మార్ మల్లన్న అన్నారు. మేడ్చల్ జిల్లా మేడిపల్లి మండలం పీర్జాదిగూడ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్‌లోని క్యూన్యూస్ ఆఫీస్‌లో సోమవారం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడుతూ.. పీసీసీ అధ్యక్షుడు మహేశ్‌గౌడ్, మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్, ఇతర కాంగ్రెస్ పెద్దలు ప్రెస్‌మీట్ పెట్టిమరీ కవితకు అండగా నిలిచారని ఎద్దేవా చేశారు. కాంగ్రెస్ పార్టీకి, కవితకు మధ్య లోపాయికారీ ఒప్పందం నడుస్తోందని, ఇటీవల ముగ్గురు మంత్రుల ప్రమాణ స్వీకారం జరిగినప్పుడే కవిత సైతం మంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేయాల్సి ఉందని, ఇది నిజమోకాదో.. కాంగ్రెస్ పెద్దలే చెప్పాలని అన్నారు. కవిత త్వరలో కాంగ్రెస్ తీర్థం పుచ్చుకోవడానికి రంగం సిద్ధమైందని మల్లన్న జోస్యం చెప్పారు. కాగా, మేడిపల్లి సీఐ గోవిందరెడ్డి ఎమ్మెల్సీ కవిత ఆదేశాల మేరకు పనిచేస్తున్నారని, తనపై దాడి జరిగితే తనపైనే కేసు నమోదు చేయడం ఎంతవరకు సమంజసమని ఆయన ప్రశ్నించారు. సీఐ గోవిందరెడ్డిపై చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని డీజీపీకి, మండలి చైర్మన్ గుత్తా సుఖేందర్ రెడ్డికి సైతం ఫిర్యాదు చేశామని తెలిపారు.

తీన్మార్ మల్లన్నపై చర్యలు తీసుకోవాలి

మహిళా కమిషన్‌కు జాగృతి ఫిర్యాదు

మహిళా కమిషన్ సభ్యులకు వినతిపత్రం సమర్పించిన జాగృతి నాయకులు

సాక్షి, హైదరాబాద్: బీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్సీ కల్వకుంట్ల కవితపై అనుచిత వ్యాఖ్యలు చేసిన ఎమ్మెల్సీ తీన్మార్ మల్లన్నపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని తెలంగాణ జాగృతి మహిళా నాయకులు డిమాండ్ చేశారు. ఈ మేరకు వారు సోమవారం తెలంగాణ మహిళా కమిషన్ కార్యాలయంలో ఫిర్యాదు చేశారు. కమిషన్ చైర్ పర్సన్ నేరెళ్ల శారద అందుబాటులో లేక పోవడంతో కమిషన్ సభ్యులు సుదం లక్ష్మి, రేవతి రావు, ఉమ, అఫ్రోజ్ సహీనాకు ఫిర్యాదు ఇచ్చారు. ఈ ఫిర్యాదుపై సభ్యులు స్పందిస్తూ.. విషయాన్ని చైర్‌పర్సన్ దృష్టికి తీసుకెళ్తామన్నారు. అంతకు ముందు తీన్మార్ మల్లన్నపై ఫిర్యాదు చేసేందుకు వచ్చిన తమను కమిషన్ కార్యాలయం లోపలికి అనుమతించకపోవడంపై జాగృతి నాయకులు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తూ.. కార్యాలయం గేటు ఎదుట నిరసన తెలిపారు. మహిళలను కించపరిచిన వ్యక్తులకు ప్రభుత్వం అండగా నిలుస్తుందా? అని ప్రశ్నిస్తూ నినాదాలు చేయడంతో జాగృతి నాయకులను లోనికి అనుమతించారు.

కూటమి ప్రభుత్వ కుట్రను భగ్నం చేసిన ఢిల్లీ హైకోర్టు

- విజిలెన్స్ నివేదికను అడ్డంపెట్టుకుని 'సాక్షి'ని ఇరికించేందుకు ఏపీ సర్కారు కుయత్నం
- గత ప్రభుత్వంలో గ్రామ, వార్డు వాలంటీర్, గ్రామ, వార్డు సచివాలయాలకుఏదైనా ఒక దినపత్రిక కొనేందుకు నెలకు రూ.200 మేర ఆర్థిక సాయం
- దీనిపై విజిలెన్స్ విచారణ జరిపించామని.. నివేదికను పరిశీలించాలని ఢిల్లీ హైకోర్టును కోరిన కూటమి ప్రభుత్వం
- నిర్ద్వంద్వంగా తిరస్కరించిన ఢిల్లీ హైకోర్టు సీజే ధర్మాసనం

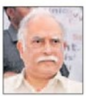
సాక్షి, అమరావతి: విజిలెన్స్ నివేదిక పేరుతో తన ఆస్థాన పచ్చ పత్రిక 'ఈనాడు' కోసం 'సాక్షి'ని ఇరికించేందుకు ఏపీ ప్రభుత్వం పన్నిన కుట్రను ఢిల్లీ హైకోర్టు భగ్నం చేసింది. విస్తృత సర్క్యులేషన్ ఉన్న ఏదైనా ఒక దినపత్రికను కొనుగోలు చేసుకునేందుకు ప్రతి గ్రామ, వార్డు వాలంటీర్, గ్రామ, వార్డు సచివాలయాలకు నెలకు రూ.200 మేర ఆర్థిక సాయాన్ని అందజేస్తూ గత ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయంపై విజిలెన్స్‌తో విచారణ జరిపించామని, ఇందుకు సంబంధించిన నివేదికను పరిశీలించాలంటూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన అభ్యర్థనను నిర్ద్వంద్వంగా తోసిపుచ్చింది. 'మా భుజంపై తుపాకీ పెట్టి కాల్చాలనుకుంటున్నారు. అందుకు మేం ఎంతమాత్రం అనుమతించబోం' అని స్పష్టం చేసింది. తాము ఆదేశించకపోయినా కూడా విజిలెన్స్ విచారణ జరిపించడంపై హైకోర్టు ఒకింత ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేసింది. తామేమీ విజిలెన్స్ విచారణ కోరలేదని గుర్తు చేస్తూ... అలాంటప్పుడు దాని నివేదికతో తమకు పని లేదని తేల్చి చెప్పింది. ఆ నివేదిక విషయంలో ఏ రకంగానూ స్పందించబోమని స్పష్టం చేసింది. ఈ వ్యవహారంలో తాము ఆదేశాలు జారీ చేసేందుకు ఏమీ లేదని తెలిపింది. ఈనాడు దాఖలు చేసిన వ్యాజ్యాన్ని పరిష్కరిస్తున్నట్లు పేర్కొంది. ప్రస్తుతం వాలంటీర్ల వ్యవస్థ లేదని గుర్తు చేసిన ఢిల్లీ హైకోర్టు, ఇంకా ఏవైనా అభ్యంతరాలుంటే ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి (సీఎస్) వద్దకు వెళ్లాలని ఈనాడు యజమాన్యానికి తేల్చి చెప్పింది. ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి ఏం చేసినా చట్ట ప్రకారం చేయాలని స్పష్టం చేసింది. ఈ మేరకు ప్రధాన న్యాయమూర్తి (సీజే) జస్టిస్ దేవేంద్రకుమార్ ఉపాధ్యాయ, న్యాయమూర్తి జస్టిస్ తుషార్‌కుమార్‌లతో కూడిన ధర్మాసనం సోమవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

మరిన్ని వివరాలకు ఈ క్యూఆర్ కోడ్‌ను స్కాన్ చేయండి

- దిన పత్రిక కొనుగోలుకు గ్రామ, వార్డు వాలంటీర్, గ్రామ, వార్డు సచివాలయాలకు నెలకు రూ.200 మేర ఆర్థిక సాయం అందజేస్తూ గత ప్రభుత్వం 2023లో ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. వీటిపై ఈనాడు యాజమాన్యం మొదట ఏపీ హైకోర్టులో పిటిషన్ వేసింది. ప్రభుత్వ ఉత్తర్వుల అమలును నిలిపివేయాలని కోరుతూ అనుబంధ పిటిషన్ దాఖలు చేసింది. అలాగే వాలంటీర్లు, సచివాలయాలు చేసే సాక్షి పత్రిక కొనుగోళ్లను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా ఆడిట్ బ్యూరో సర్క్యులేషన్ (ఏబీసీ)ను ఆదేశించాలని కోరుతూ మరో అనుబంధ పిటిషన్ కూడా వేసింది. ఈ రెండు అనుబంధ పిటిషన్లపై విచారణ జరిపిన ఏపీ హైకోర్టు ధర్మాసనం వాటిని కొట్టివేస్తూ ఉత్తర్వులిచ్చింది. ఏపీ హైకోర్టు ఉత్తర్వులను సవాల్ చేస్తూ ఈనాడు యాజమాన్యం సుప్రీంకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేసింది. విచారణ జరిపిన సుప్రీంకోర్టు, ఏపీ హైకోర్టులో ఈనాడు వేసిన పిటిషన్‌ను ఢిల్లీ హైకోర్టుకు బదిలీ చేస్తూ 2003 ఏప్రిల్‌లో ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. దీంతో ఢిల్లీ హైకోర్టు విచారణ మొదలుపెట్టింది. సోమవారం ప్రధాన న్యాయమూర్తి నేతృత్వంలోని ధర్మాసనం మరోసారి విచారణ జరిపింది.

గోవా గవర్నర్‌గా అశోక్‌గజపతి రాజు

- హరియాణా గవర్నర్‌గా ప్రొఫెసర్ ఆషిమ్ కుమార్ ఘోష్
- లద్దాక్ లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్‌గా కవీందర్ గుప్తా
- కొత్తగా ముగ్గురు గవర్నర్‌లను నియమించిన రాష్ట్రపతి ముర్ము

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము గోవా, హరియాణా, లద్దాక్‌కు కొత్త గవర్నర్‌లను నియమించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన కేంద్ర మాజీ మంత్రి అశోక్ గజపతిరాజు గోవా గవర్నర్‌గా నియమితులయ్యారు. హరియాణా గవర్నర్‌గా ఉన్న బండారు దత్తాత్రేయ స్థానంలో ప్రొఫెసర్ ఆషిమ్ కుమార్ ఘోష్‌ను నియమించారు. కేంద్రపాలిత ప్రాంతం లద్దాక్ గవర్నర్‌గా ఉన్న బ్రిగేడియర్ (డాక్టర్) బీడీ మిశ్రా (రిటైర్డ్) రాజీనామాను ఆమోదించిన రాష్ట్రపతి.. ఆయన స్థానంలో కవీందర్ గుప్తాను నూతన లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్‌గా నియమించారు. ఈ మేరకు సోమవారం రాష్ట్రపతి కార్యాలయం ఒక ప్రకటన విడుదల చేసింది.

అశోక్ గజపతిరాజు నేపథ్యమిదీ..

1951 జూన్ 16న విజయనగరంలో జన్మించిన అశోక్ గజపతిరాజు గ్వాలియర్‌లోని సింధియా, హైదరాబాద్ పబ్లిక్ స్కూల్, విశాఖలోని ప్రభుత్వ కృష్ణా కళాశాలలో చదువుకున్నారు. అశోక్ ఇప్పటివరకు 7 పర్యాయాలు ఎమ్మెల్యేగా, ఒకసారి ఎంపీగా పనిచేశారు. 1978లో విజయనగరం అసెంబ్లీ నియోజకవర్గం నుంచి జనతాపార్టీ తరఫున తొలిసారి ఎమ్మెల్యేగా గెలుపొందిన ఆయన.. ఆ తర్వాత రాజకీయాల్లో వెనుదిరిగి చూడలేదు. 1982లో ఎన్టీఆర్ పిలుపు మేరకు తెలుగుదేశం పార్టీలో చేరిన అశోక్.. 1983, 85, 89, 94, 99 ఎన్నికల్లో వరుసగా ఐదు పర్యాయాలు విజయనగరం నుంచే ఎమ్మెల్యేగా గెలుపొందారు. 2004లో తొలిసారిగా ఓటమి చెందారు. ఆ తర్వాత 2009లో మళ్లీ విజయం సాధించారు. 2014లో టీడీపీ అధిష్టానం సూచన మేరకు విజయనగరం పార్లమెంట్ స్థానానికి పోటీచేసి విజయకేతనం ఎగురవేశారు. అలాగే ఎన్టీఆర్, చంద్రబాబు క్యాబినెట్‌లలో పలు శాఖలకు మంత్రిగానూ సేవలందించారు. 2014 నుంచి 18వరకు నరేంద్రమోదీ కేబినెట్‌లో పౌర విమానయాన శాఖ మంత్రిగా సేవలందించారు. ఆంధ్రా క్రికెట్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడిగా కూడా పని చేశారు. 2018 తర్వాత ప్రత్యక్ష రాజకీయాలకు విరామం ఇచ్చారు.

నైపుణ్యం లేదనడం అనుచితం!

- బరాజ్‌ల నిర్మాణ డిజైన్ల రూపకల్పన బాధ్యత సీఈ సీడీఓదే.. నీటిపారుదల శాఖ లేఖ

సాక్షి, హైదరాబాద్: మేడిగడ్డ, అన్నారం, సుందిళ్ల బరాజ్‌ల పునరుద్ధరణ చర్యలకు అవసరమైన డిజైన్ల తయారీకి తమకు నైపుణ్యం లేదని నీటిపారుదల శాఖలోని సెంట్రల్ డిజైన్స్ విభాగం చీఫ్ ఇంజనీర్ (సీఈ సీడీఓ) విభాగం చేతులెత్తేయడంపై ఆ శాఖ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. 'సాగునీటి ప్రాజెక్టుల డిజైన్లు, డ్రాయింగ్స్ రూపకల్పనకు నీటిపారుదల శాఖలో సర్వోన్నత విభాగం సీఈ సీడీఓ. అటువంటి విభాగం సేవలు అవసరమైనప్పుడు బాధ్యత తీసుకోకుంటే ఎలా?'అని నీటిపారుదల శాఖ ప్రశ్నించింది. నేషనల్ డ్యామ్ సేఫ్టీ అథారిటీ (ఎన్డీఎస్ఏ) సిఫారసుల ఆధారంగా మేడిగడ్డ, అన్నారం, సుందిళ్ల బరాజ్‌ల పునరుద్ధరణకి డిజైన్లను చేసే బాధ్యతకు ఈ విభాగం కట్టుబడి ఉండాల్సిందేనని తేల్చి చెప్పింది. ఈ మేరకు నీటిపారుదల ఈఎన్సీ (జనరల్) సీఈఓ సీడీఓకు లేఖ రాశారు.

ఆ బాధ్యత మీదే..: మేడిగడ్డ, అన్నారం, సుందిళ్ల బరాజ్‌లపై అధ్యయనం చేసిన ఎన్డీఎస్ఏ నిపుణుల కమిటీ సమర్పించిన తుది నివేదికను గత ఏప్రిల్ 24న కేంద్ర జలశక్తి శాఖ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి పంపించింది. నివేదికలోని సిఫారసుల ఆధారంగా ఆయా బరాజ్‌ల పునరుద్ధరణకి డిజైన్లు, డ్రాయింగ్స్‌ను రూపొందించాల్సి ఉంది. ఈ బాధ్యత తీసుకోవాల్సిన సీఈ సీడీఓ తమకంత నైపుణ్యం లేదని పేర్కొనడంపై ఈఎన్సీ(జనరల్) లేఖ రాశారు. అవసరమైన డిజైన్ల రూపకల్పనలో జాప్యం చేయకుండా తక్షణమే ఆసక్తి వ్యక్తీకరణ(ఈఓఐ)ను ఆహ్వానించాలని స్పష్టం చేశారు. బాధ్యత నుంచి తప్పించుకోవాలని చూడటం అనుచితమని లేఖలో పేర్కొన్నారు. బరాజ్‌లలోని లోపాలపై అధ్యయనం చేసి వాటి పునరుద్ధరణకి డిజైన్లు తయారు చేయాలని 2023 అక్టోబర్ నుంచి ఇప్పటి వరకు 9 లేఖలు రాయగా, వాటికి సీఈ సీడీఓ నామమాత్రంగానే స్పందించడంపై నీటిపారుదల శాఖ అసంతృప్తి వ్యక్తం చేసింది.

వైద్యశాఖలో 'హైదరాబాద్' లొల్లి

ప్రమోషన్ల బదిలీల ఆప్షన్లలో హైదరాబాద్‌ను మినహాయించిన సర్కార్

- ముందుగా రూరల్‌లో ఉండే వారిని హైదరాబాద్‌కు బదిలీ చేయాలంటున్న డాక్టర్లు
- బదిలీల తరువాతే ప్రమోషన్లు ఇవ్వాలని డిమాండ్
- పదోన్నతులు పొందిన వారు సైతం హైదరాబాద్ విడిచేందుకు అనాసక్తి

సాక్షి, హైదరాబాద్: మెడికల్ కాలేజీల్లో వివిధ హోదాల్లో ఫ్యాకల్టీగా పనిచేస్తున్న డాక్టర్లకు పదోన్నతి లభించిన ఆనందం లేకుండా పోయింది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మెడికల్ కాలేజీల్లో ఖాళీలను భర్తీ చేసేందుకు 607 అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ పోస్టుల నియామకం కోసం ప్రభుత్వం గత నెలాఖరున నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. అలాగే మరో 714 పోస్టుల భర్తీకి మెడికల్ బోర్డు సన్నాహాలు చేస్తోంది. ఈ క్రమంలో 44 మంది ప్రొఫెసర్లను అదనపు డీఎంఈలుగా, 278 అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్లను ప్రొఫెసర్లుగా ప్రమోట్ చేస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. అయితే పదోన్నతులు కల్పించినప్పటికీ, బదిలీలు చేయలేదు. అదే సమయంలో ప్రస్తుతం వివిధ కళాశాలలు, బోధనాసుపత్రుల్లో పనిచేస్తున్న అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్లకు అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్లుగా పదోన్నతి కల్పించాలని భావిస్తోంది. ఈ నేపథ్యంలో జిల్లాల్లో పనిచేస్తున్న డాక్టర్లు కొత్త వివాదాన్ని తెరపైకి తెస్తున్నారు. జిల్లాల్లో కొన్నేళ్లుగా అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్లుగా పనిచేస్తున్న వారిని బదిలీ చేసిన తరువాతే పదోన్నతులు కల్పించాలని డిమాండ్ చేస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో బదిలీలకు సంబంధించిన ఆప్షన్లలో 'హైదరాబాద్'ను తొలగించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. తద్వారా హైదరాబాద్‌లోని ఉస్మానియా, గాంధీ, కుత్బుల్లాపూర్, మహేశ్వరం, మానసిక ఆసుపత్రి, ఛాతీ ఆసుపత్రి, నిలోఫర్, పేట్లబురుజు వంటి ఆసుపత్రుల్లో బదిలీకి అవకాశం ఇవ్వడం లేదు. ఈ ఆసుపత్రుల్లో బదిలీలకు అవకాశమిస్తే, జిల్లాల్లోని బోధనాసుపత్రుల్లో పనిచేసేందుకు ఎవరూ ఉండరనేది ప్రభుత్వ వాదన.

జిల్లాల్లోని వారిని హైదరాబాద్‌కు బదిలీ చేశాకే...

రాష్ట్రంలో కొత్తగా ఏర్పాటైన మెడికల్ కాలేజీల పరిధిలోని బోధనాసుపత్రుల్లో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్లుగా పనిచేస్తున్న వారిని హైదరాబాద్‌కు బదిలీ చేసిన తరువాతే కొత్త పదోన్నతులు కల్పించాలని ప్రభుత్వ వైద్యుల సంఘాలు, బోధనాసుపత్రి వైద్యుల సంఘాలు డిమాండ్ చేస్తున్నాయి. బదిలీలతో హైదరాబాద్ వచ్చిన తరువాత ప్రమోషన్లు ఇస్తే, హైదరాబాద్‌లో పనిచేసే వారు అక్కడే ఉండే అవకాశం ఉంటుందనే ఆలోచనతో పదోన్నతులపై మెలిక పెడుతున్నారు. ఈ మేరకు సోమవారం తెలంగాణ ప్రభుత్వ వైద్యుల సంఘం అధ్యక్షుడు డాక్టర్ డి.నరహరి, సెక్రటరీ జనరల్ డాక్టర్ లాలూ ప్రసాద్ రాథోడ్, టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ డాక్టర్స్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు డాక్టర్ కిరణ్ బొల్లేపాక, జనరల్ సెక్రటరీ డాక్టర్ కిరణ్‌మాదలతో పాటు మరో వంద మంది వైద్యులు డీఎంఈ నరేంద్రకుమార్‌ను ప్రత్యేకంగా కలిశారు. ఏళ్ల తరబడి జిల్లాల్లో ప్రభుత్వ పెద్దాసుపత్రుల్లో పనిచేస్తున్న డాక్టర్లను వెంటనే బదిలీ చేయాలని కోరారు. గతేడాది జరిగిన జనరల్ ట్రాన్స్‌ఫర్లలో గాంధీ, ఉస్మానియా నుంచి జిల్లాల్లోని కాలేజీల్లోకి బదిలీ అయిన డాక్టర్లు మళ్లీ గాంధీ, ఉస్మానియాలో తిష్టవేసేందుకు యత్నిస్తున్నట్లు కొందరు అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్లు చెబుతున్నారు.

ఎన్ఎంసీ రూల్స్ ప్రకారమే..

నేషనల్ మెడికల్ కౌన్సిల్ ప్రకారం గాంధీ, ఉస్మానియాలో సరైన టీచింగ్ ఫ్యాకల్టీ ఉందని ప్రభుత్వం చెప్పుండగా, గ్రేటర్ హైదరాబాద్‌లో సుమారు 107, జిల్లాల్లో మరో 240 ఖాళీలు ఉన్నట్లు డాక్టర్ల సంఘాలు చెబుతున్నాయి. దీంతోనే జిల్లాల్లో ఏళ్ల తరబడి నుంచి పనిచేస్తున్న సుమారు 70 మందిని హైదరాబాద్‌కు షిఫ్ట్ చేసి, ఆ తర్వాత ఇక్కడ ఏర్పడిన ఖాళీలతోపాటు అన్ని జిల్లా మెడికల్ కాలేజీల్లో ఖాళీలను చూపించాలని డాక్టర్ల సంఘం డిమాండ్ చేసింది. ఆ తర్వాతే అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్లకు ప్రమోషన్లు కల్పిస్తూ పోస్టింగ్ ఇవ్వాలని టీచింగ్ ఆసుపత్రుల వైద్య సంఘాలూ డీఎంఈని కోరాయి. కానీ హైదరాబాద్‌లో ఏ ఒక్క ఖాళీ లేదని, జిల్లాల్లో పనిచేసేందుకు ఇష్టపడని కొందరు ప్రమోషన్లను అడ్డుకునేందుకు ఈ తప్పుడు ప్రచారం చేస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం చెబుతోంది.

ఉద్యమ పంథాలో పార్టీ కార్యాచరణ

- యువత, విద్యార్థులకు చేరువ కావడమే లక్ష్యంగా బీఆర్ఎస్ కార్యక్రమాలు
- ఈ నెల 21 తర్వాత తెలంగాణ భవన్‌లో విద్యార్థి విభాగం భేటీ
- స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో యువతకు ప్రాధాన్యం
- నందినగర్ నివాసంలో కేటీఆర్, హరీశ్‌లతో కేసీఆర్ సమావేశం
- పార్టీ ముఖ్య నేతలతోనూ బీఆర్ఎస్ అధినేత వరుస భేటీలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: పార్టీని కొత్త మార్గంలో నడిపే దిశగా కసరత్తు చేస్తున్న బీఆర్ఎస్ అధ్యక్షుడు, మాజీ ముఖ్యమంత్రి కె.చంద్రశేఖర్‌రావు సోమవారం పార్టీ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీ రామారావు, మాజీ మంత్రి హరీశ్‌రావుతో సుదీర్ఘంగా భేటీ అయ్యారు. ప్రస్తుతం నందినగర్ నివాసంలో ఉన్న ఆయన ఈ ఇద్దరు ముఖ్య నాయకులతోనే కాకుండా గత కొద్ది రోజులుగా పార్టీ కీలక నేతలతో కూడా వరుసగా సమావేశమవుతున్నారు. జాతీయ, స్థానిక రాజకీయాలతో పాటు క్షేత్ర స్థాయిలో నెలకొన్న ప్రజా సమస్యలపై కూడా కేసీఆర్ వారితో చర్చిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా కాంగ్రెస్, బీజేపీలు రాష్ట్రంలో అనుసరిస్తున్న వ్యూహాలు, ఎత్తుగడలపై కేసీఆర్ లోతుగా విశ్లేషిస్తున్నట్లు పార్టీ వర్గాలు చెపుతున్నాయి.

కొత్త పంథాలో భవిష్యత్తు కార్యాచరణ

బీఆర్ఎస్ లక్ష్యంగా కాంగ్రెస్, బీజేపీతో పాటు కొన్ని మీడి యా సంస్థలు సాగిస్తున్న ప్రచారం, దాని వెనుక ఏపీకి చెందిన కొన్ని శక్తులు పనిచేస్తున్న తీరుపై కేసీఆర్ ఈ భేటీల్లో కీలక వ్యాఖ్యలు చేస్తున్నట్లు సమాచారం. బీసీ రిజర్వేషన్ల పట్ల చిత్తశుద్ధి లేకుండా, సాధ్యాసాధ్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా రేవంత్ ప్రభుత్వం ఆడుతున్న రాజకీయ క్రీడ ను ప్రజలకు వివరించాలని కేసీఆర్ భావిస్తున్నారు. పార్టీ ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్లను అధిగమించడానికి కొత్త పంథాలో భవిష్యత్తు కార్యాచరణను రూపొందించాల్సిన అవసరాన్ని కేసీఆర్ ఈ భేటీల్లో నొక్కి చెప్తున్నారని సమాచారం.

యువత, విద్యార్థులను చేరడం లక్ష్యంగా

తెలంగాణ ఉద్యమ సమయం తరహాలో తెలంగాణ అస్తిత్వభావనను మరోమారు జనసామాన్యంలోకి తీసుకెళ్లాలనే అభిప్రాయంలో కేసీఆర్ ఉన్నట్లు తెలిసింది. యువత, విద్యార్థులకు చేరువ కావడమే లక్ష్యంగా తక్షణమే కార్యాచరణ ప్రారంభించాలని కేసీఆర్ ఆదేశించారు. ఇందులో భాగంగా త్వరలో పార్టీ విద్యార్థి విభాగం సమావేశాన్ని నిర్వహించేందుకు సన్నాహాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ నెల 21 తర్వాత తెలంగాణ భవన్‌లో జరిగే విద్యార్థి విభాగం సమావేశానికి కేటీఆర్, హరీశ్‌రావులు హాజరవుతారని తెలుస్తోంది.

స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల సన్నద్ధత దిశగా..

స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల నిర్వహణపై కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం గందరగోళంలో ఉందని, ఈ నేపథ్యంలో ఎన్నికలు ఎప్పుడు జరిగినా పార్టీ కేడర్ సన్నద్ధంగా ఉండేలా చూడాలని కేసీఆర్ దిశా నిర్దేశం చేసినట్లు తెలిసింది. పార్టీకి కొత్త రక్తాన్ని ఎక్కించేందుకు స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలను ఉపయోగించుకోవాల్సిన అవసరాన్ని కేసీఆర్ నొక్కి చెప్తున్నట్లు సమాచారం. యువతకు స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో ఎక్కువ అవకాశాలు ఇవ్వాలని, ఈ మేరకు నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జిలకు స్పష్టమైన ఆదేశాలు ఇవ్వాలని కేటీఆర్, హరీశ్‌లకు కేసీఆర్ సూచించారు. ఉద్యమ పంథాలో పార్టీ కార్యక్రమాలు చేపట్టడానికి సంబంధించిన కార్యాచరణను కేసీఆర్ త్వరలో స్వయంగా ప్రకటించే అవకాశమున్నట్లు పార్టీ వర్గాలు చెపుతున్నాయి.

అందరినీ కడుపులో పెట్టుకుని కాపాడుకుంటా..

- భవిష్యవాణిలో స్వర్ణలత
- ముగిసిన లష్కర్ బోనాలు

రాంగోపాల్‌పేట్ (హైదరాబాద్): అంగరంగ వైభవంగా సికింద్రాబాద్ ఉజ్జయినీ మహంకాళి అమ్మవారి బోనాల ఉత్సవాలు ముగిశాయి. లక్షలాది మంది భక్తులు అమ్మవారికి బోనాలు, సాక, తొట్టెలు సమర్పించగా.. సోమవారం జరిగిన రంగంతో ఉత్సవాలు ముగిశాయి. ఈ సందర్భంగా అమ్మవారి భవిష్యవాణితో పాటు పోతరాజుల వీరంగాలు, అంబారీపై అమ్మవారి ఊరేగింపు, అమ్మవారి ఘటానికి వీడ్కోలు జరిగాయి. ఉత్సవాల్లో రెండో అంకమైన 'రంగం'లో భాగంగా ఉదయం అవివాహితైన స్వర్ణలత భవిష్యవాణి వినిపించారు. ఈ సందర్భంగా స్వర్ణలత రాబోయే రోజుల్లో జరగబోయేవి, పూజల్లో లోటుపాట్లను వివరించారు.

రక్తబలి కావాలి.. నా రూపాన్ని ప్రతిష్టించాలి

ఇన్నేళ్లుగా తనకు సాకలు పోసి, బోనాలతో సంతోషపెడుతున్నారని, ప్రతిసారి అడుగుతున్నా పట్టించుకోకుండా పొరపాట్లు చేస్తున్నారని అమ్మవారు పేర్కొన్నారు. ఏటా తన బిడ్డలను కడుపులో పెట్టుకుని చూసుకుంటున్నానని, ప్రతిసారి భక్తుల్ని అడుగుతూనే ఉన్నా.. లెక్క చేయడం లేదని చెప్పారు. గోరంత రక్తపు చుక్కను కూడా తనకు బలి ఇవ్వడం లేదని, ఏటా తన పేరు చెప్పి భక్తులు ఆరగించేందుకే సరిపోవడం లేదన్నారు. తన కొత్త రూపాన్ని ప్రతిష్టించాలని గతంలోనే కోరినా.. ఎవరూ పట్టించుకోవడం లేదన్నారు. ఎవరైతే వీటన్నిటికీ అడ్డు పడుతున్నారో.. వాళ్ల రక్తం కక్కుకుని చనిపోతారని, తన బిడ్డలను కడుపులో పెట్టుకుని కాపాడుకుంటానని అమ్మవారు చెప్పారు. పిల్లలను విచ్చలవిడిగా వదిలి పెడుతున్నారని, వారిని అదుపులో పెట్టుకోండని హెచ్చరించారు.ఐదు వారాలు తనకు పప్పు, బెల్లాలు, సాకతో, పసుపు, కుంకుమతో పూజలు చేయాలని కోరారు. అప్పుడే ఈ అకాల మరణాలు ఆగిపోతాయని స్పష్టం చేశారు. రాబోయే రోజుల్లో మరో మహమ్మారి రానుందని, ప్రజలందరూ జాగ్రత్తగా ఉండాలని.. అమ్మవారు భవిష్యవాణిలో హెచ్చరించారు.

జల వివాదాలపై కేంద్రం దృష్టి

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

కూడా పంపించాలని సూచించారు.

తెలంగాణ వాటాల కోసం కేంద్రంపై ఒత్తిడి

కృష్ణా, గోదావరి జలాల్లో రాష్ట్రానికి న్యాయంగా రావాల్సిన ప్రతి నీటి బొట్టును సాధించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి పెంచాలని సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి నిర్ణయించారు. కృష్ణా బేసిన్‌లోని రాష్ట్ర ప్రాజెక్టులకు వెంటనే క్లియరెన్సు ఇవ్వాలని, నీటి కేటాయింపులతో పాటు ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి ఆర్థిక సాయం అందించాలని కేంద్రాన్ని కోరనున్నారు. 16న ఢిల్లీలో జరిగే సమావేశంలో రాష్ట్ర నీటి వాటాల సాధనతో పాటు, నిర్మాణంలో ఉన్న ప్రాజెక్టులకు అనుమతులు, నీటి కేటాయింపులు, కొత్త ప్రాజెక్టులకు పట్టుబట్టాలని నిర్ణయించారు. 'కృష్ణా జలాల వినియోగంలో తెలంగాణకు తీరని ద్రోహం జరిగింది. కేసీఆర్ ప్రభుత్వం కృష్ణా జలాల్లో న్యాయంగా రావాల్సిన నీటి వాటాలు సాధించడంలో దారుణంగా విఫలమైంది. తెలంగాణకు 299 టీఎంసీల నీటి వాటాకు అంగీకరించి ఏపీకి 512 టీఎంసీలు కట్టబెట్టింది. శ్రీశైలం ఎగువన ఏపీ అక్రమంగా నిర్మించుకున్న ప్రాజెక్టులన్నింటికీ వంత పాడింది. కృష్ణా నీళ్లను ఏపీ యథేచ్ఛగా మళ్లించుకుంటే మౌనం వహించింది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో కృష్ణాపై నిర్మించిన సాగునీటి ప్రాజెక్టులకు నీటి కేటాయింపులు ఇవ్వకుండా అసంపూర్తిగా వదిలేసింది..' అని సీఎం ఒక ప్రకటనలో ధ్వజమెత్తారు.

'ఇచ్చంపల్లి'కి అనుమతించండి

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

చొరవచూపాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. లేఖలోని ముఖ్యాంశాలు ఇలా ఉన్నాయి..

ఏపీ అక్రమ ప్రాజెక్టులు

- శ్రీశైలం జలాశయం అట్టడుగు స్థాయి నుంచి బేసిన్ వెలుపలి ప్రాంతాలకు రోజుకు 10 టీఎంసీలు చొప్పున 20 రోజుల్లో 200 టీఎంసీల జలాలను అక్రమంగా మళ్లించేందుకు ఏపీ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం చేపట్టింది. దీనివల్ల శ్రీశైలం, నాగార్జునసాగర్, పులిచింతలలో జల విద్యుదుత్పత్తిపై దుష్ప్రభావం పడటంతో పాటు తెలంగాణలోని నాగార్జునసాగర్, కల్వకుర్తి, పాలమూరు-రంగారెడ్డి, డిండి, ఎస్ఎల్బీసీ ప్రాజెక్టుల ఆయకట్టుకు నీటి కొరత ఏర్పడుతుంది. పోతిరెడ్డిపాడు హెడ్‌రెగ్యులేటర్‌కు అనుసంధానమై ఉన్న శ్రీశైలం కుడిగట్టు ప్రధాన కాల్వ సామర్థ్యాన్ని 44 వేల క్యూసెక్కుల నుంచి 89 వేల క్యూసెక్కులకు పెంచుకున్న ఏపీ.. తాజాగా దానిని 1.5 లక్షలకు పెంచుకునేందుకు ఏర్పాట్లు చేస్తోంది. శ్రీశైలం 841 అడుగుల నుంచే రోజుకు 8 టీఎంసీలను మళ్లించేలా కాల్వల నిర్మాణాలు చేపట్టింది. ఎన్డీటీ స్టేను ఉల్లంఘించి 797 అడుగుల వద్ద రోజుకు 3 టీఎంసీలు తీసుకెళ్లేందుకు రాయలసీమ ఎత్తిపోతలు, ముచ్చుమర్రి, మల్యాల, గురు రాఘవేంద్ర ప్రాజెక్టులు నిర్మిస్తోంది.

కృష్ణా ట్రిబ్యునల్ విచారణ త్వరగా పూర్తి చేయాలి

- 1979లో ఎస్ఎల్బీసీ, 1984లో కల్వకుర్తి, 1997లో నెట్టెంపాడు, 2013లో పాలమూరు-రంగారెడ్డి, 2007లో డిండి, 2005లో కొల్లాపూర్, 2014లో నారాయణపేట-కొడంగల్ ప్రాజెక్టులు ప్రారంభమయ్యాయి. కృష్ణా ట్రిబ్యునల్-1 అవార్డు ప్రకారం చేపట్టిన ఈ ప్రాజెక్టులకు సీడబ్ల్యూసీ అనుమతులు ఇవ్వాలి. కృష్ణా ట్రిబ్యునల్ విచారణ త్వరగా పూర్తి కావాలి.
- నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఇతర బేసిన్లకు నీటిని మళ్లించడాన్ని కేఆర్ఎంబీ అడ్డుకోవాలి.
- శ్రీశైలం డ్యామ్ నిర్వహణ ప్రమాదకరంగా మారింది. డ్యామ్ భద్రత, నిరంతర కార్యకలాపాలు, జల విద్యుత్తు ఉత్పత్తి, నీటిపారుదల అవసరాలు, తాగునీటి సరఫరాకు తక్షణ చర్యలు చేపట్టాలి.
- గోదావరి నదీ జలాల్లో తెలంగాణకు ఉన్న 968 టీఎంసీల వాటాలో నుంచి ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుకు 80 టీఎంసీలను సర్దుబాటు చేయాలి. ఏఐబీపీ కింద ఆర్థిక సాయం అందించాలి.

హ్యామ్ పద్ధతిలో ఉత్తర రింగు

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

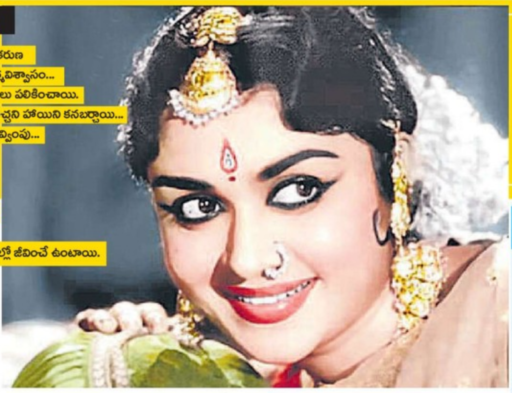
మూడు నెలల క్రితం ఎన్‌హెచ్ఏఐ టెండర్లు పిలిచింది. మొత్తం 8 లేన్లకు గాను తొలివిడతలో 4 వరుసలుగా నిర్మించాలని టెండర్ డాక్యుమెంటులో పేర్కొంది. ఈ రోడ్డు మీద టోల్ ఆదాయం తక్కువగా ఉంటుందనే అంచనాతో కాంట్రాక్టర్లు ఈపీసీ పద్ధతిలో పని చేపట్టేందుకే ముందుకొస్తారని ఎన్‌హెచ్ఏఐ భావించింది. ఈపీసీ పద్ధతిలో నిర్మాణ వ్యయాన్ని పూర్తిగా ప్రభుత్వమే భరించాల్సి ఉంటుంది. పనులు జరిగేకొద్దీ ఎప్పటికప్పుడు అయ్యే వ్యయాన్ని నిర్మాణ సంస్థకు విడుదల చేయాల్సి ఉంటుంది. నిధుల విడుదల నిలిచిపోతే పనులు కూడా ఆగిపోతాయి. అయితే పీఎం గతిశక్తిలోని నెట్‌వర్క్ ప్లానింగ్ గ్రూప్ ఈ ప్రాజెక్టుపై సమీక్షించి ఆర్ఆర్ఆర్ వల్ల ఆయా ప్రాంతాల్లో మంచి అభివృద్ధి జరిగే అవకాశం ఉన్నందున, ఆ రోడ్డుపై వాహనాల సంఖ్య కూడా అధికంగానే ఉంటుందని, దీనివల్ల టోల్ ఆదాయం కూడా ఎక్కువే ఉంటుందనే అభిప్రాయం వ్యక్తం చేసింది. రోడ్డును 4 వరుసలుగా కాకుండా, తొలి దశలోనే 6 వరుసలతో నిర్మించాలని సూచించింది. ఈ మేరకు మరోసారి ట్రాఫిక్ స్టడీ నిర్వహించాలని పేర్కొంది. కాగా భవిష్యత్తులో వాహనాల సంఖ్య భారీగా ఉండనుందని ట్రాఫిక్ స్టడీ తేల్చింది. దీంతో 6 వరుసల రోడ్డు, 8 వరుసలతో వంతెనలు నిర్మించాలని కేంద్రానికి ఎన్‌హెచ్ఏఐ ప్రతిపాదించింది. తాజాగా దానికి కేంద్ర ఉపరితల రవాణాశాఖ ఆమోదం తెలిపింది. ఈపీసీ పద్ధతిలో కాకుండా, హ్యామ్ మోడల్‌లో రోడ్డు నిర్మాణానికి కాంట్రాక్టు సంస్థతో ఒప్పందం చేసుకోవాలని కూడా ఆదేశించింది. దీంతో పాత టెండర్ డాక్యుమెంట్‌ను మార్చి ఆ మేరకు మార్పులు చేయాలని ఆదేశించింది.

హ్యామ్‌తో ఇదీ వెసులుబాటు..

హ్యామ్ మోడల్‌లో ప్రభుత్వం మొత్తం నిర్మాణ వ్యయంలో తొలుత 40 శాతం మాత్రమే భరిస్తుంది. మిగతా మొత్తాన్ని నిర్మాణ సంస్థ బ్యాంకుల నుంచి రుణం ద్వారా సమకూర్చుకుంటుంది. సొంత ఆర్థిక వనరులుంటే రుణంతో సంబంధం లేకుండా కూడా ఖర్చు చేసుకోవచ్చు. ఈ మొత్తాన్ని 15 ఏళ్ల సమయం (ఒప్పందంలో పేర్కొనే గడువు)లో ప్రభుత్వం వడ్డీతో చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. ప్రతి ఆరు నెలలకు ఓ వాయిదా చొప్పున చెల్లిస్తుంది. అంతకాలం రోడ్డు నిర్వహణ బాధ్యతను ఆ సంస్థనే పర్యవేక్షించాల్సి ఉంటుంది. ఇక రోడ్డుపై టోల్‌వసూలు చేసే బాధ్యతను మరో టెండర్ ద్వారా ఇంకో సంస్థకు అప్పగిస్తుంది.

త్వరలో రోడ్డుకు నంబర్..: ఈ రోడ్డును చేపట్టాలంటే దానికి కేంద్ర కేబినెట్ ఆర్థిక వ్యవహారాల కమిటీ ఆమోద ముద్ర అవసరం. రోడ్డు పనులకు అయ్యే వ్యయం వివరాలను సమీక్షించి, ఆ ప్రాజెక్టు సాధ్యాసాధ్యాలపై కమిటీ చర్చించి ఆమోద ముద్ర వేస్తుంది. అప్పుడే ఆ రోడ్డుకు జాతీయ రహదారి నంబరు కేటాయిస్తుంది. ఆ తర్వాత టెండర్ తెరిచి నిర్మాణ సంస్థతో ఒప్పందం చేసుకుంటారు. ఈ వారంలో కమిటీ సమావేశం జరగనున్నట్టు తెలిసింది. అందుకు వీలుగా ఎన్‌హెచ్ఏఐ నివేదిక సిద్ధం చేస్తోంది.

నివాళి - బి. సరోజా దేవి

'శ్రీరామాంజనేయ యుద్ధం'లో సీత... ఆ కళ్లల్లో కరుణ
'శ్రీకృష్ణార్జున యుద్ధం'లో సుభద్ర... ఆ కళ్లల్లో ఆత్మవిశ్వాసం...
పాత్రల్లోనేనా... పాటల్లోనూ ఆ కళ్లు ఎన్నో భావాలు పలికించాయి.
'చిటపట చినుకులు పడుతూ ఉంటే'.... ఆ కళ్లు వెచ్చని హాయిని కనబర్చాయి...
'గిల్లి కజ్జాలు తెచ్చుకునే అమ్మాయి'.... ఆ కళ్లల్లో కవ్వింపు...
ఇలా వెండితెరపై ఆమె కళ్లు జీవించాయి.
అందుకే తెలుగులో 'జగదేక నటి',
మాతృభాష కన్నడంలో 'అభినయ సరస్వతి',
తమిళంలో 'కన్నడత్తు పైంగిళి' (కన్నడ చిలుక).
బి. సరోజా దేవి కళ్లు ఇక విశ్రమించాయి...
అవి కనబర్చిన అభినయంతో ప్రేక్షకుల హృదయాల్లో జీవించే ఉంటాయి.

ఆ కంటిచూపు మన వెన్నంటి...

ప్రముఖ నటి బి. సరోజా దేవి (87) సోమవారం ఉదయం కన్నుమూశారు. వృద్ధాప్యం కారణంగా ఆమె కొన్ని ఆరోగ్య సమస్యలు ఎదుర్కొన్నారు. బెంగళూరులోని మల్లేశ్వరంలో గల తన స్వగృహంలో సోమవారం ఎప్పటిలాగే ఉదయాన్నే నిద్రలేచిన సరోజా దేవి పూజ చేసి, టీవీ ఆన్ చేసి, కుర్చీలో కూర్చొని ఉండగా అస్వస్థతకు గురయ్యారని, సమీపంలోని మణిపాల్ ఆస్పత్రికి తరలించగా, అప్పటికే ఆమె మరణించినట్లు వైద్యులు ధ్రువీకరించారని కుటుంబ సభ్యులు తెలిపారు.

సినిమాలంటే ఇష్టం లేని ఓ తార 'చతుర్భాష తారె'(నాలుగు భాషల తార)గా కితాబులు అందుకున్నారు. అవును... బి. సరోజా దేవికి సినిమాలంటే ఇష్టం లేదు. అయితే ఆమె తండ్రి భైరప్పకు నటనంటే ఇష్టం. వృత్తిరీత్యా ఆయన పోలీసు అయినప్పటికీ ఓ నాటక సంస్థలో నాటకాల్లో నటించేవారు. చిన్నప్పుడు సరోజా దేవితో కూడా నటింపజేసి, మురిసిపోయారు.

బెంగళూరులో 1938లో జనవరి 7న సరోజా దేవి జన్మించారు. ఆమె తల్లిదండ్రులకు నలుగురు కుమార్తెలు కాగా సరోజా దేవి ఆఖరి అమ్మాయి. మగపిల్లలు లేకపోవడంతో ఆమెకి అబ్బాయిలా డ్రెస్సులు వేసేవారు. దాంతో స్కూల్లో అబ్బాయిలు వెక్కిరిస్తే... ఇంటికొచ్చి ఏడ్చిన కూతురితో 'కావాలంటే మీరూ అమ్మాయిలా బట్టలేసుకోండి' అని చెప్పు అంటూ ఆమె తల్లి రుద్రమ్మ ఆత్మవిశ్వాసం నూరిపోశారు.

టీనేజ్‌లో వెండితెరపై...

ఓవైపు చదివిస్తూ మరోవైపు కూతురితో నాటకాల్లో నటింపజేశారు భైరప్ప. పదిహేడేళ్ల వయసులో సరోజాదేవి నటించిన ఒక నాటకం చూసి, కన్నడ దర్శక-నిర్మాత హొన్నప్ప భాగవతార్ ఆమెకు 'మహాకవి కాళిదాశ' (1955) సినిమాలో అవకాశం ఇచ్చారు. జాతీయ అవార్డు సాధించిన ఆ చిత్రంతో సరోజా దేవికి మంచి పేరు వచ్చింది. నిజానికి సరోజా దేవిని నటిని చేయాలనుకుని, డ్యాన్స్ కూడా నేర్పించారు భైరప్ప. డ్యాన్స్ ప్రాక్టీస్ అప్పుడు కుమార్తె కాళ్లు వాచిపోతే, ఓపికగా మసాజ్ చేసేవారట. అలాగే రుద్రమ్మ మాత్రం ఎప్పటికీ స్విమ్ సూట్ ధరించకూడదని, స్లీవ్‌లెస్ బ్లౌజులు వేయకూడదని కూతురికి నిబంధన విధించారట. తన కెరీర్ మొత్తంలో ఆ నిబంధనను పాటించారు సరోజా దేవి.

'మహాకవి కాళిదాస' తమిళంలో 'మహాకవి కాళిదాస్'గా అనువాదమై, 1956లో విడుదలైంది. ఆ రకంగా తమిళ పరిశ్రమ దృష్టి సరోజా దేవిపై పడింది. విశేషం ఏంటంటే... తమిళంలో రిలీజైన నాలుగేళ్లకు శివాజీ గణేశన్, షావుకారు జానకిల కాంబినేషన్‌లో 'మహాకవి కాళిదాస్' (1966)గా

'ఆత్మబలం'లో చిటపట చినుకులు పాటలో...

రీమేక్ కూడా చేశారు. ఇక తమిళంలో 'తిరుమణమ్' (1956)లో నటించే అవకాశం సరోజా దేవికి దక్కింది. ఆ తర్వాత వరుసగా కన్నడ, తమిళ చిత్రాలు చేస్తున్న ఆమెకు తెలుగు నుంచి ఆహ్వానం అందింది. ఎన్టీఆర్ హీరోగా రూపొందిన 'పాండురంగ మహత్మ్యం' (1957)లో నటించే చాన్స్ అందుకున్నారు సరోజ. ఏ భాషలో నటిస్తే అది ఆమె మాతృభాష ఏమో అనిపించేలా నటన ఉండటంతో తెలుగు, తమిళ, కన్నడంలో వరుసగా ఆఫర్స్ వచ్చి, బిజీ తారగా మారిపోయారు. అలా ఆమె 'పైఘమ్, ససురాల్' తదితర హిందీ చిత్రాల్లోనూ నటించారు.

గాసిప్ లేని నటి

దాదాపు ఏడు దశాబ్దాల కెరీర్‌లో నాలుగు (కన్నడ, తెలుగు, తమిళ, హిందీ) భాషల్లో ఎందరో స్టార్ హీరోల సరసన నటించారు సరోజా దేవి. అయితే ఏ ఒక్క హీరోతోనూ తనకు లింకులు పెట్టి వదంతులు రాకపోవడం తన అదృష్టం అని ఓ సందర్భంలో సరోజా దేవి తెలిపారు. అలా గాసిప్ లేని నటి అనిపించుకోవడం తన పుణ్యం అని కూడా అన్నారామె.

తెలుగులో పాతిక వరకూ...

తెలుగులో ఓ పాతిక సినిమాలు చేశారు సరోజ. ఎన్టీఆర్ కాంబినేషన్‌లో ఎక్కువ చిత్రాలు చేశారామె. వాటిలో 'ఉమాచండీ గౌరీ శంకరుల కథ, శ్రీరామాంజనేయ యుద్ధం, దాన వీర శూర కర్ణ' వంటివి ఉన్నాయి. అలాగే అక్కినేని సరసన 'శ్రీకృష్ణార్జున యుద్ధం, ఆత్మ బలం, అమర శిల్పి జక్కన్న' వంటివి చేశారు. 'ఆత్మ బలం'లో ఏఎన్నార్‌తో కలిసి 'చిటపట చినుకులు పడుతూ ఉంటే...' పాటలో సరోజ వేసిన స్టెప్స్, కళ్లల్లో పలికించిన రొమాన్స్‌కి నాటి ప్రేక్షకులు 'భేష్' అన్నారు. ఈ 'చిటపట చినుకులు...' పాటలో ఆమె తలకు స్కార్ఫ్ కట్టుకుని కనబడతారు. దానికో కథ ఉంది... అదేంటంటే...

ఆ కళ్లల్లో ఆరిన తడి

సరోజా దేవికి ఇద్దరు కూతుళ్లు (ఇందిర, భువనేశ్వరి), ఒక కుమారుడు (గౌతమ్ రామచంద్రన్). కాగా భువనేశ్వరి అనారోగ్యంతో కన్నుమూయడం సరోజా దేవికి ఓ షాక్. అలాగే 1986లో ఆమె భర్త కూడా చనిపోయారు. 'నా అనుకున్నవాళ్లు నా కళ్ల ముందే దూరం కావడం నాకు బాధగా అనిపించింది' అంటూ ఆమె కంట తడి పెట్టిన సందర్భాలు చాలా ఉన్నాయి. ఇక భర్త చనిపోయాక సరోజా దేవికి కంటి సమస్య వచ్చింది. బాగా ఏడవడం వల్ల కళ్ల తడి ఆరిపోయి, 'డ్రై ఐస్'తో బాధపడ్డారామె. చాన్నాళ్లపాటు ఆమెను ఈ బాధ వెంటాడింది. దీన్నిబట్టి భర్త పట్ల సరోజా దేవికి ఎంత మమకారం ఉండేదో ఊహించవచ్చు.. ఇక కుమార్తె భువనేశ్వరి పేరిట అవార్డు ప్రవేశపెట్టి, సాహిత్య రంగంలో ప్రతిభావంతులకు అందజేస్తూ వచ్చారు.

భర్త శ్రీహర్షతో...

ట్రెండ్ అయిన స్కార్ఫ్

'చిటపట..' చిత్రీకరించే ముందు సరోజ ఓ హిందీ సినిమా షూటింగ్‌లో పాల్గొన్నారు. ఆ షూట్‌లో భాగంగా నెత్తిపై పాల కడవ పెట్టుకుని నడుస్తుంటే, ఆకతాయిలు ఆమెపై రాళ్లు విసురుతూ ఆట పట్టిస్తారు. ఓ రాయి సరిగ్గా సరోజ ముఖానికి తగిలి, గాయాలయ్యాయి. అదే సమయానికి ఇటు ఏఎన్నార్ కాంబినేషన్‌లో 'చిట పట..' పాట షూట్‌లో పాల్గొనాలి. దాంతో ముఖంపై మచ్చలు కనబడనివ్వకుండా స్కార్ఫ్‌తో మేనేజ్ చేశారు. ఆ తర్వాత ఆ స్కార్ఫ్ ఫ్యాషన్ ట్రెండ్‌గా మారిపోవడం విశేషం. ఇక తనకు బాగా నచ్చిన పాటల్లో 'చిట పట' ఒకటని సరోజ పలు సందర్భాల్లో చెప్పారు.

శక్తిమంతమైన స్త్రీ పాత్రల్లో ...

1824లో బ్రిటిష్ ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీకి వ్యతిరేకంగా పోరాడిన భారతీయ వీర వనిత కిత్తూరు చెన్నమ్మ పాత్రను చేశారు సరోజా దేవి. 'కిత్తూరు రాణి చెన్నమ్మ' టైటిల్‌తో రూపొందిన ఆ చిత్రంలో సరోజా దేవి అభినయం అద్భుతం. ఆ చిత్రానికి జాతీయ అవార్డు దక్కింది. అలాగే 'చింతామణి, శకుంతల' వంటి కన్నడ చిత్రాల్లోనూ తెలుగులో 'పండంటి కాపురం, గృహిణి' తదితర చిత్రాల్లోనూ శక్తిమంతమైన స్త్రీ పాత్రలు పోషించి, మెప్పించారు.

సరోజ చీరలు ఫేమస్

1960లలో సరోజా దేవి ధరించిన చీరలు, జాకెట్టులు, నగలు, హెయిర్ స్టైల్‌కి ప్రత్యేకమైన క్రేజ్ ఉండేది. ఆ తరం అమ్మాయిలు ఆమె స్టైల్‌ని, మేనరిజమ్స్‌ని ఫాలో అయ్యేవారు. ముఖ్యంగా తమిళ చిత్రాలు 'ఎంగ వీట్టు పిళ్లై, అన్బే వా'లోని చీరలు, నగలను ఫాలో అయ్యారు.

బిజీగా ఉన్నప్పుడే వివాహం

1955లో నటిగా పరిచయమై, అక్కణ్ణుంచి పదేళ్లు బిజీ బిజీగా సినిమాలు చేస్తున్న సమయంలో సరోజా దేవికి ఇంజినీర్ శ్రీహర్షతో 1967లో పెళ్లయింది. పెళ్లయ్యాక సినిమాలు చేయాలా? వద్దా? అనే మీమాంసలో పడ్డారట సరోజ. అయితే భర్త శ్రీహర్ష ప్రోత్సాహంతో సినిమాల్లో కొనసాగారు సరోజ. ఇక ఆమె భర్త అనారోగ్యం బారిన పడక ముందు 'లేడీస్ హాస్టల్' (1985) అనే కన్నడ సినిమా అంగీకరించారు. ఆ సినిమా అప్పుడే శ్రీహర్ష అనారోగ్యానికి గురి కావడంతో ఆమె షూటింగ్స్‌కి దూరమయ్యారు. చివరికి 1986లో భర్త చనిపోవడంతో ఆమె ఏడాది పాటు షూటింగ్స్‌కి దూరంగా ఉండటంతో పాటు కుటుంబ సభ్యులు కానివారిని కలవడానికి కూడా ఇష్టపడలేదు. ఏడాది తర్వాత 'లేడీస్ హాస్టల్' సినిమాతో పాటు అప్పటికే అంగీకరించిన ఎనిమిది చిత్రాలను పూర్తి చేశారామె. ఆ తర్వాత ఐదేళ్లు బ్రేక్ తీసుకున్నారు.

ఆ ముగ్గురి జోడీ హిట్

అటు కన్నడ స్టార్ రాజ్‌కుమార్ ఇటు తెలుగు స్టార్ ఎన్టీఆర్ మరోవైపు తమిళ స్టార్ ఎంజీ రామచంద్రన్‌లకు జోడీగా సరోజా దేవి ఎక్కువ సినిమాల్లో నటించారు. ఈ ముగ్గురు హీరోలు-సరోజాదేవిది 'హిట్ పెయిర్'. జయలలిత తర్వాత ఎంజీఆర్‌కి జోడీగా ఎక్కువ సినిమాల్లో నటించిన రికార్డ్ సరోజా దేవిదే. వీరి కాంబినేషన్‌లో వచ్చిన 'నాడోడి మన్నన్' బ్లాక్ బస్టర్. సరోజా దేవికి ఎంజీఆర్ అంటే చాలా అభిమానం. ఎంత అభిమానం అంటే... తన తనయుడికి ఆయన పేరు వచ్చేట్లుగా 'గౌతమ్ రామచంద్రన్' అని పెట్టుకున్నారు. ఇక ఇంకో విశేషం ఏంటంటే.... తమిళ హీరో శివాజీ గణేశన్‌తో బ్యాక్ టు బ్యాక్ 22 హిట్ చిత్రాల్లో నటించారు సరోజా దేవి. వాటిలో 'తంగమలై రహస్యం, భాగ పిరవినై, పార్తాల్ పసి తీరుమ్' వంటివి ఉన్నాయి. అలాగే జెమినీ గణేశన్‌తో 15కి పైగా తమిళ చిత్రాల్లో నటించారు.

ఫస్ట్ కన్నడ ఫిమేల్ సూపర్ స్టార్

నిర్మాతలు, అభిమానుల కోరిక మేరకు మళ్లీ కథానాయికగా సినిమాలు చేయడం మొదలు పెట్టారు. ఆ తర్వాత క్యారెక్టర్ నటిగానూ చేశారు. దాదాపు 200 చిత్రాల్లో నటించారు. ఆమె నటించిన చివరి కన్నడ చిత్రం 'నట సార్వభౌమ' (2019). కన్నడంలో ఫస్ట్ ఫిమేల్ సూపర్ స్టార్ రికార్డ్ ఆమెదే. ఇక వరుసగా 150కి పైగా చిత్రాల్లో కథానాయికగా నటించడం ఓ అరుదైన ఘనత.

జాతీయ అవార్డుల జ్యూరీ అధ్యక్షురాలిగా...

1998, 2005లో సరోజా 45వ జాతీయ సినిమా అవార్డు, 53వ జాతీయ సినిమా అవార్డుల జ్యూరీ అధ్యక్షురాలిగా వ్యవహరించారు. కర్నాటక ఫిల్మ్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్‌కి అధ్యక్షురాలిగా, కన్నడ చలన చిత్ర సంఘ ఉపాధ్యక్షురాలిగానూ చేశారు. ఇక 60వ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం సందర్భంగా భారత ప్రభుత్వం సరోజా దేవిని 'జీవిత సాఫల్య' పురస్కారంతో సత్కరించింది. అలాగే అంతకు ముందు 1969లో ప్రతిష్ఠాత్మక 'పద్మశ్రీ', 1992లో 'పద్మభూషణ్' పురస్కారాలు అందుకున్నారామె. ఇంకా కన్నడ, తెలుగు, తమిళ రాష్ట్రాలకు చెందిన పలు ప్రతిష్ఠాత్మక పురస్కారాలు ఈ అభినయ సరస్వతికి దక్కాయి.

ముద్దు మాటల ముద్దుగుమ్మ

సరోజా దేవి మాటలు ముద్దు ముద్దుగా ఉంటాయి. చిన్నపిల్లలు మాట్లాడినట్లే. అయితే తన సహజ ధోరణి అది అని, కావాలని మాట్లాడలేదని ఓ ఇంటర్వ్యూలో సరోజా దేవి పేర్కొన్నారు. ప్రేక్షకులు తన మీద అభిమానంతో అలా ముద్దు మాటలు అనేవారని ఆమె అన్నారు.

చివరి కోరిక అదే

ఇప్పటివరకూ సరోజకు రీప్లేస్‌మెంట్‌గా మరో తార రాలేదు... భవిష్యత్తులోనూ రాకపోవచ్చు. అయితే ఆ కళ్లు కొన్నేళ్ల పాటు చూస్తుంటాయి. ఎందుకంటే మరణించిన తర్వాత నేత్రదానం చేయాలన్నది సరోజ చిట్ట చివరి కోరిక. కుటుంబ సభ్యులు ఆ కోరికను నెరవేర్చారు. ఇక... నటిగా ఆ కళ్లు ప్రేక్షకుల హృదయాల్లో జీవించే ఉంటాయి.

నేడు అంత్యక్రియలు

సరోజ మృతి పట్ల పలువురు కన్నడ, తెలుగు, తమిళ తదితర భాషల సినీ, రాజకీయ ప్రముఖులు సంతాపం వ్యక్తం చేశారు. మంగళవారం సరోజా దేవి స్వగ్రామం రామనగర జిల్లా చెన్నపట్టణ తాలూకా దశవార గ్రామంలో ఒక్కలిగ సామాజిక వర్గ సంప్రదాయం ప్రకారం అంత్యక్రియలు జరగనున్నాయి.

– డి.జి. భవాని

బులియన్

(బంగారం 10 గ్రా.: వెండి కిలో) జూలై 14న ముగింపు రూ.లలో

హైదరాబాద్	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	98,710
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	91,230
వెండి	1,15,500
విజయవాడ	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	1,01,230
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	91,550
వెండి	1,17,000
విశాఖపట్నం	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	99,880
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	91,550
వెండి	1,25,000
రాజమండ్రి	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	1,01,230
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	94,300
వెండి	1,17,000
ప్రొద్దుటూరు	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	98,300
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	90,440
వెండి	1,14,200
చెన్నై	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	99,870
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	91,550
వెండి	1,27,000

గమనిక: గిట్టుబాటు, నిల్వ, పోటీ వంటి పలు అంశాల ప్రాతిపదికన షాపుల మధ్య పసిడి ధరల్లో కొంత వ్యత్యాసం ఉండవచ్చు.

సాక్షి సినిమా

ప్రేమ మాత్రం బాగుండాలి!

కిరణ్ అబ్బవరం

కిరణ్ అబ్బవరం హీరోగా నటిస్తున్న తాజా చిత్రం 'కే-ర్యాంప్'.యుక్తి తరేజా హీరోయిన్‌గా నటిస్తున్న ఈ సినిమాలో వీకే నరేశ్, సాయికుమార్, 'వెన్నెల' కిశోర్ ఇతర ప్రధాన పాత్రల్లో నటిస్తున్నారు. జైన్స్ నాని దర్శకత్వంలో రాజేశ్ దండ, శివ బొమ్మకు నిర్మిస్తున్న ఈ సినిమా అక్టోబరు 18న విడుదల కానుంది. నేడు (మంగళవారం) కిరణ్ పుట్టినరోజు సందర్భంగా సోమవారం 'రిచెస్ట్ చిల్లర్ గయ్' అంటూ 'కే-ర్యాంప్' నుంచి గ్లింప్స్ వీడియోను రిలీజ్ చేశారు. 'మనం ఏఎంబీ సినిమాలో మలయాళ ప్రేమకథలు చూసి, హిట్ చేస్తాం, కానీ తెలుగు ప్రేమకథలతోనే మనకు ప్రాబ్లమ్. ఎందుకంటే ఆ సినిమాల్లో ఉండే ఆథెంటిసిటీ మన సినిమాల్లో ఉండదు, ప్రేమ మాత్రం బాగుండాలి..'' అన్న డైలాగ్స్ ఈ వీడియోలో ఉన్నాయి.

సింగిల్ షెడ్యూల్‌లో...

● విశాల్, దుషారా విజయన్

విశాల్ హీరోగా 35వ సినిమా షూటింగ్ షురూ అయింది. రవి అరసు దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈ చిత్రంలో దుషారా విజయన్ హీరోయిన్‌గా నటిస్తున్నారు. సూపర్ గుడ్ ఫిల్మ్స్‌పై రూపొందుతోన్న 99వ చిత్రమిది. ఆర్‌బీ చౌదరి నిర్మిస్తున్న ఈ సినిమా పూజా కార్యక్రమాలు సోమవారం చెన్నైలో జరిగాయి. దర్శకుడు వెట్రిమారన్, శరవణ సుబ్బయ్య (సిటిజన్), మణిమారన్ (ఎన్‌హెచ్ 4), వెంకట్ మోహన్ (అయోగ్య), శరవణన్ (ఎంగేయుమ్ ఎప్పోదుం), నటులు కార్తీ, జీవా, కెమెరామేన్ ఆర్థర్ ఎ విల్సన్, డిస్ట్రిబ్యూటర్ తిరుప్పూర్ సుబ్రమణ్యం వంటి ప్రముఖులు ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథులుగా హాజరయ్యారు. ''మద గజ రాజా'' వంటి బ్లాక్ బస్టర్ తర్వాత విశాల్ నటిస్తున్న చిత్రమిది. విశాల్, దర్శకుడు రవి అరసు కాంబినేషన్‌లో మొదటి సినిమా ఇది. 'మద గజ రాజా' తర్వాత విశాల్, సినిమాటోగ్రాఫర్ రిచర్డ్ ఎం.నాథన్ ఈ సినిమా కోసం మరోసారి కలిసి పని చేస్తున్నారు. అలాగే 'మార్క్ ఆంటోనీ' వంటి విజయవంతమైన చిత్రం తర్వాత సంగీత దర్శకుడు జీవీ ప్రకాశ్‌కుమార్ మరోసారి ఈ సినిమా కోసం విశాల్‌తో కలిశారు. 45 రోజుల సింగిల్ షెడ్యూల్‌లో షూటింగ్‌ను పూర్తి చేయనున్నాం'' అని చిత్రబృందం పేర్కొంది.

ఐఎఫ్ఎఫ్ఎం నామినేషన్స్‌లో కల్కి

● ప్రభాస్

ప్రభాస్ హీరోగా నటించిన పాన్ ఇండియన్ మూవీ 'కల్కి 2898 ఏడీ'. ఈ చిత్రం ప్రతిష్ఠాత్మక ఇండియన్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్ ఆఫ్ మెల్‌బోర్న్ (ఐఎఫ్ఎఫ్ఎం) నామినేషన్స్‌లో చోటు దక్కించుకుంది. నాగ్ అశ్విన్ దర్శకత్వం వహించిన ఈ సినిమాలో అమితాబ్ బచ్చన్, కమల్‌హాసన్, దీపికా పదుకోన్ ఇతర పాత్రలు పోషించారు. సి. అశ్వినీదత్ నిర్మించిన ఈ సినిమా గత ఏడాది జూన్ 27న విడుదలై సూపర్‌హిట్‌గా నిలిచింది. తాజాగా ఐఎఫ్ఎఫ్ఎం నామినేషన్స్ జాబితాని విడుదల చేయగా ఉత్తమ చిత్రం విభాగంలో తెలుగు నుంచి 'కల్కి 2898 ఏడీ' రేసులో నిలిచింది. ఇంకా ఈ విభాగంలో 'హోమ్ బౌండ్, ఎల్ 2: ఎంపురాన్, మహారాజ్, స్త్రీ 2, సూపర్ బాయ్స్ ఆఫ్ మాలేగావ్' చిత్రాలు నామినేషన్స్‌లో నిలిచాయి. అదే విధంగా ఉత్తమ నటుడు కేటగిరీలో మోహన్ లాల్ (ఎల్2: ఎంపురాన్), అభిషేక్ బచ్చన్ (ఐ వాంట్ టు టాక్), ఆదర్శ్ గౌరవ్ (సూపర్‌బాయ్స్ ఆఫ్ మాలేగావ్), ఇషాన్ కట్టర్ (హోమ్ శ్రీశ్రీబౌండ్), విశాల్ జెత్వా (హోమ్‌బౌండ్), జునైద్ ఖాన్ (మహారాజ్) పోటీ పడుతున్నారు. ఆగస్టు 14న విజేతల వివరాలు ప్రకటించనున్నారు. ఆగస్టు 14 నుంచి 24 వరకు మెల్‌బోర్న్‌లో (ఆస్ట్రేలియా) ఐఎఫ్ఎఫ్ఎం అవార్డుల ప్రదానం జరగనుంది.

మోసం చేశారు.. అయినా భయపడలేదు

– టి. నరసింహా రెడ్డి

● అనుపమ, నరసింహా రెడ్డి

''ఎంతో తపన ఉంటేనే సినిమాలు నిర్మిస్తాం. ఎన్నో వ్యయప్రయాసలు పడితే కానీ మా 'మిస్టర్ రెడ్డి' సినిమా బయటకు రావడం లేదు. ఈ క్రమంలో నన్ను ఎంతోమంది మోసం చేశారు. కానీ నేను భయపడలేదు. నా ప్రతిభను నమ్ముకుని, ఇక్కడి వరకు వచ్చాను'' అని టి. నరసింహారెడ్డి (టీఎన్‌ఆర్) అన్నారు. ఆయన హీరోగా నటించి, నిర్మించిన చిత్రం 'మిస్టర్ రెడ్డి'. వెంకట్ రెడ్డి వోలాద్రి దర్శకత్వం వహించిన ఈ సినిమాలో మహాదేవ్, అనుపమా ప్రకాశ్, దీప్తి శ్రీరంగం, భాస్కర్, మల్లికార్జున్, శంకర్ మహతి ఇతర ప్రధాన పాత్రల్లో నటించారు. ఈ సినిమా ఈ నెల 18న విడుదల కానుంది. ఈ సందర్భంగా హైదరాబాద్‌లో జరిగిన ఈ సినిమా ప్రీ రిలీజ్ ఈవెంట్‌లో టీఎన్‌ఆర్ మాట్లాడుతూ–''నా జీవితంలో జరిగిన కథే ఈ చిత్రం. ఇందులోని ప్రేమకథ ఆడియన్స్‌ను అలరిస్తుంది'' అని చెప్పారు. ''అందరం కలిసి ఒక మంచి సినిమా తీశాం. ప్రేక్షకులు ఆదరించాలి'' అని పేర్కొన్నారు వెంకట్ వోలాద్రి.

పోలీస్ వారి సందేశం

● జనార్దన్ ● బాబ్జీ

సన్నీ అఖిల్, అజయ్ ఘోష్, రవి కాలే, 'శుభలేఖ' సుధాకర్, షాయాజీ షిండే తదితరులు ముఖ్య పాత్రల్లో నటించిన చిత్రం 'పోలీస్ వారి హెచ్చరిక'. బాబ్జీ దర్శకత్వంలో బెల్లి జనార్దన్ నిర్మించిన ఈ సినిమా ఈ నెల 18న విడుదలవుతోంది. ఈ సందర్భంగా నిర్వహించిన ప్రెస్‌మీట్‌కి మట్టి కవి బెల్లి యాదయ్య అతిథిగా హాజరై, మాట్లాడుతూ– ''ఈ చిత్రం సమాజానికి మంచి సందేశాన్నిస్తుంది'' అన్నారు. ''నేను ఆర్మీలో పని చేసి వచ్చాను. మంచి కంటెంట్ ఉన్న మా సినిమాను ప్రేక్షకులు ఆదరించాలని కోరుకుంటున్నాను'' అన్నారు జనార్దన్. బాబ్జీ మాట్లాడుతూ– ''ఒక మంచి సందేశాన్ని ప్రేక్షకులకు చెబుతున్నాం. సినిమా చూశాక సమాజం మీద ఒక ప్రేమతో, బాధ్యతతో ప్రేక్షకులు థియేటర్ నుండి బయటకి వస్తారు'' అని చెప్పారు. ''ఈ చిత్రంలో మంచి పాత్ర చేశాను'' అన్నారు సన్నీ అఖిల్.

కొత్తపల్లికి కనెక్ట్ అయ్యారు

''కొత్తపల్లిలో ఒకప్పుడు' చిత్రం ఔట్ అండ్ ఔట్ కామెడీ అండ్ ఫ్యామిలీ ఎంటర్‌టైనర్‌గా రూపొందింది. వైజాగ్, విజయవాడ, వరంగల్ వంటి చోట్ల మా సినిమా ప్రివ్యూస్ వేశాం. అన్ని వర్గాల ప్రేక్షకులు కడుపుబ్బా నవ్వుకున్నారు. ఎమోషనల్‌గా కనెక్ట్ అయ్యారు. వారి మాటలతో సినిమాపై చాలా నమ్మకంగా ఉన్నాం'' అని హీరో మనోజ్ చంద్ర తెలిపారు. మనోజ్ చంద్ర, మోనిక జోడీగా నటించిన చిత్రం 'కొత్తపల్లిలో ఒకప్పుడు'. ప్రవీణ పరుచూరి దర్శకత్వంలో రానా దగ్గుబాటి సమర్పణలో గోపాలకృష్ణ పరుచూరి-ప్రవీణ పరుచూరి నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఈ నెల 18న విడుదలవుతోంది. ఈ సందర్భంగా మనోజ్ చంద్ర మాట్లాడుతూ– ''నేను అమెరికాలో ఉన్నప్పుడు ప్రవీణగారితో పరిచయమైంది. 'కొత్తపల్లిలో ఒకప్పుడు'లో హీరో పాత్ర పేరు రామకృష్ణ. ఆ పాత్రకి సరిపోయే నటుడి కోసం వెతుకుతున్నానంటూ స్క్రిప్ట్ చదవమని ఇచ్చారామె. ఆ కథ నాకు నచ్చడంతో నేను చేస్తానంటూ ఆడిషన్స్ ఇచ్చాను. ఆ పాత్రకి నేను న్యాయం చేయగలనని ఆమెకు నమ్మకం కుదరడంతో ఈ సినిమా చేసే అవకాశం నాకు దక్కింది. ఇది ఒక ఊరి కథ. ఈ చిత్రంలో రామకృష్ణకి సావిత్రి అనే అమ్మాయి అంటే ఇష్టం. ఒకరోజు సావిత్రిని కలవడానికి ఒక గడ్డి వాము దగ్గరికి వెళ్తాడు. ఆ తర్వాత ఏం జరిగింది? అనేది ఆసక్తిగా ఉంటుంది. హీరోగా నా తొలి సినిమా 'కొత్తపల్లిలో ఒకప్పుడు' విడుదల కోసం ఎంతో ఆత్రుతగా ఎదురు చూస్తున్నాను'' అని చెప్పారు.

● మనోజ్ చంద్ర

అగ్రహారంలో అంబేద్కర్

● మంద కృష్ణ మాదిగ, కృష్ణ చైతన్య

కృష్ణ చైతన్య హీరోగా నటించి, స్వీయ దర్శకత్వంలో నిర్మించిన చిత్రం 'అగ్రహారంలో అంబేద్కర్'. రామోజీ-లక్ష్మోజీ ఫిల్మ్స్ పతాకంపై రూపొందిన ఈ సినిమా టైటిల్ సాంగ్‌ని మందకృష్ణ మాదిగ విడుదల చేసి, మాట్లాడుతూ– ''కృష్ణచైతన్య ఎన్నో కష్టాలు పడి తెరకెక్కించిన 'అగ్రహారంలో అంబేద్కర్' చిత్రం అసాధారణ విజయం సాధించాలి. అంబేద్కర్ అభిమానులైన ప్రతి ఒక్కరూ ఈ సినిమాని చూడాలి'' అని కోరారు. కృష్ణ చైతన్య మాట్లాడుతూ– ''భారత రాజ్యాంగ రూప శిల్పి బాబా సాహెబ్ అంబేద్కర్ సిద్ధాంతాల స్ఫూర్తితో రూపొందిన చిత్రం ఇది. అంబేద్కర్‌గారి భావజాలాన్ని విశ్వవ్యాప్తం చేయడమే లక్ష్యంగా తెరకెక్కించాం. ఈ చిత్రాన్ని సినిటేరియా మీడియా వర్క్స్ ద్వారా విడుదల చేసేందుకు సన్నాహాలు చేస్తున్నాం. కుల, మత, ప్రాంత, వర్గ వైషమ్యాలకు అతీతంగా సమ సమాజ స్థాపన కోసం కృషి చేసిన అంబేద్కర్‌గారికి నివాళిగా తెరకెక్కించిన ఈ చిత్రాన్ని ఆదరిస్తారని ఆశిస్తున్నాం. ఇప్పటికే పలు ప్రతిష్ఠాత్మక అంతర్జాతీయ చలన చిత్రోత్సవాల్లో మా సినిమా పురస్కారాలు అందుకుంది'' అన్నారు.

ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లో హారిక, వైశాలి

బతూమి (జార్జియా): మహిళల ప్రపంచకప్ చెస్ టోర్నమెంట్‌లో భారత గ్రాండ్‌మాస్టర్లు ద్రోణవల్లి హారిక, వైశాలి ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లోకి దూసుకెళ్లగా... వంతిక అగర్వాల్ పోరాటం ముగిసింది. మూడో రౌండ్‌లో నిర్ణీత రెండు గేమ్‌ల తర్వాత హారిక (భారత్)-సొలాకిడూ సోటీవ్‌రూలా (గ్రీస్)... వైశాలి (భారత్)-కరిస్సా యిప్ (అమెరికా)... వంతిక అగర్వాల్ (భారత్)-కాటలీనా లాగ్నో (రష్యా) 1-1తో సమంగా నిలిచారు. దాంతో విజేతను నిర్ణయించేందుకు సోమవారం టైబ్రేక్ గేమ్‌లు నిర్వహించారు. టైబ్రేక్‌లో హారిక 3-1తో స్టావ్‌రూలాపై... వైశాలి 3-1తో కరిస్సా యిప్‌పై గెలిచి ముందంజ వేశారు. వంతిక 1.5-2.5తో కాటలీనా లాగ్నో చేతిలో ఓడిపోయింది. భారత్‌కే చెందిన కోనేరు హంపి, దివ్య దేశ్‌ముఖ్ ఇప్పటికే ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్ చేరుకున్నారు. మంగళవారం విశ్రాంతి దినం. బుధవారం జరిగే ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్ తొలి గేమ్‌లలో అలెగ్జాండ్రా కొస్టెనిక్ (స్విట్జర్లాండ్)తో హంపి; జు జినెర్ (చైనా)తో దివ్య దేశ్‌ముఖ్; కాటలీనా లాగ్నో (రష్యా)తో హారిక; మెరూర్ట్ కమాలిదెనోవా (కజకిస్తాన్)తో వైశాలి తలపడతారు.

పోరాడినా... పరాజయమే

లార్డ్స్ టెస్టులో భారత్ గుండె పగిలింది. విజయానికి ఎంతో చేరువగా వచ్చినా చివరకు ఓటమే పలకరించింది. ఐదో రోజు చేతిలో 6 వికెట్లతో 135 పరుగులు చేయాల్సిన టీమిండియా లక్ష్యాన్ని అందుకోవడంలో విఫలమైంది. ఆశలు పెట్టుకున్న పంత్, రాహుల్ విఫలం కాగా... 82/7 నుంచి జట్టును గెలిపించేందుకు రవీంద్ర జడేజా పోరాడినా లాభం లేకపోయింది. ఇంగ్లండ్ కెప్టెన్ స్టోక్స్ జట్టును ముందుండి నడిపించగా... పట్టుదలగా బౌలింగ్ చేసిన ఆతిథ్య జట్టు మ్యాచ్ చేజారకుండా కాపాడుకోగలిగింది. ఈ టెస్టులో పలు సందర్భాల్లో శుబ్‌మన్ గిల్ బృందం ఆధిక్యం ప్రదర్శించినా... కీలక క్షణాలను ఇంగ్లండ్ సరిగ్గా ఒడిసి పట్టుకుంది. టీమ్ వెనుకబడిన ప్రతీసారి పోరాటయోధుడిలా నేనున్నానంటూ ముందుకొచ్చి సత్తా చాటిన స్టోక్స్‌దే ఈ గెలుపు అనడం అతిశయోక్తి కాదు.

సిరాజ్ అవుటైన వేళ...

లార్డ్స్ టెస్టులో భారత్ అనూహ్య ఓటమి

- 22 పరుగులతో గెలిచిన ఇంగ్లండ్
- సిరీస్‌లో 2-1తో ముందంజ
- రవీంద్ర జడేజా పోరాటం వృథా

జడేజా

లండన్: 'అండర్సన్-టెండూల్కర్ ట్రోఫీ'లో ఇంగ్లండ్ ఆధిక్యంలోకి దూసుకెళ్లింది. సోమవారం లార్డ్స్ మైదానంలో ముగిసిన మూడో టెస్టులో ఇంగ్లండ్ 22 పరుగుల స్వల్ప తేడాతో భారత్‌పై విజయం సాధించింది. అనూహ్య మలుపులు, ఉత్కంఠతో సాగుతూ వచ్చిన మ్యాచ్‌లో బ్యాటింగ్ వైఫల్యం భారత్‌ను దెబ్బ తీసింది. 193 పరుగుల లక్ష్యంతో ఐదో రోజు బరిలోకి దిగిన భారత్ తమ రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో 74.5 ఓవర్లలో 170 పరుగులకు ఆలౌటైంది. రవీంద్ర జడేజా (181 బంతుల్లో 61 నాటౌట్; 4 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) మినహా ఎవరూ ప్రభావం చూపలేకపోయారు. ఇంగ్లండ్ పదునైన బౌలింగ్‌తో స్వల్ప స్కోరును కూడా కాపాడుకోవడంలో సఫలమైంది. రెండు ఇన్నింగ్స్‌లలో కలిపి 77 పరుగులు చేయడంతో పాటు 5 వికెట్లు తీసిన బెన్ స్టోక్స్ 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' అవార్డు గెల్చుకున్నాడు. సిరీస్‌లో ఇంగ్లండ్ 2-1తో ముందంజలో ఉండగా... నాలుగో టెస్టు ఈ నెల 23 నుంచి మాంచెస్టర్‌లో జరుగుతుంది.

ఆర్చర్ పదునైన బౌలింగ్...

ఓవర్‌నైట్ స్కోరు 58/4తో ఆటను కొనసాగించిన భారత్‌కు చివరి రోజు సరైన ఆరంభం లభించలేదు. 11 పరుగుల వ్యవధిలో జట్టు మూడు కీలక వికెట్లు కోల్పోయింది. గాయంతో బాధపడుతున్న పంత్ తడబడుతూనే బ్యాటింగ్ చేశాడు. ఆర్చర్ అద్భుత బంతితో పంత్ (9)ను క్లీన్‌బౌల్డ్ చేయగా, స్టోక్స్ బౌలింగ్‌లో కేఎల్ రాహుల్ (58 బంతుల్లో 39; 6 ఫోర్లు) వికెట్ల ముందు దొరికిపోయాడు. అంపైర్ అవుట్ ఇవ్వకపోవడంతో రివ్యూ కోరిన ఇంగ్లండ్ ఫలితం సాధించింది. తర్వాతి ఓవర్లోనే ఆర్చర్ తన బౌలింగ్‌లో అద్భుత రిటర్న్ క్యాచ్‌తో సుందర్ (0)ను పెవిలియన్ పంపించాడు. 82/7 వద్ద పరిస్థితి చూస్తే భారత్ ఇన్నింగ్స్ ముగిసేందుకు ఎంతో సమయం పట్టదనిపించింది.

జడేజా పోరాటం...

అప్పటి వరకు 15 బంతులు ఎదుర్కొని 8 పరుగులు చేసిన జడేజా... జట్టు భారాన్ని తనపై వేసుకున్నాడు. తాను ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తూ తర్వాతి ముగ్గురు బ్యాటర్లతో అతను కీలక భాగస్వామ్యాలు నెలకొల్పాడు. భారీ షాట్లకు పోకుండా సింగిల్స్‌తోనే ఒక్కో పరుగు జోడించడంతో పాటు అవతలి బ్యాటర్లను కాపాడుకుంటూ అతని ఇన్నింగ్స్ సాగింది. ఈ క్రమంలో పరుగుల రాక కూడా బాగా తగ్గిపోయింది. పదునైన డిఫెన్స్ చూపించగలిగినా... నితీశ్ కుమార్ రెడ్డి (53 బంతుల్లో 13; 1 ఫోర్) లంచ్‌కు ముందు వోక్స్ చక్కటి బంతికి వెనుదిరిగాడు. ఆ తర్వాత జస్‌ప్రీత్ బుమ్రా (54 బంతుల్లో 5; 1 ఫోర్), జడేజా భాగస్వామ్యం ఏకంగా 22 ఓవర్ల పాటు సాగింది. సహనం కోల్పోయిన బుమ్రా భారీ షాట్ ఆడబోయి అవుట్ కాగా... మొహమ్మద్ సిరాజ్ (40 బంతుల్లో 4) అండతో జడేజా జట్టును గెలుపు దిశగా నడిపించాడు. అయితే చివర్లో పెరిగిన ఉత్కంఠ మధ్య స్పిన్నర్ బషీర్ బౌలింగ్‌లో సిరాజ్ వికెట్‌తో భారత్ ఓటమి ఖాయమైంది.

అలా ముగిసింది...

భారత్ విజయానికి మరో 46 పరుగులు కావాల్సిన సమయంలో జడేజాతో సిరాజ్ జత కలిశాడు. జడేజా జాగ్రత్తగా స్ట్రయికింగ్ నిలబెట్టుకుంటుండగా... సిరాజ్ కూడా పట్టుదలగా 29 బంతులు ఆడి సహకరించాడు. మెలమెల్లగా భాగస్వామ్యం 13.1 ఓవర్లలో 23 పరుగులు పూర్తి చేసుకుంది. ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా చివరి వికెట్ తీయలేక ఇంగ్లండ్ శిబిరంలో అసహనం పెరిగిపోతోంది. ఇలాగే సాగితే సింగిల్స్‌తో మరో 23 పరుగులు కావడం సాధ్యమే అనిపించింది. అయితే సిరాజ్ అనూహ్య వికెట్‌తో ఆట ముగిసింది. బషీర్ వేసిన బంతిని సిరాజ్ దానిని చక్కగా డిఫెన్స్ ఆడాడు. అయితే కింద పడిన బంతి నెమ్మదిగా అతని కాలి వెనక భాగం వైపు వెళ్లగా, దానిని సిరాజ్ గుర్తించలేకపోయాడు. తేరుకునేలోపే బంతి స్టంప్స్‌ను తాకి ఒక బెయిల్ కింద పడటంతో ఇంగ్లండ్ సంబరాలు చేసుకుంది.

స్కోరు వివరాలు

ఇంగ్లండ్ తొలి ఇన్నింగ్స్: 387; భారత్ తొలి ఇన్నింగ్స్: 387; ఇంగ్లండ్ రెండో ఇన్నింగ్స్: 192; **భారత్ రెండో ఇన్నింగ్స్:** జైస్వాల్ (సి) స్మిత్ (బి) ఆర్చర్ 0; రాహుల్ (ఎల్బీ) (బి) స్టోక్స్ 39; కరుణ్ నాయర్ (ఎల్బీ) (బి) కార్స్ 14; గిల్ (సి) స్మిత్ (బి) కార్స్ 6; ఆకాశ్‌దీప్ (బి) స్టోక్స్ 1; పంత్ (బి) ఆర్చర్ 9; జడేజా (నాటౌట్) 61; సుందర్ (సి అండ్ బి) ఆర్చర్ 0; నితీశ్ రెడ్డి (సి) స్మిత్ (బి) వోక్స్ 13; బుమ్రా (సి) (సబ్) కుక్ (బి) స్టోక్స్ 5; సిరాజ్ (బి) బషీర్ 4; ఎక్స్‌ట్రాలు 18; **మొత్తం (74.5 ఓవర్లలో ఆలౌట్) 170. వికెట్ల పతనం:** 1-5, 2-41, 3-53, 4-58, 5-71, 6-81, 7-82, 8-112, 9-147, 10-170. **బౌలింగ్:** వోక్స్ 12-5-21-1, ఆర్చర్ 16-1-55-3, స్టోక్స్ 24-4-48-3, కార్స్ 16-2-30-2, రూట్ 1-0-1-0, బషీర్ 5.5-1-6-1.

'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' మెడల్‌తో స్టోక్స్

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి ప్లస్ స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

సాగుబడి

పునర్వసు కార్తె: జూలై 19 వరకు
పుష్యమి కార్తె: 20 నుంచి

ఎడారి మొక్క బ్రహ్మజెముడు (కాక్టస్) రసంతో పర్యావరణ హితమైన ప్లాస్టిక్‌ను ఉత్పత్తి చేసే టెక్నాలజీని మెక్సికన్ మహిళా ప్రొఫెసర్ సాండ్రా పాస్కో ఓర్టిజ్ అభివృద్ధి చేశారు. ఒక ప్రయివేటు యూనివర్సిటీలో ఆమె కెమికల్ ఇంజనీరింగ్ ప్రొఫెసర్‌గా పనిచేస్తున్నారు. ఈ ప్లాస్టిక్ పనితీరులో అచ్చం పెట్రోలియం ఆధారిత ప్లాస్టిక్‌ను పోలి ఉంటుంది. సాధారణ ప్లాస్టిక్ సీసాలు 450 ఏళ్లు, ప్లాస్టిక్ కవర్లు వెయ్యి ఏళ్లకు గాని భూమిలో కలిసిపోవు. కానీ, బ్రహ్మజెముడు ప్లాస్టిక్ నెల రోజుల్లోనే విచ్ఛిన్నమై మట్టిలో కలిసిపోతుంది.

బ్రహ్మజెముడు ప్లాస్టిక్!

- పర్యావరణ కాలుష్యంతో పాటు మైక్రోప్లాస్టిక్ కణాలు మన దేహాలను సైతం కలుషితం చేస్తున్న ఈ తరుణంలో వెలువడిన ఈ ఆవిష్కరణ ఒక విప్లవాత్మక పురోగతిగా నిపుణులు అభివర్ణిస్తున్నారు. డాక్టర్ సాండ్రా పాస్కో ఓర్టిజ్ చాలా మంది అసాధ్యం అనుకున్న దాన్ని సుసాధ్యం చేశారు.
- బ్రహ్మజెముడు రసం నుంచి తయారు చేసిన ఈ ప్లాస్టిక్ పూర్తిగా బయోడిగ్రేడబుల్. విషపూరితమైనది కాదు. తినదగినంత సురక్షితం! కఠినమైన ఎడారి పరిస్థితుల్లో తక్కువ వనరులతో పెరుగుతున్న బ్రహ్మజెముడు, సాధారణ నోపాల్ కాక్టస్ (ప్రిక్లీ పియర్)ను ఉపయోగించి, ఆమె ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్యాకేజింగ్, తయారీ రంగంలో విప్లవాత్మక మార్పులు తెచ్చే వినూత్న ప్లాస్టిక్‌ను అభివృద్ధి చేశారు.

- బ్రహ్మజెముడు రసంలోని సహజ చక్కెరలు, పెక్టిన్, సేంద్రియ ఆమ్లాల ఆధారంగా ఈ ప్లాస్టిక్ తయారవుతుంది. ప్రయోగశాలలో ఉత్పత్తి ప్రక్రియకు దాదాపు 10 రోజులు పడుతుంది. ఈ పురోగతి ఆహార ప్యాకేజింగ్, షాపింగ్ బ్యాగులు, లెక్కలేనన్ని ఇతర సింగిల్-యూజ్ ప్లాస్టిక్ వస్తువుల తయారీని సమూలంగా మార్చగలదు. వర్షాధార వ్యవసాయదారుల ఆదాయం పెంపొందించేందుకు ఈ ఆవిష్కరణ దోహదపడుతుందని నిపుణులు చెబుతున్నారు.

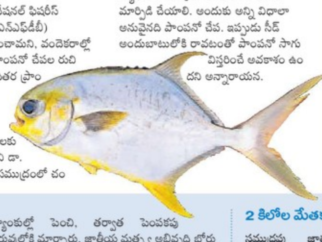
రొయ్యలకు ప్రత్యామ్నాయం 'పాంపనో'!

పంట మార్పిడి చెయ్యటం అనేది పంట పొలాల్లో మాదిరిగానే ఆక్వా సాగులోనూ అత్యవసరమైన విషయమే. తీరప్రాంతాల్లోని ఉప్పునీటి చెరువుల్లో వనామీ తదితర ఉప్పునీటి రొయ్యలకు ప్రత్యామ్నాయంగా పంట మార్పిడి చేయటానికి అవకాశాలు చాలా తక్కువ. సముద్రంలో పెరిగే జలజీవులను ఉప్పు నీటి చెరువుల్లో పెంచడాన్ని మారికల్చర్ అంటారు. ఈ దిశగా కేంద్రీయ సముద్ర చేపల పరిశోధనా సంస్థ (సీఎంఎఫ్ఆర్ఐ), జాతీయ మత్స్య అభివృద్ధి బోర్డు(ఎన్ఎఫ్‌డీబీ) వంటి సంస్థల శాస్త్రవేత్తలు, అధికారుల కృషి ఫలితంగా రెండు సముద్ర చేపలు ఏపీ తీరప్రాంత చెరువుల్లో సాగులోకి వచ్చాయి. ఈ కోవలో మొదటిది సీబాస్ (పండుగప్ప)కు తాజాగా సముద్ర చేప పాంపనో (చందువా పార)తోడైంది.

'చందువా జాతికి చెందినదే పాంపనో కూడా. ఒకే ముల్లు ఉంటుంది. అయితే, పాంపనో చేప ముల్లు మరింత గట్టిగా ఉంటుంది. అంతే తేడా' అని సీఎంఎఫ్ఆర్ఐ విశాఖపట్నం ప్రాంతీయ కార్యాలయానికి చెందిన సీనియర్ శాస్త్రవేత్త డాక్టర్ మెగారాజన్ 'సాక్షి సాగుబడి'తో చెప్పారు. 2016లో పాంపనో పిల్లల ఉత్పత్తి సాంకేతికతను రూపొందించటంతో శాస్త్రవేత్తలు విజయం సాధించారు.

ఆ నేపథ్యంలోనే పాంపనో సాగును కృష్ణా తదితర జిల్లాల్లో అనేక చోట్ల 2020 తర్వాత కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థ నేషనల్ ఫిషరీస్ డెవలప్‌మెంట్ బోర్డు (ఎన్ఎఫ్‌డీబీ) తోడ్పాటుతో ప్రోత్సహించామని, వందెకరాల్లో సాగవుతోందన్నారు. పాంపనో చేపల రుచి హైదరాబాద్, చెన్నై తదితర ప్రాంతాల్లో చేపల వినియోగదారులకు ఇప్పటికే తెలుసు. తద్వారా పాంపనో చేపలకు మంచి మార్కెట్ ఉందని డా. మెగారాజన్ అన్నారు. సముద్రంలో చందువాల సంఖ్య తగ్గిపోవటంతో పాంపనో చేపలను చెరువుల్లో పెంచటం ద్వారా ఆక్వా రైతులు ఆదాయం పొందవచ్చన్నారు.

పాంపనో సీడ్ ఉత్పత్తి సాంకేతికతను ఆర్నెల్ల క్రితమే ఒక ప్రైవేటు హేచరీకి సీఎంఎఫ్ఆర్ఐ బదిలీ చేసింది. తూర్పుగోదావరి జిల్లా తుని వద్ద ఏర్పాటైన ఈ హేచరీ ఇప్పటికే పాంపనో సీడ్ ఉత్పత్తి ప్రారంభించింది. ఉప్పునీటి రొయ్యల చెరువుల్లో వైట్‌స్పాట్ వంటి వ్యాధులు అదుపులో ఉండాలంటే పంట మార్పిడి చేయాలి. అందుకు అన్ని విధాలా అనువైనది పాంపనో చేప. ఇప్పుడు సీడ్ అందుబాటులోకి రావటంతో పాంపనో సాగు విస్తరించే అవకాశం ఉందని అన్నారాయన.

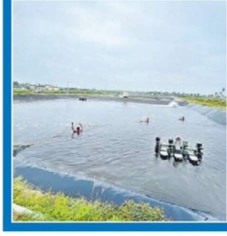

పాంపనో సాగులో రిస్క్ తక్కువ!

ఇండియన్ పాంపనో (చందువా పార) నీటిలో ఉప్పదనం 5 నుంచి 40 పిపిటి వరకు తట్టుకొని పెరుగుతుంది. ఉప్పునీటి రొయ్యలకు ప్రత్యామ్నాయంగా సాగు చేయొచ్చు. పండుగప్ప పెద్ద చేపలు చిన్న చేపలను తినేస్తాయి. అయితే, పాంపనోతో ఆ సమస్య లేదు. రొయ్యలకు మాదిరిగా ప్రాణాంతక వ్యాధులు ముసురుకోవు. వ్యాధుల రిస్క్ తక్కువ. 10 గ్రా./2 అంగుళాల పిల్లలను చెరువులో వేసుకుంటే.. 5-6 నెలల్లో 500-600 గ్రా. బరువు పెరుగుతాయి. పెల్లెట్ల మేతను చక్కగా తింటాయి. రైతుకు కిలో రూ. 350-450 ధర వస్తుంది. రైతులకు మంచి నికరాదాయం వస్తుంది. పాంపనో సాగు 3 కోస్తా జిల్లాల్లో మొదలైంది. వచ్చే ఐదేళ్లలో బాగా ప్రాచుర్యంలోకొస్తుంది.

– డా. మెగారాజన్ (95057 68370)
సీనియర్ శాస్త్రవేత్త,
ఈఎంఎఫ్ఆర్ఐ ప్రాంతీయ కార్యాలయం, విశాఖపట్నం

మూలపొలంలో పాంపనో సాగు!

శ్రీకాకుళం జిల్లా సోంపేట మండలం మూలపొలం గ్రామంలోని జాతీయ మత్స్య అభివృద్ధి బోర్డు (ఎన్ఎఫ్‌డీబీ)కి చెందిన ఇంటిగ్రేటెడ్ కోస్టల్ ఆక్వాకల్చర్ ఫెసిలిటీలోని చెరువుల్లో తొలిసారి సముద్ర చేపలు పాంపనో (చందువా పార), సీబాస్ (పండుగప్ప) సాగును ప్రారంభించారు. రొయ్యపిల్లల ఉత్పత్తి కేంద్రం అభివృద్ధి చేయడానికి 2008లో 97.45 ఎకరాల భూమిని ఎన్ఎఫ్‌డీబీకి ప్రభుత్వం కేటాయించింది. రెండేళ్ల క్రితం వరకు ఎటువంటి నిర్మాణాలు చేపట్టలేదు. 2023లో వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ అధికారులతో సంప్రదించడంతో ప్రాజెక్టు తొలి దశకు అడుగు ముందుకు పడింది. నర్సరీ చెరువులు, కల్చరల్ చెరువులు, సముద్రపు నీటిని తీసుకురావడం, బయటకు పంపించడం, వడపోత వ్యవస్థలు, విద్యుత్తు తదితర మౌలిక సదుపాయాలు ఏర్పాటయ్యాయి.

ఈ ప్రాజెక్టులో భాగంగా ఒక చెరువులో తొలిసారి 2024 జూలైలో పాంపనో (చందువా పార) సాగు టెక్నికల్ కన్సల్టెంట్ ఆంజనేయులు ప్రారంభించారు. చేప పిల్లలను సీఎఫ్‌టీఆర్ఐ ద్వారా తెచ్చి, రెండు నెలలు సీడ్ ట్యాంకుల్లో పెంచి, తర్వాత పెంపకపు చెరువులోకి మార్చారు. జాతీయ మత్స్య అభివృద్ధి బోర్డు అధికారులు, శాస్త్రవేత్తల సలహాతో 25 సెంట్ల చెరువులో 3 వేల పిల్లలను విడిచి పెట్టారు. 8 నెలలు పెంచిన తరువాత గత నెల 29న 900 కిలోల పాంపనో చేపల్ని పట్టుబడి చేసి విక్రయించారు. ఇంకో 900 కిలోల చేపలు ఉన్నాయి. అధిక విస్తీర్ణంలో సాగు చేయటం లాభదాయకమేనన్నారు. పాంపనో సాగులో నష్టం వచ్చే అవకాశాలు తక్కువన్నారు. చెరువు నీటిలో పాంపనో సాగు మొదటిసారి విజయవంతం కావడంతో అధికారులు ఆంజనేయులును అభినందించారు. ప్రస్తుతం మరో రెండు చెరువుల్లో పండుగప్ప చేపలను సాగు చేస్తున్నారు. అధికారులు, శాస్త్రవేత్తల మార్గదర్శకత్వంలో టెక్నికల్ కన్సల్టెంట్ కె. ఆంజనేయులు పాంపనో మొదటి చేపల సాగు జయప్రదమైంది. దీంతో ఈ ప్రాంత ఆక్వా రైతుల్లో రొయ్యలకు ప్రత్యామ్నాయంగా సముద్ర చేపల సాగుపై ఆశలు రేకెత్తుతున్నాయి.

– పిరియ ధర్మేంద్ర,
సాక్షి, సోంపేట, శ్రీకాకుళం జిల్లా

2 కిలోల మేతకు కిలో చేప

సముద్రపు జాతుల చేపలను ఉప్పునీటి చెరువుల్లో పెంచ డాని (మారికల్చర్)కి అనుభవంతో పాటు, శాస్త్రవేత్తల సలహాలు, సూచనలు శ్రద్ధగా పాటించటం అవసరం. ఎన్నో సంవత్సరాలుగా ఖాళీగా ఉన్న భూమిలో పనులు మొదలుపెట్టి అధికారులు అప్పగించిన లక్ష్యాన్ని పూర్తి చేయడం ఆనందంగా ఉంది. 25 సెంట్ల చెరువులో సాధారణంగా వెయ్యి పాంపనో పిల్లలు వేస్తారు. అయితే, అధికారులు, శాస్త్రవేత్తల సలహాతో అధిక సాంద్రతలో 3 వేల పిల్లలను పెంచాం. కిలో చేప పెరగడానికి రెండు కిలోల మేత అవసరమైంది. పిల్లలన్నీ చక్కగా పెరగటం సంతృప్తినిచ్చింది. మరో రెండు చెరువుల్లో పండుగప్ప చేపలను సాగు చేస్తున్నాం. ముున్ముందు ఈ చేపల పిల్లలను ఉత్పత్తి చేసి ఆక్వా రైతులకు విక్రయిస్తాం.

– కె.ఆంజనేయులు, టెక్నికల్ కన్సల్టెంట్, ఎన్ఎఫ్‌డీబీ ఇంటిగ్రేటెడ్ కోస్టల్ ఆక్వాకల్చర్ ఫెసిలిటీ, మూలపొలం, శ్రీకాకుళం జిల్లా

సాక్షి బిజినెస్
మంగళవారం
15-7-2025

స్టాక్ మార్కెట్లు

(తొలి రెండు రాత్రి 11.30 గంటలకు)

దేశీ సూచీలు

సెన్సెక్స్ ▽	నిఫ్టీ ▽
247	68
82,253	25,082

విదేశీ సూచీలు

నాస్డాక్	20,649	△	63
డోజోన్స్	44,446	△	75
ఎఫ్‌టీఎస్ఈ 100	8,998	△	57
డాక్స్	24,161	▽	57
షాంఘై	3,519	△	9
నికాయ్	39,460	▽	110

అమెరికా • బ్రిటన్ • జర్మనీ • చైనా • జపాన్

ఫారెక్స్ రేట్లు రూ.లలో

			కొనుగోలు	అమ్మకం
$	యూఎస్ డాలర్	ఎస్‌బీఐ	85.60	86.62
£	బ్రిటన్ పౌండ్	ఎస్‌బీఐ	114.60	117.53
€	యూరో	ఎస్‌బీఐ	99.19	101.93
¥	జపాన్ యెన్ (100)	ఎస్‌బీఐ	57.70	59.19
AU$	ఆస్ట్రేలియా డాలర్	ఎస్‌బీఐ	55.43	57.66
S$	సింగపూర్ డాలర్	థామస్‌కుక్	64.80	69.49
SAR	సౌదీ రియాల్	థామస్‌కుక్	22.05	23.54
UAE D	యూఏఈ దిర్హామ్	థామస్‌కుక్	22.52	24.30
¥	చైనా యువాన్	థామస్‌కుక్	11.12	12.94

కొండెక్కిన వెండి!

ఒకే రోజు రూ.5,000 ర్యాలీ

- ఢిల్లీలో రూ.1,15,000కు చేరిక

న్యూఢిల్లీ: వెండి ధరలు సరికొత్త గరిష్టాలకు చేరాయి. సోమవారం ఢిల్లీ మార్కెట్లో కిలోకి రూ.5,000 పెరగడంతో రూ.1,15,000 స్థాయిని నమోదు చేసింది. డాలర్ బలహీనతకు తోడు పెట్టుబడుల మద్దతు ర్యాలీకి దారితీసింది. గత శనివారం సైతం వెండి కిలోకి రూ.4,500 పెరగడం గమనార్హం. 99.9 శాతం స్వచ్ఛత బంగారం 10 గ్రాములకు రూ.200 లాభపడి రూ.99,570కు చేరుకుంది. 99.5 శాతం స్వచ్ఛత పసిడి సైతం ఇంతే మేర పెరగడంతో రూ.99,000 స్థాయిని తాకింది. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో వెండి ఔన్స్‌కు 1.71 డాలర్లు పెరిగి 39 డాలర్లకు చేరుకుంది. అంతర్జాతీయంగా ఫ్యూచర్స్ మార్కెట్లో ఔన్స్ బంగారం 3,353 డాలర్ల స్థాయిలో ట్రేడయ్యింది.

''వెండి ధరలు దేశీ మార్కెట్లో సరికొత్త గరిష్టాన్ని తాకాయి. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో 14 సంవత్సరాల గరిష్టానికి చేరాయి. బంగారానికి ప్రత్యామ్నాయ సాధనంగా వెండి పట్ల ఇన్వెస్టర్లలో ఆసక్తి పెరగడమే ఇందుకు దారితీసింది''అని హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ సెక్యూరిటీస్ కమోడిటీస్ సీనియర్ అనలిస్ట్ సామిల్ గాంధీ తెలిపారు. ఎంసీఎక్స్‌లో సిల్వర్ ఫ్యూచర్ కాంట్రాక్ట్ రూ.2,135 పెరిగి రూ.1,15,136 స్థాయికి చేరుకుంది.

మల్టిపుల్స్ చేతికి వీఐపీ

న్యూఢిల్లీ: లగేజీ, ప్రయాణ సంబంధ వస్తువుల తయారీ దిగ్గజం వీఐపీ ఇండస్ట్రీస్‌లో ప్రమోటర్లు ప్రధాన వాటా విక్రయించనున్నారు. దిలీప్ పిరమల్, కుటుంబ సభ్యులు 32 శాతంవరకూ వాటాను ఆల్టర్నేట్ అసెట్ మేనేజ్‌మెంట్ కంపెనీ మల్టిపుల్స్‌కు అమ్మివేసేందుకు తప్పనిసరి ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకున్నారు. ఈ అంశాన్ని రెండు సంస్థలు సంయుక్త ప్రకటనలో వెల్లడించాయి. దీంతో వీఐపీ ఇండస్ట్రీస్ వాటాదారులకు సెబీ నిబంధనల ప్రకారం మల్టిపుల్స్ కన్సార్షియం ఓపెన్ ఆఫర్ ప్రకటించింది. పబ్లిక్ వాటాదారుల నుంచి 26 శాతం వాటా(3.7 కోట్ల షేర్లు)

ప్రమోటర్ల వాటాలో 32 శాతం విక్రయం

- షేరుకి రూ. 388 ధరలో ఓపెన్ ఆఫర్

కొనుగోలుకి షేరుకి రూ. 388 ధరలో ఆఫర్‌ను ప్రకటించింది. ఇందుకు వాటాదారులు పూర్తిస్థాయిలో స్పందిస్తే రూ. 1,438 కోట్లవరకూ మల్టిపుల్స్ ఇన్వెస్ట్ చేయవలసి ఉంటుంది. కాగా.. ఓపెన్ ఆఫర్ శుక్రవారం ముగింపు ధర రూ. 456తో పోలిస్తే 15 శాతం తక్కువకావడం గమనార్హం! గత ఏడాది కాలంలో కంపెనీ షేరు 2024 సెప్టెంబర్ 24న రూ. 590 వద్ద గరిష్టాన్ని తాకగా.. 2025 ఏప్రిల్ 7న రూ. 249 వద్ద కనిష్టాన్ని చవిచూసింది. 2025 మార్చికల్లా ప్రమోటర్లు, ప్రమోటర్ సంస్థ 51.73 శాతం వాటాను కలిగి ఉన్నాయి. వాటా కొనుగోలుకి సెబీ, సీసీఐ అనుమతులు లభించవలసి ఉంది. ఈ లావాదేవీ తదుపరి కంపెనీ నియంత్రణ మల్టిపుల్స్ పీఈకి బదిలీ కానుంది. దిలీప్ పిరమల్, కుటుంబ సభ్యులు వాటాదారులుగా కొనసాగనున్నారు. దిలీప్ పిరమల్ కంపెనీకి చైర్మన్ ఎమిరిటస్‌గా వ్యవహరించనున్నట్లు వీఐపీ ఇండస్ట్రీస్ పేర్కొంది. మల్టిపుల్స్ పీఈ ఫండ్స్‌తోపాటు.. సమ్విభాగ్ సెక్యూరిటీస్, మిథున్ పాదమ్ సాచేటి, సిద్ధార్థ సాచేటి, ప్రాఫిటెక్స్ షేర్స్ అండ్ సెక్యూరిటీస్ కన్సార్షియం వీఐపీ ఇండస్ట్రీస్‌ను సొంతం చేసుకోనుంది.

ఆహ్వానిస్తున్నాం..

కంపెనీలో వ్యూహాత్మక భాగస్వామికానున్న మల్టిపుల్స్ కన్సార్షియంకు ఆహ్వానం పలుకుతున్నట్లు వీఐపీ చైర్మన్ దిలీప్ పిరమల్ పేర్కొన్నారు. కంపెనీకున్న పటిష్ట బ్రాండ్ విలువ పునరుద్ధరణలో ఇది కీలక ముందడుగుగా వ్యాఖ్యానించారు. దీంతో ఇటీవల కొన్నేళ్లుగా సవాళ్లు ఎదుర్కొంటున్న కంపెనీ దేశీ లగేజీ మార్కెట్‌లో తిరిగి బలపడనున్నట్లు అభిప్రాయపడ్డారు. అత్యంత పటిష్ట కార్యకలాపాలు కలిగిన వీఐపీ యాజమాన్య మార్పిడిపై ఉద్వేగంగా ఉన్నట్లు మల్టిపుల్స్ ఆల్టర్నేట్ అసెట్ మేనేజ్‌మెంట్ కంపెనీ వ్యవస్థాపకుడు, ఎండీ, సీఈవో రేణుకా రామ్‌నాథ్ వ్యాఖ్యానించారు. కంపెనీ బ్రాండు విలువను మరింత పెంచడంతోపాటు.. తదుపరి దశ వృద్ధికి కృషి చేయనున్నట్లు తెలియజేశారు.

వీఐపీ సంగతిదీ..

ముంబై కేంద్రంగా 1971లో ఏర్పాటైన వీఐపీ ఇండస్ట్రీస్ లగేజీ తయారీకి ప్రపంచంలోనే రెండో పెద్ద కంపెనీగా నిలుస్తోంది. ఆసియాలోకెల్లా అతి పెద్ద కంపెనీకాగా.. శామ్‌సొనైట్, సఫారీ ఇండస్ట్రీస్‌తో దేశీయంగా పోటీ పడుతోంది. వీఐపీ ఇండస్ట్రీస్ మార్కెట్ విలువ రూ. 6,482 కోట్లుకాగా.. అరిస్టోకాట్, వీఐపీ, కార్ల్‌టన్, స్కైబ్యాగ్స్, క్యాప్రీస్ బ్రాండ్లను కలిగి ఉంది. 2024కల్లా బ్రాండెడ్ లగేజీ మార్కెట్‌లో 50 శాతం మార్కెట్ వాటాను పొందింది. అయితే ప్రత్యర్థి కంపెనీలతో పోటీ పెరగడంతో మార్కెట్ వాటాను కోల్పోతూ వస్తోంది. గతేడాది (2024-25) వీఐపీ ఇండస్ట్రీస్ ఆదాయం రూ. 2,170 కోట్లకు చేరింది.

ఈ వార్తల నేపథ్యంలో వీఐపీ ఇండస్ట్రీస్ షేరు బీఎస్ఈలో 6 శాతం జంప్‌చేసి రూ. 482 వద్ద ముగిసింది. ఇంట్రాడేలో రూ. 487-431 మధ్య ఊగిసలాడింది.

భీమ జ్యువెల్స్ 'సీజన్ ఆఫ్ స్ప్రింకిల్' డైమండ్ ఫెస్ట్

హైదరాబాద్: భీమ జ్యువెల్స్ 'సీజన్ ఆఫ్ స్ప్రింకిల్' పేరుతో డైమండ్ ఫెస్టివల్ క్యాంపెయిన్ ప్రారంభించింది. జూలై 27 వరకు జరిగే ఈ ఫెస్ట్‌లో డైమండ్ క్యారెట్ విలువపై 30% తగ్గింపు ఇస్తుంది. బంగారు రత్నాభరణాలు, అన్‌కట్ డైమండ్ ఆభరణాల తయారీ చార్జీలపై 50% డిస్కౌంటు పొందవచ్చు. సాలిటైర్‌లపై క్యారెట్‌కు 10% వరకు తగ్గింపు అందిస్తుంది. పాత ఆభరణాల మార్పిడిపై గ్రాముకు రూ.100 అదనంగా పొందవచ్చు. లక్షకు పైగా బంగారు ఆభరణాల కొనుగోలుపై క్యారెట్‌కు రూ.2,500 విలువైన ప్రత్యేక డైమండ్ కూపన్ పొందవచ్చు. తదుపరి డైమండ్ జ్యువెలరీ కొనుగోలుపై ఈ కూపన్ రీడమ్ చేసుకోవచ్చు. లక్కీ డ్రా ద్వారా ఆకర్షణీయమైన డైమండ్ పెండెంట్‌లు, బంగారు నాణేలు గెలుచుకోవచ్చు. చెవిపోగులు, ఉంగరం, పెండెంట్‌లతో తీర్చిదిద్దిన రూ.60,000 విలువైన డైమండ్ సెట్‌ను రూ.49,999 కే అందిస్తుంది. తెలుగు రాష్ట్రాల్లోని భీమ స్టోర్లలో జరిగే ఈ డైమండ్ ఫెస్ట్ ఆఫర్లు వినియోగించుకోవాలని కంపెనీ ఎండీ అభిషేక్ బిందుమాధవ్ కోరారు.

నాలుగో రోజూ నష్టాలే

సెన్సెక్స్ నష్టం 247 పాయింట్లు

ముంబై: ఐటీ షేర్లలో అమ్మకాలతో స్టాక్ సూచీలు నాలుగో రోజూ నష్టపోయాయి. సెన్సెక్స్ 247 పాయింట్లు పతనమై 82,253 వద్ద స్థిరపడింది. నిఫ్టీ 68 పాయింట్లు కోల్పోయి 25,082 వద్ద నిలిచింది. విదేశీ ఇన్వెస్టర్ల విక్రయాలు, ట్రంప్ పలు దేశాలపై తాజా సుంకాల విధింపు ఆందోళనలు సెంటిమెంట్‌పై ఒత్తిడి పెంచాయి. ఒక దశలోనే సెన్సెక్స్ 490 పాయింట్లు కోల్పోయి 82,010 వద్ద, నిఫ్టీ 148 పాయింట్లు పతనమై 25,002 వద్ద ఇంట్రాడే కనిష్టాలు తాకాయి. డాలర్ మారకంలో రూపాయి విలువ 12 పైసలు బలహీనపడి 85.92వద్ద క్లోజైంది.

- దేశీయ ఐటీ దిగ్గజం టీసీఎస్ కంపెనీ తొలి త్రైమాసిక ఆర్థిక ఫలితాలు నిరాశపరచడంతో ఐటీ షేర్లు అమ్మకాల ఒత్తిడికిలోనయ్యాయి. టెక్ మహీంద్రా 2%, విప్రో, ఇన్ఫోసిస్, హెచ్‌సీఎల్ టెక్ 1.50% పతనమయ్యాయి. టీసీఎస్, ఎల్‌టీఐఎం, ఎంఫసిస్ షేర్లు ఒకశాతం నష్టపోయాయి.
- ట్రావెల్ ఫుడ్ సర్వీసెస్ షేరు తొలిరోజు ఇన్వెస్టర్లకు నష్టాలు మిగిల్చింది. ఇష్యూ ధర(రూ.1,100)తో పోలిస్తే బీఎస్ఈలో 2.38% ప్రీమియంతో రూ.1,126 వద్ద లిస్టయ్యింది. చివరికి 2.25% నష్టంతో రూ.1,075 వద్ద ముగిసింది.

ధరలు.. దిగొచ్చాయ్!

- ఆరేళ్ల కనిష్టానికి రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం
- జూన్‌లో 2.1 శాతానికి పరిమితం
- దిగొచ్చిన కూరగాయలు, పప్పుల ధరలు

న్యూఢిల్లీ: కూరగాయలు, ఆహార ధరలు మరింత దిగొచ్చాయి. ఫలితంగా జూన్‌లో వినియోగ ధరల సూచీ (రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం/సీపీఐ) 2.1 శాతానికి దిగొచ్చింది. ఇది ఆరేళ్ల కనిష్ట స్థాయి కావడం గమనార్హం. ఈ ఏడాది మేలో రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం 2.82 శాతం కాగా, గతేడాది జూన్‌లో 5.08 శాతంగా ఉంది. ఈ వివరాలను జాతీయ గణాంక కార్యాలయం (ఎన్ఎస్ఓ) విడుదల చేసింది. చివరిగా 2019 జనవరిలో నమోదైన 1.97 శాతం రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం గత కనిష్ట స్థాయిగా ఉంది. కూరగాయలు, పప్పులు, మాంసం, చేపలు, ధాన్యాలు, చక్కెర, పాలు, పాల ఉత్పత్తులు, దినుసుల ధరలు దిగిరావడమే రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం మరింత కిందకు వచ్చేందుకు సాయపడినట్టు ఎన్ఎస్ఓ తెలిపింది.

ఆహార ధరల విభాగంలో ద్రవ్యోల్బణం మైనస్ 1.06 శాతానికి క్షీణించింది. ఈ ఏడాది మే నెలతో పోల్చి చూస్తే 2 శాతం దిగొచ్చింది.

మైనస్‌లోకి టోకు ద్రవ్యోల్బణం...

జూన్ నెలకు సంబంధించి టోకు ద్రవ్యోల్బణం (టోకు ధరల సూచీ/డబ్ల్యూపీఐ) ఏకంగా ప్రతికూల స్థాయికి పడిపోయింది. మైనస్ 0.13 శాతంగా నమోదైంది. 19 నెలల తర్వాత మళ్లీ ప్రతికూల స్థాయికి చేరింది. ఆహారోత్పత్తులు, మినరల్ ఆయిల్స్, ఇంధనాలు, బేసిక్ మెటల్స్, తయారీ ఉత్పత్తుల వ్యయాలు దిగిరావడం ఇందుకు దారితీసింది. ఈ ఏడాది మే నెలకు టోకు ద్రవ్యోల్బణం 0.39 శాతం కాగా, గతేడాది జూన్ నెలలో 3.43 శాతం చొప్పున ఉంది.

'సాక్షి ప్లస్' ఈ-పేపర్‌లో..

హెచ్‌సీఎల్ టెక్, ఓలా ఎలక్ట్రిక్, టాటా టెక్ ఫలితాలు	ఎకానమీకి జీసీసీల దన్ను

జేన్ స్ట్రీట్ నుంచి రూ. 4,844 కోట్లు

సెబీ ఎస్క్రో ఖాతాలో డిపాజిట్

న్యూఢిల్లీ: యూఎస్ హెడ్జ్ ఫండ్ జేన్ స్ట్రీట్ తాజాగా సెబీ పేరున ఎస్క్రో ఖాతాలో దాదాపు రూ. 4,844 కోట్లు డిపాజిట్ చేసింది. దీంతో సంస్థపై విధించిన ఆంక్షలు ఎత్తివేయవలసిందిగా క్యాపిటల్ మార్కెట్ల నియంత్రణ సంస్థ సెబీని అభ్యర్థించింది. మార్కెట్ మ్యానిప్యులేషన్ ద్వారా భారీ ఆర్జనకు తెరతీసిందన్న ఆరోపణలతో జేన్ స్ట్రీట్‌పై సెబీ కఠిన ఆంక్షలు విధించిన సంగతి తెలిసిందే. అంతేకాకుండా రూ. 4,843.57 కోట్లు జమ చేయవలసిందిగా ఆదేశించింది. ఈ నేపథ్యంలో జేన్స్ స్ట్రీట్ అభ్యర్థనను పరిశీలిస్తున్నట్లు సెబీ పేర్కొంది. ఎఫ్అండ్‌వో, నగదు విభాగాలలో పొజిషన్లు తీసుకోవడం ద్వారా జేన్ స్ట్రీట్ ఇండెక్సులను మ్యానిప్యులేట్ చేసిందని, తద్వారా భారీగా సంపాదించిందని ఈ నెల 3న జారీ చేసిన తాత్కాలిక ఆదేశాలలో సెబీ పేర్కొంది. 2023 జనవరి- 2025 మే నెల మధ్య రూ. 36,671 కోట్లు ఆర్జించినట్లు సెబీ దర్యాప్తులో వెల్లడైంది. ఫలితంగా హెడ్జ్ ఫండ్‌ను మార్కెట్ కార్యకలాపాల నుంచి దూరం పెడుతూ ఆదేశాలు జారీ చేసింది.

భవిత

స్పర్ధయా వర్ధతే విద్య

విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

కొచ్చిన్ షిప్‌యార్డ్ లిమిటెడ్‌లో ప్రాజెక్ట్ ఆఫీసర్ పోస్టులు

కొచ్చి(కేరళ)లోని కొచ్చిన్ షిప్‌యార్డ్ లిమిటెడ్ (సీఎస్ఎల్) ఒప్పంద ప్రాతిపదికన ప్రాజెక్ట్ ఆఫీసర్(ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ) పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» **మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య:** 05.
» **అర్హత:** 60 శాతం మార్కులతో డిగ్రీ(కంప్యూటర్ సైన్స్/ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ), పీజీ(కంప్యూటర్ సైన్స్/కంప్యూటర్ అప్లికేషన్/ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ) ఉత్తీర్ణతతో పాటు ఉద్యోగానుభవం ఉండాలి.
» **వేతనం:** మొదటి సంవత్సరం నెలకు రూ. 46,000, రెండో సంవత్సరం రూ.48,000, మూడో సంవత్సరం రూ.50,000.
» **వయసు:** 18.07.2025 నాటికి 30 ఏళ్లు మించకూడదు.
» **ఎంపిక విధానం:** షార్ట్‌లిస్ట్, సర్టిఫికేట్‌ల పరిశీలన, పవర్‌పాయింట్ ప్రజెంటేషన్, ఇంటర్వ్యూ ఆధారంగా ఎంపికచేస్తారు.
» **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్ ద్వారా.
» **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తులకు చివరితేది:** 18.07.2025
» **వెబ్‌సైట్:** https://cochinshipyard.in

డీఎస్ఎస్ఎస్‌బీ, న్యూఢిల్లీలో 2,119 గ్రూప్-బి, గ్రూప్-సి పోస్టులు

న్యూఢిల్లీలోని ఢిల్లీ సబార్డినేట్ సర్వీసెస్ సెలక్షన్ బోర్డ్(డీఎస్ఎస్ఎస్‌బీ).. వివిధ శాఖలలో, స్వయం ప్రతిపత్తి సంస్థలలో, స్థానిక సంస్థలలో ఖాళీగా ఉన్న టీచింగ్, మెడికల్(గ్రూప్-బి, గ్రూప్-సి) పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» **మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య:** 2,119.
» **పోస్టుల వివరాలు:** మలేరియా ఇన్‌స్పెక్టర్-37, ఆయుర్వేద ఫార్మసిస్ట్-08, పీజీటీ ఇంజనీరింగ్ గ్రాఫిక్స్(పురుషులు)-04, పీజీటీ ఇంజనీరింగ్ గ్రాఫిక్స్(మహిళలు)-03, పీజీటీ ఇంగ్లిష్(పురుషులు)-64, పీజీటీ ఇంగ్లిష్(మహిళలు)-29, పీజీటీ సంస్కృతం(పురుషులు)-06, పీజీటీ సంస్కృతం(మహిళలు)-19, పీజీటీ హార్టికల్చర్(పురుషులు)-01, పీజీటీ అగ్రికల్చర్(పురుషులు)-05, డొమెస్టిక్ సైన్స్ టీచర్-26, అసిస్టెంట్(ఆపరేషన్ థియేటర్ సంబంధిత విభాగాలు)-120, టెక్నీషియన్(ఆపరేషన్ థియేటర్ సంబంధిత విభాగాలు)-70, ఫార్మసిస్ట్(ఆయుర్వేద)-19, వార్డెన్(పురుషులు మాత్రమే)-1676, ల్యాబొరేటరీ టెక్నీషియన్-30, సీనియర్ సైంటిఫిక్ అసిస్టెంట్(కెమిస్ట్రీ)-01, సీనియర్ సైంటిఫిక్ అసిస్టెంట్(మైక్రోబయాలజీ)-01.
» **అర్హత:** పోస్టును అనుసరించి పదో తరగతి, సంబంధిత విభాగాల్లో డిప్లొమా /డిగ్రీ/పీజీ డిగ్రీ, బీఈడీ/బీఏఈడీ /బీఎస్సీఈడీ/ఎంఈడీ ఉత్తీర్ణతతో పాటు ఉద్యోగానుభవం ఉండాలి.
» **వయసు:** పోస్టును అనుసరించి 18 నుంచి 32 ఏళ్ల మధ్య ఉండాలి.
» **వేతనం:** పోస్టును అనుసరించి నెలకు లెవల్ 2(రూ.19,900 నుంచి రూ.63,200) నుంచి లెవల్ 8(రూ.47,600 నుంచి రూ.1,51,100) వరకు ఉంటుంది.
» **ఎంపిక విధానం:** కంప్యూటర్ ఆధారిత పరీక్ష ద్వారా ఎంపికచేస్తారు. కొన్ని పోస్టులకు ఫిజికల్ టెస్ట్/స్కిల్ టెస్ట్/ట్రేడ్ టెస్ట్ ఉంటుంది.
» **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్ ద్వారా.
» **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తులకు చివరితేది:** 07.08.2025
» **వెబ్‌సైట్:** https://dsssb.delhi.gov.in

ఎన్ఐఎస్ఎస్‌టీలో వివిధ ఉద్యోగాలు

పంజాబ్‌లోని నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సెకండరీ స్టీల్ టెక్నాలజీ(ఎన్ఐఎస్ఎస్‌టీ) ఒప్పంద ప్రాతిపదికన వివిధ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» **మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య:** 05.
» **పోస్టుల వివరాలు:** టెక్నికల్ మేనేజర్(మెకానికల్)-03, హెచ్‌ఆర్ మేనేజర్-01, టెక్నికల్ అసిస్టెంట్ టు డైరెక్టర్-01.
» **విభాగాలు:** మెకానికల్, మెటలర్జీ, ఎలక్ట్రికల్, ఎలక్ట్రానిక్స్.
» **అర్హత:** పోస్టును అనుసరించి సంబంధిత విభాగంలో ఏఐసీటీఈ గుర్తించిన ఇన్‌స్టిట్యూట్ నుంచి డిగ్రీ, పీజీ ఉత్తీర్ణతతో పాటు పని అనుభవం ఉండాలి.
» **వయసు:**01.06.2025 నాటికి 35ఏళ్లు ఉండాలి
» **వేతనం:** నెలకు టెక్నికల్ మేనేజర్‌కు రూ.1,25,000, హెచ్‌ఆర్ మేనేజర్‌కు రూ.1,00,000, టెక్నికల్ అసిస్టెంట్‌కు 50,000
» **ఎంపిక విధానం:** ఇంటర్వ్యూ ఆధారంగా.
» **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్ ద్వారా.
» **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తులకు చివరితేది:** 15.07.2025
» **వెబ్‌సైట్:** https://nisst.org

మెయిన్స్‌లో మెరవాలంటే!

సివిల్ సర్వీసెస్ మెయిన్ ఎగ్జామినేషన్.. ఐఏఎస్, ఐపీఎస్, ఐఎఫ్ఎస్ సహా 23 ఉన్నత స్థాయి ఉద్యోగాల భర్తీకి నిర్వహించే మూడంచెల ఎంపిక ప్రక్రియలో.. రెండో దశ పరీక్ష! ఇందులో విజయం సాధిస్తే.. సివిల్ సర్వీసులోకి చేరాలనే తమ స్వప్నం సాకారానికి అడుగుదూరంలో ఉన్నట్లే!! విస్తృతమైన సిలబస్‌తో అభ్యర్థి ప్రతిభను లోతుగా పరీక్షించే మెయిన్‌లో విజయం సాధించాలంటే.. వ్యూహాత్మకంగా ప్రిపరేషన్ సాగించాల్సి ఉంటుంది. తాజాగా సివిల్స్-2025 ప్రిలిమ్స్ ఫలితాలు విడుదలయ్యాయి. మెయిన్ పరీక్షలు ఆగస్ట్ 22 నుంచి ప్రారంభం కానున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో.. సివిల్స్ మెయిన్‌లో రాణించేందుకు ప్రిపరేషన్ గైడెన్స్...

» ఇటీవల విడుదలైన ప్రిలిమ్స్ ఫలితాలు
» 14,161 మందికి మెయిన్స్‌కు అర్హత
» ఆగస్ట్ 22 నుంచి మెయిన్ ఎగ్జామ్స్

- **979:** సివిల్స్-2025 ఎంపిక ప్రక్రియ ద్వారా భర్తీ చేయనున్న పోస్ట్‌ల సంఖ్య.
- **14,161:** ప్రిలిమ్స్‌లో విజయం సాధించి మెయిన్స్‌కు అర్హత పొందిన వారి సంఖ్య.
- **1:2 లేదా 1:2.5 నిష్పత్తి:** మెయిన్స్‌లో ప్రతిభ ఆధారంగా ఇంటర్వ్యూకు ఎంపికయ్యే అభ్యర్థుల సంఖ్య!! అంటే... మెయిన్స్ నుంచి 2000లోపు మందికి మాత్రమే చివరి దశలో పర్సనాలిటీ టెస్ట్‌గా పిలిచే ఇంటర్వ్యూకు అర్హత లభిస్తుంది. ప్రిలిమ్స్‌లో అర్హత సాధించిన అభ్యర్థులు.. మెయిన్స్‌లోనూ తమ ప్రతిభ చూపడానికి అత్యంత పటిష్ట ప్రణాళికతో ప్రిపరేషన్ సాగించాల్సిన ఉంటుంది.

ఏడు పేపర్లు.. అప్రమత్తంగా

సివిల్ సర్వీసెస్ మెయిన్ ఎగ్జామినేషన్‌లో ఒక జనరల్ ఎస్సే పేపర్, నాలుగు జనరల్ స్టడీస్ పేపర్లు, మరో రెండు ఆప్షనల్ సబ్జెక్ట్ పేపర్లు.. ఇలా మొత్తం ఏడు పేపర్లు ఉంటాయి. వీటికి అదనంగా ఇంగ్లిష్, రీజనల్ లాంగ్వేజ్ పేపర్లు ఉంటాయి. వీటిల్లో అర్హత సాధిస్తే సరిపోతుంది. ఇంగ్లిష్, రీజనల్ లాంగ్వేజ్ పరీక్షలు అర్హత పేపర్లే అయినప్పటికీ.. వీటిలో కనీస అర్హత మార్కులు సాధిస్తేనే మిగతా పేపర్లు మూల్యాంకన చేస్తారు. కాబట్టి ఈ రెండు అర్హత పేపర్ల ప్రిపరేషన్‌కు కూడా కొంత సమయం కేటాయించాల్సి ఉంటుంది.

సిలబస్ అధ్యయనం

మెయిన్స్ అభ్యర్థులు మొదట సిలబస్ అంశాలను తులనాత్మక అధ్యయనం చేయాలి. పేపర్ వారీగా సిలబస్ అంశాలను క్షుణ్నంగా పరిశీలించాలి. అనుసంధాన విధానంలో ప్రిపరేషన్ సాగించేలా ప్రణాళిక సిద్ధం చేసుకోవాలి. మెయిన్స్‌లో జనరల్ ఎస్సే పేపర్‌ను మిగతా అన్ని పేపర్లతో అనుసంధానం చేసుకునే వీలుంది. అదే విధంగా.. పాలిటీ-ఎకానమీ,ఎకానమీ-జాగ్రఫీ,జాగ్రఫీ-ఎకలాజీ అంశాలను కూడా అనుసంధానం చేసుకుంటూ చదవొచ్చు. ఫలితంగా ఒకే సమయంలో రెండు పేపర్లలోని టాపిక్స్‌పై అవగాహన లభించడమే కాకుండా.. ఎంతో విలువైన సమయం ఆదా అవుతుంది.

పేపర్ 1.. సమకాలీన ప్రాధాన్యంగా

పేపర్-1గా పేర్కొనే జనరల్ ఎస్సేలో వ్యాసరూప సమాధానాలు రాయాల్సి ఉంటుంది. ఇటీవల కాలంలో ఈ పేపర్లో అడుగుతున్న ప్రశ్నలు సమకాలీన అంశాల సమ్మిళితంగా ఉంటున్నాయి. కాబట్టి అభ్యర్థులు తొలుత జనరల్ ఎస్సే విభాగంలో అడిగేందుకు అవకాశమున్న అంశాలను గుర్తించాలి. సమకాలీన అంశాలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. ఇరాన్-ఇజ్రాయెల్, ఉక్రెయిన్-రష్యా, గాజా,ఇండియా-పాకిస్థాన్,ట్రంప్ టారిఫ్‌లు,నాటో,ఈయూ,బ్రిక్స్, ఆసియాన్ తదితర అంతర్జాతీయ పరిణామాలు, పర్యావరణ అంశాలు, జాతీయ స్థాయిలో ఇటీవల చర్చనీయాంశంగా మారిన సంఘటనలను అధ్యయనం చేయాలి. వీటి నుంచి అడిగే ప్రశ్నలకు విశ్లేషణాత్మక సమాధానాలు రాసే విధంగా ప్రాక్టీస్ చేయాలి.

పేపర్-2 .. చరిత్ర, భౌగోళిక అంశాలు

ఈ పేపర్‌లో రాణించడానికి అభ్యర్థులు ప్రాచీన, మధ్య, ఆధునిక భారత దేశ చరిత్రలను అనుసంధానిస్తూ చదవాలి. సంగీతం, సాహిత్యం, నాట్యం, వాస్తు-శిల్పకళ, మత ఉద్యమాలు, తత్వాలు తదితర అంశాలను క్షుణ్నంగా అధ్యయనం చేయాలి. ముఖ్యంగా 18వ శతాబ్దం మధ్య కాలం నుంచి ఇప్పటి వరకు చోటుచేసుకున్న ప్రధాన సంఘటనల్ని పరిశీలించాలి. స్వాతంత్ర్యోద్యమం గురించి ప్రత్యేకంగా చదవాలి. అదే విధంగా రాజ్యాంగం, పంచవర్ష ప్రణాళికలు, భూ సంస్కరణలు, నెహ్రూ విదేశాంగ విధానం, అలీనోద్యమం, హరిత విప్లవం తదితరాలపై ప్రత్యేకంగా దృష్టి సారించాలి. ప్రపంచ చరిత్రకు సంబంధించి.. పారిశ్రామిక విప్లవం, ప్రపంచ యుద్ధాలు, ఐరోపాలో నూతన రాజ్యాల ఆవిర్భావం, ఆసియా, ఆఫ్రికా, లాటిన్ అమెరికాల్లో వలసవాదం, స్వాతంత్ర్య ఉద్యమాలను ప్రధానంగా చదవాలి. భూకంపాలు, సునామీలు, అగ్ని పర్వతాలు, తుపానులు తదితరాల గురించి శాస్త్రీయ అవగాహన పెంపొందించుకోవాలి. ప్రాంతీయ అభివృద్ధికి దోహద పడే సహజ వనరుల గురించి క్షుణ్నంగా అధ్యయనం చేయాలి.

పేపర్-3.. రాజ్యాంగం, సుపరిపాలన

పాలన, రాజ్యాంగం సంబంధిత అంశాలతో ఉండే ఈ పేపర్‌లో రాణించేందుకు ముందుగా సిలబస్‌ను క్షుణ్నంగా పరిశీలించాలి. ఇది మన దేశ ప్రజా పరిపాలన, రాజకీయ వ్యవస్థ, అంతర్జాతీయ సంబంధాల సమ్మేళనంగా ఉంది. భారత రాజ్యాంగం గురించి చదివే క్రమంలో.. 1858 భారత ప్రభుత్వ చట్టం దగ్గరి నుంచి 1947 స్వాతంత్ర్య చట్టం వరకు చదవాలి. 1919, 1935 భారత ప్రభుత్వ చట్టాలపై దృష్టి సారించాలి. రాజ్యాంగం మూల నిర్మాణాన్ని అర్థం చేసుకునేందుకు కేశవానంద భారతి, మినర్వా మిల్స్ కేసులను పరిశీలించాలి. కేంద్ర, రాష్ట్రాల మధ్య శాసన, కార్యనిర్వాహక, ఆర్థిక అధికారాల విభజన, భారత రాజకీయ వ్యవస్థలోని అర్ధ సమాఖ్య స్వభావంపై దృష్టిపెట్టాలి. 73, 74 రాజ్యాంగ సవరణ చట్టాల ప్రభావాన్ని పరిశీలించాలి. అంతేకాకుండా ఆయా పథకాల పనితీరు, ఉద్దేశం, లక్ష్యం, ఫలితాలను అధ్యయనం చేయాలి.

పేపర్ 4(జీఎస్-3).. ఎస్ అండ్ టీ, సమకాలీన అంశాలు

ఈ పేపర్‌లో టెక్నాలజీ, ఆర్థికాభివృద్ధి, బయోడైవర్సిటీ, ఎన్విరాన్‌మెంట్, సెక్యూరిటీ అండ్ డిజాస్టర్ మేనేజ్‌మెంట్‌లను అధ్యయనం చేయాలి. ప్రణాళికా పెట్టుబడుల్లో భాగంగా ప్రభుత్వ రంగ వనరుల సమీకరణకు ఆధారాలు, వాటి ధోరణులు, వివిధ రంగాల మధ్య వనరుల పంపిణీ తదితర అంశాలను క్షుణ్నంగా చదవాలి. భారత్‌లో సమ్మిళిత వృద్ధి పాత్ర, ఆహార భద్రత, బడ్జెటింగ్ తీరుతెన్నులతోపాటు స్వాతంత్ర్యం తర్వాత వ్యవసాయ రంగంలో వచ్చిన మార్పులను చదవాలి. జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ రంగంలో అభివృద్ధితోపాటు దైనందిన జీవితంలో దాని అనువర్తనాలపై దృష్టిపెట్టాలి.

పేపర్ 5.. పాలన, నైతిక విలువలు

భవిష్యత్తులో సివిల్ సర్వెంట్స్‌గా ప్రజా సేవ చేయాలనుకుంటున్న అభ్యర్థులు ప్రత్యేక శ్రద్ధతో ఈ పేపర్‌కు సన్నద్ధమవ్వాలి. వీటికి సంబంధించిన సిలబస్‌లోని ఎక్కువ అంశాలు ప్రభుత్వ పాలన(పబ్లిక్ అడ్మినిస్ట్రేషన్)కు సంబంధించినవి. కాగా మరి కొన్ని ఫిలాసఫీ, సైకాలజీకి చెందినవి. అభ్యర్థులు పరిపాలనలో నైతిక విలువల ఆవశ్యకతకు సంబంధించిన అంశాలపై దృష్టిసారించాలి. వ్యక్తిగత, సామాజిక సంబంధాల్లో ఈ విలువలు ఎలాంటి పాత్ర పోషిస్తున్నాయో తెలుసుకోవాలి. నైతిక శాస్త్రంలో అప్లయిడ్ ఎథిక్స్(అనువర్తిత నైతిక శాస్త్రం)పై దృష్టి పెట్టాలి. ప్రధానంగా అభ్యర్థులు 'పబ్లిక్ సర్వీస్ ఎథిక్స్'కు సంబంధించిన అంశాలను చదవాలి. ప్రభుత్వ విధానాల అమలు, నిధుల ఖర్చు, విధుల నిర్వహణలో జావాబుదారీతనం, పారదర్శకతలో నైతికత ప్రాధాన్యాన్ని తెలుసుకోవాలి. మతం-నైతికత, వర్ణ వ్యవస్థ-నైతికత, కుటుంబం-నైతికత.. ఇలా వివిధ సామాజిక అంశాలను, సమకాలీన అంశాలతో అనుసంధానిస్తూ చదవాలి. నైతిక విలువలు పెంపొందించడంలో కుటుంబం, సమాజం, విద్యా సంస్థల పాత్ర ఏమిటో తెలుసుకోవాలి. ఈ పేపర్‌లో అభ్యర్థులు అవగాహన పెంచుకోవాల్సిన మరో ప్రధాన అంశం.. అటిట్యూడ్(వైఖరి). లక్ష్య సాధనలో, విధి నిర్వహణలో ఎంతో కీలకంగా నిలిచే వైఖరి అంశాన్ని ప్రత్యేక శ్రద్ధతో వ్యవహరించాలి. భారత్‌కు సంబంధించి చార్వాక, వివేకానంద, రాజారాం మోహన్‌రాయ్, మహాత్మాగాంధీ, అంబేద్కర్ తదితరుల తాత్విక భావనల గురించి ప్రత్యేకంగా చదవాలి.

ఆప్షనల్ సబ్జెక్ట్.. రెండు పేపర్లు ఇలా

ఆప్షనల్ సబ్జెక్ట్‌కు సంబంధించి అభ్యర్థులు రెండు పేపర్లు రాయాల్సి ఉంటుంది. ఇటీవల కాలంలో ఫలితాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే.. పబ్లిక్ అడ్మినిస్ట్రేషన్, జాగ్రఫీ, ఫిలాసఫీ, సైకాలజీ తదితర ఆప్షనల్స్ జనరల్ స్టడీస్‌కు కలిసొచ్చే విధంగా ఉన్నాయి. ఆప్షనల్ ఏదైనా సరే వాటిని ఆమూలాగ్రం అధ్యయనం చేయాలి. ప్రశ్నలు అడిగే ఆస్కారం ఉన్న అంశాలను గుర్తించి వాటిపై మరింత లోతుగా అధ్యయనం చేయాలి. అదే విధంగా గత కొన్నేళ్ల ప్రశ్న పత్రాలను పరిశీలించి, ప్రాక్టీస్ చేయడం ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది.

వేయి మార్కుల లక్ష్యంగా

అభ్యర్థులు మెయిన్‌లో మొత్తం 1750 మార్కులకు గాను వేయి మార్కుల సాధనే లక్ష్యంగా ప్రిపరేషన్ సాగించాలి. మెయిన్ పరీక్షల్లో ప్రతి ఏటా ప్రశ్నల క్లిష్టత స్థాయి పెరుగుతున్న విషయాన్ని గుర్తించాలి.సమాధానాలు స్పష్టంగా సూటిగా,అడిగిన ప్రశ్నకు అవసరమైన సమాచారం మాత్రమే రాసేలా సన్నద్ధమవ్వాలి. ఇందుకోసం ప్రిపరేషన్ సమయం నుంచే ప్రాక్టీస్‌కు ప్రాధాన్యమివ్వాలి. పరీక్షలో లభించే సమయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటూ.. నమూనా ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయడంపై కసరత్తు చేయాలి. ఫలితంగా టైమ్ మేనేజ్‌మెంట్‌తోపాటు, ఆయా ప్రశ్నలకు అనుగుణంగా ముఖ్యమైన అంశాలను జోడించే నైపుణ్యం లభిస్తుంది.

కోర్, కాంటెంపరరీ, అనాలిసిస్

మెయిన్స్‌కు హాజరయ్యే అభ్యర్థులు కోర్ అంశాలతోపాటు.. సమకాలీన పరిణామాలను సమ్మిళితం చేస్తూ అభ్యసనం సాగించాలి. సమాధానాలు రాసే క్రమంలో కోర్‌తో తాజా పరిణామాలను జోడించి రాయడం ద్వారా ఎగ్జామినర్‌ను ఆకట్టుకునే అవకాశం ఉంటుంది. అదే విధంగా పరీక్షకు నెల రోజుల ముందు నుంచి పూర్తిగా ప్రాక్టీస్‌కు, మోడల్ టెస్ట్‌లకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. ఫలితంగా రైటింగ్ సామర్థ్యంతోపాటు ప్రజెంటేషన్ స్కిల్స్ సైతం అలవడతాయి.

కెరీర్ కౌన్సెలింగ్
మీ సందేహాలు, సలహాలు పంపించాల్సిన
ఈ- మెయిల్ sakshieducation@gmail.com

నేటి భవిత ఈ పేపర్‌లో..

» సివిల్స్, గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం-ఇండియన్ హిస్టరీ » టెట్/డీఎస్సీ ప్రత్యేకం- తెలుగు
» గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం-జనరల్ స్టడీస్-జాగ్రఫీ » బ్యాంక్ ఎగ్జామ్స్ ప్రత్యేకం- కంప్యూటర్ అవేర్‌నెస్

గాంధీ.. గాడ్సే......
నోబెల్ శాంతి బహుమతి!

శాంతి, అహింసా సిద్ధాంతాన్ని ప్రవచించిన మహాత్ముడికి నోబెల్ శాంతి బహుమతి ఎందుకు దక్కలేదు?

ఆయన దారిలో నడిచిన వారెందరినో వరించిన ఆ పురస్కారం.. ఆయన్నెందుకు వరించలేదు?

కారణం.. నాథూరాం గాడ్సేనా??

గాంధీని చంపిన గాడ్సే.. ఆయనకు నోబెల్ దక్కే అవకాశాన్ని కూడా చంపేశాడా?

అందుకే 1948లో నోబెల్ శాంతి బహుమతిని ఎవరికీ ఇవ్వలేదా?

పైగా.. తగు యోగ్యత కలిగిన వ్యక్తి ఎవరూ జీవించి లేనందున ఆ పురస్కారాన్ని ఇవ్వడం లేదన్న నోబెల్ కమిటీ ప్రకటన దీన్నే సూచిస్తోందా?

అసలు.. గాంధీకి నోబెల్ రాకపోవడానికి గాడ్సేకు ఉన్న లింకేంటి?

1930ల్లో ఏం జరిగిందంటే..

మీకు తెలుసా?

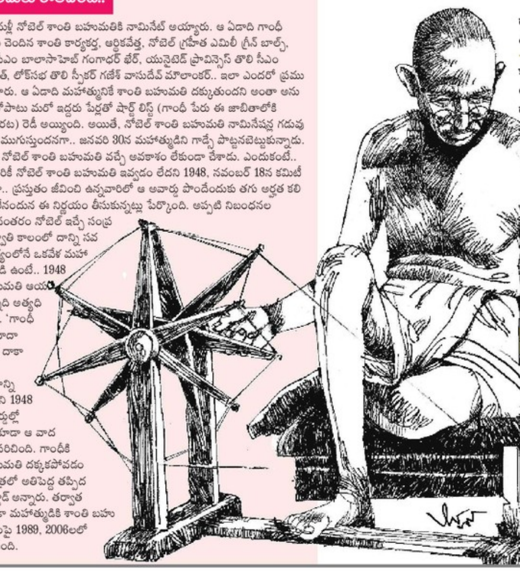
నోబెల్ శాంతి బహుమతికి మహాత్మా గాంధీ 5 సార్లు నామినేట్ అయ్యారు. 1937, 1938, 1939, 1947, 1948ల్లో ఆయనకు ఈ పురస్కారం దక్కే అవకాశం వచ్చింది. గాంధీ అహింసా మార్గం లేదా శాంతి మార్గం అన్నది తన దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం తప్ప.. అంతర్జాతీయ శాంతి కోసం కాదని నోబెల్ కమిటీలోని కొందరు సభ్యులు ఆ టైంలో అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు. పైగా.. రెండో ప్రపంచ యుద్ధంలో భారత్ పాల్గొనడానికి ఆయన షరతులతో సమ్మతి తెలపడాన్ని వాళ్లు ఎత్తి చూపారు. స్వాతంత్ర్య సముపార్జనకు ఆయన అనుసరిస్తున్న పద్ధతులు వినూత్నమైనవని వారు అంగీకరించినప్పటికీ.. అంతర్జాతీయ సంఘర్షణలను పరిష్కరించడానికి అవి ఎంత మేరకు ఉపయోగపడతాయన్న దానిపై సందేహాలు వ్యక్తం చేశారు. అప్పటి నివేదికలో ఆ వివరాలు ఉన్నట్లు నోబెల్ సంస్థ మాజీ డైరెక్టర్ గేర్ లూండెస్టాడ్ ఓ ఇంటర్వ్యూలో చెప్పారు.

దానికి తోడు నోబెల్ బహుమతులను ఇచ్చే నార్వే.. అప్పట్లో తటస్థ దేశం. అతి శక్తిమంతమైన బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యానికి వ్యతిరేకంగా చేసిన పోరాటాలకు అవార్డులు ఇవ్వకూడదని ఆ దేశం అనుకోవడం కూడా ఒక ప్రధాన కారణంగా చెబుతారు. ఒకవేళ అవార్డిస్తే ఆ పోరాటాలకు మద్దతిచ్చి, బ్రిటన్‌తో తలగోక్కున్నట్లు అవుతుందని వెనక్కు తగ్గిందట.

1947 వచ్చేసరికి ఆ సమయంలో విభజన కారణంగా చెలరేగిన హింస.. మతపరమైన హింసను నిరోధించడానికి గాంధీజీ చేసిన ప్రయత్నాలు పూర్తిగా విజయవంతం కాకపోవడం వంటివి అవరోధంగా మారాయి. విభజన హింస.. గాంధీ శాంతి సందేశాన్ని మరుగునపడేటట్లు చేసిందని ప్రఖ్యాత చరిత్రకారుడు రామచంద్ర గుహ పేర్కొన్నారు. పైగా.. అప్పుడంతా ఐరోపా, అమెరికా ఆధిపత్యం నడిచేది.. 1900 నుంచి 1960 వరకూ పురస్కారాలను గమనిస్తే మనకీ విషయం అర్థమవుతుందని గేర్ లూండెస్టాడ్ అన్నారు.

1948లో ఎందుకు రాలేదంటే..

1948లో గాంధీజీ మళ్లీ నోబెల్ శాంతి బహుమతికి నామినేట్ అయ్యారు. ఆ ఏడాది గాంధీ పేరును అమెరికాకు చెందిన శాంతి కార్యకర్త, ఆర్థికవేత్త, నోబెల్ గ్రహీత ఎమిలీ గ్రీన్ బాల్చ్, బాంబే స్టేట్ తొలి సీఎం బాలాసాహెబ్ గంగాధర్ ఖేర్, యునైటెడ్ ప్రావిన్సెస్ తొలి సీఎం గోవింద్ వల్లభ్ పంత్, లోక్‌సభ తొలి స్పీకర్ గణేశ్ వాసుదేవ్ మావాలంకర్.. ఇలా ఎందరో ప్రముఖులు ప్రతిపాదించారు. ఆ ఏడాది మహాత్మునికే శాంతి బహుమతి దక్కుతుందని అంతా అనుకున్నారు. ఆయనతోపాటు మరో ఇద్దరు పేర్లతో షార్ట్ లిస్ట్ (గాంధీ పేరు ఈ జాబితాలోకి రావడం మూడోసారట) రెడీ అయ్యింది. అయితే, నోబెల్ శాంతి బహుమతి నామినేషన్ల గడువు ఇంకో రెండ్రోజుల్లో ముగుస్తుందనగా.. జనవరి 30న మహాత్ముడిని గాడ్సే పొట్టనబెట్టుకున్నాడు. తద్వారా ఆయనకు నోబెల్ శాంతి బహుమతి వచ్చే అవకాశం లేకుండా చేశాడు. ఎందుకంటే.. ఆ సంవత్సరం ఎవరికీ నోబెల్ శాంతి బహుమతి ఇవ్వడం లేదని 1948, నవంబర్ 18న కమిటీ ప్రకటించింది. పైగా.. ప్రస్తుతం జీవించి ఉన్నవారిలో ఆ అవార్డు పొందేందుకు తగు అర్హత కలిగిన వ్యక్తి ఎవరూ లేనందున ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు పేర్కొంది. అప్పటి నిబంధనల ప్రకారం.. మరణానంతరం నోబెల్ ఇచ్చే సంప్రదాయం లేదు. తర్వాతి కాలంలో దాన్ని సవరించారు. ఈ నేపథ్యంలోనే ఒకవేళ మహాత్ముడు జీవించి ఉండి ఉంటే.. 1948 నోబెల్ శాంతి బహుమతి ఆయనకే దక్కి ఉండేదన్నది అత్యధికుల వాదన. పైగా.. 'గాంధీ ఈ పురస్కారాన్ని దాదాపుగా దక్కించుకునే దాకా వచ్చారు. అయితే, ఆయన మరణం దాన్ని దూరం చేసింది' అని 1948 నోబెల్ కమిటీ రికార్డుల్లో నమోదై ఉండటం కూడా ఆ వాదనను మరింత బలపరిచింది. గాంధీకి నోబెల్ శాంతి బహుమతి దక్కకపోవడం అన్నది కమిటీ చరిత్రలో అతిపెద్ద తప్పిదమని గేర్ లూండెస్టాడ్ అన్నారు. తర్వాత నోబెల్ కమిటీ కూడా మహాత్ముడికి శాంతి బహుమతి దక్కకపోవడంపై 1989, 2006లలో విచారం వ్యక్తం చేసింది.

గాంధీ గొప్పోడని చెప్పడానికి ఆయనకు నోబెల్ అక్కర్లేదు..

కానీ నోబెల్ గొప్ప అవార్డు అని చెప్పుకోవడానికి మాత్రం గాంధీ కావాలి!

దట్సిట్..

సాక్షి, సెంట్రల్ డెస్క్

కృత్రిమ పాదం ఆవిష్కరణ

బీబీనగర్ ఎయిమ్స్ వైద్యుల ప్రతిభ

బీబీనగర్: యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లా బీబీనగర్ ఎయిమ్స్ వైద్య కళాశాల వైద్యులు కృత్రిమ పాదాన్ని ఆవిష్కరించి చరిత్ర సృష్టించారు. డీఆర్‌డీఎల్‌తో కలిసి అభివృద్ధి చేసిన అప్టిమైజ్డ్ కార్బన్ ఫుట్ ప్రాస్థెసిస్‌ను.. మేకిన్ ఇండియా డిజైన్ చొరవతో సోమవారం ఎయిమ్స్‌లో ఆవిష్కరించారు. భువనగిరి పట్టణానికి చెందిన దివ్యాంగుడైన 52 ఏళ్ల తిరుమల్ చావన్‌కు కృత్రిమ పాదాన్ని విజయవంతంగా అమర్చారు. ఈ సందర్భంగా ఎయిమ్స్ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్ అహంతెం శాంతాసింగ్, డీఆర్‌డీఎల్ డాక్టర్ శ్రీనివాసమూర్తి మాట్లాడుతూ.. అధిక పనితీరు కలిగిన కార్బన్ ఫైబర్ ఫుట్ ప్రాస్థెసిస్‌ను తొలిసారిగా ఆవిష్కరించినట్లు తెలిపారు. ఆర్టిఫిషియల్ ప్రాస్థెటిక్ లింబ్స్ అనేవి సహాయక సాంకేతికతలని, ఇవి అవయవాలు కోల్పోయిన వ్యక్తులకు చలనశీలత, జీవన నాణ్యత అవకాశాలను మెరుగుపరుస్తాయని వివరించారు. అంగవైకల్యం కలిగిన వారికి అధిక నాణ్యత, తక్కువ ధరకు లభించేలా కృత్రిమ పాదాన్ని రూపొందించినట్లు తెలిపారు. 125 కిలోల బరువును తట్టుకునేలా పాదాన్ని చేసినట్లు చెప్పారు. పాదం నిర్మాణానికి ఎయిమ్స్ అధ్యాపకులు, డీఆర్‌డీఎల్ శాస్త్రవేత్తలు కలిసికట్టుగా అంకిత భావంతో కృషి చేయడంతో సాధ్యమైందని ప్రశంసించారు. కార్యక్రమంలో వైద్యులు ఎంఎస్‌ఆర్ ప్రసాద్, జాన్ రోజారియో, సంతోష్, గోపీకృష్ణ, మహేశ్వర్‌రెడ్డి, రంజిత్‌కుమార్ పాల్గొన్నారు.

తిరుమల్ చావన్ కాలికి అమర్చిన కృత్రిమ పాదం, కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న ఎయిమ్స్, డీఆర్‌డీఎల్ వైద్యులు

'ఉపాధి' కూలీలపై మరిన్ని ఆంక్షలు

- ప్రతిరోజూ ఉదయం, మధ్యాహ్నం ఫొటో తీయాల్సిందే
- దళిత సంఘాల అభ్యంతరం

సాక్షి, హైదరాబాద్: జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం అమల్లో భాగంగా కూలీల హాజరులో అవకతవకలకు చెక్ పెట్టేందుకు కేంద్రం తాజాగా జారీ చేసిన ఉత్తర్వులపై అభ్యంతరాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. నేషనల్ మొబైల్ మానిటరింగ్ సిస్టమ్ (ఎంఎంఎస్) యాప్ ద్వారా తీసుకున్న ఉపాధి కూలీల హాజరు ఫొటోలను రోజూ విధిగా గ్రామ, మండల, జిల్లా, రాష్ట్ర స్థాయిల్లో పరిశీలించి కేంద్ర గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖకు రిపోర్ట్ చేయాలని ఆదేశించింది. ఈ విధానంపై గందరగోళం నెలకొంది. దీంతోపాటు ప్రతి జిల్లా కార్యాలయంలో.. జూలై 14 నుంచి ప్రతి గ్రామంలో ఫొటోలు క్యాప్చర్ చేసిన ప్రతి హాజరును విధిగా భద్రపరచాలని సూచించింది. ప్రతి మండలం, జిల్లా, రాష్ట్ర స్థాయిలలో ఎన్‌ఎంఎంఎస్‌కి సంబంధించిన ఒక మానిటరింగ్ సెల్‌ని ప్రస్తుతం ఉన్న సిబ్బందితోనే ఏర్పాటు చేయాలని నిర్దేశించింది. ప్రతిరోజూ ఫొటోలను వెరిఫై చేసి ఇచ్చిన ఫార్మాట్లలో పైఆఫీసులకి పంపించాల్సిన బాధ్యులుగా ఈ సిబ్బందే ఉండాలని ఈ ఆదేశాల్లో పేర్కొంది. ఉపాధి కూలీలకు సంబంధించి రోజూ ఉదయం, మధ్యాహ్నం ఫొటో క్యాప్చర్ చేయకపోతే మరుసటి రోజు అటెండెన్స్ తీసుకోవడాన్ని ఆపేస్తారు. అలాగే వేజ్ లిస్ట్ జెనరేషన్‌ని ఆపేయనున్నారు. ఒక పూట మాత్రమే ఫొటో తీసిన కూలీలకు అంతమేరకే కూలీ వస్తుంది. కేంద్రం దశల వారీగా ఉపాధి హామీ చట్టాన్ని నీరుగార్చి ఎత్తివేసే చర్యల్లో భాగంగానే ఇలాంటి ఆంక్షలు, నిబంధనలు విధిస్తోందని 'సాక్షి'తో మాట్లాడుతూ దళిత బహుజన ఫ్రంట్ (డీబీఎఫ్) జాతీయ కార్యదర్శి శంకర్ మండిపడ్డారు.

జప్తు చేసిన వాహన అప్పగింత రుణ సంస్థ కోరలేదు

- హైపోథికేషన్ ఇస్తే యజమాని కాజాలదు: హైకోర్టు

సాక్షి, హైదరాబాద్: దర్యాప్తు సంస్థలు జప్తు చేసిన వాహన అప్పగింతను రుణం మంజూరు చేసిన సంస్థ కోరలేదని, హైపోథికేషన్ ఇచ్చినంత మాత్రాన యజమాని కాజాలదని హైకోర్టు తేల్చిచెప్పింది. రుణం పూర్తిగా చెల్లించేవరకు వాహన యజమాని తామే అవుతామన్న సంస్థ వాదనను తప్పుబట్టింది. కొన్నిసార్లు హిట్ అండ్ రన్ కేసులో యజమానిని కూడా నిందితుల జాబితాలో చేరుస్తారని.. అలాంటి కేసులో సంస్థ కూడా బాధ్యత వహిస్తుందా అని ప్రశ్నించింది. రోడ్డు ప్రమాదాల్లో వాహనం నుజ్జునుజ్జయినా ఎలాంటి సంబంధం లేదంటూ రుణం వసూలు చేస్తారు కదా అని పిటిషనర్ న్యాయవాదిని అడిగింది. డాక్యుమెంట్లు లేకుండా నల్లబెల్లం, పటిక తరలిస్తున్న బొలెరో వాహనాన్ని మహబూబాబాద్ జిల్లా మరిపెడ ఎక్సైజ్ పోలీసులు సీజ్ చేశారు. ఈ వాహనాన్ని విడుదల చేయాలంటూ టైగర్ క్యాపిటల్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ పిటిషన్ దాఖలు చేసింది. ఈ పిటిషన్‌పై జస్టిస్ టి.వినోద్‌కుమార్ సోమవారం విచారణ చేపట్టారు. పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ.. వాహన జప్తుతో సంస్థ ఆర్థికంగా ఇబ్బందులుపడే అవకాశం ఉందని, వాహనాన్ని రుణ సంస్థకు అప్పగించేలా ఆదేశాలు ఇవ్వాలని కోరారు. ప్రభుత్వం తరఫున ఏజీపీలు విశాల్‌గౌడ్, లక్ష్మీకాంత్‌రెడ్డి వాదనలు వినిపిస్తూ వాహన యజమాని ఎలాంటి డాక్యుమెంట్లు లేకుండా నల్లబెల్లం, పటిక తరలిస్తుండగా బొలెరోను సీజ్ చేశారన్నారు. కేసు ముగిసే వరకు వాహన అప్పగింత సాధ్యంకాదన్నారు. వాహనాన్ని యజమానికే తప్ప రుణసంస్థకు అప్పగించడం చట్టవిరుద్ధమని వాదించారు. వాదనలు విన్న న్యాయమూర్తి.. వాహనం అప్పగింతకు నిరాకరించారు. సేల్స్ ట్యాక్స్‌పై దాఖలైన కేసులో రుణ సంస్థకు ఎలాంటి సంబంధం ఉండదని, గతంలో ఇదే కోర్టు స్పష్టమైన ఆదేశాలు జారీ చేసిందని గుర్తుచేస్తూ పిటిషన్ కొట్టివేశారు.

సోషల్ ట్రెండ్స్..

- ఏఐ రాకతో రోజుకో వింత ఆర్ట్స్
- మొన్న గిబ్లీ, నిన్న బేబీ పాడ్‌కాస్ట్, నేడు యానిమల్ వ్లాగ్
- సామాజిక మాధ్యమాల్లో నెటిజన్ల సందడి

సాక్షి, హైదరాబాద్ : మొన్న గిబ్లీ ఆర్ట్.. నిన్న బేబీ పాడ్‌కాస్ట్.. నేడు 'యానిమల్ వ్లాగ్', అవెంజర్స్, హల్క్ విడియోస్.. ఇలా సోషల్ మీడియాలో రోజుకో వింత ట్రెండ్ అవుతోంది.. సామాజిక మాధ్యమాల్లో ఏఐ హవా కొనసాగుతుంది. ఒక్కో నెల ఒక్కో ఏఐ స్పెషల్స్‌తో నెటిజన్లు సందడి చేస్తున్నారు. సోషల్ మీడియాలో ఏఐ ట్రెండింగ్ యుగం కొనసాగుతోంది. ఐదు నెలల క్రితం గిబ్లీ ఆర్ట్‌తో సోషల్‌మీడియా హోరెత్తింది. ఎటుచూసినా గిబ్లీ ఆర్ట్ ఫొటోలతో నెటిజన్లు, ప్రజలు సందడి చేశారు. రెండు నెలల క్రితం బేబీ పాడ్‌కాస్ట్, బేబీ ఏఐ వీడియోలు వైరల్ అయ్యాయి. నేడు యానిమల్ వ్లాగ్, అవెంజర్ హల్క్ వీడియోస్ నెటిజన్లను అలరిస్తున్నాయి. ఏఐతో ట్రావెలర్స్, ఫ్రెండ్స్ ట్రావెలింగ్‌తో చేసే వ్లాగ్ వీడియోస్ మంకీ, చింపాజీలు చేసేలా చేసి నెటిజన్లను నవ్విస్తున్నారు.

సోషల్ మీడియాలోని ఇన్‌స్టా, ఫేస్‌బుక్‌లతో పాటు అన్ని యాప్‌లలో యానిమల్ వ్లాగ్, అవెంజర్, హల్క్ వీడియోలు దర్శనమిస్తున్నాయి. అవెంజర్, హల్క్ తెలంగాణకు వస్తే, ఒక అవ్వ చేతి మనవడిగా సరదా సరదా సంభాషణల వీడియోలు నెటిజన్లను కట్టిపడేస్తున్నాయి.

చిట్టి చేతుల్లో స్క్రీన్..
అంతటా అదే సీన్..

ఒకప్పుడు చిన్నారులకు చందమామ కథలు చెబుతూ అన్నం తినిపించేవారు అమ్మలు. ఆ కథలు వింటూ మరో లోకంలో విహరించేవి ఆ పసిహృదయాలు. చిన్న తలుపు తట్టినా చప్పట్లతో పరుగులుతీసి ఆటలాడేవారు. ఇప్పుడు ఆ రోజులు వెనక్కి పోయాయి. చందమామ చూపించే తల్లుల బదులు, యూట్యూబ్ కార్టూన్లు ప్లే చేసే అమ్మలుగా మార్పుచెందారు. బాల్యంలోనే మొబైల్‌తో స్నేహం చేస్తూ పెరుగుతున్న ఈ తరం అది లేకుండా ఉండలేని స్థితికి చేరింది. ఇది అధునాతన సాంకేతికత అందించిన సౌకర్యమే కాదు, అనేక మానసిక, శారీరక సమస్యలకు దారితీసే వ్యసనం కూడా.

ప్రస్తుత తరుణంలో టెక్నాలజీని పూర్తిగా నిరాకరించడం సాధ్యమా అంటే.. కాదనే చెబున్నాయి అధ్యయనాలు.. అలా అని అంతలా అవసరమా అంటే అదీ కాదనే చెబుతున్నారు. కానీ చిన్నారుల మెదడు అభివృద్ధి, మానసిక స్థితి, నైపుణ్యాల పెరుగుదల అన్నిటికీ స్థిరమైన అనుసంధానం కావాలంటే, మొబైల్ వినియోగాన్ని సమతుల్యంగా నియంత్రించడం తల్లిదండ్రుల బాధ్యత. వారు చూపిన దారిలోనే పసి పిల్లలు నడుస్తారు.. మనం మొబైల్ ఆఫ్ చేస్తే, వారు జీవితాన్ని ఆనందించడంలో ముందుకు వస్తారన్నది నిపుణుల మాట.

- సాక్షి, హైదరాబాద్

మొబైల్ ఫోన్లకు బానిసలుగా చిన్నారులు

- చందమామ కథ మాని యూట్యూబ్, కార్టూన్ చూపిస్తున్న తల్లులు
- అన్నం తినాలన్నా.. అల్లరి తగ్గించాలని అదే ఆయుధంగా
- పెద్దలతో సమానంగా పిల్లలకూ ఫోన్లు, ట్యాబ్‌లు
- దీర్ఘకాలిక సమస్యల బారిన చిన్నారుల భవితవ్యం
- పరిష్కార మార్గాలు మన చేతుల్లోనే అంటున్న నిపుణులు

ఇటీవలి కాలంలో పిల్లల్లో ఫోన్లు, ట్యాబ్‌ల వినియోగం భారీగా పెరిగిపోతోంది. నగరాల నుంచి పల్లెలకూ ఈ విష సంస్కృతి విస్తరించింది. సహజమైన ఆటలతో అలసిపోవాల్సిన పసి హృదయాలు డిజిటల్ గేమ్స్‌కు బానిసలవుతున్నారు. దీనికి ప్రధాన కారకులు తల్లిదండ్రులేనని పలు అధ్యయనాలు చెబుతున్నాయి. అన్నం తినిపించడానికో.. అల్లరి తగ్గించడానికో మనం అలవాటు చేసే ఈ పద్ధతికి బాల్యం బలైపోతోంది. కొంత కాలానికి అదే అడిక్షన్‌గా మారుతోంది. చిన్నారులకు మొబైల్ వినియోగం వల్ల కలిగే నష్టాలు సాధారణమైనవి కాదు, వారు పెరుగుతూ ఉంటే ఈ వ్యసనం పోతుందని నిర్లక్ష్యం వహించడం సరైనది కాదని మానసిక వైద్య నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు. ఈ ప్రభావం చేత చిన్నారులు దీర్ఘకాలిక సమస్యల భారిన పడుతున్నారు.

❒ **దృష్టి సమస్యలు :** నిరంతరం మొబైల్ స్క్రీన్ చూడటంవల్ల, మరీ దగ్గర నుంచి చూస్తుండటం వల్ల చూపు బలహీనపడే అవకాశం ఉంది. ముఖ్యంగా మైల్స్ డిసార్డర్స్, డ్రై ఐ వంటి సమస్యలు పెద్ద సమస్యలుగా మారే అవకాశముంది.

❒ **నిద్రలేమి :** స్మార్ట్‌ఫోన్ నుంచి వచ్చే నీలి కిరణాలు(బ్లూ లైట్) నిద్రకు ఉపకరించే మెలటోనిన్ హార్మోన్‌ను నియంత్రిస్తుంది. తద్వారా దీర్ఘకాలిక నిద్రలేమికి గురయ్యే ప్రమాదం ఉంది.

❒ **అవగాహనాలేమి :** వీడియోలు, రీల్స్ వంటి తక్షణ వినోదం చిన్నారుల్లో సహనాన్ని తగ్గిస్తుంది. దృష్టి ఎటుపోతుందో అక్కడే ఆలోచన కూడా ఆగిపోతుంది. ఇది భవిష్యత్తులో అత్యంత ప్రమాదకరంగా మారవచ్చు.

❒ **మానసిక అసంతృప్తి :** ఎక్కువగా డిజిటల్ ప్రపంచంతో మమేకమవుతూ, వాస్తవ ప్రపంచానికి దూరమవ్వడం వల్ల పిల్లల్లో ఒంటరితన భావన, ఆందోళన, కొంతవరకూ డిప్రెషన్‌కు గురికావచ్చు.

❒ **చూడకూడనివన్నీ చూస్తూ :** కొన్ని రీల్స్, యూట్యూబ్ వీడియోల్లో పిల్లలకు అవసరం లేని కంటెంట్ ఉంటుంది. అది వారి ప్రవర్తన, వ్యక్తిత్వాన్ని దెబ్బతీసే దుష్ఫలితాలను కలిగిస్తుంది.

ఇతర వ్యాపకాల వైపు..

పిల్లలను మొబైల్‌కి దూరం చేయడానికి పరిష్కార మార్గాలు మనచేతుల్లోనే ఉంటాయి. వారి మానసిక స్థితికి అనుగుణంగా, వారి ఇష్టాలపై ఆసక్తి పెంచేలా ఇతర వ్యాపకాలతో మునిగిపోయేలా చేయొచ్చు.

సమస్య ఎక్కడో పరిష్కారం అక్కడే..

ఈ మధ్య కాలంలో సోషల్ మీడియాలో పిల్లలు మొబైల్ చూడకుండా ఉండేందుకు కొన్ని విడియోలు, టిప్స్, ట్రిక్స్ వైరల్‌గా మారుతున్నాయి. ముఖ్యంగా 'కిట్ బ్యాగ్ ట్రిక్', 'బుక్స్ బిఫోర్ స్క్రీన్' వంటి హ్యాష్‌ట్యాగ్‌లు ట్రెండ్ అవుతున్నాయి. వాటిపై తల్లిదండ్రులు దృష్టిసారించాలి. కొందరు తల్లిదండ్రులు పిల్లలకి యాక్టివిటీ జర్నల్స్ ఇవ్వడం, పజిల్ ఛాలెంజ్‌లు పెట్టడం ద్వారా మొబైల్ బదులుగా కొత్త అలవాట్లు పెంచుతున్నారు. ఈ డిజిటల్ తరం కాబట్టి అవసరమైనంత మేర రైమింగ్స్, కిడ్స్ ఐక్యూ వంటి వీడియోలు చూపించి వారి వ్యసనాన్ని నియంత్రించాలి.

❒ **డిజిటల్ డిటాక్స్ షెడ్యూల్ :** రోజులో ఒక నిర్దిష్ట సమయానికి మొబైల్ పూర్తిగా వదిలేసి, కుటుంబంతో సమయాన్ని గడపడం, ఆటలు, పుస్తకాలు, చర్చలతో సమయాన్ని గడిపేలా చేయాలి.

❒ **పెద్దలే ఆదర్శంగా :** తల్లిదండ్రులే ముందుగా మొబైల్‌కి బానిసలుగా ఉంటే.. పిల్లలు ఎలా దూరమవుతారు? ఫోన్‌ల వాడకాన్ని తల్లిదండ్రులే మొదట నియంత్రించాలి. తద్వారా పిల్లలకు ఆదర్శంగా మారాలి.

❒ **ఆఫ్‌లైన్ వినోదాన్ని ప్రోత్సహించాలి :** బొమ్మల కథలు, బోర్డు గేమ్స్, డ్రాయింగ్, సంగీత తరగతులు, నృత్యం లాంటి క్రియేటివ్ యాక్టివిటీలతో వారి దృష్టిని డైవర్ట్ చేయాలి.

❒ **నియంత్రిత కంటెంట్ :** పిల్లలకు పూర్తిగా మొబైల్ తీసేయడం కాకుండా, వారితో ఓపెన్ డైలాగ్ పెట్టి, వారికి సేఫ్ కంటెంట్ మాత్రమే చూపించడం అవసరం.

Published and printed by Dhananjaya Reddy Rakkasi on behalf of Jagati Publications Limited, Published from Vishnu Motor Plaza,2nd Floor, 31-A, Jawaharlal Nehru Road, Ekkattuthangal, Chennai -600 032 and Printed at Dangat Media Pvt Ltd.,22.Dighe MIDC, Navi Mumbai, Maharashtra- 400708, MNS Printers Private Limited, Survey no. 76/1, Noombal Village, Velappanchavadi, Poonamallee High Road, Chennai - 600 077. Jagati Publications Limited, Survey No.172, Vegata Village, Jadigenalhalli, Hoskote Taluk,Bangaluru Rural Dist, Impression Printing & Packaging Limited, C-18-19-20, Sector -59, Noida, Uttar Pradesh-201 301.
EDITOR: Dhananjaya Reddy Rakkasi, (Responsible for selection of News under the PRB Act) RNI No:TNTEL/2008/25943 Reproduction in whole or in part without written permission of the publisher is prohibited.